

CAMINS D'AGERMANAMENT

DE L'ASPIRANTAT SANT JORDI

Montgat - Alcanar - Badalona

* * *

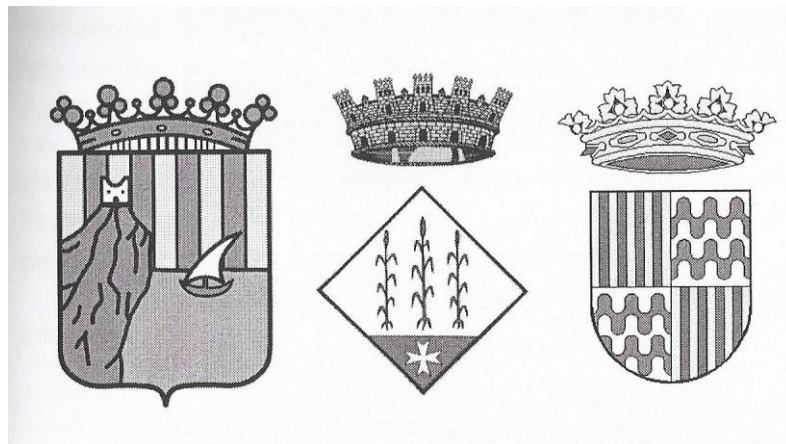
Xavier Forcadell
Emili Roura

Documents i fotografies
Eudald Núñez i Josep Gómez

** *

Som fills del mateix cel i la mateixa terra;
L'atzar ens ha escampat per pobles i ciutats.
Si ens volem retrobar, sense enveja ni guerra,
Construïm un nou món de cors agermanats!

Joana Raspall
Espectora, Sant Feliu de Llobregat, 1913

NOTA DELS AUTORS

"Al gener del 2016, el bon amic Abelard Chimisanas, a tingut a bé donar versió digital al llibre que l'any 2004 apareixia amb el títol Camins d'Agermanament de l'Aspirantat Sant Jordi, que havíem publicat l'any 2004. Fullejant-lo novament encara hi sentim aquella il·lusió que ens va moure a escriure'l just quan els actes dels agermanaments intermunicipals d'Alcanar-Badalona i Montgat estaven en constant evolució. Tot ho va moure des de l'inici allà a finals dels seixanta, i en aquell nou ressorgiment de la dècada del 2000, la ferma voluntat agermanadora, i transmissora de pau, amor i bondat, que va traspuar sempre l'Eudald Núñez i Parra, principal valedor de la història que us presentem.

L'Eudald però, i des de la seva fe cristiana, ens va deixar a l'agost del 2007, malgrat que el seu record encara hi perdura permanentment. L'Eudald fou un home de paraula, de fets, d'acció constant i ben dirigida. Un home bo, i un bon home. Un home que predicava amb exemple, i de sobrada generositat, com ho demostra també el fet que tots els seus béns materials els va deixar en pro de l'amor a la seva Joventut Aspirantat Sant Jordi, i tot allò que representava de pau, amor i concòrdia. El seu bé espiritual ja ens el va anar deixant al llarg de la seva vida a tots els que varem tenir la sort de tractar-lo i coneixe'l.

Els valors de l'Eudald convè sempre tenir-los presents, ens ajuden a ser ciutadans més compromesos, més lliures i més honestos. Però els valors de l'Eudald és bo que siguin també coneguts per les noves generacions. És justament això el que, amb l'ajuda inestimable de l'Abelard, volem fer en aquesta edició digital.

Xavier Forcadell i Emili Roura
Badalona, Montgat i Alcanar,
gener del 2016".

Nota d'agraïments

Una vegada llegit minuciosament aquest llibre, em sembla veure-hi un nadó, com si en la seva infantesa estés dotat d'uns recursos i valors recopilats d'entre abans i ara, que em fa reviure uns sentiments d'especial gratitud. Res seria si el que es va fer i es fa, no fos per amor.

Gràcies a la Verge Nena del Remei. Gràcies a la Joventut Aspirantat Sant Jordi de Montgat que va ser i sou. Gràcies a tots els qui ens va donar i doneu, fent recolzament i costat. Gràcies als amics Emili Roura i Xavier Forcadell pel vostre enginy en confeccionar aquest record en la lectura. Gràcies a la Fidelíssima Ciutat d'Alcanar - Montsià -, Ciutat de Badalona i entranyable Montgat. Gràcies a tots vosaltres, lectors. Dir-vos que també jo, pobre de mi, em sento al vostre costat. Assenyalar-vos que tot el que podreu descobrir llegint aquest llibre, no va ser ni és obra d'un, sinó moguda d'equip. Això sí, amb els artífexs d'aquella obra promoguda per la Joventut Aspirantat Sant Jordi que amb cultura, treball i progrés transmeten la pau i l'amor entre les nenes i els nens d'aquell temps.

La meua especial estima i oració íntima, silenciosa, de cor, per a tots vosaltres!

Gràcies!

Eudald Núñez i Parra
Fill Adoptiu d'Alcanar i de Montgat

Pròleg

Aquest llibre, que tens a les mans, és, de fet, un llibre d'història contemporània. I la història contemporània, com que tots l'hem viscuda, és difícil de mitificar i moltes vegades sembla una història menor.

Potser és veritat que la història que ara llegiràs és, en el fons, una història menor, insignificant. Però és que no hi ha altra classe d'història. Les històries glorioses, grandioses, apoteòsiques... són falses.

Qualsevol fet històric és, si l'aíllem en ell mateix, insignificant. Esdevé important a causa de les conseqüències que se'n deriven i que en bona part, eren imprevisibles.

Les estades estiuenques de la Joventut Aspirantat Sant Jordi de Montgat al Remei d'Alcanar fa 40 anys, no van tenir res d'espectacular, però van posar en relació una sèrie de gent, tant d'Alcanar com de Montgat, i aquesta relació els va marcar positivament. I tot això encara tenia lligams amb una altra relació secular i positiva: la de la gent d'Alcanar amb la de Badalona.

Montgatins, canareus, badalonins... estableixen al llarg del temps relacions, en aparença deslligades les unes de les altres. Però aquesta gent, tota la gent, fan els pobles i les ciutats i la societat. I gràcies a aquelles colònies i a aquelles coneixences, les nostres ciutats han evolucionat positivament.

Es pot al·legar que han avançat també gràcies a moltes altres circumstàncies més importants. És cert.

Però aquest llibre ha de fer-nos conscients que totes les aportacions són bones, que cap treball -per petit que sembli- és estèril. I que sense l'Aspirantat Sant Jordi, Alcanar i Montgat haurien evolucionat, però que res seria exactament igual.

En qualsevol gran obra hi podeu treure una pedra i no passarà res. Però l'obra ja no serà perfecta. L'activitat de l'Esbart Sant Jordi, segurament sense proposar-s'ho, ha estat un element que ha contribuït a perfeccionar la convivència entre els nostres pobles. I amb la convivència, el desenvolupament humà.

Aquest llibre, doncs, justament perquè narra uns fets d'aparença senzilla, ha d'ajudar-nos a entendre que l'activitat callada, quotidiana, menor... és la que, de debò fa rodar el món. Que els herois veritables de qualsevol història són els que cada matí reinicien, sense defallences ni claudicacions, la seva tasca aparentment intrascendent. D'això en saben els montgatins de l'Aspirantat Sant Jordi.

La història que aneu a llegir us narrarà com aquests dos mons d'aspecte tan diferent, però en el fons tan iguals, es van trobar i amb quins resultats.

N'Emili Roura, un mestre amb una llarga experiència de lliurament a la nostra cultura i al nostre País, vinculat des de fa molts anys a la Joventut Sant Jordi, i en Xavier Forcadell, un jurista jove, amb inquietuds per la història i cultura de Catalunya en general, i per la del seu estimat Alcanar, en particular, representen aquests dos mons i ens guien, com no ho podria fer ningú més, en aquesta història tan interessant de relacions i de convivències.

Si aquest llibre té alguna mancança és que li falta la darrera pàgina. Part d'aquesta darrera pàgina suggerida a la primera edició, ja pot llegir-se en titulars d'agermanament real en aquesta reaparició del llibre, reclamada pels lectors que en varen esgotar ràpidament les existències.

La Joventut Aspirantat Sant Jordi i l'entranyable entorn dels seus amics ha fet possible la present segona edició, que millorada segueix estant oberta a acollir la darrera pàgina que li falta. Aquesta pàgina que, avui, encara estàs escrivint tu.

Joan Rosàs i Reverté
Director de Gestió i Difusió del Patrimoni Cultural
de la Generalitat de Catalunya

Introducció

Sovint llegim episodis històrics on l'autor s'ha recreat novel·lant la informació bàsica amb què comptava. El present recull vol ser una recopilació estrictament històrica i social, que va sorgir arran d'una festa d'agermanament al mateix Monestir de Montserrat; per bé que l'inici del neguit per escriure-ho arrencava uns quants anys abans, just en el moment de la redacció d'un estudi acadèmic sobre l'Ermita del Remei d'Alcanar i de l'estudi dels seus elements artístics, que és justament l'origen de la revifada de la història de l'Aspirantat Sant Jordi de Montgat.

A partir d'aquí, "els xics del Remei" tornen a Alcanar, i el seu cap de colla n'és nomenat el Primer Fill Adoptiu. L'antic caliu encén la flama de noves proeses que esdevenen un element clau per agermanar tres municipis que tenen lligams comuns i que es troben tots tres, per diferents motius que s'explicaran a l'interior d'aquestes pàgines. És en aquest moment quan la idea de deixar-ho plasmat per escrit esdevé una necessitat, tot i no tenir més pretensions que les merament informatives i anecdòtiques que fan referència a uns espais temporals i familiars molt concrets i determinats.

Dom Bernabé Dalmau, monjo de Montserrat, ens ha expressat que el conjunt de material recollit té molt d'interès local per a conèixer la vida associativa a Montgat, Alcanar i Badalona. Escoltar aquestes paraules sorgides del cor, fou el que, en el seu dia, no ens deixà defallir en el nostre projecte, perquè l'objectiu, com s'ha dit, no era cap altre.

El nostre agraïment vol arribar a tots els qui hi han col·laborat, i ens sap greu no poder-ne fer un esment nominal: a tots els amics que ens han fet costat, i són tots els ciutadans de les tres poblacions agermanades, sempre a punt de fer coixí o sardana festiva, joiosament implicats en aquesta història. Els ciutadans anònims són, lamentablement, molts més que aquells que hi són esmentats per la seva significada participació personal o institucional: a tots volem agrair igualment la seva activa presència com a protagonistes i com a impulsors dels fets i d'aquest escrit.

Sí que és obligat agrair expressament a l'amic Eudald Núñez i Parra, la seva generositat tant en la quantiosa informació de primera mà com en l'aportació inicial a aquesta publicació - i alhora per ser l'*alma mater* de tot plegat, tal i com ja s'observa de bon començament -; a en Josep Gómez, la seva valuosa contribució amb la redacció d'anècdotes i amb set àlbums de documentació gràfica i escrita; a l'Abelard Chimisanas, el nostre guia per la història de Montgat; també a en Marçal Vidal i a la seva mare, la Sra. Montserrat Abad, amatent a tota activitat i tesorera de tants records que no ens ha escatimat; i en les seves persones, l'agraïment cordial als components -avui pares i als seus fills- de la Joventut Sant Jordi, i també alss drud pares -avui avis-: i amb tots ells, a les entranyables famílies d'Alcanar, que els segueixen estimant.

I no ens resta sinó declarar la profunda complaença amb què fem ofrena del llibre a la Verge del Remei en les seves Festes Quinquennals de 2004, tot commemorant, alhora, el segon aniversari de l'Agermanament oficial d'Alcanar amb Badalona i amb Montgat.

Els autors

I

LA JOVENTUT ASPIRANTAT SANT JORDI DE MONTGAT

*A totes les persones amigues, moltes d'elles anònimes,
i molt especialment als nostres pares,
doncs sense la seva comprensió i la seva ajuda,
l'Aspirantat no hagués estat possible.*
Josep Gómez

1. Montgat 1960

Poderosos elements naturals i viaris mantenien Montgat dividit i dispers, els anys seixanta, unit només per les ones càlides de la seva platja que s'estén del Masnou a Badalona, i amb dos nuclis ben contrastats:

L'antic Barri de Mar, de Pescadors, presoner de la carretera general cap a muntanya, i de la via fèrria tocant a platja, obert al mar malgrat tot, i amb les barques a la sorra. Posseeix el temple parroquial de Sant Joan -acabat de construir i beneït l'any 1867- el Centre Recreatiu i Cultural i la Plaça del Mercat.

El Centre Recreatiu i Cultural, entitat radicada al barri antic, entre el carrer de l'Església i el carrer de Mar. És l'entitat més antiga de Montgat -de les acaballes del s. XIX- amb diversos noms, Sala Alsina, Societat Coral Montgatina, Unió Artística Montgatina, etc., l'any 1933 ja constava amb el nom de Centre Recreatiu i Cultural. S'hi feien sessions de ball, cinema, teatre, etc., així com per Sant Joan s'hi constituïa la comissió organitzadora de la festa major, fins que, a mitjans dels anys 80, se'n féu càrrec l'Ajuntament. Actualment les seves activitats es limiten al manteniment d'un grup teatral i d'una coral, i a organitzar exposicions diverses. És en aquesta entitat on va col·laborar intensament en Josep Mata Gabarró, Fill Adoptiu de Montgat. (Arxiu Abelard Chimisanas, *Centre Recreatiu i Cultural*).

Encapçala aquest Barri de Mar, el Turó de Montgat banyat per la platja, foradat pel primer túnel peninsular del ferrocarril Barcelona-Mataró, inaugurat el 28 d'octubre de 1848. A l'altra banda de la carretera nacional, l'Ajuntament, les escoles i un nucli urbà d'on aviat arrencaria l'impuls constructor del nou espai denominat arbitràriament Turó del Mar, a terres de l'antiga finca de can Ribas.

El Barri de les Mallorquines, La Riera, amb el carrer principal de Sant Jordi, s'enfilava cap a Tiana des de l'estació del tren, aïllat de l'altre Montgat pel susdit turó perforat i pel trànsit de la carretera nacional, aïllament agreujat més tard per l'autopista a Mataró. Nascut aquest nucli urbà d'una explotació d'antigues guixeres, s'hi concentraven diverses empreses, i posseïa una marcada identitat cultural amb activitats com les de la Unió Esportiva Montgat:

La primitiva Biblioteca Popular de l'any 1931, tenia l'objectiu de promoure la cultura amb l'organització de xerrades i conferències, excursions, etc., així com l'esport, principalment la gimnàstica i el bàsquet, cap al qual va orientar-se finalment, deixant de banda la vessant cultural. Finalitzada la guerra, canvià el nom pel de Unió Deportiva Montgat i, arribada la democràcia, per Unió Esportiva Montgat. Fins la dècada del 60-70, el seu equip de bàsquet formava part de l'elit d'aquest esport, juntament amb el Barcelona, Joventut, Picadero, etc. (Arxiu Abelard Chimisanas, *Unió Esportiva Montgat*).

Les Mallorquines organitzava a través d'aquesta institució, celebracions autònomes com la festa major de Sant Jordi el seu Patró. Tanmateix, els seus habitants se sentien montgatins, compartint la línia de mar i el veïnatge de Tiana, el Masnou i Badalona.

L'ermita romànica de Sant Martí, engolida avui per blocs de pisos, s'alçava solitària els anys seixanta, voltada d'algun camp de conreu i de territori erm que deixava veure els blocs de pisos de can Maurici i, més amunt, un grup de cases sorgides d'una incipient immigració.

A les Costes ja s'hi distingien urbanitzacions de naixement espontani, preludi de l'impuls constructor que afectaria als dos nuclis antics de Montgat.

MONTGAT, LLARGUES DISTÀNCIES. Si mireu el plànol, Montgat és un municipi petit, dividit especialment en dues grans seccions: La Riera, amb Les Costes; i Montgat antic, Parròquia de Sant Joan, amb Monsolís i Colònia Argentina.

De l'església a l'ajuntament en línia recta, hi ha poc, però si passem per qualsevol dels dos passos de vianants, la distància es dobla.

Altra vegada en línia recta, de casa meva a la Rambla del Turó, no hi ha molts més metres que de casa meva a l'Aspirantat, però si vull anar al Turó haig de pujar -?- escales.

L'autopista Montgat-Mataró, que ben mirat no ha portat cap benefici, és una gran muralla que separa al nostre tros de poble en dues meitats. Si hom vol anar des de la Rambla del Turó fins a Les Cases Barates, la distància entre la Rambla i el Poliesportiu, que sobre el plànol està en línia recta i a no més de 200 metres, es multiplica per tres o quatre havent de baixar per la baixada fent la volta per anar a buscar el pont i tornar a pujar pel sinuós camí (...).

Tot això que us he dit, és per tots de sobra conegut, però jo voldria que tots ens traguéssim un xic el conformisme de sobre - sempre ha estat així! - i que busquéssim algunes solucions, algun apropament, que no siguin els Montgats, que siguin MONTGAT. (Garbí, núm. 13; gener, 1973, Gerard Codina, Notes del meu Barri, *Montgat, llargues distàncies*).

Molt a prop i arran del mar, trepitjant la platja, s'estén el nostre poble de Montgat; si us hi heu fixat, sembla talment que ací, besant el mar, s'acaba el mantell de cases i d'habitants que cau de la Conreria rodolant muntanya avall.

Vuit mil som els montgatins que a l'entorn de la nostra parròquia estem agermanats donant testimoni de pau i convivència. (Garbí, núm. 1; Nadal, 1971, P. C. Monjo, *Deu anys d'història*).

Recordo que fa anys, quan jo era petit i no estava asfaltat el carrer de l'església, hi havia a la plaça grans plataners que l'emplenaven d'ombra.

Hi havia també un banc de fusta on la Vicenta feia parada. En recordo un altre al costat, i els més vells del poble en recorden quatre. Eren uns bancs de fusta vella i fosca, aguantats per unes barres de ferro velles i rovellades.

A la tardor, quan queien les fulles, agafàvem les branques que queien amb elles i les fèiem servir de fuets, que xiulaven amb l'aire, per fer guerres. La resta de l'any jugàvem a baldufes, a fet a córrer, a fet a plantar, a botifarra de pagès, a la cadeneta o a futbol, malgrat el rètol 'prohibido jugar a pelota en la plaza' i els crits de l'estanquer i l'estanquera que més d'una vegada ens havien agafat la pilota.

L'estanc era un estanc vell, fosc; al portal hi havia dos petits aparadors que jo havia vist trencar amb la meua pilota; estaven carregats de postals, caramels, cotxes de plàstic i pilotes de pesseta. A dintre hi havia un mostrador vell amb unes grans lloses de marbre on hi havia dues balances una mica 'adelantades'.

Darrera seu s'alçaven fins al sostre, uns prestatges plens de tabac, segells, bolígrafs, en fi, tot allò que un pot trobar en un estanc qualsevol. L'altre era ple de pastes, caramels i

totes aquelles coses de les adrogueries.

El terra era ple de sacs, escombres i moltes coses més.

Els vells entraven per comprar un paquet de picadura o una metxa de dues pessetes, i les velles un paquet de pebre negre o tres unces de pernil.

Els senyors demanaven un paquet 'emboquillat' o deu pessetes de segells, les senyores el menjar. Les nenes, una fulla de nines de retallar, i els nens entraven a comprar un paquet de celtres entre cinc, o caramels de deu cèntims, més per fer la punyeta que pels propis caramels, doncs perquè fessin deu pessetes de caixa, tenien de despatxar-nos d'un a un i anàvem fent voltes.

No recordo exactament com era, però donava a la plaça un regust a vell, a poble, a tranquil·litat, que ja no va tenir raó d'ésser quan van tallar els arbres. (Garbí, núm. 5, Gerard Codina, Notes del meu barri, *l'estanc*).

MONTGAT

De la costa catalana
ets un poble petit
gentil com una sardana
amb terra fèrtil i ufana
i situat en bell indret.

Masies centenàries
enjoïellen els teus camps,
i els clavells, roses i dàlies
escampen arreu ses flaires
igual que els ocells sos cants.

Tens indústries excel·lents
en quantitat i variades,
tens bon clima, bones gents,
i en record d'altres temps

el primer túnel d'Espanya.

Pescadors no en queden gaires,
però els que queden són dels bons,
el jovent cerca altres aires,
les barques a les platges
el sol converteix en pols.

De la costa catalana
ets un poble petit,
gentil com una sardana
amb terra fèrtil i ufana
i el cor i els braços oberts!

Josep Mata i Gabarró
(Garbí, núm. 2; gener, 1972)

En Josep Mata i Gabarró - nascut a Igualada, 10/3/1900; mort a Montgat, 27/2/1990, a onze dies per complir 90 anys! - autodidacte inquiet i culte, preuat valor del Barri Antic de Sant Joan, bon xic bohemí, escriptor i promotor d'obres de teatre popular, poeta, animador tenaç del Centre Recreatiu i Cultural de Montgat. "En Mata que silenciosament ha fet d'acomodador, d'escombrador - no d'escombriaire -, de 'recader', i tot per al Centre i la societat desinteressadament". (Garbí, núm. 15; abril, 1973, Gerard Codina, *Notes del meu Barri*).

"Un bon home, un home que es desviu per ajudar al proïsme i per embellir el poble en tot el que li és possible" - com diu en David Salip en una entrevista al núm. 15 de Garbí -, impulsor d'iniciatives de civisme des de l'afany a mantenir el carrer net - no tolerava papers per terra! - fins a la participació desinteressada a tota iniciativa municipal, parroquial o privada. L'Aspirantat li agrairà sempre el seu estímul constant d'elogi o de reny amistós.

Va col·laborar habitualment a Garbí amb poemes diversos com *Montgat*, *Estimem els vells*, *El Fantasma del Castell*, *Qui pogués tenir vint anys!*, *Vent de Garbí*, *Joventut*, les darreres dedicades a l'Aspirantat i a la seva revista.

Tenia revistes de teatre escrites i representades sota la seva direcció al Centre Recreatiu i Cultural de Montgat com *Junior reví* de 1933, *Montgat de mos amors* 1952, *Follies i somriures* 1955. *Montgat de mos amors* fou reposada amb esquetxos d'altres revistes seves. El mateix Mata en treballà l'assaig i direcció, en un homenatge que li dedicà l'Ajuntament i poble de Montgat el 19 de març de 1973.

L'any 1985, l'Ajuntament li atorgà merescudament el títol de Fill Adoptiu de Montgat.

El campanar emblemàtic de Sant Joan de Montgat, amb el seu rellotge, fou el pal major de la barca - un local ben humil als baixos de la rectoria - on va transcórrer el feinejar més intens de la Joventut Aspirantat Sant Jordi. L'amic Josep Matons Codina informa que amb l'expressió "de campanar en campanar" s'orientaven els pescadors montgatins, amb la pròpia barca en línia recta amb el cloquer de Montgat i la torre alterosa de Can Ribas, enderrocada amb motiu de la urbanització dita Turó del Mar.

Per remarcar aquest indret entranyable, serà bo recuperar un poema de Baldomer Solà i Seriol, metge de professió i prestigiós poeta i escriptor badaloní. El presentà l'autor en una vetllada literària el 22 de juny del 1900 amb motiu d'inaugurar-se el campanar i rellotge de Sant Joan de Montgat i, junt amb les altres composicions, fou publicat el mateix any en un llibret titulat *Composicions literàries*, per la "Tip. Religiosa J. y J. Doria" del carrer Àngel, 20 de Barcelona, dedicat al bisbe Josep Morgades. (Arxiu Abelard Chimisanas; i Garbí, núm 12; desembre, 1972).

EL RELLOTGE DE MONTGAT

El mateix a sol ixent
que a ponent i a tramuntana,
el rellotge de Montgat
a migjorn també hi té cara.

Bé el patró i els remitgers
el veuran des de la barca,
retornant de sardinals
i del bou i de palangre!

El veurà, cistell al braç,
terrassana adelerada,
el dinar portant al tros
on marit i fills treballen!

Pescador colrat pel sol,
de llobarros, xucla o mabres,
bé el veurà de ran del mar
amb barret armat i canya!

Bé el veurà de pas lleuger,
fadrineta endiumenjada,
cap a casa retornant
del Masnou o de la Ocata.

De les feixes el veuran
i als turons de la part alta,
i el veuran des dels cantons
del Castell i de Tiana.

Amb el cova dalt del cap
peixateres enfeinades
el veuran havent venut
el peix viu lluent com plata.

I el veurà des del sorral
juganera la mainada
i els que tornen plens de goig
de passeig per la mar blava.

I el veuran petits i grans
i el veuran vells i comares
com un pare amb quatre fills,
com un far amb quatre cares.

Que el rellotge de Montgat
a ponent i a tramuntana,
el mateix que a sol ixent,
a migjorn també hi té cara.

Feu com ell, fills de Montgat,
si us atupen les ventades,
sempre fermes i el cap serè,
al mal vent planteu-li cara.

Ponentades de dissort,
de penúries llevantades,
migjornades de disgust,
sempre us trobin bons i fermes
del rellotge com les cares;
senyaleu amb cor ben net,
reflectint-la en vostra cara,
sempre l'hora de la pau
i els minuts de l'esperança.

I xalocs res hi podran,
ni llebeigs ni mestralades
de dolor i de sofriment
ni de pena fortes ratxes.

Que qui el temps esmerça bé,
té una pau formosa i santa
i mai viu desordenat
i bé l'hora sempre marca:

Qui treballa, espera i creu,
té un rellotge que mai falla!

Baldomer Solà i Seriol
(Arxiu A. Chimisanas i *Garbí* 12 desembre 1972)

Avui Montgat ja s'esplaia a quatre vents en una alterosa balconada oberta a les seves platges.

Els interessats a conèixer més a fons Montgat, compten amb l'excel·lent publicació MONTGAT, IMATGES PER A LA MEMÒRIA, iniciativa de la Regidoria de Promoció Econòmica de l'Ajuntament de Montgat, amb suport del Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya, Direcció tècnica CRIA Promocions, 2001, amb la documentació d'imatges i de textos de l'historiador montgatí Abelard Chimisanas.

Però aquest recull de fets viscuts i narrats per la Joventut Aspirantat Sant Jordi, confegeix un nou capítol de la història de Montgat.

(Vázquez, A. *Garbí*, 3 febrer 1972)

2. Joventut Aspirantat Sant Jordi

La font de Massabièlle

La feligresia de Montgat anava cada any a Lourdes, això sí, amb el temptador al·licient de tornar pel paradís comercial d'Andorra.

¿No recordeu aquell viatge a Lourdes del mes de setembre del 1962? Allà, als peus de la Verge Blanca i sota l'aprovació i benedicció del nostre Sr. Rector, aqueixa guspira va començar a fer-se gran i a calar aquest foc que avui contemplem admirats i corpresos, vessant agraïment tot aquest estol de famílies de Montgat. (Garbí, núm. 1, Nadal, 1971, P. C. Monjo, *Deu anys d'història*).

És, doncs, a les fonts mateixes de la gruta de Massabièlle on cal situar els inicis de l'Aspirantat, segons afirma el seu fundador i capdavanter, l'amic Eudald.

En una peregrinació de la Parròquia de Montgat a Lourdes, setembre 1962, Mn. Anton em va parlar del jovent; ell deia que no hi havia res a fer i jo li vaig discutir perquè pensava que donant-los la mà i amb paciència se'ls podia ajudar.

- El va convèncer?
- Em va seguir insistint que fes alguna cosa a Montgat, i hi vaig accedir.
- Va engrescar molts joves?

El primer diumenge n'hi van venir dos i al següent ja érem quatre o cinc. El grup va créixer i vam fundar l'Aspirantat Sant Jordi de Montgat. (EL PUNT, Badalona, 11/12/2001, Rosa Díez, *Eudald Núñez, Fill Adoptiu d'Alcanar*).

S'ha de tenir en compte que llavors els nens quan plegaven de col·legi passaven les hores a la platja, fent guerra per la Riera d'en Font o bé a la muntanyeta de la Colònia. L'Eudald no s'ho va pensar, i els primers nens que van formar part del grup van ser els escolans i gairebé tots els Rovira que vivien al costat de l'església. (Arxiu J. Gómez, 2002).

Ja ho sabem, el foc no pot amagar-se: la notícia va córrer i els nens cada dia eren més. Entorn de l'Eudald s'anava formant un eixam de mainada que molt aviat fou necessari anar dividint per 'colles' amb el seu corresponent 'cap'; altres joves s'oferiren per ajudar com a dirigents de la vida del nou centre.

També molt aviat algunes nenes anaren a trobar l'Eudald dient-li que també elles volien ser-hi. De primer hi varen trobar resistència fins que aquell mateix Nadal del 1962, comptaven amb una dirigent, Pilar Pons, que podia i volia col·laborar a la secció de les nenes.

Comencen les reunions; uns dies els nens, altres les nenes i així va prenent formes aquest improvisat Aspirantat, encara que això d'improvisat ben aviat no se li podria pas dir, doncs ens visitaren els dirigents de l'organisme D. D. A. (Direcció Diocesana d'Aspirantats d'Acció Catòlica) de Barcelona per fer-se càrrec de la constitució i vida d'aquest nou moviment infantil; tal volta venien amb un esperit una mica reservat i crític, és natural i en tenien obligació, ja que les coses noves i ràpides no solen inspirar massa confiança, però com canviaran en veure de prop el nostre Aspirantat! No tan sols els va plaure la seva organització i marxa ni es limitaren a aprovar-lo sinó que el declararen 'Aspirantat model'. Quin consol pels dirigents en veure que no trepitjaven en fals i quina

alegria també per totes les famílies en veure que els seus fills, els futurs homes de Montgat, estaven en bon camí! (Garbí, núm. 1, Nadal 1971, P. C. Monjo, *Deu anys d'història*).

Els iniciadors

En Josep Gómez i Muñoz, un dels més matiners components de l'Aspirantat i elegit dues vegades President, guarda un preuat arxiu de documents i fotografies que han fornit gran part d'aquesta història. Ell és qui ens presenta els primers protagonistes.

Mossèn Antoni Pascual Riera, natural de Matadepera i Rector de Montgat, en temps de la guerra civil havia estat amagat en un bordell on es feia dir Sr. Salichs. Vivia a la Rectoria, que és on han de viure els Rectors, amb dos germans seus, en Josep i la Tereseta, que eren terciaris franciscans i titulars dels negocis del Rector, taxis, un taller, camions. Fos com fos, ell va fer possible que l'Eudald comencés el que hauria de ser la Joventut Aspirantat Sant Jordi de Montgat. Fou el seu primer Consiliari i el col·laborador més pròxim. Va cedir-los els baixos de la rectoria i va seguir-los amb pastoral satisfacció durant els set darrers anys de la seva vida, amb les peripècies que s'aniran relatant.

L'Eudald Núñez i Parra, el fundador de l'Aspirantat i conegut per tothom com "l'Eudald", era un jove amb 24 anys, nascut a Badalona de mare canareva, és a dir, filla d'Alcanar, el qual per problemes de salut i per sort nostra, no va poder veure culminat el seu gran somni de ser monjo de Montserrat. Possiblement no hauria pogut fer el bé i la feina d'apostolat que va fer a Montgat i a Alcanar. Residia a Badalona, però quan Mn. Anton va emmalaltir, l'Eudald vivia a la Rectoria atenent-lo i va continuar vivint-hi després de mort el Sr. Rector, fins que va comprar un pis als Edificis Sant Jordi de Badalona. Treballava a la Porcellana i més tard a l'Empresa Piher on era Cap de Secció, a càrrec de cinc Caps de Grup amb un total de seixanta persones. Com que treballava moltes hores i no anava ben atès, la meua mare a l'estiu molts dies preparava dinar per a ell i per a mi i dinàvem a la rectoria tots dos. Ens vèiem cada dia per parlar de la marxa de l'Aspirantat i, si més no, ens deixàvem notes escrites quan no ens podíem veure. Tot el seu temps, esforç i alguns diners els va dedicar i encara els dedica a la nostra Institució. (Arxiu J. Gómez, 2002).

L'Eudald decantarà tot l'afany de la seva vocació monàstica cap aquest moviment juvenil. Sorprenentment, hi va implicar prelats eminents, il·lustres abats i abadesses i monjos de la més estricta clausura, alhora que tants amics de totes les escales socials amb una estimació provada i amb ajuts ben efectius.

De bon principi seguien l'Escoltisme en un clima entre espontani i de responsabilitat on cada soci tenia el seu lloc en l'escena col·lectiva.

Un equip de dirigents aparegué entorn de l'Eudald que mai no es va trobar sol a les tasques de conduir aquest moviment. Junts es van lliurar al compromís que acabaven de contraure amb els nens i nenes de Montgat. Els responsables dels nens eren Pau Martínez, Marçal Planes, Jaume Costa, Miquel Fibla i Santiago Beltran. Les responsables de les nenes, Pilar Pons, Mari-Fe Codina, Pilar Montfort i Carme Gili.

Els pares i familiars i els ciutadans de Montgat també van col·laborar en aquesta etapa de creixença i consolidació. No hi havia memòria d'un grup tan inquiet i actiu de jovent, amb implicació voluntària de familiars i amics entorn a l'església de Sant Joan, aïllada per la dispersió urbana i per les xarxes viàries.

Joventut Aspirantat Sant Jordi de Montgat

Per un Concordat amb el Vaticà, cap altra associació juvenil que no fos estrictament 'parroquial' no era reconeguda fora de la OJE - '*Organización Juvenil Española*' - dins de la 'Falange Nacional Tradicionalista'. Nens i adolescents podien, doncs, formar un 'Aspirantat' - d'Acció Catòlica - dins del col·lectiu anomenat Moviment infantil d'A. C. Tota altra institució o persona - fins i tot aquells Aspirantats diocesans - eren severament controlats i passats pel sedàs de '*afecto / no afecto al Régimen*' com ho veurem en el nostre col·lectiu que de bell antuvi ja gosava dir-se "Joventut Aspirantat Sant Jordi".

Primeres passes

Els sectors més inquiets de Catalunya, enardits per grups que sorgien, com 'la Nova Cançó' i 'els Setze Jutges', no paraven de repetir: "...perquè els temps estan canviant!" També a les parròquies hi bufaven vents renovadors, molt abans del Concili Vaticà II, iniciat justament aquell any 1962.

Després de les reiterades converses amb Mn. Anton a Lourdes, l'Eudald, que ja tenia bona experiència amb joves a Badalona, començà d'animar la missa dominical d'onze, introduint-hi el diàleg i els nous cants en català. Acabat, xerrava i cantava al carrer amb un petit grup nens al qual s'hi varen agregar, de primer amb alguna reserva, també nenes i noies del veïnat.

Naixement i progrés gradual però amb bons auguris, basat en l'amistat i alegria, i en el tracte característic de l'Eudald, franc i obert als nois i a les seves famílies.

Aviat els nois ja entraven sols a la sagristia, i apareixien voluntaris a fer torns d'escolans i noies que llegien davant l'altar.

Al carrer, el xivarri engrescador de la colla i les seves cançons ressonaven pel barri mariner de Sant Joan i pel de Les Mallorquines, atès que també s'hi agregaven Aspirants d'aquest sector. Cal recordar que de retorn d'una sortida, s'obria l'església i cantaven la Salve voltant l'altar amb les seves motxilles i, finalment, al carrer corejaven el Cant dels adéus amb els familiars que els havien esperat.

Quaranta anys després recorden que 'a la Falange no hi va quedar ningú'. Sabien que si s'hi haguessin afegit, tot hauria estat més fàcil, però no ho van voler, tot i les 'proposicions deshonestes' de l'Ajuntament, fins que el Sr. Calderón, el Sr. Alcalde i jo mateix detectàrem el fenomen que tots els de la Falange es passaren lliurement a l'Aspirantat. (EL PUNT, Badalona, 11/12/2001, Rosa Díez, *Eudald Núñez, Fill Adoptiu d'Alcanar*).

A Montgat com crec que a tots els pobles, teníem un local de Falange, i el seu responsable era el Sr. Calderón amb qui mai no vam tenir cap problema. Ell insistia perquè ens féssim de la Falange, però el que succeïa era que nois de la Falange venien a l'Aspirantat.

Aleshores hi va haver un temps que nosaltres d'una manera o altra ens vam sentir atrets pels principis de Baden-Powel i el seu moviment dels Boys Scouts. Fins i tot crec que alguns de nosaltres vam fer la Promesa dels escoltes. (Arxiu J. Gómez, 2002).

La il·lusió de tenir uniforme propi va fer que es decidís entre tots un equip: nois, pantaló curt de vellut marró i camisa més clara; noies, brusa clara i falda de vellut marró amb tirants. Gràcies a l'afany de les mares i al taller familiar de confecció de la Sra. Quimeta, la iaia dels dos Aspirants Genís i Joan A. Martínez Gili, ben aviat el grup es presentava uniformat - i amb quin goig! - als actes col·lectius.

També les nenes amb els seu uniforme!

Però l'alarma es disparava a l'Alcaldia amb l'anar i venir d'aquelles colles amb els seus banderins, uniformes, fulards i barretines, fent ressonar les primeres cançons catalanes que afloraven arreu amb gran força, tan innocents d'altra banda, com *El tren pinxo de Banyoles*, *Kumbaià*, *Les pometes*, *Les rondes del vi*, *Els macarrons*, *Puff el drac màgic*, *La vall del riu vermell*, *El cant dels adéus*. Per imperatiu polític, l'Alcalde de Montgat, com tots els peninsulars, era el 'Jefe local del Movimiento'. Ben aviat prohibia als entusiastes Aspirants exhibir l'uniforme; ells però, mantingueren tossudament la barretina i el fulard verd, color de frescor muntanyenca, enrivetat vermell d'entusiasme juvenil.

“Don Joaquín Ortega Ibáñez (Logroño), era l'Alcalde de Montgat i 'Jefe local del Movimiento'. Amb els nois no hi tenia cap tracte ni bo ni dolent. Però amb l'Eudald sí que hi tenia sempre raons perquè volia que fóssim de Falange i estiguéssim integrats a la 'Organización Juvenil Española'. Fins i tot va oferir-li un pis de les Cases Noves per aconseguir el seu propòsit. En veure que no ho aconseguia, va optar per deixar fer, però sempre amb males cares. En alguna ocasió va venir la Guàrdia Civil a enregistrar els locals de l'Aspirantat. Més endavant en veure que a Alcanar se'ns estimava tant i després de parlar amb l'Alcalde d'Alcanar, Sr. Joan Gil, en una de les seves visites a Montgat, li va enviar una carta oficial d'agraïment d'Alcalde a Alcalde. (Arxiu J. Gómez, 2002).

És cert que tots els escrits de l'Aspirantat es feien en català i amb insistència a escriure 'Montgat' amb la lletra 't' al mig - absurdament interpretat com a senyal de catalanisme exacerbat -. Fou molt celebrada una campanya entre socis, dita "Parleu més bé el català", on l'infractor que era 'caçat' en un error de llengua, pagava 5 ptes. a Caixa. Per valorar el coratge que tot això suposava, cal que l'atent lector observi com totes les cites oficials d'aquesta etapa, són obligadament en castellà, inclòs el text eclesiàstic que reconeix i aprova l'Aspirantat.

Per tot això, ja se sabia que mai no podien acabar 'les raons' entre l'Eudald i l'Alcalde que sempre insistia a demanar-li més moderació catalanista: "¡Eudald, hay un gobernador que casca mucho y te va a cascar!".

Va acabar, però, que a cada acte oficial de l'Ajuntament després del 'oficio' o missa solemne, convidava a tot l'Aspirantat - que hi havia assistit amb fulards - a fer el vermut oficial 'con las dignísimas Autoridades'. D'altra banda, l'Alcalde va descobrir com fer-me servir l'Aspirantat en moments de Captres com Creu Roja o contra el càncer; semi-oficials i aleshores qüestions 'de estado'. Però també i fins i tot els nanos venien banderins de l'Aspirantat per omplir les arques de 'Colònies' i alguns nois s'havien atrevit a vendre'n 'al Sr. Alcalde i Autoridades del Movimiento'. A ells els hi compraven, però quan em veien a mi, i feien per veure'm, jo rebia la gran bronca i sempre amb el mateix argument: "¡Eudald, te estás pasando!". Cansat sempre de la mateixa cançó, una vegada li vaig dir: "Sr. Alcalde, ¿por qué el Excmo. Ayuntamiento no mira de entregarnos una pequeña Subvención para Colonias? Ayudaría a los que sus padres no pueden pagar la estancia de estos días veraniegos". I contundentment em va contestar: "Hazlos de Falange y la propuesta será bienvenida". (Arxiu Eudald, 2003, *Manuscrit*).

No obstant, cal atribuir-ho més a la pressió política, que no al Sr. Ortega a qui amb la seva personal bonhomia veurem assistir complagut als actes oficials de renovacions de Junta o a rebre les visites il·lustres que venien a l'Aspirantat. Més tard, fins i tot va correspondre per escrit, com es veurà, a les atencions de creixent germanor de famílies i autoritats d'Alcanar amb Montgat, amb motiu de les acampades a l'Ermita del Remei.

Sala "Joventut Aspirantat Sant Jordi"

El local que se'ns va deixar era a sota de la rectoria i just al costat de l'església. Hi entràvem per una porta que donava al carrer i el primer que trobàvem era una sala d'uns 50m²; n'hi havia una altra que amb el temps es va convertir en la sala TV d'uns 15m², i el despatx que era més petit i tenia un armari encastrat que fèiem servir d'arxiu. Al darrera hi teníem un pati que ens permetia entrar a la sagristia sense sortir al carrer, amb un servei i encara les golfes de la sagristia que més endavant vam cedir als més petits perquè tinguessin un lloc propi.

Primer de tot, vam tenir de fer neteja perquè tot estava brut i ple de sacs de patates i altres noses que no servien per a res. Ho vàrem aconseguir després que l'Eudald insistís al Rector que tragués els sacs perquè eren un perill; aquesta insistència li havia portat discussions i disgustos ben palesos. Un cop net i quan els diumenges després de la missa els nens ens trobàvem amb l'Eudald, a poc a poc van venir algunes nenes i alguna noia de l'edat de l'Eudald que van ajudar-lo en aquella tasca. Recordo alguns d'ells com en Marcellà Plana, en Pau, en Santi Bertran, la Pilar Pons, la Mari-Fe Ortego, etc.

Als inicis, com que tots érem petits, ens vam fer uns grups reduïts o colles. Cada colla tenia un nom - un grup de nens era la colla Jaguar i un de les noies la colla Daines -, un cap de colla i un dirigent, a l'estil dels Boys Scouts.

A dins del local amb canyes dels camps de la Riera d'en Font, vam fer-hi unes cabanes o caus, un per a cada colla, on hi guardàvem les nostres coses. Un bon dia ens vam adonar que anàvem tots plens de puces i vam haver de desmuntar els caus i de cremar les canyes culpables tot plegat d'aquella invasió indesitjable. Vam seguir les nostres activitats sense caus i els nostres dirigents van insistir a poder disposar de tot el local.

No fou sense un molt apreciable sacrifici, que Mn. Anton ens va cedir del tot l'antic magatzem a aquells nois i joves pels quals ell mateix havia expressat preocupació a Lourdes. Dit sigui amb l'afecte dels qui vam gaudir de la seva benvolença en aquests locals de la rectoria, era conegut com 'mossèn negoci'. Com que ja es pagava una quota per mantenir el poc que ja teníem i gastàvem, i conscients que el centre d'activitats era una de

les despeses cara al futur, vam convenir amb Mn. Anton una quota mensual de 500 ptes. de lloguer tan aviat com funcionà el nostre llibre de comptes, quota que més tard va passar a ser simbòlica amb el nou rector, el P. Jaume Sidera. (Arxiu J. Gómez, 2002).

Aquella primera feina de neteja i desembaràs fou el primer esforç col·lectiu fet amb il·lusió. Primer, una pintada entre tots i, ben aviat, la paret del fons lluïa els primers murals que representaven el Montgat mariner i les consignes bàsiques de l'Aspirantat: "Cultura, Treball, Progrés". Amb notòria habilitat pictòrica, l'Eudald va idear aquelles pintures que transformaven l'antic magatzem. En la seva realització van col·laborar-hi en Josep Gómez i en Rafael Planas.

Era el seu local, era l'Aspirantat!

Moblar-lo fou feina també de tots plegats i de l'aportació de socis i protectors.

Les cadires les vam aprofitar del Centre Recreatiu i Cultural de Montgat quan ells les van canviar. La Cartoixa de Motalegre ens va fer una farmaciola i un escut molt bonic amb fusta treballada i amb el nom pirogravat de l'Aspirantat. Un va portar un televisor vell i un altre una un tocadiscs vell que també vam aprofitar.

El P. Abat de Poblet, Dom Edmond Mª Garreta, ens va procurar la primera tenda i més tard el Sr. Heredero de Piher, una altra. També de part del P. Abat de Montserrat Dom Cassià Mª Just ens va arribar un ping-pong. Teníem de tot sense haver comprat res. (Arxiu J. Gómez, 2002).

I arribà un ping-pong que Mn. Anton va estrenar

La sala de l'Aspirantat era el lloc diari de trobada i d'esplai dels socis. Tingué la seva màxima dignificació a partir de 1969, quan s'hi instal·lava el Monument Eucarístic del Dijous Sant, coincidint amb una participació molt activa de la Joventut a les celebracions de la Setmana Santa. L'elecció dels 'Dotze Apòstols' entre els socis per al lavatori de peus, era tot un esdeveniment.

Aquesta sala va ser l'eix a l'entorn del qual girava part important de l'activitat d'aquell jovent. S'estimaven el seu local on acumulaven esbarjo, campionats, il·lusions i plans, recepcions de visitants il·lustres i l'amistat feta rutina entre socis i junta les tardes-vespre de cada dia; "vaig a l'Aspirantat", "ens veurem a l'Aspirantat": aquell espai era l'Aspirantat, i encara és el punt de referències positives que aquells aspirants enyoren avui per als seus fills.

Socis

No hi havia requisits previs per ser soci de l'Aspirantat, un soci en portava un altre: si tu ets el meu amic, ets amic dels meus amics. El noi o noia que volia ser Aspirant era, doncs, benvingut i admès definitivament després d'un temps d'integració i de compromís acordat d'ambdues bandes. Amb els anys, la norma va quedar tal com l'explica el seu President David Salip, el 13 de gener de 1974:

El procés és ben senzill i a la vegada eficaç: tot noi o noia fins a 25 anys pot ésser soci de l'Aspirantat; per això haurà d'estar avalat per dos socis, tenir una xerrada amb el vocal encarregat de nous socis i **estar a prova** durant un mes, al final del qual la Junta es reuneix i si no hi ha hagut cap queixa, aquest noi passa a ésser soci de l'Entitat. (Garbí, núm. 20; març, 1974, Direcció, *Entrevista*).

Si la catalanitat fou de bon començament la nota d'expressió habitual - amb el goig afegit de

tolerada transgressió que es respirava a l'ambient - d'altra banda la porta era oberta de bat a bat a tothom: mai no es va plantejar cap requisit d'idioma ni de procedència personal. Sí que s'hagué d'excloure incidentalment alguns visitants de cap de setmana que no respectaven les normes ni el local.

Encara que l'entrada de les nenes plantejà resistència inicial, "si mires el llibre de socis, veuràs que la primera noia té el número 21, per tant crec que si això va ser així, no deuria ser per molt de temps" (Garbí, núm. 16; juny, 1973, David Salip, *Parlant amb un President*).

Portes obertes doncs, a nens i a nenes i també a nois i a noies més grans per col·laborar-hi com a monitors. Portes obertes, de manera que hi hagué socis de Badalona i algun del Masnou.

Fou remarcable la integració a l'Aspirantat del noi de color, Sullayman Gagne, 'Sam', inscrit en el Consolat General Britànic de Barcelona com a súbdit britànic de Gàmbia, que vivint a Badalona, acudia regularment a l'Aspirantat i va participar a les Colònies d'Alcanar l'estiu de 1972. Amb la seva simpatia proverbial se sentia feliç a l'Aspirantat. Des de l'Ermita del Remei escrivia a Montgat: "Sam al habla! Telex 000008. Yo ser bueno, donde gentes vas yo ir. Montgat personas muy buenas, yo querer todos, yo no ser malo, muy bueno para gentes corazón bueno, amar a Cristo y sangre todos igual. Sam".

D'entre els socis, recordem nois de la primera època:

Jordi Abad Planas, Isidre Abad Planas, Ferran Ballesta Sanuy, Antoni Ballesta Sanuy, Enric Belis, Joan Cañada Belmonte (*Xatet*) (quart president), Lluís Castellar Planas, Manuel Castellar, Enric Castillo Moreno (*Quique*), Juli Castillo Calleja, Jaume Codina Avellaneda (*Sanagüilla*), Gerard Codina Ortego, Ramon Codina Avellaneda, Jaume Codina Sabaté, Jordi Codina Soler (*el Ros*), Carlos Echeverría Campoy (*Cheva*) (primer president), Pedro Doblado, (de Badalona), Isidre Freixa Mendoza, Miguel Fresno (*Miguelín*), Sullayman Gagne, (*Sam*), natural de Gàmbia i resident a Badalona, Joan Gili Selma, Josep Gili Selma, Josep Gómez Muñoz (*Pepe*) (tercer president reelegit), Benet Gómez Muñoz (*Beni*), Joaquim Gual Gatell (de Badalona), Juan A. Hernández Jiménez (*Xondo*), Carlos Inglés Cardenal (*Carlitos*), Josep Llopart (*el Morenet*) (de Badalona), Antoni Marín Planas, Genís Martínez Gili, Joan A. Martínez Gili, Pere Mas Hoscas, Josep Ramon Mas, Josep Matons Doutres (*Rutllat*), Cebrià Mir Muñoz, Jordi Muñoz, Josep M^a. Navarro Codina (cinquè president), Jordi i Xavier Núñez Pañella (de Badalona), Eudald Núñez i Parra (direcció general), Albert Pedro, Ernest Pedro, José Luis Peredo Torres, Rafael Planas Pérez (segon president), Jaume Puig Batlle (*Setduros*), Jaume Pujals (de Badalona), Emili Roura Casademunt (consiliari), Adrià Rovira Teixidó (*Manganduchi*), Joan Rovira Pevídal (*Juanito*), Jaume Rovira Centellas (*Xed*) Albert Rovira Teixidó, Enric Ruiz, David Salip Costa (sisè president), Sebastià Solà Batlle, Jaume Sunyol, Salvador Vila Cervera (d'Alcanar), Marçal Vidal Abad.

I algunes de les noies:

Mayte Alarcón, Eulàlia Batlle Mas, Mariví Castillo Moreno, Angelina Codina Avellaneda, Madrona Codina Ortego, Mari-Fe Codina Ortego, Margarida Gili Pallerols, Rosa Gili Pallerols, Montserrat Gili Selma, Montserrat Giró, Emília Hernández Miralles, Eulàlia Planas Sanz, Esperança Reguill Marcelo, i moltes altres.

Cal incloure aquelles noies que no van aconseguir l'Aspirantat en funcionament, però que han estat fonamentals per al manteniment de la seva unitat i vitalitat en aquests darrers anys i són Mari-Pau Bertólez Alegre, l'esposa d'en Genís, Anna Mª Fonts Arnau del Pepe, Pola Humet Llinàs l'esposa de Juan A. Hernández, i Núria Jordana d'en Jaume Rovira. En un sentit ampli, avui la vitalitat de l'Aspirantat la participen totes les esposes i fills dels qui conserven encara el seu carnet de socis.

Havent-se perdut el Llibre Registre, les omissions són dissortadament moltes. A Garbí hi consta el nombre de noranta i de noranta-sis socis.

Avui, dia 1 de gener, principi d'un any nou i de la commemoració dels deu anys

d'història nostra, ha d'ésser el punt de partida per la vertadera i definitiva realització d'aquests ideals que anhelem d'una joventut sana, més ferma i més unida, més lleial i més noble, capaç de lluitar contra la injustícia i de defensar sense por la veritat.

Però això no s'aconsegueix amb paraules ni amb ganes de fer-ho, sinó FENT-HO!

Jo voldria que aquesta fos la nostra consigna d'ara endavant i la vertadera realització d'aquells ideals que fa 10 anys ens varen marcar.

Es diu que la unió fa la força: En som 96. Doncs si tots 96 ens unim com un de sol sota les directrius de l'Entitat, potenciats per una ferma i potent Junta camí dels ideals abans indicats... qui ens podrà aturar? Qui no ens obrirà la porta? (Garbí, núm. 5; gener 1972, J. Mª Navarro Codina, *Acte de 'la Promesa'*).

Socis protectors, amics, simpatitzants

Ni els socis protectors 'que ens ajudaven econòmicament per anar a Colònies i complir les nostres promeses' (Arxiu J. Gómez, 2002), es limitaven a aportacions només dineràries, ni els veïns, amics i simpatitzants regatejaven despeses o el seu ajut personal. Cal englobar, doncs, en 'amics i col·laboradors' el gruix de persones i entitats que donaren suport generós al nou grup de jovent.

Amb disculpes per omissions involuntàries, i advertint que moltes altres persones apareixeran en el decurs narratiu, ara ens correspon esmentar tants amics excel·lents que ens feren costat:

El Forn Batlle no era tan sols 'el nostre pa de cada dia' al Montgat de Mar, sinó que ho va ser de forma singular per a l'Aspirantat:

El matrimoni del Forn Batlle, el Sr. Jaume Batlle y la Sra. Joaquina Esculté - tothom li deia "La Quimeta del Forn" - sempre tan afables i distingits, el 13 de juny de 1969 acompanyaren el Sr. Bisbe Dr. Ramon Torrella, com a padrins de la Confirmació celebrada a la Parròquia de Sant Joan de Montgat.

A la seva filla, Sra. Carme Batlle i al seu espòs Sr. Salvador Casas, malgrat no figurar al Llibre de socis, l'Aspirantat els devia bona part del seu bon funcionament: 'la Carme del Forn' sempre ens va ajudar; ella tenia al forn una clau de l'Aspirantat perquè els socis poguessin entrar i sortir a tothora i fins i tot ens prenia encàrrecs per telèfon. 'En Salvador' tenia un Seat 1500 color gris, sempre molt net; per descomptat que no teníem cotxe, però sempre que ens convenia, anàvem amb en Salvador del Forn a cercar al Sr. Bisbe per dur-lo a l'Aspirantat i per a altres viatges, com es dirà. Per donar-nos oficialitat, vam fer un banderí blanc i groc, colors del Vaticà, i el fixàvem al retrovisor; sempre li fèiem broma dient-li que li compraríem una gorra de plat com a xofer de personalitats. La noia que despatxava al forn, la Lourdes, era també la mà dreta de la Carme i se sentia sòcia i col·laboradora de l'Aspirantat. (Arxiu J. Gómez).

El Sr. Beltran, que era el carter d'Alcanar i sempre ens deia: "demà pujaré les cartes dels vostres pares al Remei, però avui les he deixat a casa del Català", l'Eudald; el Sr. Bienvenido, l'amo del bar on esmorzàvem; el Sr. Cesáreo, que era el Guàrdia Municipal; la Sra. María Esculté, 'la Maria de can Set-duros', tenia una botiga, i la Sra. Isabel, 'la Parra', també amb una botiga, la qual cosa volia dir sempre a punt per a l'Aspirantat i concretament com altres botigues i particulars, amb aportacions generoses a campanyes com la de Nadal; el Sr. Joan Gil Sancho, l'Alcalde d'Alcanar en qui trobàrem sol·licitud quasi familiar. També ens ajudaven la Montserrat Gili Illa, la seva mare Sra. Quimeta, era la iaia d'en Genís, les quals ens feien la roba i encara la Montse ens segueix fent els fulards; el Sr. Joan Grífol, tinent d'alcalde de Badalona; el Sr. Joaquim Gual, qui a més d'atendre'ns a la seva impremta a Badalona, fou sempre amic generós; el Sr. Juan Luis Heredero i Martí de l'empresa Piher; el Sr. Rodolfo Izquierdo Hipólito, delegat de la Caixa de

Pensions d'Alcanar, vetllava el nostre compte de Colònies ingressant-hi sovint alguns diners de la seva butxaca, a part del que podia aconseguir de l'entitat; la Sra. Consol Matons, 'la Celo', vivia davant de l'Aspirantat i ens netejava el local i molts diumenges convidava l'Eudald i algun acompanyant a dinar arròs; el Sr. Josep Milán, de les conegudes gomes d'esborrar Milán amb seu a Montgat; la Sra. Francisqueta Panyell (Monsolís), de qui parlem a les primeres sortides i a Colònies; el Sr. Josep Pich Arola, president de la societat de caçadors d'Alcanar; el Sr. Pedro Roncero Pallarés, Sargent de la Guàrdia Civil d'Alcanar, esmentat a Colònies; el Sr. Salses, el Sr. Ignasi Sitjà Sanvicens de Montgat; Ca n'Umbert, sempre disponible.

Les empreses: Impremta Gual de Badalona, Construccions Monra de Montgat, 'Lejía Conejo' de Montgat, Piher de Badalona, 'Cordelería Gili' de Montgat, Micron, S.A., 'Gomas Milán' de Montgat, 'Porcelanas Montgat'.

Institucions com Cartoixa de Montalegre, Tiana, amb el seu Prior Dom Ignasi Mª de Pont; el Monestir de Poblet amb l'Abat Dom Edmond Mª Garreta; Monestir de Montserrat amb el P. Abat Dom Cassià Mª Just "que sempre ens va fer costat i nosaltres l'estimàvem molt" (arxiu J. Gómez, 2002), la Cartoixa de Religioses de Benifassà, Castelló, amb la Priora Mª Montserrat Salamero; Monestir de Religioses Carmelites Descalces de Tiana; els Carmelites de Badalona; Orde Tercera Seglar Franciscana de Badalona; Monestir de Valldonzella.

Colles i banderins

A bon ritme anava creixent el nombre de nens i nenes; les colles s'anaven formant i cada una ja tenia el seu banderí corresponent. Inspirats en l'escoltisme, triaven noms com jaguar, lleons, etc. els nois; i daines, etc. les noies; però hi hagué altres opcions:

Ben aviat va sorgir la idea de posar les colles sota la protecció de la Mare de Déu: així naixeren les colles Montalegre, Valldonzella, Pobletans i Montserratins, amb permís de les respectives autoritats dels respectius monestirs amb qui, abans i després, els lligams es varen enfortir, com es veurà sovint. De moment, la colla Montalegre va aconseguir celebrar la seva festa als peus de la seva Patrona. El P. Prior va autoritzar-nos per anar a Missa a la Cartoixa i celebrar 'sense soroll' la festa prop de la Mare de Déu de Montalegre. (Garbí, núm. 1, Nadal, 1971. P. C. Monjo, *Deu anys d'història*).

Una gran creu de fusta trobada a la golfa amb els extrems esbiaixats va ser "la creu de l'Aspirantat" i el seu primer lema "Pau amb els nens i amor" que aviat va derivar a "Cultura, Treball, Progrés".

Prop de la Cartoixa amb fulards i banderins

Les primeres sortides

Motius diversos empenyien aquella colla ja massa cridanera, a fer sortides en grup. A la il·lusió per les excursions, s'hi afegien per part dels dirigents el fet d'evadir-se del neguit de l'Alcaldia i també del local parroquial on l'aldarull diari ja amoïnava prou al senyor rector.

Francisqueta Panyell, una senyora gran, soltera, feligresa assídua a la parròquia, es mirava amb simpatia l'Eudald i aquella Joventut, i els tenia obertes les portes de la seva masia de Can Panyell a la Riera d'en Miquel Matas a Monsolís. Allí varen gaudir de la seva generosa hospitalitat en una etapa molt delicada, i on s'aplegaven algunes tardes del dissabte, celebrant-hi gresques de foc de camp, improvisacions teatrals i berenades que feien les delícies de tots.

La Sra. Panyell, de grat d'ella li diem 'la Panyell', la sabíem disposada a ajudar en tot, com en el cas també d'acollir en el seu pati-jardí, trobades festives de noies amb minusvalidesa de l'Hospital de Sant Rafael a Barcelona. No obstant la seva reserva habitual, es mostrava cofoia de la seva gran amistat amb les 'Religiosas del Divino Maestro'; els oferia hostatge discret de vacances estivals a casa seva, i presumia del seu turisme particular lluny de Montgat, hostatjada als col·legis regentats per aquestes monges. Dit sigui amb el ben merescut respecte i estimació de l'Aspirantat.

Durant un període, que ara no sé concretar, les Autoritats de Montgat em varen prohibir que mantingués l'Aspirantat perquè posava la 't' al mig de Montgat, perquè ensenyava cançons catalanes i em preniem per 'separatista' al règim d'aquells anys. Amb tot, jo em veia amb els nois i noies dos cops a la setmana a Can Panyell - en aquest període jo hi anava cada dia a casa 'La Panyell' i és allà on vaig estudiar un sistema per anar tots iguals i no perdre'ns durant les excursions. Sortíem cada cap de setmana i dies de festa. La iaia d'en Genís, la Sra. Quimeta, i la seva filla Montserrat van fer els pantalons, falde i camises. En el període de **Can Panyell** es va deteriorar la presència de nois i noies - en venien menys perquè resultava apartat Montgat- Monsolís. (Arxiu Eudald, 2003).

Francisqueta Panyell ens va posar la seva masia a la nostra disposició en un temps que no vam poder estar al nostre local. A l'estiu, un grup de la Junta i altres Aspirants anàvem sovint després de dinar tot xino-xano a prendre cafè a casa seva i passar una

estona. (Arxiu J. Gómez, 2003).

Amb el bon temps van anar-se freqüentant les sortides dels diumenges a la tarda pels entorns de Montgat: Cartoixa de Montalegre, Sant Jeroni de la Murtra, La Font de Ferro, Els Castanyers... (Garbí, núm. 1, Nadal, 1971, P. C. Monjo, *Deu anys d'història*).

L'alegre adéu a una sortida

Les nostres sortides eren en grup de deu o quinze per anar a peu a la Cartoixa de Montalegre, Tiana, on sempre ens van estimar molt; podíem dormir en els seus terrenys fent bivac, més tard també en un gran cobert, l'antiga vaqueria, que van netejar per a nosaltres i més endavant vam tenir una tenda de campanya, regalada pe l'Abat de Poblet, per a sis persones, i cada un dormia allà on volia fins i tot a l'entorn, sota els estels. Recordo els problemes que vam portar als nostres pares en demanar-los motxilles, sacs per dormir etc. En primer lloc, no veien clar que allò tingués futur i, en segon lloc, els pressupostos de la majoria de les nostres famílies no estaven per alegries. (Arxiu J. Gómez, 2002).

L'amistat de l'Eudald amb els monjos de la Cartoixa de Montalegre va fer que l'Aspirantat hi tingués sempre les portes obertes. Els seus boscos acollien les primeres acampades dels més decidits a fer-hi bivac.

Però anem a pams! A Montgat era normal veure els monjos, com un vol de coloms, passejar per la platja solitària, visitar l'Aspirantat i l'església de Montgat i enfilar-se després cap al monestir per camins i paratges també solitaris. L'aurèola de misteri que els acompanya, només ens impressionava quan ens apropàvem a la Cartoixa, al fons dels boscos de la Conreria.

“Un bon dia va llançar-se la idea d'anar a trucar a la porta de la Cartoixa de Montalegre: és tan a prop i aquells monjos no fan sinó pregar... podríem anar a demanar un memento per al nostre Aspirantat. Tots hi van estar d'acord i contentíssims. Tot pujant va sortir la primera pega: ‘Tinc entès que no reben visites, que no volen saber res amb la gent, abans hi deixaven entrar però ara han tancat la porta’; un moment de suspens fins que l'Eudald digué: ‘No tingueu por, jo conec el Prior i el convenceré’. Seguïrem amb alegria

per més que no podíem evitar un rau-rau a mida que ens hi anàvem acostant. En veure la porta, el garbuix va anar minvant com si aquell silenci ens fes respecte; alguns nens que ja hi havien anat es veien més valents i anaven al davant. En trucar a la porta ens sortí un monjo amb barba blanca, el Germà Jordi, que va deixar entrar l'Eudald sense cap dificultat, tancant tot seguit la porta de ferro.

Després de molta estona, sortí acompanyat d'un monjo alt, mal afaitat, amb les mans dintre les mànegues. D'un tros lluny i aixecant una mica les mans ens digué: 'Déu vos guard, Déu vos guard!' Ningú no sabia què dir-li, li férem la nostra petició i ell ens digué quatre paraules, però ben bé només quatre, sobre tot ens va recomanar: "Feu bondat, feu bondat però de la bona!" Un dels més atrevits va dir-li: "Pare Prior, quan els nostres pares ens donin permís, ens deixarà venir a fer biviac a aquella casa que hi ha allà darrera?" I el P. Prior, movent el cap, ens contestà: "Ui, ui! 'Muy recia está la cosa', ja en parlarem un altre dia!"

Tornàrem cap a casa fent els nostres comentaris, però capficats perquè no sabíem si era un èxit o un fracàs la nostra visita a Montalegre. Ja teníem però, un lligam que ens assegurava el punt principal de l'Aspirantat: la part espiritual; mentre hi hagi ànimes contemplatives que preguin per nosaltres, tot anirà bé! (Garbí, núm. 1, Nadal, 1971, P. C. Monjo, *Deu anys d'història*).

I en efecte, el terme ufanós que envolta la Cartoixa fou el nostre espai d'esbarjo molts caps de setmana, i aquell gran cobert a l'extrem dels murs del Monestir, ens feia d'aixopluc tota la nit, acabat el foc de camp.

El Prior de la Cartoixa de Montalegre, Fr. Ignasi Mª de Pont estigué sempre amb l'Aspirantat: la seva actitud i els seus fets a favor l'Aspirantat, són un bell testimoni d'acció cristiana a l'exterior, això sí, dins la més estricta observança de Sant Bru.

Acollirà amb goig a la Capella del Monestir les celebracions de renovació de President, i orientarà donatius per a la Sala de l'Aspirantat i les seves Colònies d'estiu. **Ell hostatjarà** un artista forjador, de Talavera de la Reina (Toledo), a qui l'Aspirantat encomanarà la llàntia votiva lliurada a la Verge del Remei d'Alcanar l'any 1967. El Prior contactarà amb el Monestir de religioses cartoixes de Benifassà que acollirà els estiuejants del Remei, i ell seguirà amb sol·lícita estimació les peripècies de l'Aspirantat com ho mostra aquesta nota:

Nadal, 1967

En Josep Gómez

Montgat

Déu vos guard! Sant Nadal i bon Any Nou! T'ho desitjo amb tota l'ànima i confio que a mida que vas creixent en el cos, també l'ànima creixerà en amor a Déu i al proïsme.

Sí que us volia rebre i parlar bona estona i per això vaig voler despatxar als altres abans, a fi de poder estar amb vosaltres sense les presses i l'ansia de que m'estaven esperant. Per què no us esperàveu? Si un altre dia torneu, amb molt de gust estaré per vosaltres.

Una benedicció del teu amic, el pobre

Fr. Ignasi Mª de Pont, prior. (Arxiu J. Gómez).

Feta la merescuda referència a la Cartoixa de Montalegre, cal seguir relatant les excursions.

I van arribar les sortides en tren i en grups ben organitzats entre grans i petits, a punts ben atractius del Maresme i, si calia fent-hi la nit del dissabte: Castell de Burriac, la Muntanya de Sant Mateu, Lourdes d'Arenys de Munt, el Montseny, etc.

L'èxit d'una sortida engrescava a fer-ne d'altres. L'amistat i la voluntat superaven la por de qualsevol risc. Que no tot eren flors i violes, ho mostra algun incident entre els més grans,

sortosament sense cap mal.

Nous socis a Sant Marçal del Montseny

En una de les excursions que vam fer a Burriac, com que sempre dormíem al mateix lloc i coneixíem els voltants, vam decidir de prendre un bany en una bassa de rec que hi havia a prop. La bassa era plena de llot i canyes trencades però per treure la calor ja n'hi havia prou, recordo que a la paret de la bassa estava a peu dret un de nosaltres (en Gerard Codina), i un altre (en Rafael Planas) per donar-li un ensurt el va empènyer pels peus per fer-lo caure a dins de l'aigua. Amb tan mala sort que en caure va donar un cop de cap just al canto de la paret i va perdre el coneixement. Quan vam veure que no sortia es va llançar a l'aigua en Ramon Codina i amb molt d'esforç el va poder treure mig ofegat. Aquell va ser una dia que l'Aspirantat es va poder vestir de dol.

En una ocasió vam anar d'excursió a fer bivac a la muntanya de Sant Mateu, prop de Teià. Vam sortir dissabte a migdia per tornar diumenge al vespre. Això va passar a les primeries de l'Aspirantat i gairebé al final de 'les colles'. Venia com a monitor l'Eudald i en Marcellà Planes. Diumenge a l'hora de tornar cap a casa, vam veure que quedaven a terra dues motxilles i que faltaven dos nois, en Gerard Codina i en Quique Ruiz. Primer vam començar la recerca tots plegats, per la muntanya, però quan s'anava fent fosc vam dir que els petits marxessin cap a casa amb en Marcellà, i els més grans ens vam quedar amb l'Eudald a buscar-los. Vam córrer tota la muntanya amb lots i xiulets perquè algú ens sentís o ens veiés, però cap a les 10 del vespre vam decidir baixar al poble i anar a buscar la Guàrdia Civil.

En arribar a la carretera tots molt nerviosos, ens van dir que perquè no havíem avisat abans i que no ens preocupéssim que la Guàrdia Civil es faria càrrec de la recerca. El primer que vam fer va ser trucar per telèfon a casa d'en Gerard Codina per parlar amb els seus pares, i amb sorpresa de tots, el seu pare va dir que en Gerard estava sopant a casa seva i en Quique també.

Resulta que van anar tots dos a buscar aigua a una font i allà van trobar uns familiars seus i per no tornar caminant ho van fer en el cotxe dels seus familiars sense dir res i deixant les motxilles perquè les duguéssim nosaltres. I la cosa no va acabar aquí. Quan vam tornar a Montgat a mitjanit, a l'estació de Monsolís ens esperaven els nostres pares perquè no sabien res. A l'Eudald li van dir de tot i de poc que no ens van prohibir tornar a

l'Aspirantat. Al final es va aclarir tot i les coses van tornar a la normalitat. (Arxiu J. Gómez).

De cada experiència en sortien més cauteles, inclosa la protecció del cel. La parròquia era el punt de sortida i d'arribada on es cantava una Salve de protecció i d'acció de gràcies. Ja veurem com el motiu de les ofrenes a la Verge del Remei a Alcanar, no era sols el record d'una estada sinó l'agraïment pel tema prioritari, 'per no haver pres mal ningú'.

L'Abat de Poblet Dom Edmond Mª Garreta, era conegut de l'Eudald de qui ja hem remarcat la traça d'implicar persones i entitats monàstiques de la més rigorosa clausura, en la seva labor amb els nois i noies de l'Aspirantat.

A mida que la base s'anava fent més ferma també les nostres activitats anaven prenent més volada i ens atrevíem a anar fins a Poblet. La sortida és més seriosa i per tant menys nombrosa però no hi mancava una representació ben completa de tot l'Aspirantat. El dia 1 d'agost de 1965 els nostres banderins entraren al Monestir i la rebuda que ens va fer el P. Abat fou senzilla però càlida, íntima i satisfactòria.

Va parlar-nos una mica més llarg que el P. Prior de la Cartoixa, també ens prometé les seves oracions i fins i tot alguna visita, cosa que no va fer esperar-se massa, encara que de moment no personalment però sí que no trigà a venir en nom d'ell el seu secretari, el P. Reinald, el 6 d'octubre de 1965. El P. Abad de Poblet n'és tant de bo i senzill que no podia deixar de complir la seva promesa i heus ací que tot de cop ens anuncia la seva visita a Montgat per al dia 24 del mateix octubre.

Sense mandra li preparàrem una rebuda lo més digna que ens fou possible dins la nostra pobresa i simplicitat d'infants.

Després de visitar l'Aspirantat, la rebuda i la festa tingué lloc a Can Panyell. El P. Abat va fer-se com un més de nosaltres, ens prometé les seves oracions i ajuda dins del possible i ens donà la seva benedicció, de la qual queda constància en una fotografia que té lloc preferent en els nostres locals. Aquesta visita és una gesta que honra també tot el poble de Montgat, ja que el nostre Alcalde l'acompanyà durant la seva estada entre nosaltres.

(Garbí, núm. 1; Nadal, 1971, P. C. Monjo, *Deu anys d'història*).

Aspirants i familiars a Can Pañell, entorn a l'Abat de Poblet

D'aquestes visites n'hi ha constància al Llibre d'Or de l'Aspirantat que l'Eudald ha guardat sempre com un tresor:

Heu visitat Poblet. Heu conegut un monument de Catalunya, un capítol de la nostra història. L'art i la història de Poblet no serien, però, gran cosa, sense la presència dels monjos que donen esperit, sentit i vida a les pedres venerables i als seus vuit segles

d'història. ¿hi heu pensat?

Aquesta visita vostra a Poblet té de marcar una empremta en la vida de l'Aspirantat Sant Jordi (...). Edmond M. Garreta, Abat de Poblet. Poblet, 1er. d'agost de 1965.

He quedat molt admirat d'aquesta casa "Aspirantat Sant Jordi"; però molt més encara de la vostra joiosa acollida tan plena de caritat fraterna. A la presència de la vostra ànima ardida i ideals magnífics comprenc més i millor tot l'encant del salm 132: "mireu que n'és de bo i amable de trobar-se els germans tots plegats. És aquest aplec el qui el Senyor beneeix, li dona la vida per sempre" (...).

F. Reinald M. Esteve. Montgat, 6 d'octubre de 1965.

En recordança de la meua visita a l'Aspirantat St. Jordi de Montgat, i amb el desig fervent de que la pau i la joia del Crist arrelhi profundament en l'ànima de tots els infants que s'hi apleguen. F. Edmond M. Garreta, Abat de Poblet, 24-10-1965.

L'Abat de Poblet seguia amb gran interès la trajectòria de l'Aspirantat, va fer-nos arribar ajuts per a moblar la sala de jocs al començament i més tard per a les Colònies.

A Solius. El propi Abat Garreta va fundar amb altres monjos de Poblet, el Monestir cistercienc de Santa Maria de Solius (Girona), beneït el 23 de març de 1969. L'Aspirantat fou convidat a l'acte i hi acudí en representació, el Sr. Gual, pare, l'Eudald, en Josep Gómez i en Salvador del forn qui els dugué en el seu Seat 1500.

Montserrat, on de temps immemorial la Parròquia de Montgat té reservada una setmana de romeria, era sovint el destí d'una sortida amb caminades pels voltants, però primer de tot, amb visita obligada al cambril de la Moreneta i amb la recepció del Pare Abat.

Dom Cassià Mª Just, el P. Abat de Montserrat, ha estat sempre l'amic entranyable d'aquells nens i nenes a través de l'Eudald. De bon principi conegué les mancances materials de la sala de jocs de l'Aspirantat, i ens feia arribar ajuts ocasionals. Visità personalment el local diverses vegades .

Al Llibre d'Or hi llegim el testimoni d'una d'aquestes visites:

A l'Aspirantat Sant Jordi de Montgat, amb tot l'afecte i admiració. Sou joves, plens d'esperança. Heu descobert la força de treballar i de lluitar junts; apreneu a estimar, és a dir, a oblidar-se, per servir amb joia. Així trobareu el sentit de la vostra vida. Trobareu la comunitat, trobareu Déu que hi és present.

Que la Verge de Montserrat us protegeixi sempre!

+ Cassià Mª Just, Abat de Montserrat. 18.VII.68.

Una d'aquestes visites del P.abat a l'Aspirantat, el dia 14 de Juny de 1971, tingué un relleu singular amb l'assistència de l'alcalde, regidors i una multitud de familiars i amics.

Al Llibre d'Or hi deixà escrit:

A tots els germans i amics de l'Aspirantat Sant Jordi en els que he trobat una expressió tan vibrant de fe, d'amor a Crist i de comunitat fraterna: invoco de cor la protecció de la Verge de Montserrat.

Sempre vostre, + Cassià Mª Just

Montgat, 14 de juny de 1971.

El local Sant Jordi era petit per rebre l'abat de Montserrat

Al lloc corresponent d'aquesta història, s'explica una detinguda visita del P. Abat a Alcanar. L'Aspirantat duia Sant Jordi per bandera i la Verge de Montserrat al cor. I és que l'Eudald havia transmès tot el que li representava Montserrat a aquella mainada de Montgat que Mn. Anton havia vist sempre tan difícil.

Les imatges de la Moreneta entronitzades a Alcanar, a Montgat i fins "en el cor de Londres", beneïdes per diferents Abats de Montserrat però sempre amb igual estimació, són només la part visible d'una col·laboració cordial i permanent entre els monjos d'un monestir d'observança claustral i un grup de jovent i les seves activitats esportives i d'amistat a l'empara de la parròquia de Montgat.

Aquesta Mare de Déu de Montserrat, tan dignament entronitzada, ha estat el caliu i la llar a l'entorn de la qual s'han celebrat les trobades de germanor entre famílies i amics d'Alcanar, Montgat, Badalona, Barcelona, Gran Bretanya, germanor finalment ratificada com ja es veurà.

Les sortides a muntanya o en autocar tenien ben ocupat al delegat d'excursionisme. En fou molt de temps en Juli Castillo qui va assistir a curssets d'especialització "per iniciativa de la Junta". (Garbí, núm. 3; febrer 1972).

Primera festa de Lourdes

I amb el mes de febrer arribava el dia 11, la festa de la Verge Blanca que sempre més es va celebrar, considerant que a Lourdes havia nascut l'Aspirantat.

Me'n recordo de l'any 1962 que hi va haver una nevada molt grossa. Estàvem tots de neu fins als genolls, i em sembla que com aquell any cap més. (Garbí, núm. 1, A. Marín, *Nadal 71*).

Vet aquí que aquella primera festa de Lourdes es va celebrar al pati de Can Panyell, i amb quin rebombori! Dies abans, s'havia decidit un foc de campament especial amb teatre 'representant' l'aparició de la Verge a Lourdes, i ja teniu la colla repartint-se papers i competint sobre qui ho faria més bé. Una gran festa i una nova injecció d'alegria i d'amistat.

Hi ha record gràfic d'aquesta celebració a Can Panyell. Als arxius ha quedat les estrofes dels

dels 'Ave de Lourdes' ingènuament adaptats; els cantaran més tard al Remei, canviant Montgat per Alcanar.

La Verge Maria a Montgat ha baixat
a dur l'alegria al seu Aspirantat.
Du túnica blanca de seda i lilàs
i blancs uns rosaris li pengen del braç.
Setembre a la Verge de Lourdes es fundà
l'Aspirantat Sant Jordi del poble de Montgat.
L'Aspirantat Sant Jordi cantant amb unió
saluda a Maria amb l'ave i amor. Ave, ave...!

Primer Sant Jordi

I amb el mes d'abril arribava la festa major al Barri de Les Mallorquines, però no va passar per alt que Sant Jordi era el Patró de l'Aspirantat.

A ritme més que normal anava creixent el nombre de nens i nenes; les colles s'anaven formant i cada una ja tenia el seu banderí corresponent quan arribàrem a la primera festa de l'Aspirantat: Sant Jordi de l'any 1963.

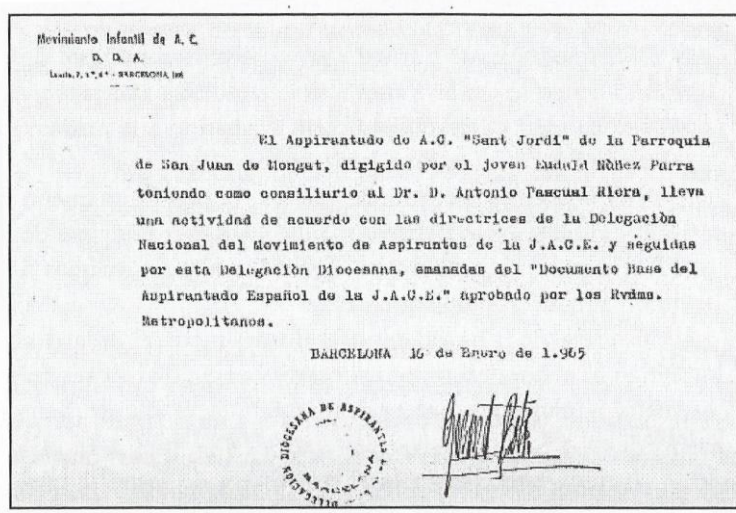
No podíem prescindir de celebrar-la ben íntimament; com ho farem? No perden mai de vista el fi principal de l'Aspirantat, va procurar-se donar-li un caire religiós i íntim al mateix temps que alegre.

Encara no s'havia imposat formalment el fulard a ningú ni el banderí principal estava beneït. Tot va ser fer mans i mànegues per poder-ho fer en el dia de Sant Jordi.

A mitja tarda, cap a les 5, tot estava de festa i entremig de cants i alegries s'imposà el fulard solament als principals dirigents, entre els nois: Eudald, el fundador, Marcellà, Pau i Bertran; i entre les noies: Pilar, la capdavantera, Mari-Fe i Mari-Carme. Amb la mateixa simplicitat que va començar-se la festa es va acabar, deixant però en els ànims una convicció una mica més arrelada de la fermesa i serietat d'aquest moviment infantil que estava naixent entre nosaltres." (Garbí, núm. 1, Nadal, 1971, P. C. Monjo, *Deu anys d'història*).

Aprovació

El document diocesà que institueix la Joventut Aspirantat Sant Jordi de Montgat està signat el 16 de gener de 1965.

Si l'aprovació arriba després de dos anys llargs d'existència, és que aquells Aspirantats eren observats molt de prop i només eren refrendats els de solidesa ben acreditada.

Aquest document lacònic obriria noves perspectives i un nou organigrama; tancava una etapa entranyable d'esforços on l'excel·lent voluntat basada en les directrius de l'Escoltisme, havia cobert amb escreix les exigències de la reglamentació oficial. Abans d'acomiar aquesta primera etapa convé afegir a la fredor del text oficial l'alè de vida que animava l'Aspirantat:

Permeteu-me ara fer una mica d'història sobre el nostre ASPIRANTAT, així l'estimarem més i ens sacrificarem tots plegats pel seu ple coneixement. No us agradarà repassar les principals gestes dels vostres fills? No tindreu vosaltres, nens i nenes, paciència per recordar els moments més íntims viscuts a l'escalf de l'Aspirantat?

Cap a la tardor de l'any 62, uns quants montgatins anaven com de costum, a fer una visita a la Verge Blanca de Lourdes, acompanyats del Sr. Rector; però aquesta vegada hi havia un pelegrí foraster, un jove de Badalona: qui és? Per què vindrà? Les preocupacions no passen més enllà, a fi de comptes és simpàtic i ajuda al Sr. Rector i a fe que no ho feia del tot malament, dons aquell rosari que començà tot passant el túnel de Viella va fer-se agradable a tots els qui en el mateix cotxe el seguïrem.

No sé què es varen parlar amb el Sr. Rector durant el viatge i allà mateix, a la gruta de Massabiella, el cas és que en tornar cap a casa, pel mateix altaveu que quan anant ens va dirigir el rosari, ara ens anuncia que sota el mantell de la Mare de Déu de Lourdes s'acabava de fundar un Aspirantat per portar el jovent de Montgat cap a Déu; s'anomenarà ASPIRANTAT SANT JORDI DE MONTGAT.

Els qui hi érem presents, no recordeu el que vàrem sentir en aquells moments? No ho sabré pas explicar, l'emoció omplí els ànims, les llàgrimes s'acostaven als ulls però no gosaven sortir-ne, ens miràvem sorpresos i estranyats. Ja no miràvem aquell jove com a foraster.

En arribar a casa, l'Aspirantat ja no era un projecte, ja tenia un aspirant, i... ja ho sabem, el foc no pot amagar-se, la notícia va córrer i els nens cada dia eren més; entorn de l'Eudald s'hi anaven formant un eixam de mainada que molt aviat fou necessari anar dividint per "colles" amb el seu corresponent "cap"; altres joves s'oferiren per ajudar com a dirigents, la vida del nostre centre.

També molt aviat algunes nenes anaren a trobar l'Eudald dient-li: "nosaltres també volem ser-hi!" Però era impossible. Malgrat la negativa, va repetir-se la petició fins que

Jesús Infant el dia de Nadal del mateix any portava una dirigent que podia i volia col·laborar prenent a compte seu la direcció de les nenes.

Comencen les reunions; un dies els nens, altres les nenes i així va prenent fermesa aquest improvisat Aspirantat, encara que això d'improvisat ben aviat no se li podrà pas dir, doncs visitaren els dirigents de l'Organisme D. D. A. de Barcelona per fer-se càrrec de la constitució i vida d'aquest nou moviment infantil; tal volta venien amb un esperit una mica reservat i crític, és natural i en tenien obligació, ja que les coses noves i ràpides no solen inspirar massa confiança; però com canviaren en veure de prop l nostre Aspirantat! No tan sols els va plaure la seva organització i marxa ni es limitaren a aprovar-lo, sinó que el declararen Aspirantat Model! Quin consol pels dirigents en veure que no trepitjaven en fals i quina alegria també per a totes els famílies en veure que els seus fills, els futurs homes de Montgat estaven en bon camí! (Garbí, núm. 1, Nadal 1971, P. C. Monjo, *Deu anys d'història*).

Estatuts i Junta Directiva

Els Estatuts de l'Aspirantat ja s'havien presentat prèviament a l'aprovació oficial i havien estat llargament discutits. Dissortadament no hem aconseguit el seu text, avui extraviat. A part d'algunes concrecions, seguien bàsicament al patró d'Estatuts que proposava la pròpia D. A. A. (Delegació Diocesana d'Aspirantats, així com la J. A. C. E. era la Joventut d'Acció Catòlica Espanyola, en el llenguatge del Concordat).

La Junta Directiva s'havia anat formant a mida que els propis Aspirants es feien responsables dels més petits i de les activitats quotidianes. Gradualment, el primer equip de generosos col·laboradors de l'Eudald havia anat cedint aquell protagonisme amb què havien marcat una primera etapa d'activitats a l'estil dels Boys Scouts de Robert Baden-Powell.

Així doncs, l'Aspirantat després de l'aprovació diocesana va passar a regir-se per una Junta Directiva, renovada reglamentàriament cada dos anys si no hi havia més canvis per motius personals d'estudis o de feina.

Es van fer uns Estatuts aprovats oficialment i, com a tota entitat, va arribar l'hora de crear una Junta per gestionar les nostres activitats. L'Eudald sempre ens va deixar desenvolupar les nostres idees i ens va infondre uns principis que després vam donar-nos compte del que era democràcia. Tots els presidents que va tenir l'Aspirantat van ser escollits per votació dels socis. El primer va ser en Carlos Echeverría Campoy, que va deixar el càrrec perquè era voluntari de la Creu Roja i no podia desenvolupar bé les seves activitats. Després va sortir elegit president en Rafael Planas i Pérez que va posar el seu càrrec a disposició dels socis al cap d'uns 15 mesos per raons personals i d'estudis. El tercer president va ser en Josep Gómez Muñoz (*en Pepe*) que va sortir reelegit en acabar el seu mandat i que va deixar el càrrec al cap de 4 anys per motius personals, després van ser presidents Josep Mª Navarro Codina, David Salip. Els presidents, prenien possessió en un acte solemne i feien 'la Promesa' davant de testimonis qualificats. Cada president estava facultat per escollir la seva Junta. (Arxiu J. Gómez, 2002).

La Junta de l'Aspirantat la formaven: president, vice-president, caixer, secretari a més de tants vocals o 'delegats' com activitats prou rellevants per constituir una secció o vocalia. Del següent llistat, tan complet com ha estat possible, vegi's - com a més representativa de les activitats de l'Aspirantat - la Junta sortida de les eleccions de 23 de gener de 1971, que ens consta exhaustiva i ben documentada.

1965. Carlos Echeverría Campoy, president; Josep Gómez Muñoz, vicepresident; Josep Lluís Peredo, secretari.

1966. Rafael Planas Pérez entra de president per renúncia de Carlos Echeverría, degut a la seva dedicació a la Creu Roja local.

1968. Rafael Planas renova la seva promesa com a president, a Montalegre el dia 6 d'octubre; vicepresident, Carlos Echeverría; i Josep Gómez Muñoz que promet "servar fidelitat als estatuts d'aquest centre durant dos anys amb el càrrec que m'ha estat confiat com a secretari i caixer ... davant els meus companys firmo, donant-ne fe Sr. Gual que hi heu estat present, també a vosaltres us demano pel mateix testimoni, la vostra firma" (Arxiu, J. Gómez. *Manuscrit*). Jordi Codina, delegat d'esports; Jordi Abad, delegat de sales; Josep Lluís Peredo, delegat de Colònies.

1969. Josep Gómez Muñoz, president; Josep Lluís Peredo, vicepresident; Montserrat Gili Selma, secretària; Jordi Abad, caixer. Celebren la Promesa de càrrecs el 25 de gener, segons consta en una carta de l'Eudald de 22/1/1970. (Arxiu, J. Gómez, àlbum 1).

1971. Josep Gómez Muñoz és reelegit president el 23 de gener. En un document del 6 de febrer s'esmenten tots els components de la nova Junta: Rafael Planas, vicepresident; Carlos Echeverría, caixer; Montserrat Gili Selma i Genís Martínez Gili, secretaris; Josep Mª Navarro, delegat secció infantil i vicecaixer; Isidre Abad, delegat de socis i secretari de direcció general; Joan Antoni Hernández, delegat de Colònies; Joan Cañada, delegat d'excursions; Isidre Freixa, delegat de sales i badiu; Gerard Codina, delegat de jocs; Mª Teresa (Maite) Alarcón, delegada de biblioteca, tele i discoteca; Ramon Codina, secció per assignar; Eudald Núñez, direcció general. La Promesa se celebra el dia de Sant Josep a la Parròquia. (Arxiu Eudald, *Acta*).

1971. Joan Cañada Belmonte (*el Xatet*), per renúncia deguda a motius personals de Josep Gómez, fa la Promesa de nou president el dia 9 d'abril a Montalegre en presència de Mons. Ramon Torrella i Cascante, Bisbe resident al Vaticà, de Dom Ignasi Mª de Pont, Prior de la Cartoixa i de nombrosos socis, familiars i amics. Entren també com a vicepresident, Josep Mª Navarro, vicepresident; Carlos Echeverría, secretari; Jordi Abad, caixer, i continuen els delegats de les múltiples activitats de l'Aspirantat en aquest període. Cal esmentar Carlos Inglés sempre present per ajudar però mai amb càrrec de Junta.

1972. Josep Mª Navarro i Codina fa la seva promesa de president, un cop més a la Cartoixa i en presència de Mons. Torrella i del P. Prior, a més dels Srs. Alcaldes i membres dels Consistoris d'Alcanar i de Montgat. A la Junta hi consta l'Isidre Freixa Mendoza, vicepresident; David Salip, secretari, amb els canvis de David Salip vicepresident i Montserrat Gili Selma secretària al febrer de 1973 (Garbí, núm. 14); Eulàlia Batlle, caixera; Marçal Vidal Abad, i altres. (Arxiu Eudald, *Manuscrit de la Promesa*, signat per Josep Mª Navarro i per nombrosos testimonis; i Revista de Badalona, núm. 1571, 15/1/1972, *Nuevo Presidente*).

1974. David Salip i Costa, president; Montserrat Gili, secretària; Eulàlia Batlle (Lali), caixera, i l'estol de vocalies que lideraven les activitats habituals de l'Aspirantat. (Arxiu Eudald).

Seguint l'escoltisme de Baden-Powel, l'Aspirantat emfatitzava la responsabilitat i escenificava l'elecció de president i l'acte de "fer la promesa" de cada nova Junta. L'Eudald convocava familiars, amics i autoritats civils i religioses de manera que constituïa una festa estimulante. Ja es veurà, per exemple, que l'entrada d'un nou president celebrada en un lloc tan singular com amic, obrirà les celebracions del desè aniversari.

Les Reunions de Junta les tenien en un espai reduït, moblat amb una taula i prestatges de deixalla, restaurats i empaperats amb pòsters. Un Sant Jordi de ferro forjat d'uns 35 cms, del mateix artista que va fer la llàntia del Remei, Patricio Tomás Morales de Talavera de la Reina, presidia a la paret juntament amb fotografies de dignataris amics i de gran quantitat de banderins.

També hi havia un quadre d'una pintora amiga nostra, la Sra. Quima Viscarri i Botei, de Badalona, que simbolitzava l'esforç que va costar començar l'Aspirantat; hi havia també detalls personals que nosaltres portàvem de casa nostra per tenir-los a l'Aspirantat". (Arxiu J. Gómez).

Al lado de esta sala (biblioteca) se encuentra el despacho que es donde se reúnen los peces gordos de la junta para discutir los problemas que amenazan al Centro (Garbí, núm. 6; maig-juny, 1972, *Anónimo Montgatino*).

La minúscula saleta custodiava el banderí principal i els de colles, i els Llibres i documents de l'Aspirantat. Aquell despatx era museu, caixa forta, i el punt on es discutien els incidents més menuts i les decisions més greus. Era el forn i el gresol, la temperatura del qual arribava també a les sales de joc quan hi havia 'Reunió de Junta' perquè els temes i debats eren de domini públic, tret dels més personals.

L'Aspirantat, segons els Estatuts, tenia un Llibre de Socis, un Llibre d'Actes per les reunions i un Llibre de Caixa. Cada soci tenia un carnet anual amb la fotografia i a la part posterior una quadrícula amb dotze espais, un per a cada mes de l'any. Cada un pagava una quantitat que podien ser 10-15 ptes. per al manteniment del local, el lloguer que pagàvem al rector, les pilotes de ping-pong. En fer efectiu el diner, el caixer posava el segell i signava l'espai corresponent. A part de les aportacions dels socis, teníem uns socis protectors i amics que no ens van deixar mai i sempre ens van ajudar tant moralment com econòmicament.

A l'Aspirantat no van sobrar mai els diners, però tampoc ens en van faltar. Hi havia moments en què no podíem fer impresos perquè no teníem diners i el S. Joaquim Gual (pare) que tenia una impremta a Badalona ens feia arribar una quantitat de regal. Llavors veies que la frase 'Déu proveirà' era ben veritat. Havíem rebut donatius fins i tot de la Caixa d'Alcanar i del seu Delegat el Sr. Rodolfo Izquierdo Hipólito. (Arxiu J. Gómez, 2002).

Al llibre d'actes, el secretari/secretària hi feia constar totes aquelles iniciatives i activitats dels delegats o del caixer o caixera que eren sotmeses a Reunió de Junta. Avui hem de lamentar la pèrdua del Llibre de les Actes, el del Registre de Socis, i el de Caixa, mentre confiem encara retrobar-los per tot el que representen per a l'Aspirantat.

Sobre el llibre d'administració, conegut simplement com 'Caixa', coincideixen tots a remarcar la diligència extrema que sempre hi hagué a l'hora d'administrar qualsevol quantitat i que l'Eudald vetllava sempre perquè en alguns temes com les Colònies, fossin tres qui anotessin les despeses que al final havien de quadrar.

Un llibre d'administració va ser un eix fonamental (en aquell temps) per consolidar l'estatus d'aquella Joventut. Sempre havia cregut que qualsevol societat i més encara una mainada en temps de formació, havia de comptar amb un fons que respongués de les possibles necessitats, com es repeteix en els ingressos i despeses de Colònies

D'aquí, es va establir obrir una llibreta a la Caixa de Pensions a nom del delegat, del president i del caixer. Aleshores el nom dels menors era més aviat simbòlic, però ens comprometia a no treure cap diner sense les signatures de tots tres membres representatius.

Amb la particularitat que el compte de diners els dúiem a part cadascú en tres llibretes respectives que setmanalment contrastàvem per si existia alguna anomalia. Jo procurava que tot recaigués a la persona del caixer o caixera... aquest sistema funcionà! No ens estàvem del que calia a l'Aspirantat, però si hi havia quelcom pel que prevèiem no tenir prou diners en previsió d'altres despeses, buscàvem els diners fent venir alguna personalitat que ens sufragués la despesa. Tot era qüestió d'enginy i de preveure. (Arxiu Eudald, agost, 2003).

La comptabilitat d'aquest Llibre d'Administració va quedar oficialment tancada també de manera transparent: "De les 4.000 ptes. que hi havia de romanent al Llibre de Caixa, es va fer una Reunió a l'Aspirantat i vam decidir que per no deixar diners, es compressin jocs de taula i es portessin als nens de l'Auxili Social de Montgat. Així es va fer". (Arxiu J. Gómez, agost, 2003).

El Llibre d'Or de l'Aspirantat és un volum encapçalat per un gravat a ploma i a color de Sant Jordi realitzada per un monjo de Poblet, i per un escrit del Prior de la Cartoixa Fr. Ignasi Mª de Pont, la diada de Sant Esteve de 1964, amb dos més, de 22.7.69 i de divendres sant 1971.

Hi han signat manuscrits molt entranyables Dom Edmond Mª Garreta, Abat de Poblet, 1.8, 1965 i 24.10.65; el P. Reinald Mª Esteve, el seu Secretari, 6.10.65; Mn. Anton Pascual, Rector de Montgat, 1968; Dom Cassià Mª Just, Abat de Montserrat, 18.7.68 i 14.6.71; l'Alcalde d'Alcanar Sr. Joan Gil, Alcanar, 17.8.68, Montgat, 22.9.70; la Priora de Benifassà Mª Montserrat Salameró, Benifassà, 6.10.68; Joana de Tera, de l'Orde Tercera de Sant Francesc, Badalona, febrer, 1969; Mons. Josep Mª Guix, Bisbe Auxiliar de Barcelona, 6.2.1969; Mons. Ramon Torrella, Bisbe responsable de la zona de Montgat, 9.2.69, 13.6.69, 19.4.70 i 9.4.71; P. Josep Mª Viñas, Vicari General dels Claretians, 22.3.1969; Mons. Josep Mª Capmany, Bisbe Auxiliar de Barcelona, 25.7.71; Emm. Sr. Benjamín de Arriba i Castro, Cardenal-Arquebisbe emèrit de Tarragona, Sant Jordi, 23.4.72; P. Antoni Leghisa, Superior General dels Claretians, 4.6.72; P. Emili Roura, Rector, Montgat, 29.10.72; l'Alcalde d'Alcanar, Sr. Joan Bta. Beltran i Queralt, Alcanar, 29.4.2001; l'Alcalde de Montgat, Sra. Rosa Mª Alemán i Serra, Montgat, 25.7.2001. El P. Abat de Montserrat Dom Josep Mª Soler clou de moment, el 2.12.2001, aquest Llibre d'Or que l'Eudald guarda, encara obert com a testimoni de la pervivència de l'Aspirantat Sant Jordi de Montgat.

Les Colònies a Alcanar

Des de 1964 van representar la sortida principal. Tenen el seu capítol a part però cal afegir-hi el que pertoca només a Montgat: implicació de pares, amics i coneguts, equipaments i autoritzacions, l'aventura de nou acampades que han fet història entre Montgat, Alcanar i Badalona.

Recordo els problemes que vam portar als nostres pares al demanar-los motxilles, sacs per dormir, etc. En primer lloc no veien clar que allò tingués futur i en segon lloc els pressupostos de la majoria de les nostres famílies no estaven per alegries.

La relació amb Alcanar va començar amb aquelles primeres colònies perquè la mare de l'Eudald era filla d'Alcanar i ell hi tenia tirada. Val a dir que l'Eudald, mentre estàvem a colònies ni tenia altra família que nosaltres. (Arxiu J. Gómez, 2002).

El cant de la Salve a la Parròquia i el comiat al tren o a l'autocar, removien tot Montgat. Durant l'absència, s'anava amb ànsia a la porta de l'Aspirantat a llegir el telegrama diari! L'angúnia de les famílies amb els nois tan lluny era ben explicable perquè aquelles colònies eren una novetat i una aventura.

Tothom esperava "el dia dels pares" per poder visitar als acampats a l'Ermita del Remei. Si el retorn era sempre una festa, el primer any va ser memorable:

... en tornar, aquell foc de camp a Can Panyell, a tots ens va emocionar, ningú no ho podia dissimular. No sé què hi havia aquella nit en aquell pati entorn del foc, quelcom hi havia que tots ho sentíem i ningú no ho sabia explicar. Aquest no sé què va esvaïr tota mena de dubtes d'alguns esperits encara una mica desconfiats i recelosos de l'autenticitat del nostre Aspirantat.” (Garbí, núm. 1, Nadal, 1971, P. C. Monjo, *Deu anys d'història*).

Parlant d'economia, era clar que la majoria de famílies no estava per alegries, però de cap manera es volia fer diferències: igual com tots els socis se sabien invitats a inscriure-s'hi, també se sabien aportar la voluntat al llarg de l'any, a un compte obert alhora a la generosa col·laboració dels ja coneguts socis protectors. Sempre es van cobrir despeses; això sí, algun any les reserves de caixa eren les que decidien els dies de l'estiu.

Per sort, es conserva un senzill quadern escolar (Arxiu Eudald) on consten dues llistes de comptabilitat “Colonias 1971” i, a part, “Moreneta”, testimoni de la transparència dels comptes. Una mostra per satisfer la sana curiositat:

A primera pàgina llegim que “lo pendiente unas 800 ptas. se han gastado para ayudar a los recordatorios Alcanar Montgat en ocasión del descubrimiento de la lápida en Alcanar”.

Comença el 9 de gener de 1971 - quin llarg esforç fins a l'estiu! - amb 465 ptes. de la Junta, i segueixen aportacions d'entre 5 - 210 - 500 - 2.500 ptes. dels pares i generalment 100 ptes. de socis dels quals s'escriu no el nom sinó el número de carnet. Entremig, aportacions de socis protectors com Empresa Galcerán, Sr. Heredero, Ca n'Humbert, Prior de la Cartoixa, Sr. Joan Grífol, P. Abat de Montserrat, Casa Nazari, 'Catalana de Abonos S. A.', Forn Batlle, i ingressos per 'anada a Montserrat', tots amb quantitats molt apreciables que feien possibles les Colònies. Entre les despeses, s'hi anota, el 25 d'agost, que “tornant de Colònies s'han gastat 28.095 ptes.” i que “anada i retorn d'Alcanar, 3.920 ptes.”

Tanca el 14 novembre 1971 amb remanent de 12.492 ptes. amb el qual reobre la campanya següent, el dia 1 de gener 1972, amb nou llistat d'entrades on hi apareixen, a més, els Terciaris Franciscans de Badalona, Priora de Benifassà, 'entrada futbolín', Sr. Joan Antoni Hernández, Números rifa d'Antoni Marín, Lleixiu 'el Conejo', i familiars directes dels Socis amb quantitats repetides de 2.500 ptes. Hi figura despesa de 425 ptes. de “cinc barretines a 85 ptes.” el 26/7/1972, de Casa Vilardell amb el rebut inclòs.

S'acaba el llistat econòmic el 29 de juliol de 1972, amb la següent supervisió en nom de la Junta: “L'any 1972, ptes. gastades, 53.395. Lali, caixera”.

També en aquesta llibreta hi consten diverses quantitats d'aquests diners, enviades totes el maig de 1971, “de caixa, a Caixa Alcanar”, “de Moreneta, a Caixa Alcanar” i “de Colònies, a Caixa Alcanar”, per poder-ne disposar a Colònies. També tenien òptimes relacions amb els persones de Caixa Alcanar, a qui es fa constar com a socis protectors.

S'agraïa i s'anotava des de la més petita aportació de 5 ptes. (dos cops), fins la de 2.500 (tres col·laboradors) i de 6.500 (un d'ells). L'Eudald recorda que eren tres els quaderns portats per tres socis, no de la Junta, que anotaven les mateixes entrades i sortides, amb l'intent que fossin coincidents davant la Junta per garantir-ne una estricta fidelitat. Cal recordar l'aportació del Sr. Heredero de l'empresa Piher on l'Eudald era Cap de Secció. De bon principi va destinar una quantitat considerable a les Colònies, amb la consigna d'augmentar l'import un 16% anual, de manera que els darrers anys cobria les despeses més bàsiques. Ell seguia els acampats per les postals que se li enviaven i era correspost amb un obsequi d'Alcanar en una visita posterior d'aquell jovent agraït.

L'engrescadora experiència del primer estiu al Remei d'Alcanar, engrescà a fer-hi fins a vuit estades més, on va quallar l'agermanament d'Alcanar amb Montgat i amb Badalona.

La malaltia i mort de Mn. Anton afectà notòriament als socis de l'Aspirantat. En Josep Gómez reviu les experiències d'aquells nens i adolescents.

“Crec que un dels moments que més ens va marcar a tots i que d’una manera o altra ens va fer passar de nens a joves va ser la malaltia i mort del nostre rector Mossèn Anton. Ell era un home alt i ben plantat amb els cabells blancs i sempre va portar sotana. El recordo a la taula del seu despatx de fusta fosca i plena de papers pels costats però cap al centre. Es recolzava a la cadira i estirava els peus creuats per sota de la taula i entrecreuava els dits amb les mans repenjades sobre la panxa. Fumava picadura i ‘ideales’ però millor si hi podia barrejar tabac del bo. Gairebé sempre estava a la rectoria. Els nois de l’Aspirantat ens arreglàvem els torns per ajudar-lo a l’església i així el teníem content. Tot i així la relació no va ser mai cordial pel xivarri que fèiem.

Un bon dia, després d’una missa vespertina ens va dir que estava molt malalt i que no duraria gaire temps. A partir d’aquell moment les coses van canviar molt. Ell es va fer més nen i nosaltres ens vam fer més homes. Els nois de l’Aspirantat amb més responsabilitats, tot plegant del col·legi ja no anàvem a jugar a ping-pong, sinó a dalt a la rectoria per atendre la gent que venia al despatx parroquial i d’aquesta manera alleujàvem la feina del rector.

Quan ja no podia dir missa, amb l’Eudald vam telefonar al Bisbat perquè vingués a fer els serveis religiosos de la parròquia un dels Pares Claretians que l’Orde té a Montgat. El primer que va venir, va ser el P. Jaume Sidera Plana, fill de la Cellera de Ter (Girona), d’esperit molt obert, acostumat a tractar amb joves i amb qui ràpidament vam fer-nos amics i companys.

Ja estava molt greu Mn. Anton i va venir El Dr. Guix, Bisbe Auxiliar i Mn. Batlle de Barcelona. Al poc temps - a migdia del 8 de febrer de 1969 - va morir Mn. Anton i els nois de l’Aspirantat li vam fer vetlla tarda i nit de cos present a la rectoria. Érem quatre nois posats dos a la capçalera del llit i dos als peus i cada dues hores ens canviàvem. Va venir també el Bisbe Auxiliar Mons. Torrella.

Va ser impressionant veure el rector mort, vestit amb la casulla morada i de nit només amb el llum de quatre ciris. Durant la nit li va créixer la barba i al matí l’Eudald el va afaitar.

A nosaltres ens va marcar molt perquè a més de l’aspecte tètric de la rectoria, a la nostra edat era el primer cadàver que vèiem. L’endemà a l’hora de l’enterrament, el vam portar molta estona a pes de braços els nois de l’Aspirantat. Un cop va ser al nínxol on reposen les seves despulles, hi van posar una làpida de marbre blanc que vam pagar entre tots i on es pot llegir al costat de la creu de l’Aspirantat: RND. ANTONI PASQUAL RIERA ECÒNOM DE LA PARRÒQUIA DE MONTGAT ELS SEUS AMICS DE LA JOVENTUT ASPIRANTAT SANT JORDI. A. C. S.

Segur que des d’on estigui va dir: “Noooois, feu bondaaaaat!”

La vida a la parròquia va seguir amb la interinitat del P. Jaume fins que un dia, l’Eudald, que havia deixat Badalona i dormia a la parròquia, el Jordi Abad i en Pepe, vam telefonar al Bisbe per saber què teníem de fer. Recordo que la telefonada la vam fer des del forn de la Carme Batlle, sempre incondicionals. Des del Bisbat ens van preguntar si volíem el Rector del Bisbat o un Claretia i vam demanar al P. Jaume pensant que vindria a la parròquia. La veritat és que atenia la parròquia i l’Aspirantat però mai no va dormir a la rectoria i, en aquest aspecte no és el que vam demanar per al nostre poble.

Tot s’ha de dir, l’Aspirantat i els Claretians mai no vam tenir cap problema. Tot el contrari, cada setmana anàvem al Convent dels Claretians - conegut per can Santana a Les Mallorquines - a ciclostilar el full parroquial i més tard la revista Garbí. El P. Jaume que era llicenciat, ens ajudava a fer els treballs escolars de l’assignatura de llatí i vam continuar ajudant als serveis de despatx parroquial com omplir llibres de casaments, bateigs i defuncions entre l’Eudald, en Jordi Abad, en Josep Lluís Peredo i en Pepe Gómez.

Al Bisbat no se’n sabien avenir i vam convidar a sopar al Bisbe Ramon Torrella que

era el Bisbe de la nostra zona. Li vam dir que l'aniríem a recollir nosaltres, sense pensar que no teníem cotxe. A corre-cuita vam acudir al Salvador del forn que tenia un Seat 1500, sempre net impecable, vam fer unes banderoles blanques i grogues com la del Vaticà, les vam penjar dels retrovisors i així en vam sortir d'anar amunt i avall amb el Bisbe". (Arxiu J. Gómez, 2002).

Agraïts a l'estimació i paciència de Mn. Anton amb nosaltres, recordem el seu escrit al Llibre d'Or de l'Aspirantat:

Coral felicitació a l'estimat Centre juvenil de l'Aspirantat Sant Jordi d'aquesta Parròquia, que reprèn la seva tasca d'Apostolat per la formació pròpia i dels demés, com també, d'esbarjo sa per tothom qui vulgui entrar.

Com a Rector de la Parròquia, prego al Bon Déu, l'Assistència Divina i doni als seus membres, la fortalesa necessària per recórrer el camí traçat per la Jerarquia, seguint les orientacions del Concili Vaticà.

Al servei del Centre i feligresia, Anton Pascual Riera, Pvre. Any de la Fe, 1968.

I un moment històric que val per un poema: quan el dia 25 de gener de 2003 la comitiva exultant d'antics Aspirants i gent d'Alcanar, Montgat i Badalona portava la Verge de Montserrat cap a la nova Biblioteca Tirant lo Blanc, tot passant a les envistes del cementiri, les mirades, comentaris i més d'una pregària evocaven la figura de Mn. Anton, l'iniciador a Lourdes d'aquests venturosos camins de germanor.

Monsenyor Ramon Torrella Cascante - de qui fa esment tan espontani en Josep Gómez - era el Bisbe Auxiliar de Barcelona que atenia la zona de Montgat i que va acudir a la Parròquia el dia mateix del traspàs de Mn. Anton. Aquell era el seu primer contacte amb l'Aspirantat que el va sorprendre molt favorablement: "Visitant-vos he passat uns moments de molts records d'adolescència i joventut" (Arxiu Eudald, Llibre d'Or, 9, febrer 1969). Joventut que havia viscut dedicada a l'esport i a l'estudi entre Olesa de Montserrat i Terrassa on va acabar la carrera civil d'enginyer tèxtil. A 20 anys ingressà al Seminari; de sacerdot, completà a Roma el doctorat en teologia i la llicenciatura en Ciències Socials a la Universitat Gregoriana.

El dia 22 d'abril de 2004, mentre aquest "Camins d'Agermanament" s'estava redactant, va morir Mons. Torrella a Tarragona, on havia entrat com a Arquebisbe l'any 1973. L'estima que ens va ben merèixer ha fet que seguíssim atents, els comentaris de la premsa sobre "aquest bisbe polèmic" i avançat en la línia del Vaticà II. N'hem remarcat, per pròpia experiència, la seva especial dedicació a la joventut:

Tornant de Roma, el Dr. Modrego, Arquebisbe de Barcelona, l'anomenà consiliari diocesà de la JOC. Era el curs 1958-59 i a més tenia moltes hores de classe de Religió a l'Escola del Treball. La seva vida pastoral era un contacte constant amb la joventut: presentar l'Evangeli als joves amb il·lusió. Més tard el Cardenal Pla i Deniel el cridà a dirigir l'Acció Catòlica a nivell estatal. Mn. Torrella era col·laborador i amic del fundador de la Joventut Obrera Catòlica, el cardenal Cardijn i exercí el càrrec de consiliari europeu d'aquest moviment. Per sis anys el Dr. Torrella féu costat als joves des de Madrid, on va topar amb traves del règim i d'alguns eclesiàstics. (Diari de Tarragona, 23, abril, 2004, *Mor l'Arquebisbe que convocà el Concili Provincial de Tarragona*).

Regressà a Barcelona i fou nomenat Bisbe Auxiliar, per atendre la zona pastoral que comprenia Montgat, on va quedar corprès de la Joventut Aspirantat Sant Jordi.

Deu fer uns dos anys, vaig tenir ocasió de visitar el Centre Joventut Aspirantat Sant

Jordi, i de viure-hi unes primeres hores; vaig tenir ocasió de veure el que significa aquest Centre com una llar on els nois, i també les noies, van aprenent a fer-se grans, és a dir, van aprenent a sentir una mica més el que és la tasca per una persona que vol portar quelcom a la societat d'avui. Ho vaig aprendre allà en aquelles hores de contacte, molt senzilles, fins i tot jugant a ping-pong una estona, conversant i veient el despatx i tota la part del local i conversant amb cada un de vosaltres (...). (Garbí, núm. 2; gener 1972, Paraules del Dr. Torrella a Montalegre, durant la Promesa del nou President, Josep Mª Navarro).

Era considerat “el Bisbe amic” i el veurem molt present a l'Aspirantat. Però ben aviat, l'any 1971, Pau VI - de qui es reconeixia “amic íntim” - el va cridar a Roma com a Vicepresident del Consell de Laics, de la Comissió Pontifícia de Justícia i Pau i del Consell Cor Unum, i finalment Vicepresident del Secretariat per a la Unitat dels cristians. en la línia del Vaticà II. No obstant, sempre mantingué comunicació epistolar amb l'Eudald, a més d'aquell dinar tan familiar a Roma amb els peregrins de Montgat l'any 1972 i a més de les seves visites ocasionals a l'Aspirantat.

No podia pas imaginar tornar a escriure en el vostre llibre d'or, després de la meva anada a Roma. Avui ho torno a fer en el recés de la Cartoixa de Montalegre en aquest Divendres Sant. Què puc afegir a lo que ja hi he escrit i us he dit? Que l'Aspirantat Sant Jordi de Montgat sigui també escola de pregària, escola en la vida de cada dia, una mica com en l'Evangeli hi veiem a Jesús parlant amb la gent de les coses de la vida: l'aigua, els ocells, els lliris, els peixos, el pa; les ovelles i els llops rapaços; el blat, el gra o la mostassa, la farina i el llevat.

Us beneixo ben de cor, Ramon Torrella, Bisbe titular de Minervino Murge. 9, abril, 1971. (Arxiu Eudald, Llibre d'Or de l'Aspirantat).

Fou, doncs, des del febrer de 1969 que les seves visites a Montgat es repetirien com ja fou ben aviat, el 13 de juny, amb motiu de la Confirmació a la Parròquia i de la inauguració dels nous murals al despatx de Juntes de l'Aspirantat, pintats per l'Eudald. Els dos més expressius i publicats a programes i recordatoris, eren el pelicà i el cérvol, símbol de l'Amor, representat en les aigües que l'assedeguen, com explica l'autor-pintor. Altres actuacions sovintejades del “nostre Bisbe amic” ja aniran apareixent.

El P. Jaume Sidera i Plana, -‘el P. Jaume’ com se'l va conèixer i se'l recorda amb gran estima - és ara ell mateix qui, en una amable resposta, ens narra l'arribada del primer Claretia a la Rectoria de Montgat i reviu moments ben intensos amb l'Aspirantat.

“M'has sorprès agradablement evocant-me vells records, que ja sento molt llunyans i propers alhora. Vaig arribar a Montgat des de Solsona a finals de setembre de 1968. El primer diumenge d'arribar-hi, em trucà un “tal” Eudald, ben conegut del P. Avel·lí Puig, superior de la Comunitat, demanant de part de l'Arxiprest de Santa Maria de Badalona, que un Claretia anés diumenge a celebrar l'Eucaristia a la Parròquia de Sant Joan de Montgat. Jo m'hi vaig oferir. Mn. Anton em va rebre molt bé i després de missa em convidà a esmorzar. Per cert que la Sra. Teresa, germana de Mn. Anton, em serví la llet. Hi poso sucre i, remena que remenaràs, el ‘sucre’ no es desfeia. Havíem confós el sucre amb farina d'arròs. Des d'aquell dia vaig continuar anant-hi tots els diumenges - no recordo si també entre setmana - però sense esmorzar-hi més.

Mn. Anton ja no va celebrar mai més en aquella església. Temps més tard, vaig assabentar-me de la mentida piadosa de l'Eudald. Ell sabia que el Rector i el Superior dels Claretians no es feien gaire no sé pas per què. Tement una negativa, es va inventar la petició de l'Arxiprest de Badalona o de no sé pas qui.

Records de l'Aspirantat? Primer la grata impressió que vaig rebre quan, en acabar la

missa, l'Eudald em presentà aquell floret de nois i noies, formalets i sorpresos en veure aquell capellà nou de qui ell n'havia explicat no sé pas quines grandeses, no sé pas quines... Però em sembla que els vaig caure en gràcia.

Un dia arribo rabent del seminari, assabentat de la mort de Mn. Anton, i un vailet de l'Aspirantat em diu pel broc gros: 'Ja ha estirat la pota' o cosa semblant. No en sabia més, tenia 11 o 12 anys el noi. Una frase que no suposava manca de respecte, car de fet ell i tota una colla van vetllar amb gran formalitat i respecte les despulles de Mn. Anton una pila d'hores.

El vespre abans de l'enterrament va venir el Dr. Torrella, Bisbe Auxiliar, a expressar el condol als germans del Mossèn. Abans d'anar-se'n va passar per l'Aspirantat saludant els nois i noies i jugant alguna partida de ping-pong amb alguns que en sabien més. Però ell els guanyà tots... i sobretot se'ls guanyà tots amb la seva simpatia tan humana.

Recordo la multitudinària confirmació que va administrar Mons. Torrella a tota la mainada de Montgat: més de 200. Foren padrins els pares de la Carme del Forn. No crec que consti la confirmació de ningú o de molt poquets, car va ser impossible prendre els noms de tots. En tota la feina de posar ordre etc. l'Aspirantat, de la mà de l'Eudald, hi col·laborà amb eficàcia.

Recordo haver acompanyat una vegada els nois i noies a Alcanar. Em va agradar molt. Em feia gràcia veure l'Antonio - em sembla que acabà de municipal - parlava del nou amor que trobà no sé pas on... El contacte amb el mar em deixà vermell com un escamarlà i l'endemà la pell em queia a tires, enmig d'un mal i una febrada de por que s'acabà aviat. Trobava tanmateix un fort contrast entre les meravelles que en el comiat i arribada m'explicava l'Eudald i allò que els meus ulls veien...

Un dia vam organitzar un viatge a veure i recollir els nois d'Alcanar. Recordo que la Carme del forn, la nina, - la néta de la Sra. Quimeta - no em deia ni un mot... i tot jugant amb ella i dient-li que era muda, començà a xerrar i de quina manera... Llegia - és un dir als seus tres anys o pocs més - amb molta atenció un llibre... de cap per avall! En acabar, la mare me'l mostra: era el 'Manual del Pastelero'. La petita Carme venia els diumenges a la missa vespertina.

En aquell viatge, quan tornàvem per Morella, la ciutat murallada, cap a Saragossa on el jovent va fer nit a calcs claretians, algú del mateix autocar, pispà a l'Eudald tots els quartos, uns quants milers de pessetes, que el pobre Eudald hagué de reposar. Se sospità del pispà, però millor no dir-ne el nom per si un cas.

Vam voler obrir l'Aspirantat a altres activitats. S'hi ficaren alguns ganasses que ens ho van espatllar tot. Em va costar aconseguir que durant la missa del gall o fins i tot durant la celebració del Dijous Sant desallotgessin el local.

També s'hi organitzà alguna festa de jovent. Jo vaig demanar els pares que, si volien que se n'hi fessin, fossin ells qui es responsabilitzessin del que hi pogués passar. Com que ningú no se'n volgué fer el càrrec, vaig mirar que no se'n fes cap més. Aquesta introducció de joves, que no eren de l'Aspirantat, va provocar un malestar que obligà a tancar el local de moment, almenys. Un dia alguns brètols van lligar una de les nenes a una cadira, amb el disgust consegüent. Un altre, vam trobar el local desballestat i que ho havien capgirat tot.

L'Aspirantat té el mèrit de publicar una revista local tota en català, Garbí. Allí s'estrenaren en Gerard Codina i en Josep Mª Navarro i d'altres. S'hi tocaven temes d'actualitat. Em sembla que algú ens aconsellà que pleguéssim, car adesiara l'ajuntament se'n sentí molest. Val a dir tanmateix que el Sr. Batlle d'aquells temps, sempre ens féu costat en tot... En el català no, perquè no en sabia ni un borrall. Però era comprensiu.

També organitzà el primer curs de català que es féu a Montgat, encara en la dictadura. El feia jo mateix els diumenges durant l'hora que quedava entre la missa d'11 i la de 13.

Un dia vam muntar una festa de l'Aspirantat convidant-hi l'emèrit Cardenal D.

Benjamín de Arriba i Castro. Amb el Salvador del Forn Batlle i els Gual de Badalona el vam anar a Cardedeu on vivia, celebrà a la parròquia amb gran dignitat i dinà a cals Claretians.

Com veus, guardo pocs records i desgavellats d'uns anys de gràcia, que ho foren més, gràcies a la col·laboració abnegada de l'Eudald 'y sus muchachos'.

Gràcies per la teva informació. Mentrestant queda ben cordialment teu

Jaume Sidera cmf. Parròquia Sant Antoni Mª Claret, Lleida, 11, octubre, 2002.
(Arxiu Eudald, 2002).

La sintonia del P. Jaume amb aquell jovent i els seus familiars i amb els feligresos, va reanimar la vida parroquial i fins i tot l'assistència a l'església on els minyons solien actuar lluint els seus fulards.

Un nou Rector, el P. Emili Roura, va arribar el 12 d'octubre de 1969 per continuar atenent la parròquia degut que el P. Jaume era professor del seminari diocesà en aquell curs a la Conreria. De bon principi, el nou rector va alegrar-se d'aquell dinamisme i xivarri juvenil sota el despatx, que li feia bona companyia en aquells locals, d'altra banda força aïllats.

El bon moment que passava l'Aspirantat aconsellava la continuïtat amb la consigna de 'deixar fer' i de 'fer fer', atès que l'entitat estava prou ben organitzada. Va arriscar-se a proposar la creació de dues seccions, Verge de Montserrat per a noies i Sant Jordi per a nois, però el canvi va esverar a l'Eudald i no s'hi va pensar més.

El Citroën 2cv i més tard el Seat 600 del rector estaven també al servei d'aquells joves que tenien en ell, al primer soci interessat a tirar endavant el "treball, cultura, progrés" i la seva implicació a la dinàmica parroquial.

L'efemèride del desè aniversari estimularia encara més, nous projectes i actuacions.

L'Eudald amb el seu nebot en Jordi (1956)
De monjo de Montserrat a fundador de l'Aspirantat Sant Jordi

3. Deu anys de vida, 1972

Eren deu anys de molta història i, per celebrar-ho, a primers d'octubre de 1971 es van reunir els vint primers socis amb la Junta i amb el Rector. Entre altres activitats, van acordar la creació de la revista Garbí, que ara ens guiarà en la narració d'aquest desè aniversari.

Iniciava les celebracions, el “bisbe amic” Mons. Ramon Torrella Cascante, i no diríeu a on! Doncs a la Cartoixa de Montalegre! El dia 1 de gener de 1972, prop d'un centenar entre Aspirants, familiars i amics de Montgat i Badalona, amb el Prior de la Cartoixa, el Rector de Montgat i el Sr. Joan Gil ex-Alcalde i Regidors canareus, l'Alcalde i Regidors de Montgat, esposes i fills, assistien a la Promesa que feia un nou President, en Josep Mª Navarro, i escoltaven les paraules del Dr. Torrella:

(...) Avui tinc aquesta immensa joia d'haver sigut invitat per la celebració dels deu anys, deu anys d'història de la Joventut Aspirantat Sant Jordi, i també per ser aquí representant de l'Església per rebre la Promesa que ha fet el President, en Josep Mª Navarro.

Les meves paraules, doncs, van a tot el Centre Joventut Aspirantat Sant Jordi, però especialment van dirigides al nou President (...).

I també voldria dir aquí davant de tothom que aquests “deu anys” sigui una nova etapa pel Centre Joventut Aspirantat Sant Jordi. És a dir, quan han passat deu anys jo penso que heu de descobrir nous camins que siguin els camins més propis dels mateixos joves... Això ha de fer possible que el vostre Centre creixi molt més d'ell mateix, i que les vostres tasques siguin les vostres tasques....

A tots els qui heu vingut aquí, tant de part de les Autoritats de Montgat, com de l'ex-Alcalde d'Alcanar com els demés amics i familiars... us dono la meva enhorabona i desitjo un bon Any Nou a tots! (Garbí, núm. 2; Gener, 1972, *Any Nou*).

Josep Mª Navarro amb P. Prior, Mons. Torrella i amics, 1/1/72

A Núria. El diumenge 13 de gener 1972 un grup de sis joves vàrem anar a Núria, “la neu era tova - conta en Gerard - i anava bé per esquiar, almenys per no fer-nos mal quan quèiem. N’hi va haver un que va caure crusat quan pujava pel telesquí i no es podia moure obstaculitzant el pas dels qui pujàvem. La gent li deia: ‘Mou-te!’ Però ell contestava: ‘Però si no en sé!’ El va haver de treure un de la Creu Roja. Finalment tot va anar normal i amb bon enteniment”.

Al Bon Pastor. Al núm. 3 de Garbí, ‘un del grup’ conta que “el diumenge, 20 de gener, sortia un autocar de Montgat cap a El Bon Pastor, un internat de Barcelona per a noies amb problemes familiars. Formàvem el comboi l’equip de jovent montgatí amb una selecció programada de la passada funció de Nadal. Un teatre molt gran, ben ple de noies d’entre 10 i 20 anys. També hi va fer un recital una de les noies del Col·legi. A cada actuació uns aplaudiments d’il·lusió. En Jordi Abad fou molt aplaudit i li demanaven autògrafs les fans. Una bona experiència i una tarda ‘bomba’ de diumenge”.

Unes xerrades de formació tenien lloc als locals de la Joventut durant la Setmana Santa, en un clima obert a la sinceritat sobre temes religiosos, de sexualitat, pares-fills, delinqüència juvenil. Dirigits pel P. Jordi Marimon, professor al Seminari de la Conreria i més tard Rector de Montgat.

A Alcanar. “El diumenge de Resurrecció, Alcanar va gaudir la presència de l’ambaixada de joventut Aspirantat Sant Jordi presidida per l’Eudald, en Josep M^a i en Juli. Com cada any ells també van celebrar la romeria de tota la comarca que va acudir al Remei, el quarter general d’aquella Joventut i van donar compte de la ‘mona’ tradicional”. (Garbí, núm. 5; abril, 1972, Alfons Montserrat, *Des d’Alcanar*).

A la comunicació d’escrits entre ambdues Joventuts, juguen sovint amb lemes que els agradava repetir: “MONTGAT PORTAL DE BARCELONA ens diuen des d’Alcanar, amb la particularitat que nosaltres vàrem entronitzar la Moreneta a ALCANAR PORTAL DE CATALUNYA.” (Garbí, núm. 6; maig-juny 1972, *Notícies*).

Sant Jordi, la festa major de l’Aspirantat s’havia de destacar aquell desè aniversari. L’Eudald ho anunciava solemne a l’editorial del Garbí d’abril: “L’eufòria viscuda que impregna els nostres interiors fa que us enviï el més sentit goig d’exultació en poder-vos anunciar la festa de la Joventut Aspirantat Sant Jordi. Ser jove és ser noble i valent, senzill, humil, sincer i just amb els altres i amb sí mateix”.

L’Emm. Cardenal emèrit de Tarragona D. Benjamín de Arriba y Castro, que residia a Cerdedeu, va presidir la missa major d’aquella festa desenal de Sant Jordi, animant a aquella Joventut a seguir creixent en tots sentits. Era la primera vegada que un Cardenal venia a Montgat. Autoritats i públic es varen sumar a la festa de l’Aspirantat. El Sr. Cardenal va compartir amb els joves en el seu local i després va dinar amb els Claretians.

El cardenal Benjamín de Arriba i Castro a Montgat

Des de Roma. Per indicació de Mons. Torrella amb càrrecs a la Cúria Pontifícia, l'Aspirantat envià un escrit al Vaticà i es va rebre aquesta resposta:

SECRETARÍA DE ESTADO. Vaticano, 11, abril, 1972

Rdo. Sr. Consiliario de la Joventut Aspirantat Sant Jordi

Estimado en el Señor:

Con motivo de la Pascua de Resurrección, los miembros de ese centro han enviado un devoto mensaje de felicitación a su Santidad.

En correspondencia a esta devota atención, el Santo Padre invoca sobre ellos nuevos y escogidos favores divinos, que sean prenda de constante fidelidad a sus compromisos cristianos. Como prueba de benevolencia les otorga la Bendición Apostólica.

Aprovecho la oportunidad para expresarle mi atenta consideración y aprecio en Cristo, + G. Benelli, Sustituto (Garbí, núm. 5; abril, 1972).

Visita a l'Hospital Sant Rafael. “El grup infantil i juvenil de Teatre sota la direcció d'en Jordi, té programat per al 14 de maig, un nou festival de cançons i alegria a l'Hospital Sant Rafael. Si voleu col·laborar al viatge i obsequi de llaminadures a les persones hospitalitzades participeu adquirint números de sorteig que es fa. Si teniu llibres d'entreteniment també els hi podeu dur”. (Garbí núm. 5; abril, 1972, *Notícies*). Al número següent ja s'informa d'aquesta festa on van actuar també joves barcelonins.

A Poblet, el 22 de maig, un bon grup de l'Aspirantat fou molt ben acollit pels Monjos que els mostraren fins allò més reservat del seu Monestir.

El Superior General dels Claretians, P. Antoni Leghisa visita l'Aspirantat el 10 de juny i escriu en eslovè, al Llibre d'Or, el text que traduït diu: “Vull expressar la meva gran alegria d'haver trobat aquest magnífic grup de Joventut a Montgat on treballen els Claretians en la formació de la Fe Cristiana a tota la Parròquia. Desitjo que aquesta Agrupació es faci cada dia més autèntica, més viva, més interior”.

“El nostre Grup de Folk Garbí actua durant la Festa Major de Montgat, en una demostració del que sap fer quan de cantar folk es tracta, i la veritat és que ho fan força bé” (Garbí, núm. 6; maig-juny, 1972, *Notícies*).

A Montserrat, aplec un cop més, de dos pobles, Alcanar i Montgat, el dia 10 de juliol. “Sortida interessant, aprofitada i divertida: audiència familiar amb el P. Abat recordant la seva visita a Montgat, l'any passat i la nostra al Monestir amb la Moreneta d'Alcanar. Després excursió fins a

Sant Jeroni, amb un descobriment: que no calen paraules grosses ni esnobismes de mal gust per passar-ho bomba” (Garbí núm. 7; juliol, 1972, *Notícies*).

Les primeres 24 hores de ping-pong a la Sala de l'Aspirantat es varen celebrar el mes d'agost, amb una sola interrupció de 10 minuts per un tall d'electricitat. “Junt amb altres companys jo vaig ser testimoni de les hores pitjors del match a la una de la nit i a les 4 del matí. Des del primer moment es va entaular un duel entre Albert Pich i Joan Gili. La primera ronda acabà a les 4 del matí amb victòria d'Albert Pich i la segona va acabar a les 4 de la tarda, guanyada per Joan Gili. Això obligà a un desempat: el campió de la Festa Major, Joan Gili, per esgotament cedí la victòria a Albert Pich”. (Garbí núm. 9, setembre 1972, Jordi Abad, *Les 24 hores de ping-pong*).

A Roma. El mes d'abril ja s'anunciava la peregrinació Roma per als dies 16-28 de setembre, amb mapa-itinerari d'aquella ‘volta a Itàlia’ visitant Niça, Gènova, Pisa, Roma (quatre dies a la ciutat), Nàpols, Assís, Florència, Venècia, Milà, Torí. (Garbí núm. 5; abril, 1972, *Notícies*).

En un total de 54 persones hi participaren l'Eudald, Montse Gili i els matrimonis Srs. Navarro, Codina i Gili directament relacionats amb l'Aspirantat

A les emocions de l'audiència del dia 20 amb Pau VI a Castelgandolfo, s'hi va afegir un dinar molt entranyable el dia 21, en companyia del nostre Bisbe amic Mons. Ramon Torrella, resident a Roma, juntament amb l'antic Abat de Montserrat i aleshores Abat General dels Benedictins, Dom Gabriel Mª Brasó. A Roma vàrem estar molt ben acollits en una residència per a noies universitàries, de vacances; era regentada per monges i la superiora era catalana. A més dels menjars casolans d'aquells dies, es van preparar un dinar especial al qual vam afegir una ampolla d'aromes de Montserrat. Total, a Roma ens sentíem com a casa.

Montgat a Roma amb Mons. Torrella i el P. Brassó O.S.B.

Ens acompanyava també el pare del nostre Rector, que era fill de Sant Joan de les Abadesses, població que el P. Brasó estimava per ser la primera parròquia on havia exercit de vicari abans de fer-se benedictí. Va quedar tant content que es va afanyar a escriure a l'Eudald:

Benvolgut Eudald:

Avui deueu emprendre el viatge de retorn. T'escriu per veure si, quan arribes a Badalona, hi pots trobar aquesta carta que et doni la benvinguda. Voldria també agrair-te l'amable cordialitat que ahir em vas manifestar en ocasió del dinar a Via Monte del Gallo. Et felicito pel bon èxit de la peregrinació: tothom es veia molt content.

Però sobretot et felicito per la bona voluntat i a perseverança amb què has fundat i portat endavant l'Aspirantat, que ja dona fruits ben visibles. El Senyor et recompensarà tot el que has fet per aquests nois i les seves famílies, amb sentit autènticament cristià.

Dóna molts records, si et plau, al Sr. Rector i al seu bon pare, amb qui vaig recordar certs llocs molt simpàtics de Sant Joan de les Abadesses. Records també als altres pelegrins, si tens ocasió de retrobar-los. Ben afectuosament en Crist, Gabriel Brasó, Abat President de la Congregació de Subiaco. Roma, 22, setembre 1972. (Arxiu Eudald).

També el Dr. Torrella 'jugant a qui pot més' en un bonic concurs de mútues atencions, tocà les tecles del Vaticà que ell coneixia bé, de manera que en arribar a Montgat hi vàrem trobar el següent telegrama que fou llegit a les misses del diumenge:

Aspirantat Sant Jordi de Montgat en desè aniversari fundació aquest Aspirantat Sa Santedat Pau Sisè desitja paternal complaença dirigents rector de Montgat i membres tots i demana al Senyor els alenti a continuar tasques apostòliques servei Església - Mentre els atorga de cor Benedicció Apostòlica - Cardenal Villot Secretari d'Estat. (Arxiu Eudald).

Un canvi de Rector, el P. Roura amb destí de Superior a la Comunitat Claretiana de Sabadell, deixava Montgat el 12 d'octubre. Escrivia al Llibre d'Or: "Sempre més agrairé la vostra bona companyia i amistat tot guardant els millors records de tots i cada un de vosaltres". D'altra banda, "la seva persona s'havia fet estimar de tots aquells qui el coneixien i per això aquesta marxa ens dol. Que recordi que aquí hi té uns bons amics que l'aprecien per la bona labor amb la nova configuració de l'església - al cancell i al presbiteri i altar -, l'encara recent viatge a Itàlia i el gran impuls que ha donat a la nostra Revista". (Garbí, núm. 10; octubre, 1972, *Notes d'actualitat*).

El P. Jaume Sidera reprenia la pastoral de Montgat com a Rector, junt amb el **P. Ramon Olomí** com a Vicari. El dia 25 d'octubre es convocà una reunió a la Parròquia per a una futura Junta Parroquial, per atendre les inquietuds tant del jovent com dels adults. Val a dir que els socis més actius de l'Aspirantat s'integraren al grup de catequesi.

EL CLUB CLARET, integrava el jovent de les Mallorquines entorn a la Residència i Capella dels Pares Claretians a la carretera de Tiana. Sempre hi hagué bona sintonia però darrerament s'insistia a unir les forces. Prèvia a l'esmentada Junta Parroquial del 25 d'octubre, hi hagué una reunió de les Juntes del Club Claret i de l'Aspirantat. El cronista fa el comentari espontani: "Ja seria hora que estiguessin una mica més units tots plegats! (Garbí, núm. 11; nov. 1972, *Notícies*).

EL NOSTRE CALIU, nasqué com a secció dels 'petits' amb totes les formalitats d'una Junta amb Genís Martínez, president; Antoni Marín, vicepresident; Albert Rovira, secretari; Marçal Vidal, caixer i Albert Pich, delegat recreatiu. Hi figuraven també Cebrià Mir, Benet Muñoz, Ernest Pedro, Josep R. Mas i altres que, ajudats i sincronitzats per l'Enric Ruiz, (*Quique*), varen habilitar la golfa de la sagristia amb molta feina de neteja i pintura, i varen convertir el pati en un bonic jardí. (Garbí, núms. 11 i 13; novembre, 1972 i gener, 1973, *Notícies*).

El pati sempre havia estat com un termòmetre de l'interès d'aquell jovent pels seus locals. "Als últims anys de la meva presidència, com que tot funcionava bé, vaig poder criar conills i coloms a una gàbia grossa que vaig fer al pati de l'Aspirantat. També teníem un gat que es deia Jordi i fins i tot venia a les reunions i sempre jugava amb nosaltres". (Arxiu J. Gómez, 2002).

L'eufòria d'un desè aniversari ben celebrat impregnava les festes de Nadal:

La Missa del Gall a la parròquia deixarà bon record a tots a aquells que hi vàrem assistir, per concorreguda, respectuosa i cantada: les cançons de la mà del Grup Folk GARBÍ, varen ajudar amb la seva alegria i espontaneïtat i tothom en va sortir molt content.

Acabada la missa anàrem a l'Aspirantat, teníem el fi de festa i la visita d'exposicions de pessebre de la secció infantil, meravellosament adornada per nois i noies del grup.

A la sala petita de l'Aspirantat hi havia una exposició de treballs manuals a càrrec dels nens petits de catequesi, adornada per l'Isidre Freixa. L'alegria, l'amistat, el bon vi i les galetes varen acompanyar tan agradable vetllada que es veia després embrutida amb

una desagradable sorpresa: certs individus entre les 3 i 5 del matí, forçaven una porta de l'Aspirantat i hi entraven i destrossaven l'exposició muntada per l'Isidre Freixa, tacant també el terra i una porta amb mercromina. Lamentable acte de gamberrisme que mereix ésser castigat i a rel del qual, s'ha convocat una reunió de pares per al diumenge, 31, a les 12 del migdia". (Garbí, núm. 12, desembre, 1972, J. M. *Una Missa, dues exposicions, molta diversió... i una gamberrada*).

Aquell incident lamentable no va aigualir les festes: "Hem passat una tarda molt agradable" senties a dir a tothom el dimarts 26, dia de Sant Esteve.

Participació generosa de l'Aspirantat en la campanya de paper i ampolles pro damnificats de Managua: "Gran és l'interès que hi han posat els components del NOSTRE CALIU, molt meritori per a ells i exemplar per a tots. Cal destacar també la Montse Gili, Isidre Freixa, Lali Planas, Margarita Gili, Lali Batlle, Sr. Domingo Planas i la seva furgoneta, Jordi Abad, Josep Inglés i el Forn Batlle. Vàrem recollir en total entre el sector Claretians i el de la Parròquia, ptes. 24.000". (Garbí, núm. 13; gener 1973, Josep M^a, *Aspirantat*).

El balanç d'aquell desè aniversari l'apuntava en Josep Mª Navarro, a Garbí de gener de 1973:

Ja veiem com no foren poques les activitats realitzades.

- Que podien haver estat més? - Sí, possiblement, però també podien haver estat menys!

- Que podien ser millors? - Qui fa el que pot no està obligat a més!

Malgrat tot, l'Aspirantat segueix i això és l'important. Sí que hi ha coses que podrien anar millor i d'altres que es podrien evitar, però no sempre pot haver-hi qui estigui vigilant, cosa que, per altra part, sempre he cregut que en un lloc civilitzat hauria d'ésser innecessari, i això fa que a vegades es produeixi algun desordre. Però si llegim qualsevol tractat de joventut, veurem que aquest és un mal necessari, i - segons aquests llibres - a la llarga, arriba a beneficiar la unió del grup.

La celebració dels primers deu anys de vida havia respost a les expectatives. La Junta de l'Aspirantat seguia mobilitzant els seus socis i la revista Garbí mantenia l'esforç titànic d'aparèixer a principis de cada mes.

Junta i col·laboradors al despatx.

4. La revista Garbí

Portada de *Garbí*, per Sant Jordi

Amb l'eufòria de celebrar els seus deu anys d'existència, l'Aspirantat va decidir publicar una revista mensual ciclostilada amb propòsits ben definits:

Volem obrir-nos més, fins que cada llar de Montgat i amics que mai ens deixen, entrin a conèixer plenament les inquietuds nostres, que són les dels vostres fills. (*Garbí*, núm. 1; Nadal, 1971, Eudald, *Editorial*).

Es va acordar celebrar el citat aniversari amb un ampli programa d'actes d'un any de durada. *També s'aprovà fer una revista*, amb col·laboracions dels socis, i que els Pares Claretians passarien a ciclostil. Es nomenà Director a en Jaume Codina Avellaneda.

Un cop s'havia fet l'encàrrec a París com un nen que ha de néixer, sols ens calia un nom i una 'espenta'. Tothom volia posar-li el nom. Hi havia dues tendències: el qui em volien posar un nom alegre com *pa-amb-tomàquet* o *mongetes amb botifarra*, i els qui em volien amb un nom seriós com *Joventut*, *Horitzó*. Es posà a les sales de l'Aspirantat un paper perquè cadascú hi apuntés el seu nom preferit. Fou la Montse qui posà el nom *Garbí* amb què m'haurien de batejar i que a tothom més que menys caigué bé. (*Garbí*, núm. 10; octubre, 1972, Gerard, *Editorial*).

VENT DE GARBÍ

Vent de Garbí, vent de bonança,
vent de Garbí, vent d'esperança
d'un temps millor:
com el Garbí, la benaurança
apunta ja a l'horitzó!

Prou que el llevant brama i forceja
per disgregar la nostra gent,
la joventut, com flama encesa,
clava una estrella al firmament.

Com nou Sant Jordi alça la llança

i al drac li clava al mig del cor,
la princesa serà lliurada,
res és perdut, no tingueu por.

d'un temps millor:
com el Garbí, la benaurança
apunta ja a l'horitzó!

Vent de Garbí, vent de bonança,
aa joventut és l'esperança

Josep Mata i Gabarró
(Garbí, núm. 3; febrer, 1972)

Jo sóc el fill onzè de la família Garbí. Tots els meus germans i jo hem sigut creats amb la il·lusió de part dels nostres pares (consell direcció, redacció, retolació i col·laboradors) que Garbí pogués ésser una revista de Montgat, una revista dels Montgatins i per als Montgatins o aquelles persones que se senten vinculades a Montgat.

El desig dels meus pares no era més que aquest i el de commemorar amb aquest esforç el Desè Aniversari de la Institució que m'apadrina, la Joventut Aspirantat Sant Jordi.

Tots sabeu que moltes vegades m'he hagut de sentir coses molt desagradables: que si sóc lletja o mal feta, que no tinc gairebé interès o bé que algun cop resulto il·legible.

Sí, ja sé que no em puc comparar ni de bon tros amb altres conegudes o amigues meves com són algunes de moda, de fotonovel·les, o científiques. Però fixeuvos que els meus pares no són ni burgesos ni capitalistes; són senzillament uns nois, la majoria estudiants que després d'haver-se passat gran part del dia entre el col·legi o estudiant a casa, miren de treure temps d'on sigui per anar-me donant forma, lletra a lletra. A vegades fins i tot amb greus problemes davant el dubte de si podré sortir aquesta vegada o si podré ser venuda. (Garbí, núm. 11; novembre, 1972, Josep M^a, *Editorial*).

El primer número de Garbí, com el Nadó de Betlem, venia al món “nuet, nuet” fins i tot de portada, aquell Nadal de 1971; ben abrigat però, amb l'entusiasme de l'Aspirantat que considerava el naixement de la seva revista com una gesta del Desè Aniversari. Garbí volia “expressar un afany de superació i un desig de fer-vos passar una estona informativa i agradable” com deia l'Eudald a la salutació. El primer tiratge fou de cent exemplars; “no teníem experiència i els vàrem esgotar fàcilment”. (Garbí, núm. 2; gener, 1972, Eudald, *Editorial*).

La síntesi que segueix, amb disculpes per tan limitada, dóna idea del seu contingut des del núm. 1, Nadal, 1971, fins al núm. 20, el darrer; març, 1973.

El Director de Garbí és Jaume Codina Avellaneda fins al núm. 10, a partir del qual ja no s'esmenta cap més director sinó el Consell de Direcció on apareix integrat, a més de col·laborar-hi.

El Consell de Direcció - refós més tard amb el Consell de Redacció - el formen inicialment Montserrat Gili i Rosa Codina, i s'hi agreguen successivament Maria Codina, Josep Mª Navarro, Eulàlia Batlle, Isidre Freixa, Albert Rovira, Antoni Marín, Josep Cortadellas.

La Direcció Artística i Retolació la integren Maria Codina, Joan Barceló, Joan Gili, A. Marín, a qui s'agreguen Montserrat Gili, Rosa Codina, F. Vázquez, Gerard Codina, Josefina Oller, M. Salip, Lali Batlle, J. Mª Navarro, J. Dalmases.

Multicopista, Seminari Claretà a Les Mallorquines.

El gruix de cada exemplar comprèn un plec d'entre 10-15 folis escrits a ambdues bandes, mecanografiats, amb il·lustracions i títols a ploma, i amb portada distinta i original en discret paper de color, tot ciclostilat. Era l'única presentació a l'abast, però això no desanimava als seus promotors.

El contingut era el propi d'una revista popular, amb amb els editorials escrits respectivament per l'Eudald, la Direcció, el Rector, l'Alcalde d'Alcanar Sr. Joan Andreu Boria (núm. 8), el President Josep Mª Navarro o bé Direcció de Garbí.

La diversitat d'aportacions va promoure un ventall de relacions que van des del “Club Ca-

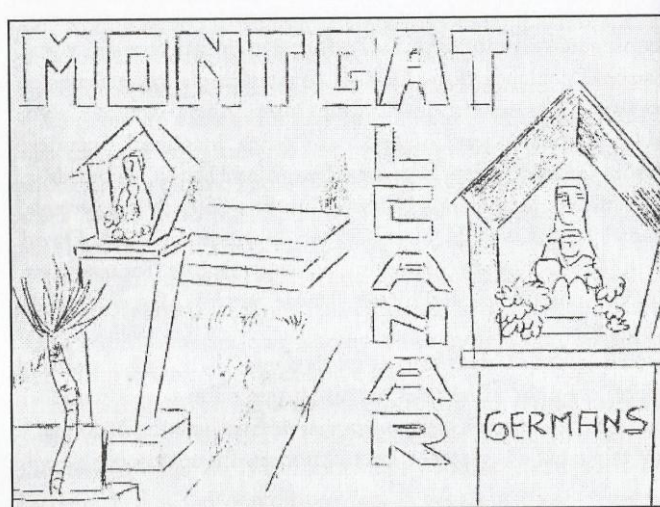
Nostra” de Sant Antoni d’Eivissa o “Els de Vila-rodona” o Montse Hernández de Tarragona, fins per descomptat, amics canareus, i més concretament el “Club de Joves” que amb el títol “Des d’Alcanar” enviaven notícies i comentaris que mantenien aquella amistat i germanor de les vacances estivals.

De l’Aspirant cal esmentar les seccions: *Història*, derivant a Catalunya, Josep Mª Navarro; *Barcelona antiga*, Montserrat Gili; *Esports i Esportistes*, Antoni Marín; *Notes del meu Barri*, Gerard Codina, amb anotacions de gran interès local; *Història de la Unió Esportiva*, Salvador Prats; *Excursionisme*, Juli Castillo; *Astronomia*, Josep Gili; *Novel·la*, Jordi Font; *Poesia*, Joan Cañada, Isidre Freixa, Manuel León Contell, Josep Mata, Josep Planells, Montserrat Rabat, Josep Mª Santesmases, Baldomer Solà; *Astronomia*, Josep Gili; *Notícies*, Josep Mª Navarro; *Música i Cantants joves*, Albert Pich i Jordi Abad; *Cinema*, Salvador Abad; *Humor gràfic i escrit*, Joan Gili.

Els més variats articles varen confegir els vint números aconseguits, un monument a l’esforç d’un jovent inquiet, voltat d’amics i col·laboradors. Deixem constància d’altres articulistes no esmentats encara: Joan Abril, Josep Anglís, Teresa Calvo, Jaume Codina, Maria Codina, Rosa Codina, Joaquim Fernández, Úrsula Gallard, Josep Higuera, Pere Mas Horcas, Cebrià Mir, P. C. Monjo, Joan Carlos Navarro, Josefina Oller, Núria Ortego, Daniel Puig Riera, Mª Josefa Rabat, David Salip, Elena Salvadó, Joaquim Sancho, Dolors Santesmases, Carme Sans, Vicenç Solà Parés, Jaume Sunyol, Marçal Vidal, Joan Vinyals.

“Redacció de Garbí” presenta en els núms. 14-17, *Història d’un Llibre*, és a dir, el text del manuscrit que narra la construcció i obertura del temple i casa parroquial de Sant Joan de Montgat, i que es guarda a la Rectoria. Un tast només d’aquesta joia:

Necesario era procurar por el titular que espera un nuevo templo, y por esto se reúnen los vecinos (casi todos los pescadores) para acordar qué santo deseaban y de los medios más oportunos para costearlo, y como se acostumbra a pescar al llegar el marzo o abril en que abunda mucho el pescado, preparados todos de hacer lo posible, determinóse de dar parte diaria de la pesca, de modo que Dios lo bendijo tanto que el primer día acordado se prendió tanto pescado en toda clase de redes que con un mes se reunieron setenta duros que importa el valor de la tan apreciada y bella imagen de San Juan Bautista. Viene el día de llevar al pueblo la hermosa imagen para la que se preparaba una solemnísimas función, así es que el 23 de Noviembre del año 1861 se colocó en su central capilla del altar mayor como más distinguido y diferente lugar al que ha de defender y patrocinar con su valimiento al pueblo de Montgat.

Garbí proclamà sovint la germanor (Garbí, 5 abril 1972)

En homenatge a Montgat, al propi amic Mata i a tots els col·laboradors, aquesta mostra del tarannà proper i constructiu que distingia Garbí (núm. 20; març, 1974):

Crónicas de un Pueblo "El Nostre"

Amb dos viatges que he fet a Andalusia, una de les coses que em cridà més l'atenció fou la pulcritud dels pobles, pobles humils quasi míseros, amb cases modestíssimes tirant a pobres, les veureu blanques com un glop de llet, emblanquinant tantes vegades com sigui menester perquè no perdin la blancor; i flors, flors per tot arreu, per les parets, finestres, balcons, arrambades a les portes, en fi, per tot arreu.

Dic tot això perquè recordo el Montgat de fa quaranta anys, en particular el carrer de l'església, amb les cases emblanquinades dos cops a l'any, els arbres de la plaça, el campanar de l'església al fons; per les festes sempre hi havia un pintor modest (de vegades dos o tres) que pintaven la bella perspectiva; després vingueren temps de renovació, mal entesa; i començaren a pintar les façanes de color de gos com fuig... totes un petit desastre.

Després hi ha una segona part: la majoria de balcons i finestres no tenen ni un mal test de flors, i un balcó sense flors o plantes és una poca-solta. Sembla que siguin fets per sortir a xafardejar, i em consta que aquí a Montgat no és així.

Total que amb una mica de bona voluntat encara podríem fer que en particular aquest carrer tingués una fesomia més gentil. I res més per ara. Josep Mata i Gabarró.

Garbí és un exponent de la vitalitat social de tot l'entorn de l'Aspirantat. L'esforç titànic mensual, que alhora mantenia units l'equip directiu i col·laboradors, ens el descriu en Josep Mª Navarro:

Us donaré un exemple. El dijous, 28 de desembre, 1972, vèiem com se'ns tiraven a sobre els dies i no podríem tenir acabada la revista per al 31; però ens vàrem posar d'acord, i cap a les 8 i mitja del matí ja estàvem la Montse, la Lali Batlle, en Freixa, en Marçal i jo allà 'da-l'hi que da-l'hi' a les tecles de màquina. Després varen venir l'Ernest i en Pedro, en Cebrià Mir i en J. R. Mas que també varen ajudar. Però amb tot, estava encara molt negre; encara no teníem gairebé escrits. Llavors va succeir una cosa fantàstica.

Deurien ser les 5 i mitja de la tarda que jo tornava de Badalona i vaig trobar una colla que s'esperaven a entrar a l'Aspirantat, jo els vaig demanar si ens podien ajudar a fer la revista, i com si aquestes haguessin sigut unes paraules màgiques, varen començar a sortir col·laboradors, escrits, redactors, etc. d'arreu. Va haver-hi un moment que en aquell petit despatx vaig comptar almenys deu persones, tots treballant com un home sol.

La Lali Batlle, l'Enric Ruiz i la Montse Gili escrivien a màquina; l'Antoni Marín, la Roser Llerena i en Marçal dictaven als escriptors. En Gerard i la Maria Codina feien títols; en Freixa feia cartells, jo corregia escrits junt amb el P. Jaume, i 'supervisava als principiants' i contínuament pujava gent a veure si podien ajudar. (Garbí núm. 12; desembre, 1972, Josep Mª Navarro, *Salutació*).

"Garbí no pot morir! Ha de renéixer, després de la seva experiència de dos anys, renovat, més fort, més interessant, més NOSTRE. Garbí s'està transformant, vol ser una revista de Montgat i per als montgatins i per als qui se sentin identificats amb el nostre poble. Però per això necessitem l'ajut de tothom". Era el crit editorial del darrer número, lluitant entre la vida i la mort. Amb tot el bagatge dels millors projectes en un intent de renovació ineludible però alertat de no envair determinats temes locals i mancat de recursos, va encallar en el seu núm. 20, corresponent al mes de

març de 1974.

Garbí, tingut avui com un tresor a comptades llars, no és tan sols 'el llibre dels fets' de l'Aspirantat i el guardià de les gestes compartides entre Montgat, Badalona i Alcanar, sinó també un referent d'aquells anys de transició.

Segells de l'Aspirantat Sant Jordi

5. Una etapa encara més ambiciosa

Aquell desè aniversari va impulsar l'afany d'una etapa encara més ambiciosa. El mes de novembre de 1972, tots els socis rebien un escrit de la Junta: "Amb desembre es tancarà el desè aniversari de la fundació de l'Aspirantat. Això de per sí ja comporta dos fets: vol dir per exemple, deu anys d'esforç per part de diversos grups de nois per portar endavant i engrandir en la unió i l'amistat les quatre parets del nostre centre. La mesura amb què s'ha aconseguit aquest propòsit no la podem considerar desastrosa, però tampoc massa eficient". (Arxiu Eudald).

A l'agraïment expressat al núm. 12 de Garbí, a tothom qui ha col·laborat al desè aniversari, s'hi esmenten el Sr. Joaquim Fernández i Carbonell de Turó del Mar pel regal d'una bonica talla de Sant Jordi i uns jocs que fan les delícies de petits i grans; el Sr. Rafel Muller, germà del president de la Diputació i resident a Turó del Mar, per la seva visita a l'Aspirantat i per la voluntat de seguir col·laborant a les seves activitats; l'amic Joan Bacarissas, per la publicació 'Turó del Mar 2' amb reportatge fotogràfic de l'actuació del Grup Folk Garbí a la festa de Sant Martí.

Les Festes a l'Aspirantat, "cada dia són millors i més concorregudes, però encara hi hauria de venir més gent i els grans perdre la por, que la música és per a tots i tots poden ballar al seu so. Els beneficis van destinats a pagar un armari, que ja està projectat, amb pany en calaixos individuals, perquè el soci hi pugui guardar les pales i pilotes de ping-pong, llibres, etc.

L'Eudald deixa la direcció general, entenent que era l'hora de caminar sol l'Aspirantat. Així ho havia decidit i comentat amb la Junta i així ho comunicava per escrit a Carlos Echeverría a primers de gener de 1972, atès que havia estat el primer president:

Molt estimat i predilecte Amic. Déu-vos-guard:

Voldria que acceptessis aquestes pobres ratlles amb la mateixa senzillesa que ara fa 10 anys activàvem a les sales de l'Aspirantat aquell feliç començament que ens havia de portar fins avui amb certa història.

T'hauràs enterat pels companys de Junta reconeguda de la Joventut Aspirantat Sant Jordi de Montgat, com he pres la decisió d'oferir a la mateixa, el meu comiat. En aquest cas no vull pas dir que us deixo sols. Guardo dintre del meu cor, hores entranyables de solera, pau, alegria constant, i sincera amistat.

El que m'excusi de marxar, no vol pas dir que us deixi d'estimar. Cal a vegades rebaixar l'eufòria d'una vocació escollida, quan aquesta no interessa pel vostre bé.

Saluda als teus bons pares, i saps que en el meu domicili t'ofereixo igualment la meua amistat.

Reste sempre a la teua disposició, teu i pobre affm. Eudald. (Arxiu Eudald).

Interrompia discretament, doncs, la seva presència assídua 'a l'Aspirantat', és a dir, als locals i a les Juntes, encara que mantenia els seus lligams personals i afectius amb tots.

"Què va suposar per a l'Aspirantat un home com l'Eudald? L'Eudald - responia el President Josep Mª Navarro - va ser el fundador i l'home que va suportar deu anys el pes de l'Aspirantat. Nosaltres ens adonem perfectament de com és dur això i reconeixem que l'Eudald és una persona digna de respecte i admiració". (Garbí, núm. 16; juny, 1973, David Salip, *Parlant amb un President*).

El mateix Navarro, al gener havia escrit: "¿Podrem estar-nos d'agrair a l'amic i soci fundador Eudald la seva dedicació durant aquests deu primers anys de vida de l'Aspirantat? Ara que ens ha deixat veiem amb més perspectiva el seu esforç, i li en restem ben agraïts" (Garbí, núm. 13; gener 1973, Josep M^a, *Ha passat un any*).

Reunió Garbí, el dissabte, 30, desembre, a les 7 de la tarda al despatx de la redacció, on es va parlar del passat, present i futur de Garbí i sembla com si l'esperança fos la nota predominant.

(Garbí, núm. 13; gener 1973, Josep M^a, *Aspirantat*).

Reunió general extraordinària, el diumenge 31 de desembre; bona assistència de pares, amb aclariment dels fets incívils del passat 25, i per formar una “comissió de pares” bàsica per a l'esdevenidor de l'Aspirantat. Tots en varen sortir complaguts i encoratjats. (Garbí, núm. 13; gener 1973, Josep M^a, *Aspirantat*).

La reunió ordinària de la Junta, el dia 13 de gener de 1973, compta amb una llarga llista que demostra una activitat ben viva. S'anomena una comissió de pares; es parla de colònies; en David, en Pere Mas i l'Albert Pich i en Joan Gili s'ofereixen a organitzar un campionat de ping-pong per a l'onze de febrer, sistema lliga i 100 ptes. subscripció.

La secció d'excursionisme, en Joan Cañada s'oferia a continuar-la. És en Josep Mª Navarro qui descriu les ganes i l'esforç que tots hi posaven: “Quin tip de fregar! El diumenge 21 al matí, en Joan Cañada i jo vàrem passar el matí a ca l'Umbert fregant les tendes de campanya. Hi havia tanta m... que de les tres només vàrem tenir força per rentar-ne una. Amb un parell de diumenges més i molt ‘deterjabón Gior’ ho acabarem tot, però ‘necessitem gent a cosir els forats! Així doncs, qui tingui gust per l'agulla, no dubti d'avisar-nos i amb una bona rebuda! Volem també donar les gràcies a la família Umbert per la seva amabilitat i paciència”. (Garbí, núm. 13; gener, 1973, Josep M^a, *Aspirantat*).

La sortida a Alp diu ben clar la maduresa d'una amistat i la confiança entre famílies i Aspirants. “Aquesta excursió, com totes les coses grans, té una petita història que comença un dia per les bones, estant la Montse, en Josep M^a i jo, i va saltar la pregunta: per què no anem a Casa teva? - Ah! Per mi sí, ja ho diré als meus pares! I dit i fet, vam pensar en el 17 i 18 de febrer. Es va posar a coneixença de tots i vàrem ser exactament quinze. La majoria pujaren en el tren blanc el dissabte de matinada; quatre, per raons de feina, van anar-hi a la tarda. En l'aspecte tècnic es féu notar la falta de tècnica en tots els components de l'equip que competiren a qui queia menys vegades; em sembla que no hi hagué campió. Resumit, ganes de tornar-hi i un bon sac d'anècdotes per part dels qui per primera vegada es posaven uns esquís als peus, i també per part dels qui ja sabien el que era caure”. (Garbí, núm. 14; febrer-març, 1973, Gerard Codina, *Sortida a Alp*).

El Club Ca-Nostra de Sant Antoni d'Eivissa llegia Garbí i sovint ens contestava amb comunicacions tant jovials com aquest fragment de 22 de febrer de 1973: “Hem anat bastant esgarriats un temps, però més que el club, els nois i noies que el fan hem descobert lo que té de ser tot això per nosaltres i, primer de tot, l'amistat. I ja duïm molt aconseguit amb aquest punt; molts que no mos havíem conegut mai, som ara la mar d'amics i no sabeu quina experiència tan bona és dar-se'n compte que tots no són com se'ls imagina. Nant endavant hem fet festes de complir anys, Nadal, Reis, l'aniversari del Club. Els 6 o 7 més grossos i més responsables nos ajuntem cada setmana a parlar mil coses i a treballar perquè tot vagi bé i tenir coses noves. Nos hem posat el nom ‘Màfia7’ i som lo milloret que es pot trobar... La revista vostra està molt bé!” (Garbí núm. 14; març, 1973, Pepe Riera, *Hola!*).

Les Colònies a Solsona aquell estiu de 1973 varen marcar un significatiu punt d'inflexió dins l'Aspirant, que va emmotllar-se a les directrius parroquials “d'unir els diferents sectors de Montgat per mitjà dels infants i de la joventut i de donar una nova dimensió i un nou aspecte al sentit de les colònies”. (Garbí, núm. 14; març, 1973, *Aspirantat*).

Els socis més actius de l'Aspirantat van col·laborar, doncs, amb el P. Ramon Olomí, amb els també Claretians Joan Font, Jaume Vergés, i amb Teresina Manzanares a l'empresa de dos torns de Colònies infantils en un ampli edifici-seminari dels Claretians a Solsona. En Josep Mª Navarro, la Montse Gili, la Lali Batlle i l'Espe Reguill van col·laborar de monitors en aquella nova experiència com una aportació de l'Aspirantat. “No sé el que aquests infants esperaven de colònies o què imaginaven que eren; el que sí puc constatar és que vam passar-ho molt bé i, malgrat les estones dedicades a la neteja, se'n varen endur un bon record. (Garbí, núm. 17; juliol-agost, 1973, Josep Mª Navarro, *Solsona 73*).

Per Nadal es respira la vitalitat que era normal a l'Aspirantat. Al núm. 19 de Garbí, s'hi comenta no tan sols l'asfaltat del carrer de Mar i la il·luminació del mateix carrer i la de la carretera

de Tiana o carrer Sant Antoni Mª Claret, sinó que dins l'Aspirantat hi ha una altra millora:

la pintada feta a la sala petita i passadís interior de l'Aspirantat per un grup d'entusiastes treballadors sense prima, sense sou, sense extres, però amb voluntat.

I un grup de cantaires, amb motiu de les festes de Nadal i Sant Esteve, ens varem dedicar a anar per totes les cases que el temps ens va permetre de visitar, per donar-los petites lliçons sobre 'l'art de desafinar bé!'.

Donem les gràcies a tots aquells que varen aguantar els improvisats concerts i més per l'amabilitat de convidar-nos a diversitat de menjars i begudes i la gentilesa d'emplenar la barretina que portàvem. Es varen recollir més de 4.000 ptes. que serviran per afrontar els diversos deutes que té l'Aspirantat. A tots, gràcies! (Garbí, núm. 20; desembre, 1973, Josep Mª Navarro, *Notícies*).

Transcorre l'any 1973 amb l'afany habitual pel que es podria fer més enllà de la passivitat d'alguns socis inscrits que eren noranta-cinc, però amb tota la il·lusió de directius i nucli de socis més actius, de mantenir i millorar tot el que ja s'havia fet:

A Montgat hi ha, com quasi tots els seus habitants coneixen, l'Aspirantat Sant Jordi. Quantes vegades haurem passat per davant i haurem vist sortir nois i noies contents i feliços. Però, què en coneixem? Si llegim els primers números d'aquesta revista, hi trobarem la història dels seus inicis, però... com està ara l'Aspirantat? - Ningú millor que el seu president Josep Mª Navarro i Codina, quart president elegit d'aquesta societat: jove polèmic, discutit, admirat i coneixedor de tot el que passa entre "bastidors". Conscient de tot l'engrenatge que mou els fils del Centre, sabedor de tots els entrellats que succeeixen a les seves sales (...).

Ja coneixeu més de l'Aspirantat; amb tot i això se'l seguirà criticant, se'l seguirà defenent, serà polèmic, se'n parlarà a la plaça i serà tema de conversa dels veïns, però l'important és que se'n parlarà, perquè tota cosa important crea divisió d'opinions".

(Garbí, núm. 16; juny, 1973, David Salip, *Parlant amb un President*).

A l'entrevista s'informa de les activitats recreatives, es reconeix la voluntat de més activitats culturals, recreatives i de formació, també la manca de diners i el baix nivell de treball, i acaba amb el record estimulants dels afanys de l'Eudald per l'Aspirantat.

La Nova Junta és elegida el 13 de gener de 1974 amb en Josep Salip com a President. El núm. 20 de Garbí, març-abril, 1974, presenta una entrevista on afloren temes com aquests: El soci, de qui s'espera més col·laboració, encara no s'ha llançat; de tota manera, s'ha celebrat un campionat de ping-pong, es porta la Catequesi, el Grup Folk segueix endavant i la revista Garbí vol continuar, a condició de poder millorar en continguts i presentació; com ja s'ha dit, no obtingué l'ajut econòmic indispensable, i el seu núm. 20 del mes d'abril de 1974 fou el darrer.

6. Llevant àncores

La interrupció de les Colònies a Alcanar l'estiu de 1972, inicia un llarg període en què la Joventut Aspirantat Sant Jordi es debat entre ampliar les seves activitats o emmotllar-se a les noves estructures de Junta Parroquial en vista d'un Consell Pastoral Parroquial, participant coratjosament a les noves Colònies d'estiu a Solsona i a la Catequesi.

Diguem, però, que mentre els elements més actius de l'Aspirantat van integrar-se a les noves agrupacions parroquials, arribà el moment d'entendre que l'Aspirantat llevava àncores i seguia les rutes que una gran amistat tenia marcades.

A part dels locals, que el conjunt de socis consideraria sempre com "l'Aspirantat", deixaven també obert a la Parròquia de Sant Joan, el solc profund d'aquella inquietud de Mn. Anton pels més petits:

A l'Esplai, aquest any estem treballant per consolidar l'equip de monitors i tenir un grup de joves dinàmic i compromès amb la tasca educativa que fem cada dissabte i a l'estiu en colònies i els campaments. Continuem treballant en la integració de nens i nenes amb disminució o amb alguna problemàtica familiar.

L'estiu passat un dels responsables de l'Esplai va estar al camp de treball de Brasil i això ha donat peu a in

tentar treballar més a fons el tema de la cooperació internacional. (Enllaç de la Missió Claretiana, març-abril 2003; any 9, núm. 42, *Activitats a la parròquia de Montgat, Curs 2002-2003*).

7. L'Aspirantat perviu

El decurs dels fets demostra que l'Aspirantat continua viu: “La vivència actual dels ahir nens avui homes, no ha perdut pas el caliu intens que ens manté fidels a l'estima i units en qualsevol circumstància”. (Arxiu Eudald, *Resum històric*, 9, 3, 1983).

Esperem que un sociòleg expliqui el fenomen de la pervivència d'aquesta entitat juvenil i de la seva posterior interacció, culminada en l'agermanament d'Alcanar amb Montgat i amb Badalona, amb àmplies perspectives de futur. Però si historiar és escriure els fets, constatem que l'Aspirantat perdura i que forma avui un nombrós col·lectiu de famílies, orgullós de les seves activitats juvenils, cohesionat. obert a participar activament en la vida cultural ciutadana.

Un testimoni, l'acte tan senzill com expressiu a l'Alcaldia de Badalona on l'Eudald, envoltat d'amics i col·laboradors, rebia la Bandera de la Ciutat, per la seva trajectòria i per la seva actual acció cívica a l'Associació de Veïns de Canyadó:

Benvolgut Senyor:

Com a Alcaldessa d'aquesta ciutat, tinc l'honor de fer-vos tramesa de la bandera de Badalona, i deixar patent l'orgull que sentim les persones que tenim el goig de conèixer el camí que va emprendre amb la tasca a favor de les nostres tradicions i cultura, en un moment delicat per la nostra societat i en particular pel jovent de Badalona, Montgat i Alcanar, que va culminar amb l'agermanament amb Alcanar.

La vostra dedicació i bondat han fet possible que moltes personalitats confiessin en vós i en el decurs dels anys, merescudament heu rebut l'agraïment i reconeixement per part d'aqueixes.

Espero, doncs, que rebeu aquesta bandera amb el nostre reconeixement i sentiment més profund, per a que presideixi tots els guardons que formen part de la vostra història i són el símbol de la vostra generosa col·laboració amb la ciutat de Badalona.

Amb tot el meu reconeixement i afecte, Maite Arqué, Alcaldessa de Badalona,
Badalona, 12 de maig de 2004. (Arxiu Eudald).

Pel que fa a Alcanar, és ben clar que els avui pares de família no poden anar-hi d'incògnit; se'ls reconeix, se'ls estima i, en ben poca estona com ho tenim experimentat, aquelles sol·lícites mestresses canareves dels anys seixanta aporten antigues fotografies d'aquells xics del Remei, que guarden entre records familiars. I no cal dir la presència de l'Aspirantat tant a la vida i festes canareves, com a l'entrada amb el monument a la Moreneta i a l'Ermita amb les seves ofrenes a la Verge del Remei.

A Montgat, d'altra banda, la Joventut Aspirantat Sant Jordi és una més de les entitats vives del Municipi. Aquest col·lectiu juvenil ha culminat un llarg procés de convivència, amb l'agermanament de Montgat amb Alcanar, i amb l'entronització de la Moreneta a la Biblioteca Tirant lo Blanc. De com l'Aspirantat Sant Jordi té el seu lloc dins la vida ciutadana, n'és una mostra explícita aquest text referit a la celebració col·lectiva de la Diada:

Van assistir-hi molts veïns i entitats del municipi que es van aplegar al voltant del monument al·legòric a l'Onze de setembre per celebrar-hi la Diada i fer una ofrena floral (...). A més de l'Ajuntament de mans del propi alcalde, moltes de les entitats participants a l'acte, van fer l'ofrena floral al monument: Entitats com l'Agrupació Sardanista de Montgat; l'Aspirantat Sant Jordi de Montgat-Alcanar; les associacions de veïns de can Ciurana, les Costes, les Mallorquines, Residencial Montgat i Turó del Mar; el Casal de la Gent Gran “Joan Maragall”, el Club Petanca Montgat, el Club de Tennis Turó del Mar, la Colla de Diables, la Penya Blau-grana de Montgat (...). (Arxiu Eudald)

II

PROJECCIÓ D'ALCANAR I EL REMEI

*El poeta català Salvador Espriu deia al jovent: “Jo hauré viscut
per a salvar aquestes poques paraules que us deixo:
l'amor, la justícia, la llibertat”.*

Federico Mayor Zaragoza, UN MÓN NOU
Centre Unesco de Catalunya, 2000

II.1 Les arrels de germanor entre Alcanar, Badalona i Montgat

La Història juga amb contrastos increïbles quan els pobles s'hi avenen. Avui, per exemple, sorprèn i costa de creure que

a finals del segle XIX, centenars de canareus, sovint embarcats entre garrofes, deixaven els prats de la seca Sénia per entrar a les fàbriques d'una creixent indústria per començar a escriure un dels primers capítols de la immigració badalonina. Uns immigrants que van ser símbol d'integració i que, en molts casos, van ser fidels als oficis mariners de la seva originària terra. Dècades després, i amb una vila d'Alcanar ara enriquida pel paper dels tarongers, els fills dels canareus - badalonins de soca-rel - continuen mantenint una intensa relació amb la vila dels seus pares. (Arxiu J. Gómez, Revista de Badalona, 26, novembre, 2000, Guillem Vidal, *Entre les garrofes i els tarongers*).

I sorprèn a Alcanar aquella emigració de cent anys enrere, avui que

... hem iniciat una política d'integració dels desarrelats, com és l'exemple de la recent posada en marxa d'una oficina integral d'atenció a l'immigrant.

Aquestes han de ser tan sols algunes de les moltes fites per les quals hem de continuar treballant, sense oblidar que queden altres reptes com és la voluntat de desenvolupar un polígon industrial que ens serveixi per fer del terme municipal d'Alcanar, una ciutat oberta i moderna. (Arxiu J. Gómez, àlbum 5, *ALCANAR*, Festa del Remei 2000, l'Alcalde, Joan Bta. Beltran i Queralt, *Salutació*).

La senyora Rosa Parra i Fibla - mare de l'Eudald - havia nascut al Carrer Nou d'Alcanar, el diumenge, 29 de novembre de 1896, la data més fidedigna i que ella tingué per certa com consta en un certificat original de Baptisme signat per Mn. Joaquim Moliner, Coadjutor d'Alcanar el 18 d'abril de 1918, el qual senyala el bateig a l'endemà, dia 30, com s'acostumava. (Arxiu Eudald). Malgrat això, l'Arxiu Parroquial i el Registre Civil de la ciutat d'Alcanar indiquen les 9 del matí del 31 de maig de 1892 com a hora i dia del seu naixement. Era filla del matrimoni canareu - gentilici dels habitants d'Alcanar - format per en Joaquim Ignacio Parra Balada i na Rosa Fibla Queralt, que tingueren cinc fills, a més de Rosa: María, Ignacio, Pelegrina, Claudina i José.

Quan tenia sis anys, Rosa Parra marxà a Badalona en un vaixell de garrofes que sortí de Vinaròs (País Valencià), fruit de les males collites, de les sequeres, i de la mala època que l'agricultura canareva estava passant. Enrere deixava el seu Alcanar de cases amb el matxo o el burro al portal, endevinant-s'hi un futur difícil, que només pogué quedar reparat anys després amb l'aparició del regadiu sobre la plana d'Alcanar.

Nombroses famílies canareves - com els Panarro, els Cupido i tants d'altres - havien acudit a Badalona tot cercant un futur més pròsper en una ciutat que ja contemplava amb satisfacció la

primera línia de ferrocarril i que ja s'endevinava com un punt industrial, capaç d'acollir el fenomen migratori. Al marge d'un primer moviment migratori que arriba a Badalona, s. XVIII, provinent de Ripoll i Vic, els canareus, tal i com senyala el periodista Guillem Vidal, van constituir una onada migratòria durant tot el segle XIX i primer quart del XX.

Després, començaria a anar-hi gent de Tortosa, d'Ulldecona fins acabar formant el barri del Gorg i del Progrés. Així doncs, la mare de l'Eudald arribà a Badalona amb dues germanes i un germà que va començar a treballar a l'Ajuntament. Ella en canvi, va trobar feina de ben joveneta a la fàbrica tèxtil de Can Giró, més tard anomenada Can Casacuberta.

És cert, però, que el cas de Rosa Parra i Fibla no és un fet aïllat, ja que el corrent de canareus cap a Badalona i Montgat durant aquesta època fou constant. Reforça aquesta tesi l'historiador Ramon Puig i Puigcerver que recentment ha publicat les memòries del combatent canareu Esteve Fibla Expósito, traspassat recentment. En aquest llibre titulat "A cavall de la utopia", l'autor ens descriu com l'Esteve *desobeint els consells de la família perquè es quedés, se n'anà de Badalona i als pocs dies estava veremant a Montgat*. (Puig i Puigcerver, Ramon. *A cavall de la utopia*, 1a.edició, desembre 2001, pag. 144, Editorial Coetània)

"Alcanar no era un poble petit i abandonat. Fins a mitjans segle XIX tenia gairebé tants habitants com Badalona. La diferència la va marcar la industrialització i l'augment de població d'Alcanar durant el segle XIX, que no podia absorbir l'agricultura. A partir del 1840 van començar a arribar canareus a Badalona per treballar al tren i, immediatament a la indústria que va venir darrere el tren. Durant el segle XIX, mosques i condicions sanitàries no eren molt millors a Badalona que a Alcanar". (Joan Rosàs)

La Història, doncs, en un bonic joc de contrastos, ha fet arrelar entre Montgat, Badalona i Alcanar, llaçades d'un agermanament avui consolidat. El nostre relat es limita a la ventura ben guanyada d'una Rosa Parra i Fibla, que amb els anys es casaria amb Dioscórides Núñez Piedrahita, matrimoni amb quatre fills: una noia, Joana, ('Juanita') que va morir a 16 anys, i tres nois, Carles, Francesc, ('Ciscu'), i Eudald que recorda com d'infant ja anava sovint a Alcanar.

No és d'estranyar, doncs, que quan aquest hagué de pensar amb un lloc propi per a les colònies estivals, ho fes al poble de la seva estimada mare. Així, a principis dels seixanta, ens trobem amb l'Eudald i l'Aspirantat Sant Jordi de Montgat, a Alcanar. Una ciutat que ja aleshores comptava amb uns sis mil habitants, i amb una solitària ermita del Remei, restaurada per Alcanar i ben mantinguda després de la guerra civil. L'Alcanar dels cinquanta-seixanta era un poble que combatia amb esforços les penúries de la postguerra, i que amb el conreu selectiu de planter de tarongers, ja apuntava al futur pròsper que el temps li concedí.

2. Alcanar i l'Ermita de la Verge del Remei

Un cop fundat l'Aspirantat Sant Jordi, aquest, d'acord amb les finalitats que justificaren el seu naixement, necessitava un lloc d'esplai, amb ple contacte amb la natura, on desenvolupar les seves tasques d'activitat estival. El seu fundador, Eudald Núñez i Parra, va pensar de seguida amb el parador natural de l'Ermita de la Mare de Déu del Remei d'Alcanar, al Montsià. Aquesta elecció no fou pas fruit de la casualitat. Feia temps que l'Eudald havia pensat en el Remei d'Alcanar, recordant un poble tranquil, hospitalari i acollidor, que coneixia a bastament perquè tenia allí els seus orígens materns.

El terme municipal d'Alcanar

L'Ermita del Remei es troba dins del terme municipal d'Alcanar. Un municipi amb una extensió de 47,8 Km², una longitud de 4,2 quilòmetres, amb una densitat de població de 162 hab/km² i amb una altitud sobre el nivell del mar de 50 metres. S'estén al llarg de tota la costa, a llevant de la serra del Montsià. Limita al N amb Sant Carles de la Ràpita, a l'E amb la Mediterrània, al S amb les terres del Maestrat i a l'O amb el terme d'Ulldecona. La principal font de riquesa prové de l'agricultura, amb el conreu de cítrics. Les temperatures mitjanes locals oscil·len entre els 10°C al gener i els 25°C al juliol i a l'agost. Originàriament Alcanar era un antic castell dins el terme general de Tortosa, donat a poblar el 1238 pel Castellà d'Amposta Hug de Folcalquer. La part vella de la població assentada a dalt d'un tossal, és formada per un conjunt de carrers tortuosos al voltant de l'Església Parroquial de Sant Miquel (s. XVI). Nous carrers i avingudes s'eixamplen coster avall fent d'Alcanar un poble pròsper i modern. A més, dins el terme municipal també hi ha la Barriada alemanya de la Selleta i els nuclis turístics de Les Cases d'Alcanar i d'Alcanar-Platja.

La Patrona d'Alcanar

A l'Ermita dita del Remei, presideix la imatge de la Patrona d'Alcanar amb la denominació de Verge del Remei. L'Ermita és el testimoni més preuat de l'art i la pietat popular del poble, i fins i tot d'altres pobles de la comarca. S'hi pot arribar per una sendera coneguda popularment com 'la dreuera', camí traçat pels devots de la Mare de Déu, que acaba davant una Capelleta del Remei, petita construcció de planta quadrada amb teulada a quatre vessants i una única obertura, en forma de finestra amb una reixa. A l'interior hi ha una imatge de la Mare de Déu.

A partir d'aquest punt, s'enfila un camí que condueix cap a la Plaça de l'Ermita, amb un parador natural, que la ploma fina de Mn. Joan Ferrer ha descrit meticulosament:

En un petit tossal està enclavada l'Ermita de la Mare de Déu del Remei. Des de la plaça es pot contemplar el mar i els prats plantats de tarongers, conreu dels canareus. Blau i verd, amb tota la gamma de matisos, són els colors d'una immensa catifa estesa als peus de l'ermita, el tro que la pietat secular dels canareus ha aixecat a la seva Patrona, retent-li homenatge d'acatament. (Joan Ferrer, *El Remei d'Alcanar*, pàg. 5).

A falta de més dades històriques, s'ha elaborat la hipòtesi que la devoció a la Mare de Déu del Remei sorgeix arran de l'establiment de l'Orde dels Trinitaris a la Diòcesi de Tortosa el 1579. El 1626 dues notícies esmenten el Remei d'Alcanar, una a la "Història de l'Antiga Ibero" de Martorell, publicada aquell any, l'altra al Testament de Gabriel Reverter autoritzat per Francesc Martí, llavors titular de la Notaria d'Ulldecona, que diu el següent: *Ítem deixe y llege per la fàbrica e obra de nostre senyora del remey de la present vila sinch lliures*. Per tant, aquest dada ens indica que per allà l'any 1626 es devia estar construint.

Així doncs, podem dir que és un edifici del pas del segle XVI al XVII, d'estil del renaixement

amb forta influència gòtica, com també podem observar en l'església parroquial, i en la majoria d'obres del renaixement català. S'amplia al segle XVIII amb un creuer i una cúpula peraltada de teules vidrades d'estil valencià. També se li va afegir un petit campanar d'espadaña sobre la façana, la campana està datada en el 1726, i té gravada una imatge de la Verge amb aquesta llegenda: *Mater Dei Remedii, ora pro nobis. Anno 1726*.

Antigament tenia cura de l'Ermita la "Confraria del Remei", que era una organització que n'administrà terres amb oliveres i garrofers fins la desamortització de 1835. El rector delegava funcions a uns membres del clergat, que ocupaven el càrrec de "Prior" (membre que dirigeix una Confraria) i s'encarregaven de l'ermita, i de la seva pròpia administració.

El canonge Josep Matamoros Sancho (1866-1937), a la seva obra "Historia de mi Pueblo-Alcanar" (1922), descriu així els fets sobre la desamortització:

L'Ermita del Remei abans de la desamortització dels béns eclesiàstics, tenia en terres adjuntes una important herència, planta d'oliveres i garrofers de setze jornals d'extensió (973 àrees i 44 centiàrees). Aquesta finca per disposició del Governador de la província, i en virtut de les lleis del 1 de maig de 1855, i 11 de juliol de 1856, es va subhastar i rematar el 13 d'octubre de 1865 a favor del Marquès de Ayguavives (Atalayuelas).

L'estat al vendre la finca feia present al comprador que s'havia de deixar 1 jornal per a l'Ermita, a més de la plaça i dels camins que conduïen a ella". (Així consta al "Suplemento Oficial de la Provincia de Tarragona" de l'1 de setembre de 1865).

L'esmentat Marquès d'Ayguavives, malgrat que era natural de Madrid, estava establert a la Plaça Major, número 7, d'Alcanar, casa coneguda popularment com "Casa del Marquès".

La desamortització no va afectar a l'edifici-santuari, només als terrenys adjacents. Per tant, a partir de l'1 de setembre de 1865, les terres eren del senyor marquès, però l'Ermita seguia administrada pel rector de la parròquia i en tenien cura uns ermitans.

En esclatar la Guerra Civil (1936-1939) l'interior de l'Ermita va patir alguns danys. La imatge va desaparèixer. També va ser malmès el majestuós mosaic de *La Batalla de Lepant* al ser colpejat amb un martell, segons ens explicà anys més tard el testimoni d'en Jacint Bort i Sancho).

Després de la Guerra Civil va restaurar-se l'Ermita a base de donatius, essent això una tasca molt costosa per la situació econòmica de la immediata postguerra. Malgrat tot, també es va reconstruir el Mosaic de la Batalla de Lepant, van portar una nova talla de la Verge del Remei, que va ser esculpida als tallers d'Onda, Castelló, per l'escultor Joan Bautista Folia, natural de Sant Jordi, rebuda amb gran solemnitat a la Plaça Major el 7 d'octubre de 1939, fet del que provenen les Festes Quinquennals. També van oferir a uns ermitans tenir-ne cura.

El Santuari

El Santuari de la Mare de Déu del Remei està situat al camí vell d'Alcanar a Ulldesona. L'accés resulta avui ben fàcil per l'ampla carretera a Ulldesona, i el seu entorn molt agradable. Edificat entre els segles XVI i XVIII, consta de dues parts: l'Ermita i l'hostatgeria o casa de l'ermità.

L'Ermita és un edifici de nau única, creuer i presbiteri semicircular. Coberta, la nau, amb tres trams de creuer de tradició gòtica. Té un creuer de volta de canó amb llunetes, que es repeteixen al presbiteri, tancant-se aquest amb un absis semicircular i volta de forn. També hi ha una cúpula peraltada sobre tambor on s'obren vuit ulls de bou assentats sobre petxines.

La nau, la part més antiga, és de concepció gòtica però amb decoració renaixentista: les mènsules. L'ampliació del creuer i presbiteri s'articula mitjançant pilastres jòniques amb entaulament i àtic.

La portada és d'arc de mig punt i motllura renaixentista. L'ermita té contraforts als laterals i

espadanya a la façana; es cobreix amb teulada a doble vessant, amb teules vidrades a la cúpula. L'obra és de pedra amb morter deixant els blocs de carreu en cantoneres i portada.

Aquesta primera capella va ser ampliada entre 1704 i 1728, en època del rector José Caballé. També tenim dades històriques que ens diuen que l'any 1776 calia reparar la cúpula; que l'any 1880 estava bé, i que l'any 1994 hi havia esquerdes. S'amplià amb un creuer i amb una cúpula peraltada sobre tambor d'estil barroc, alhora que és afegida una petita espadanya al cim de la façana, amb una campana datada el 1726; l'òcul que hi ha sobre la porta pot ser d'aquesta segona etapa. La cúpula és de teules envernissades de diferents colors; al bell mig, a l'interior, hi penja un àngel de talla d'estil barroc.

Ermita i casa de l'ermità

La casa de l'ermità

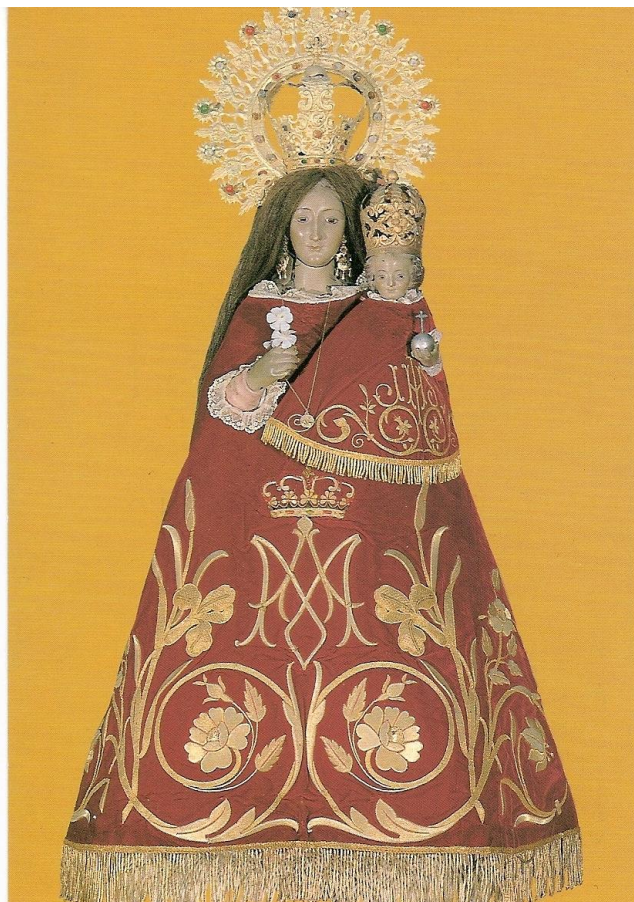
Aquest hostatge és un edifici annex a l'Ermita, amb la qual forma angle recte. L'exterior consta de dos cossos, possiblement del segle XVI amb planta baixa, pis i golfes. La teulada és a dues vessants amb el carener paral·lel a la façana. El cos de la dreta té dos grans arcs, finestres quadrangulars de caire renaixentista - amb fusteria típica d'aquella època - al pis, i galeria d'arquets que arranquen de la cornisa que remata pilars de secció rectangular a les golfes - la galeria podria haver estat afegida el segle XVIII en ampliar l'església -. El cos de l'esquerra presenta la façana més llisa amb finestres renaixentistes - com les de l'altre cos -, una de les quals ha estat convertida en balcó. A la planta baixa hi havia l'estable - actualment el bar -; hi resta encara una cuina amb una llar de foc de pedra picada de grans dimensions i arc rebaixat, amb escons a l'interior. La porta de fusta d'accés a la cuina del pis és de gòtic tardà amb ornaments geomètrics. Al cim de l'escala, ja a l'interior del pis, hi ha una llinda d'obra d'època.

La talla de la Verge del Remei

Finalment, com a element escultòric més important, hi trobem la venerada talla de la Mare de Déu del Remei, Alcanar, que és obra de Joan Baptista Folia, i té el seu origen als tallers d'Onda, Castelló, l'any 1939. Està ubicada al cambril del santuari del Remei. Espai reduït però de fàcil accessibilitat, per la qual cosa l'artista té en compte detalls de la cara i de les mans. La tècnica és una talla policromada, i té unes dimensions de 80 cm. d'alçària - 140 cm. amb el tron i la corona -. La Mare de Déu, dreta, sosté amb el braç esquerre el Nen Jesús, qui a la mà esquerra sosté una esfera coronada per una creu que representa el món. Malgrat que l'escultura és tota ella de talla i policromada, se la vesteix amb roba com si es tractés d'una "imatge de vestir". Es completa amb una esponerosa cabellera natural i una doble corona reial rica en ornamentació.

La seva composició és un volum tancat que guarda molt bones proporcions. La talla està en repòs, amb molt poca tensió, més aviat hieràtica amb l'expressió facial absent, prou equilibrada. La incidència de la llum és molt suau en aquesta escultura amb poc contrast de volums, només li donen un cert ritme els plecs del vestit. Aquesta talla és atemporal. I de l'estil hem de dir que és una rèplica de la que va ser destruïda a la Guerra Civil.

Quant a la interpretació, cal dir que el tema és religiós, i que la història de la Mare de Déu del Remei es deu a l'establiment de l'Orde dels Trinitaris a Tortosa al segle XVI. La imatge va ser encarregada pel poble canareu i, per tant, va adreçada al mateix poble. La seva funció religiosa és la de patronatge d'aquesta invocació mariana sobre Alcanar.

Verge del Remei, patrona d'Alcanar

Finalment caldria explicar que el canonge Matamoros - 1866-1937 - parla d'una imatge molt antiga que després es venerà a Les Cases d'Alcanar. Posteriorment i fins el 1936 hi hagué una imatge d'estil clàssic, del segle XVII o XVIII, desapareguda durant la Guerra Civil, 1936-1939. El 1939 se'n féu una reproducció fidel als ja esmentats tallers de l'escultor Joan Baptista Folia a Onda, Castelló.

Fou amb motiu de la recepció solemne d'aquesta Mare de Déu el 7 d'octubre de 1939 a la Plaça Major, quan Mn. Federico Domingo proposà a la població que cada cinc anys els covilatans anessin a l'Ermita i portessin al poble la imatge en romeria. Aquesta, durant nou dies visitaria tots els carrers de la Vila en processó i, finalment, tornaria a ser duta al seu Santuari, fent-li una gran festa. La població acceptà per aclamació popular, i d'aquí l'origen de les festes Quinquennals d'Alcanar.

(Documentació: M. Teresa Tosas i Jordà, *Fitxes artístiques de Servei del Patrimoni Arquitectònic de la Generalitat de Catalunya*).

3. Les Colònies al Remei, vincle de germanor entre Montgat i Alcanar

Descobriments en contacte amb la natura

Ningú no s'esperava tantes sorpreses de la primera arribada de la Joventut Aspirantat Sant Jordi a l'Ermita del Remei. Mentre descobrien l'encant natural d'aquell espai obert, els xics de Montgat i els seus familiars quedaven gratament sorpresos pel caliu acollidor de tots els habitants d'Alcanar. I aquests, no tan sols els rebien amb els braços oberts sinó que valoraven i els agraïen l'aportació de catalanitat i d'actuacions juvenils sense complexos, amb ostentació de fulards i barretines, justament tot allò que amoïnava a Montgat de cara enfora.

La millor gent del món

L'Aspirantat arriba a Alcanar l'any 1964 essent-ne Alcalde el Sr. Joan Segarra i Reverter qui ho fou de 1951 a 1968, i Rector Mn. Joan Tosca, de 1955 a 1972.

L'estada a l'Ermita del Remei, amb prèvia autorització dels Srs. Alcalde i Rector, l'havia organitzada l'Eudald com a director o responsable, coincidint amb les seves tres setmanes de vacances laborals, entre finals de juliol i primers d'agost. El lloc d'estada previst era 'El Remei d'Alcanar' comptant amb l'aixopluc de la porxada i amb l'aigua del pou.

En aquells dies de xafogor estival, en tenien prou amb el jaç de palla, la manta i la llanterna. La il·l·lusió dels implicats i l'estimació dels canareus hi afegia la resta. Ben aviat, però, el matrimoni gran d'ermitans, Srs. Barbeta, els va deixar una sala de la casa de l'ermità on dormir. Alguns acampats sempre van preferir l'encís de la nit estelada o d'una tenda quan la tingueren. Conten que, per torns, sempre hi havia un vigilant teòricament despert.

No sé com, els dirigents es van proposar fer les colònies, i l'Eudald que sempre ha portat Alcanar al cor, els va parlar d'anar a l'Ermita del Remei, demanant els permisos convenients. I dit i fet, uns 50 nens de Montgat amb bitllet col·lectiu i cap a Alcanar.

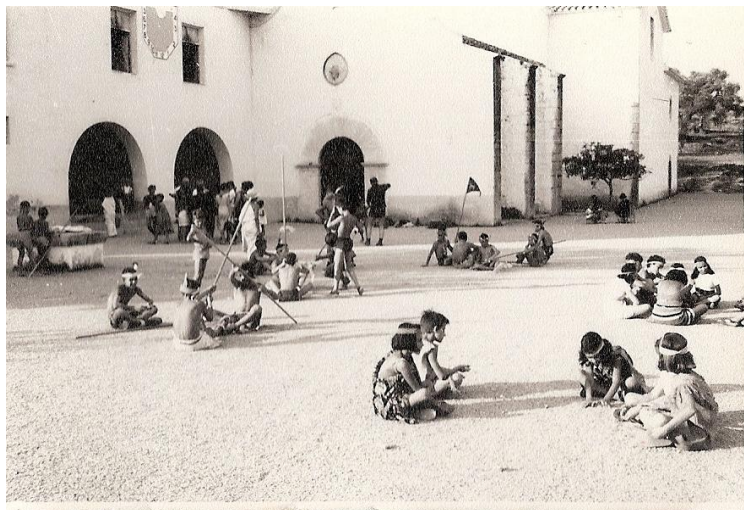
La ciutat d'Alcanar és l'última població al S de Catalunya per la costa, o la primera entrant-hi - 'Alcanar, portal de Catalunya!' -. Quan nosaltres vam començar d'anar-hi, gairebé tothom treballava al camp. Recordo que hi havia moltes motos grans i petites; a totes les cases hi tenien un cavall o un matxo que era com de la família, algun tractor, i sobre tot hi havia la millor gent del món!

Els primers anys com érem molt petits, les activitats pràcticament es feien a l'Ermita i als seus voltants. El menjar la feia la Pilar Pons, la Mari-Fe i els dirigents. Vivíem com els indis. L'aigua la trèiem del pou de l'Ermita i el primer any no teníem aigua. El pare d'un dels nois que es deia Quique, treballava de xòfer a la CROS de Barcelona i conduïa un camió tràiler amb una 'cuba'. En saber que no teníem aigua va demanar permís a l'empresa, va netejar la 'cuba', la va omplir d'aigua i va venir expressament de Montgat fins Alcanar a omplir el pou; així va ser com gràcies al Diego, a nosaltres no ens va faltar aigua aquell estiu.

Passant els anys, l'Aspirantat i nosaltres vam anar evolucionant i ja anàvem de Montgat a Alcanar en autocar, dinàvem a la fonda Adelaida i ens permetíem el luxe de fer algun desplaçament en taxi. Recordo especialment 'al Xulo' d'Alcanar; però això ja vindrà més endavant. (Arxiu J. Gómez, 2002).

Els canareus de l'època encara els recorden amb els mocadors, els fulards, les barretines, les cançons... corrent per aquell poble estructuralment tan diferent d'ara, el

nostre Alcanar devia ser “un poble petit, humil i blanc de calç, amb uns pins i una sèquia i unes pedres antigues i un cel tibant, i es veia la mar damunt dels arbres, i pel vespre volaven els coloms. Era un poble humil, amb carrers amples, i corrals, i balcons, i el tren creuant les hortes, i una fe senzilla” (Vicent Andrés Estellés). (Arxiu Eudald, Xavier Forcadell, octubre 2000, *L'Aspirantat Sant Jordi torna a Alcanar*).

Benvinguts a Alcanar

L'acampada

Tocaven diana a les set del matí i sempre n'hi havia de més matiners que ja bellugaven. Toc de files i gimnàstica, unes voltes a la plaça o bé córrer fins la carretera; acabat, endreçar i posar-se a punt de baixar a la vila caminant. Al matí els nois vestien d'esport.

Cal esmentar el Bar Bienvenido, molt popular, obert l'any 1960, on algun temps hi hagué la sala de ball 'Salón Esmeralda', i que va tancar el 1976. Al Bar Bienvenido, doncs, cadascú demanava lliurement llet, cacaolat, pastes, segons un criteri estipulat, i cap a mar falta gent! Sòl-de-Riu era tot d'ells! La platja solitària i els ls crancs de les roques els tenien ocupats tot el matí.

Qui havia de dir que a la platja tindrien el primer contacte amb la Guàrdia Civil d'Alcanar! Molt segur, suposa l'Eudald, que la Benemèrita ja tenia en el seu 'full de ruta' els nouvinguts 'xics de Montgat'. El cas és que un dels primers dies i quan més amoïnats estaven els inexperts banyistes per negres punxes d'ericons clavades als peus, va aparèixer la Benemèrita que els va ajudar i aconsellar amatent, iniciant-se així una gran estima a nivell institucional i personal, com es veurà.

A migdia i amb tota la calor, era l'hora de tornar al Remei. “Quan ens dirigíem a qualsevol indret, per la carretera, fèiem ‘carro-stop’ i d'aquesta manera no teníem de caminar. Primer anaven pujant els més petits i després els més grans i en tres o quatre carros hi anàvem tots”. (Arxiu J. Gómez, 2002). Quin goig aquella florida de barretines i fulards dalt dels carros! Fou molt celebrat el dia que el morenet de Gàmbia, en Sam, empolsinat del camí fent ‘moto-stop’, s'havia tornat blanc!

És en aquest camí de tornada on ja comença a forjar-se amb els canareus, aquella franca amistat i mútua estimació que es refermarà amb l'agermanament que avui enorgulleix tres ciutats.

D'una banda, la correcció dels xics de Montgat respectant conreus i demanant permís de pas per les dreceres; d'una altra, la gent dels prats brindant-los beguda i síndries i melons a desdir. Travessant després els carrers d'Alcanar, quines refrescades amb la mànega del portal, que els prestaven les mestresses.

I de tres a quatre de la tarda, arribaven al Remei on s'havien quedat, el primer any, la Francisqueta Panyell, la Pilar i la Mari-Fe, amb algunes nenes i nois per ajudar. Ja els tenien a punt galledes d'aigua per fer-se una rentada i, finalment, el dinar cuit amb la llenya recollida pel voltant.

Després, cansats i satisfets, xerraven o jugaven asseguts als porxos o dins mateix de l'ermita

on la frescor i la presència de la Verge els feia trobar-s'hi bé.

Van incorporar la Verge del Remei a la seva vida d'estiuejants, i van respectar sempre l'ermita

Se sentien protegits amb la confiança que “res no els passaria a les Colònies” i d'ací en va sorgir l'agraïment espontani i l'afany d'ornamentar l'Ermita. Amb una lletra acomodada sense massa miraments, havien fet seva la melodia del conegut himne d'Esteve Sunyol a la Verge del Remei, Patrona de la Plana d'Urgell a Lleida. I amb quin entusiasme la corejaven!

Déu-vos-salve, oh Maria Immaculada,
Verge Santa del Remei.
Venim de Montgat a Alcanar a saludar-vos,
tot l'Aspirantat dempeus.
Units al mantell vostre i blau, ben amorosa, Verge santa del Remei!
Vós sou tota nostra vida i esperança,
sobre tot l'Aspirantat i sobre aquest poble estimat.
Amunt, units amb els nois fermes,
vos saludem, Verge santa del Remei,
estem sota l'esguard vostre, Verge i Mare,
Alcanar vos encomanem, Alcanar vos encomanem!

Entre el cor dels àngels

Passejaven per Alcanar a mitja tarda, vestint brusa, fulard i barretina. Temps lliure fins a l'hora de sopar, entrepans amb gasosa per beure, a càrrec de Colònies.

A l'hora de sopar, al forn ens guardaven el pa i compràvem llaunes de tonyina,

sardines o embotit i menjàvem un entrepà al solar que tenia l'Eudald a la sortida del poble, on ara hi ha un pub o discoteca, molt a prop de la Moreneta. (Arxiu J. Gómez, 2003).

Més temps lliure, fins que la cita era a les nou a l'escala de l'església parroquial per 'fer la visita'. Aquella 'visita al Santíssim' - pensada com un acte privat dels xics de Montgat - es va convertir en una trobada de canareus i montgatins, enyorada encara avui per amics i persones grans. Asseguts als graons de l'entrada, els nois de Montgat junts amb jovent d'Alcanar, esperaven el toc de les nou campanades, que era quan Mn. Joan Tosca els obria l'església, feien la visita i deien pregàries espontànies, junts amb els altres persones grans, i s'acabava amb la Salve i el conegut Ave de Lourdes, amb lletres on s'esmentava Montgat i Alcanar.

Acabat i davant de l'església, Mn. Joan els ensenyava llegendes i cançons del Montsià. Ben aviat corejaven: Lo tio Pepet de l'horta, tio Pep! - S'ha comprat un tomata, tio Pep, tio Pep, tio Pep! - Lo tomata per a vendre, tio Pep! - I els diners per menjar, tio Pep, tio Pep, tio Pep!

La pujada cap a l'Ermite la feien junts els xics canareus amb els montgatins. A la vila, era l'hora de tertúlia a la freca entre veïns, amb cadires al carrer després d'un dia feixuc. Aquell grup juvenil cada cop més nombrós, enfilava la carretera cap al Remei, repetint tantes cançons com sabien, les quals ressonaven irregulars segons els viratges de la ruta. Els vilatans les rebien com una melodia celestial provenint de l'Ermite, i comentaven: "Són els cants dels àngels!". Al darrer revolt, l'Eudald acomiadava els xics canareus. La seva arribada a casa marcava també l'hora d'anar tothom a dormir.

La rotllana entorn del foc de camp tancava la jornada. Primer, l'examen del dia amb correctius si convenia; després, el moment més esperat, la gresca compartida, amb sorpresa d'alguna lllaminadura i aquells melons o síndries refrescats al fons de la cisterna.

Després i mentre els acampats anaven fent mutis, cansats com estaven, encara els ajudants i encarregats dels comptes es reunien amb l'Eudald.

Un vespre-nit quan alguns ja dormien, alarmats per una estranya remor de gatzara, van córrer a rebre als inesperats visitants: era la 'Rondalla Verge del Remei' d'Alcanar, que els duia fruita i refrescos per fer junts una divertida vetllada. La sorpresa es va repetir força vegades amb gran alegria dels acampats.

La primera visita de l'Alcalde acompanyat del Vicari de la Parròquia, 'Mn. Paco' i del Sergent de la Guàrdia Civil, causà sorpresa a dirigents i a minyons. Fou a mig matí, mentre els xics celebraven "el dia dels índios", disfressats i escampats per colles a la plaça de l'ermita.

Aquella visita de les Autoritats d'Alcanar - diu l'Eudald - ens deixà ben clar, primer, que estaven contents de nosaltres i, segon, que seguien pendents d'ajudar-nos en tot.

Des d'aquell dia sovintejaven les trobades de la Guàrdia Civil amb els "xics de Montgat", com s'els coneixia a Alcanar, i era també normal acudir a l'Ajuntament com ho expressen unes fotografies en què els estiuejants envolten la taula despatx del Sr. Joan Bta. Gil Sancho, Alcalde des de 1968 a 1971, any en què entrà el Sr. Joan Andreu Boria Subirats fins a 1979.

L'amistat personal amb cada un dels Alcaldes i l'agraïment de l'Aspirantat fou permanent. El Sr. Joan Bta. Gil, per dir-ne un exemple, assisteix, ja ex-alcalde i per amistat amb els joves montgatins, al nomenament de Josep Gómez com a President de l'Aspirantat el dia 1 de gener de 1972, a la Cartoixa de Montalegre. (Garbí, núm. 2; gener, 1972, *Any Nou*).

Aquells estius al Remei d'Alcanar es recorden com un privilegi irrepentible, gaudint tots sols de mar i muntanya i de la cordialitat dels canareus. A les fotos, molt senzilles, se'ls veu d'excursió o als volts de l'ermita, divertint-se igual amb activitats programades com jugant amb el xassís d'un carro vell que els havien donat.

El contrast apareix un cop més entre Alcanar patrimoni exclusiu dels xics del Remei, i l'actual aflluència estival a "Alcanar, jardí vora el mar":

L'aigua, la terra, la gent. Un lloc únic i incomparable per la seva privilegiada situació a la Mediterrània, porta sud de Catalunya, a meitat camí entre Barcelona i València, ha fet que les principals vies de comunicació (autopista A-7 i nacional-340) dotin aquesta ciutat d'una fàcil accessibilitat. El municipi està constituït per tres nuclis ben diferenciats. Alcanar, Les Cases d'Alcanar i Alcanar-Platja cobreixen bona part de la façana costanera de la Comarca del Montsià.

L'aigua, la terra, la gent: tot això és el que fa únic Alcanar.

(Quadern publicat per l'Oficina Municipal de Turisme de l'Ajuntament d'Alcanar).

D'anècdotes no es cansarien d'explicar-ne: “Jugàvem a la guerra del diccionari, per qui deia una paraula equivocada en català”. Tampoc no obliden com s'havien de banyar amb ‘mangueres’ o dormir sobre palla. I el més divertit: quan feien ‘burrostop’. (Arxiu Eudald, EL PUNT, Badalona, 22, oct. 2000, Raquel Begines, *Llaços de germanor*).

Com ja s'ha dit, a l'Aspirantat el va ajudar molt el Sr. Joan Gil Sancho, l'Alcalde que hi havia llavors. Cada cop que penso en ell i en el seu fill, Joan Enric que tenia la nostra edat, recordo que durant les colònies, ell, - i crec que el seu cunyat Sr. Alfonso - tenien una granja prop del trencant cap a Les Cases d'Alcanar on hi havia la Creu Roja.

Una tarda que tenien de carregar caixes de pollastres a un camió, ens van deixar que els més grans anéssim amb ells i ens vam passar tota la tarda carregant pollastres; la granja estava prop de la carretera i mentre els anàvem ficant a les caixes, alguns anaven a parar sota les rodes dels vehicles de la carretera que passava a prop. Quan vam acabar ens van carregar a nosaltres, el Sr. Gil en una DKW, i l'Alfonso en un Citroën 2cv verd que semblava de la Guàrdia Civil i ens van portar a sopar a un restaurant de les Cases tot a base del millor marisc. Estic ben segur que comptant el sopar i els pollastres que van parar a la carretera, hi van perdre diners. Nosaltres vam xalar de valent i encara sembla que veig a Joan Enrique rient de nosaltres quan s'escapava un pollastre. (Arxiu J. Gómez, 2002).

Ca l'Adelaida, va suposar un canvi important ja a la primera acampada i va alleujar la feina de les sofertes cuineres: els xics del Remei anirien a dinar a aquella fonda on la Sra. Adelaida els preparava menús de llepar-s'hi els dits amb el mateix tracte cordial i familiar de tots els canareus. Els ‘xics catalans’ com també els anomenaven, s'hi sentien molt bé i animaven el menjador amb la seva gresca. Cantant, beneïen la taula a l'estil dels minyons escoltes:

Amb el popular “La-la-la-là” d'eurovisió l'any 1968, els xics van improvisar: “Oh Pare Sant, Rei del cel i la terra! - Amb Alcanar Montgat i Badalona i amb les famílies nostres! - Beneïu aquesta taula - La-la-la-là!”. Acomodaven lliurement la melodia de la Massiel i la cantaven a tot arreu, de forma que la gent que hi havia al restaurant, als prats, a les cases, a Tortosa, fos on fos, la corejaven i era emocionant veure com tots es feien amics de la Colla. (Arxiu Eudald, *Manuscrit*, 2003).

Quan vam poder fer les Colònies com cal, l'Adelaida ens feia cada dia el dinar a la fonda. Menjàvem molt bé i a un preu molt ajustat.

Recordo els tres fills de l'Adelaida i el seu marit, fins i tot havíem anat a visitar a la seva mare que vivia a Rosell, sota Benifassà, prop de Sant Rafel del Riu. El fill gran, Ramon alguna vegada ens portava amunt i avall amb un 2cv que tenia; i el petit, Salvador que porta ara l'hotel Montecarlo, era soci de l'Aspirantat.

Un any vam dir a l'Adelaida que l'endemà l'Eudald feia 33 anys, i ella sense que ho sabéssim, va fer un pastís i el va treure al final del dinar. L'Eudald es va emocionar molt i ens va dir que allò que li havíem fet nosaltres no li havia fet mai ningú i al final vam acabar

plorant tots. (Arxiu J. Gómez, 2002).

És que també dinaven als prats? Doncs sí! Perquè la bona gent d'Alcanar que començà brindant fruita als xics cansats de caminar, acabà insistint-los que es quedessin a dinar al mateix prat. Era una festa per a nois i famílies.

Els consorts Josep Adell, a.c.s., conegut per 'Tio Capa' i Agustina Subirats, 'la Cabellos', eren un d'aquests generosos amfitrions. Ella ens mostra encara amb afecte particular la gran olla de pedra de quan tenia jornalers al prat, i la guarda de record d'aquells dinars tan entranyables amb els xics de Montgat. Fins i tot un any - conta en Josep Gómez - al prat de 'la Cabellos', en Cebrià Mir i en Joan Anton van trencar el pal de fer girar la sènia per treure aigua: el que no havia trencat 'el matxo' ho van trencar ells jugant!

I tant sovintejà la invitació d'altres famílies, que s'hagué de fer llista dels 'compromisos'. Així descobrien l'atmosfera peculiar del paratge canareu i del clima amistós i festiu dels típics dinars al prat.

Ara bé, les invitacions acceptades i els dinars van ser sempre de tota la colla. Tot i agraint-ho igualment, l'Eudald no accedí mai a peticions d'un sol noi, de part de l'excel·lent voluntat d'alguns canareus, i reiterades del Sr. Sergent de la Benemèrita.

Totes les llars i famílies d'Alcanar complien aquell lema escrit al portal d'una casa d'Assís: "Us està obert, no sols la porta sinó el cor dels seus estadants". Expressaven la seva generosa estimació amb ajudes tan pràctiques i d'agrair com rentar-los roba o atendre incidències de salut dels estiuejants. El més menut de la colla, en Marçal, conegut i recordat com "lo petitó", fou atès d'unes angines per una família, amb dies de llit i 'com a casa'. Encara no es parlava enlloc de "voluntariat", però els xics del Remei ja comptaven amb la voluntat de tota la gent d'Alcanar.

No cal dir que dirigents i acampats de la Joventut Aspirantat Sant Jordi, valoraven aquesta cordialitat i l'agraïen tant com podien. El caràcter peculiar de sana alegria i correcció dels 'xics de Montgat' va connectar amb el tracte franc i l'estimació de les famílies canareves.

Estimulats per aquella alenada d'aire fresc que bé es mereixien els montgatins, va produir-se un corrent de recíproca simpatia que feia que s'hi sentissin tan bé els nens i joves canareus amb els estiuejants nouvinguts. Aquella joiosa convivència trencant rutines, pot ser un dels punts d'arrencada del potent canvi experimentat a Alcanar les darreres dècades.

Les excursions

Ben aviat van anar més lluny de Sòl-de-Riu. Per sortides llargues, acudien al taxista d'Alcanar, 'el Xulo', o bé a l'Alberto, sempre disposat a col·laborar; ell ens advertia quan havia d'anar de buit a algun punt amb la seva furgoneta o el camió. Així anàvem a Benifassà, encara que retornàvem baixant a peu fins al Pantà de la Sènia. També els portava amunt i avall amb el seu Citroën 2cv l'Alfonso que era cunyat de l'Alcalde, Sr. Gil, i fins i tot el mateix Alcalde amb la seva furgoneta Mercedes Benz.

A les Salines de Sant Carles de la Ràpita hi passaven un dia dels més divertits, amb l'atractiu d'arribar-hi en una barca. El trajecte era curt però recorden la protecció de la Verge del Remei un any de tan mala mar que ells i la barca foren joguina de les ones.

A Tortosa hi anaven en autobús regular i la visita principal era al Sr. Bisbe, des de 1969, quan hi entrà Mons. Ricard Mª Carles i Gordó. La severitat de l'edifici episcopal contrastava amb la cordialitat de la trobada..

La Cartoixa de Santa Maria de Benifassà, al Baix Maestrat, fou una antiga abadia, fundada

el 1233 com a filial de Poblet, i molt viculada a Alcanar; fou abandonada el 1835 amb la desamortització; restaurat l'edifici, des del 1968 és un monestir de monges cartoixanes. Aquells estieujants de l'Aspirantat, 'valents i ardits', hi arribaven per passar-hi tres o quatre dies! És un lloc desèrtic del municipi de La Pobla, amb paratges feréstecs i solitaris. Comptaven amb la sol·lícita complicitat de la Priora, Mª Montserrat Salamero; però calia respectar la clausura severa de l'Orde de Sant Bru. Uns nois delegats recollien al locutori, la generosa olla de llet per esmorzar i una marmita de potatge a migdia, i s'allunyaven de l'àrea de silenci monacal. A canvi, anaven a la Pobla i duïen el pa a les monges.

El P. Pedro Castro, Vicari del Monestir i monjo cartoixà, era l'àngel de la guarda dels inexperts acampats en aquell desert i els tenia destinat un cobert proper per dormir, però ben advertits que no sortissin de nit, o amb totes les precaucions i vigilats d'algun altre si era precis, perquè hi rondaven senglars que en època de zel són molt agressius.

Els acompanyava a més d'una excursió a Fredes, al Bellestar de la Tinença i a altres. Un bon dia, els va deixar una ampolla de chartreuse a la porta d'on dormien, instruint-los amb la més bona intenció que podien animar l'abundant aigua que bevien amb unes gotes d'aquell licor. El fet va arribar a oïdes de la Priora qui va demanar l'ampolla per saber de què es tractava. Li dugueren el cos del delictes que ja no va sortir més de clausura.

L'excursió i estada a Benifassà es repetia cada estiu amb versions diverses però amb igual hospitalitat de la Priora. Vegeu un testimoni de la seva cordialitat amb aquells nois i els seus familiars. En un mateix full amb capçalera del Monestir, en Josep Gómez escriu als seus pares, l'Eudald hi posa una nota i la Priora hi afegeix un comentari familiar:

CARTUJA DE SANTA MARÍA DE BENIFASSÀ

Puebla de Benifassà (Castellón de la Plana). Agosto, 1969

Família: Estamos todos muy bien, dormimos dos noches en un pajar en plena montaña, hemos visto jabalíes y cabras monteses, cazamos muchas serpientes y nos bañamos en un río después de andar 30 km. En camión y a pie llegamos a la Cartuja de Benifassà, estamos muy bien atendidos y nos hacen la comida las monjas. Un monje cartujo me ha regalado un bastón de monte que le gustará mucho a Benito.

Como que todo esto es muy bonito, hago muchas fotos. De dinero estoy bien, aún me quedan 500 ptas., no padezcáis.

Recuerdos a todos. He recibido 2 cartas de la Pili y del tiet Manuel además de las vuestras.

El sábado no comeremos en Alcanar, comeremos en un Hotel cerca de San Carlos que se llama "Sota Montsià" en donde nos podemos bañar. Benito, trae el traje de baño.

La gente de Alcanar nos lava la ropa y no tengo nada sucio. Hasta el sábado, *Josep*.

Dando gracias a Dios de tantos beneficios que hace a la Juventud de Montgat. A vuestros hijos fruto de vuestro amor, os envío mi más pobre salutación llena de paz, amor y plegaria, *Eudald*.

Desde Benifassà reciban el saludo de la priora y comunidad. Tienen Vds. un hijo muy salado, así como toda la colla, *Hna. Mª Montserrat Salamero*. (Arxiu J. Gómez).

La comunicació escrita es va mantenir sempre. En Josep Gómez guarda un plec de felicitacions nadalenques de la Priora, Mª Montserrat Salamero, un tresor per l'estimació que expressen a la seva família i a l'Aspirantat i per l'art exquisit dels valuosos gràfics de la tarja nadalenca. Remarquem un gran full-calendari de 1992, senyalant el 25è Aniversari de la Fundació de la Cartoixa de Benifassà, amb la impressionant llegenda cartoixana: "Separades de tots, estem units a tots, i en nom de tots estem a presència del Déu viu". (Arxiu J. Gómez, àlbum 3).

La Moreneta a l'entrada de la Biblioteca Pública Tirant lo Blanc de Montgat, reposa sobre un

bloc de pedra de Benifassà tallat al Monestir i donat per la Comunitat de Religioses Cartoixanes a la ciutat de Montgat. A totes les celebracions de germanor que es relaten en aquesta història, hi ha arribat sempre un càlid missatge escrit, de la Priora en nom de la Comunitat de Benifassà, fins al Nadal de 2003 en què l'esmentada Priora Mª Montserrat Salamero s'acomiadava de tots en un atent escrit, demanant disculpes de no seguir comunicant a partir del relleu recent com a Priora del Monestir. Valorem la col·laboració generosa amb l'Aspirantat, d'aquesta Comunitat de molt rigorosa clausura, com un exemple d'obertura conciliar que sempre hem estimat.

A Mª Montserrat Salamero, Priora de Benifassà des que es va fundar el Monestir, fa 34 anys, li 'varen donar misericòrdia' - li van acceptar la renúncia - al darrer Capítol, l'any 2003. Cal destacar que per a l'Aspirantat, per a tots i totes sense excepció, sempre ha estat la germana gran. Des d'aquí, la nostra oració per a ella i per a tota la germana Comunitat de monges de la Cartoixa de Santa Maria de Benifassà. (Arxiu Eudald, 19 abril, 2004, *Manuscrit*).

Una anècdota més d'aquelles contrades. Tornant a peu l'estiu del 69, vora el Pantà de la Sénia on farien bivac i mentre preparaven el foc de camp, van sentir el retruny creixent com d'una tronada. Era un esverat ramat de cabres salvatges! Els nois s'aplegaren fent pinya amb l'Eudald. Un cabridet encuriolit se'ls acostà confiat i, quan els xics ja pensaven atrapar-lo i fer-se'l seu com a mascota, un mascle desafiant amb la seva enorme cornamenta se'ls plantà damunt d'una roca. Sort que aquell menut cabridet s'ajuntà al ramat que es va fer fonedís tan rabent com havia arribat.

Ressò de les Colònies

El telegrama diari a Montgat enviat per l'Eudald i exposat a la porta de l'Aspirantat a Montgat, mantenia una informació que s'anava ampliant amb les postals i alguna telefonada.

De targetes postal, vegem-ne alguns exemples que reviu l'eufòria d'estiuejants, familiars i amics:

- *Hola tete, ya estamos en Alcanar, hemos tenido muy feliz viaje y ya nos estamos divirtiendo. Comemos bien, hasta pronto, no tengo ganas de escribir, José Gómez. L'Eudald hi afegeix: "Muchas saluciones. Por aquí vamos bien. Todo es risa. Buen verano. Eudald"*. Segell postal de 13/8/68. (Arxiu J. Gómez, àlbum 1, *Postals*).

- Em proporciona un goig molt gran poder-vos saludar. Ja hem arribat a l'Ermita en l'esguard de la Mare Verge Nena del Remei. Procurarem ser feliços i fer les coses bé. L'honor dels vostres fills és el meu honor. Eudald. 8.VIII.71. Joventut Aspirantat Sant Jordi. Ermita del Remei, Alcanar, Tarragona. (Arxiu Eudald).

- *Hola. Pepe, cómo estás? Espero que bien. Oye, si puede ser trae una barquita de recuerdo, sabes, cuidado con las mujeres. Por aquí estamos muy bien, Beni. Ag. 1969. (És el germà que li contesta de Montgat).*

- *Esto es lo que comemos . Seguro que disfrutaríais, pero lo que hace la yaya también lo encuentro a faltar. Esto es muy bonito. Beni, aquí si no traigo un transatlántico, aquí no hay barcas. Josep. (Amb una paella espectacular a la postal, respon al seu germà). (Arxiu J. Gómez, àlbum 1).*

- *Sam habla Aspirantat. Gente hablar recuerdos amigos todos, aquí disfrutar, comer y calor. Vosotros ser buenos y esperar nosotros venir. Dad recuerdos Párroco y gente de*

Montgat. Sam (Sullayman, el morenet de Gàmbia).

- Hei, com anem? Bona calor. Bon estiu. Suposo que tot va bé. Per ací tots anem fent. Ja hem rebut visites. Eudald.

- Sigueu bons. Feu bon dat. Molts cargols i banyes. Joan i Ernest, Freixas, Xatet, Salomó, Marín, Sam.

- Hola lacaios, sóc en Xatet, verbenes capritxo de les nenes. Tot ha anat molt bé però encara no hem vist cap xicoteta. Ja anem tos patejats com gorres velles, més cansats que els burros de càrrega. Bueno, rebeu tots i totes un carinyós petonet del vostre amic, Xatet.

Què tal, chorbos? Com va per ací? Suposo que malament com sempre, i aquí tan bé com sempre. Antoni, el melenes, capritxo de les nenes.

I els telegrams són també prou eloqüents. Vegem-ne alguns de l'agost de 1972:

- PARA MONTGAT DE ALCANAR ASPIRANTADO DESEAR BUEN VIAJE LALI PESCADO ABUNDANTE SOL MUCHO / dia 4.
- ISLAS SAN CARLOS MUCHO CALOR NO TENEMOS REVISTA GARBÍ COMER MUCHO REIR JUVENTUD NOVIAS ABUNDANTES SERIEDAD DORMIR VISITAS SANTÍSIMO CARTAS ABUNDANTES RECUERDOS PADRES / dia 6.
- CARACOLE SIN BAÑAS MARISCO ABUNDANTE SALUTACIONES PADRES / dia 7.
- PAZ ALEGRIA GOZO VERANO RECUERDOS PADRES HERMANOS JUVENTUD MONTGAT / dia 11. (Arxiu J. Gómez, àlbum 1).

Lali, la Caixera de l'Aspirantat, anava aquell any de vacances a Mochales, des d'on el 19 d'agost de 1972 escrivia:

Hola Eudald! Estoy muy contenta de vuestra correspondencia pues del pueblo soy la que doy más trabajo al cartero. Me han escrito todos, hasta José M^a. David me ha explicado cosas muy agradables del Centro.

Si no te he escrito antes es porque he estado toda esta semana visitando Madrid y Toledo. De Toledo he ido a visitar el Alcázar, la Casa del Greco, la Sinagoga y otros sitios. De Madrid ya te puedes imaginar, lo más típico y castizo.

Espero que hayáis pasado unos días muy divertidos muy risueños, igual que vuestra llegada. Recuerdos a todos, Lali, caixaera.

(Garbí, núm. 8; agost, 1972, *Estiuejants*).

I des d'Alcanar vegi's com es preparaven ells mateixos la festa de retorn a Montgat:

¡Hola amigos! El escritor de esta carta soy yo, Ernest, y el dictador es éste que está a mi lado, Marçal. El motivo de la presente es simplemente deciros que nos hemos enterado de que el día 19 se hace una fiesta en el Aspirantat, y nosotros hemos creído oportuno que se celebre el día 21 para que nosotros podamos asistir a ella.

Esta fiesta se podría hacer en honor de nuestra llegada, nos daríais una gran alegría a todos. Decidnos vuestra respuesta lo más pronto posible.

Bueno y marchando de este tema, espero que lo paséis bien como yo, supongo que todo estará bien y más vosotros.

Nos despedimos de vosotros, Ernest, Pedro, Marçal Vidal, Isidre Freixa.

(Garbí núm. 8; agost 72, *Estiuejants*).

L'enveja de germanets i familiars va provocar el primer any un fenomen ben singular: n'hi van anar cinquanta entre nens i nenes, i en van tornar setanta! I és que a mitges colònies van anar-hi de visita els pares amb els altres fills, i els van deixar!

El pal de paller

Una preparació minuciosa i les directrius basades en els propis Estatuts eren el secret d'aquella reeixida convivència.

COLÒNIES d'estiu a l'Ermita del Remei. ALCANAR. Dies 29 de juliol al 20 d'agost. Any 1972.

NORMES establertes per aquest any - 10 Anys de la nostra Història -, i que lliurement firmaran els components de les Colònies.

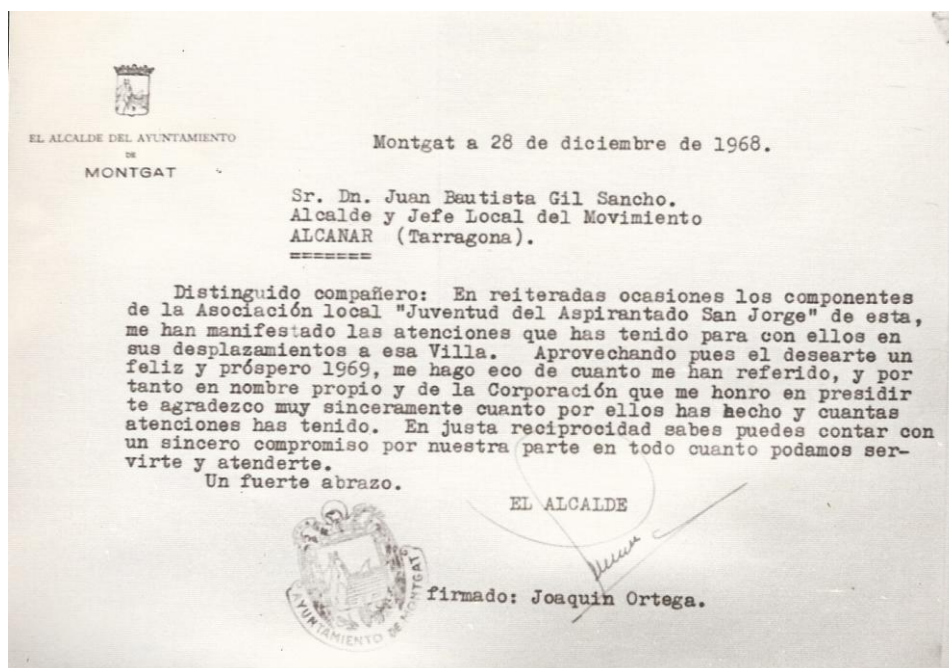
- A) Viurà la "Joventut Aspirantat Sant Jordi" a Colònies, dies molt íntims de fraternitat, familiaritat i vida camperola.
- B) La Joventut es compromet a respectar i creure tot moment al Cap visible i Responsable de les Colònies.
- C) Allà on vagin serà en aquesta intenció, sense aprofitar-les per a altres plans.
- D) Anem a Alcanar a fer Colònies o a deixar fer-les als qui hi vagin amb aquesta intenció, sense aprofitar-les per a altres plans.
- E) Hi ha d'haver serietat i respecte en tots moments; això no treu, ans augmenta l'alegria de viure uns dies plens i rics de familiaritat i amor cristià.
- F) El Responsable tindrà tot el dret d'enviar a qualsevol moment algú a casa seva si aquest pertorba l'equip.
- G) Estarà completament prohibida tota paraula contra l'Eucaristia, contra Déu o contra el Ministeri Sacerdotal.
- H) Es recorda que l'Aspirantat és una Entitat Catòlica.
- I) A les nits es dormirà. Si no tens ganes de dormir, recorda que el del teu costat pot necessitar descansar.
- F) A les hores dels àpats, ens acontentarem amb allò que ens serveixin a la fonda.

Eudald, Juan Antonio, Gerard, (altra il·legible), Ramon Salomó, Albert Rovira, (il·l.), (il·l.), Juan Salomó, Ernest, Joan Cañada, Antonio Marín, (il·legible). (Arxiu Eudald).

Reconeixements

Testimonis ben diversos demostren com creixia l'amistat entre Alcanar i Montgat camí d'una espontània germanor.

El Sr. Alcalde de Montgat, obviant aspectes polítics, agraïa les atencions als joves montgatins rebudes d'Alcanar:

(Arxiu J. Gómez, àlbum 1)

El Rector de Montgat i l'Eudald expressen el clima de general satisfacció entorn de les Colònies:

Benvinguts els acampats del Remei d'Alcanar!

A la Missa del dissabte, 22, esperem el grup de Jovent que aquestes setmanes passades han estat als peus de la Mare de Déu del Remei i gaudint dies d'esbargiment estival i de formació.

Les noves que ens arribaven tot sovint, han estat en tot moment òptimes. Rebem finalment aquesta comunicació de l'amic Eudald que molt agraïm:

La JOVENTUT ASPIRANTAT SANT JORDI vol manifestar des d'aquestes ratlles l'agraïment a tantes i quantes persones han fet realitat aquestes colònies de l'any 1970.

Amb el cor obert manifestem humilment l'alegria que portem a dins.

Desitgem amb aquest escrit entrar dintre la vostra voluntat i donem gràcies a tots els qui ens estimeu i ens doneu a gustar a través dels vostres mèrits el tast estival d'unes vacances fermes, plens d'il·lusió, felicitat, pau i bé.

AGRAÏM TAMBÉ a l'Excm. Dr. D. RICARD Mª CARLES, Bisbe de Tortosa a on pertany Alcanar, que tan generosament conegué personalment els nostres nois de la Joventut.

I com no, al Sr. Alcalde d'Alcanar que tantes ocasions i mostres de caritat van proporcionant als nostres nois, exemple d'amistat i pau.

Amb la Santa Missa de l'arribada a Montgat al vespre del dissabte, 22, festivitat del Cor de Maria, farem ofrena d'agraïment i la nostra pregària fervent per tots quants ens heu ajudat. (Arxiu J. Gómez, Full Parroquial de Montgat, 23, agost, 1970, *Benvinguts*).

El Cap de la Guàrdia Civil d'Alcanar, sempre sol·lícit amb els joves estiuejants, els mostra la seva estima:

Alcanar, 23, 11, 1970

Sr. Presidente y componentes de la Joventut Aspirantat Sant Jordi. MONTGAT

Apreciado Sr. Presidente i Juventud toda: Me ha congratulado el haber recibido

vuestra cariñosa carta, fechada el día 14 del actual y firmada por una representación de esa "JOVENTUT SANT JORDI".

Vosotros constituís la esperanza de vuestros padres, del pueblo, de la Patria. Todos anhelamos vivir más compenetrados y tener fe en nuestros hermanos. Es pues, vuestra actitud la chispa que puede producir verdadera luz al faro que servirá de guía para conseguir ese "MUNDO MEJOR" que vosotros aspiráis como los que os hemos precedido. No debéis olvidar que ninguna cosa verdaderamente meritoria se consigue sin un esfuerzo más o menos continuado. Por tanto, no desaniméis, encended siempre la luz, cada vez que el viento de la inconstancia la apague.

Vuestro enemigo más pertinaz puede ser: el creer que yo ya he hecho bastante, el esperar que el otro te ayude, la indiferencia de algunas personas, etc. etc., contra estas y otras causas emplear siempre la fe, la ilusión y la fuerza de la juventud.

Tened siempre la seguridad que en donde yo me encuentre seréis bien recibidos. Espero que durante el próximo año pueda cumplir la promesa que os hice de haceros una visita.

Transmitid mis respetuosos saludos a vuestro querido Sacerdote, a vuestros queridos padres y para todos recibid un fuerte abrazo de vuestro hermano. Pedro Roncero Pallarés. Rubricado.

¡VIVA LA VIRGEN DEL REMEDIO! VIVA LA JOVENTUT ASPIRANTAT SANT JORDI! ¡VIVA ESPAÑA! (Arxiu J. Gómez, àlbum 2, Full Parroquial, 29, nov. 1970, Agradecemos).

L'Alcalde d'Alcanar, el Sr. Joan Andreu Boria, escriu l'Editorial del núm. 8 de Garbí, agost, 1972:

Una vegada més els "foulards" dels membres de la Joventut Aspirantat Sant Jordi han tornat entre nosaltres... i un any més també, el seu esperit de joventut sana ha tornat a envair els nostres carrers, els nostres locals públics, els nostres camps, el nostre mar i muntanya. Tots recordem aquell primer any que estigueren a Alcanar amb els seus mateixos "foulards" i barretines, aquells desconeguts que campaven al Remei, ens duïen el regust de Catalunya... Amb el temps ningú s'estranya ara de veure'ls i tots es congratulen que un any més hagin establert la seva colònia a Alcanar.

La seva tenacitat i forma de ser els ha fet mereixedors d'estima i d'agraïment i ells exclusivament han fet que durant la seva absència quedin records del seu pas per aquestes terres

Sense rebomboris, amb respecte i esperit d'equip han guanyat l'agraïment de l'Ajuntament per ser justament aquelles les virtuts per les que se'ls admira; mereixen igualment el nostre reconeixement perquè dirigeixen i basen les seves activitats buscant la unió entre els homes i pobles de la pàtria. No hi ha cap dubte que si no fos per ells ni Montgat coneixeria Alcanar i viceversa. Saben i s'esforcen per aconseguir a través de Garbí més apropament. No necessita un Alcalde testimoniar la satisfacció que li produeix veure el nom d'Alcanar imprès en una publicació coneguda; però sí que vull confessar que des del primer moment vaig pensar que havia d'agrair a Joventut Aspirantat Sant Jordi el record que de la nostra ciutat té un dels números de la revista. Amb aquestes línies pretenc saldar el deute que considerava pendent i acomiadar un cop més la Colònia d'aquest estiu desitjant per al futur els mateixos èxits en tots els ordres de les seves actuacions.

Estimats amics: fins a sempre! Joan Andreu Boria, Alcalde d'Alcanar.

EL PUNT diari de Badalona, fa una síntesi d'aquelles colònies:

Van arribar a ser una vuitantena de nens i nenes, entre montgatins i badalonins, de quatre a dinou anys, encapçalats sempre per l'Eudald Núñez, fill de mare canareva, que per

aquelles contrades se'l coneix com 'lo català'. “El somriure i el goig d'aquells infants a l'ermita del Remei d'Alcanar - declara - era el que em movia a viure i consagrar-me al seu servei”.

Català per damunt de tot, l'Aspirantat va sembrar durant vuit anys la llavor d'agermanament entre Montgat, Badalona i Alcanar.

Es vivia l'última etapa del franquisme, però el règim encara vigilava amb desconfiança les mostres de catalanitat. “Les cançons que cantàvem eren en català, lluïem la barretina, estàvem una mica previnguts per part de les autoritats”, recorden. Eren un moviment català, però apolític.

Dècades després, sorprèn que un sol monitor pogués assumir la responsabilitat de tanta canalla. “Ens autogestionàvem; cadascú tenia la seva funció”. I també com s'administraven perquè pagant ben poc qualsevol pogués ser escolta.

També recorden les trobades amb l'aleshores Bisbe de Tortosa, Ricard Maria Carles: “Ens rebia cada any i passàvem el dia amb ell”. (Arxiu Marçal Vidal, EL PUNT, Badalona, 22/10/2000, Raquel Begines, *Llaços de germanor*).

La Revista ALCANAR de maig de 2001, recorda a 37 anys de distància, els trets més característics, el solatge permanent de mútua estima:

Als anys seixanta, en plena dictadura, la Joventut Aspirantat Sant Jordi va triar com a destinació de les seves colònies l'Ermita del Remei a proposta de la mare de l'Eudald que - com a canareva que era - sempre va tenir part del seu cor a la ciutat que, com tants altres canareus, havia abandonat temps enrera.

Sortir fora en aquells temps, encara que fos de colònies, provocava una mica de por, però marxar a Alcanar era sentir-se a casa. Des de llavors, aquells anys de colònies han estat sempre presents en la memòria de la Joventut de l'Aspirantat i en la dels joves canareus amb qui, sota el signe comú de la catalanitat, van establir uns lligams d'amistat que encara avui perduren. (Arxiu J. Gómez, àlbum 6, Revista ALCANAR, núm. 241, maig, 2001, *Eudald Núñez primer fill adoptiu d'Alcanar*).

Dates memorables

El nou Bisbe de Tortosa, Excm. Sr. Ricard Mª Carles i Gordó, nascut a València el 24/9/1926 i ordenat sacerdot el 29/6/1951, era consagrat a la Catedral de Tortosa el 3 d'agost de 1969. Hi va assistir l'Eudald amb un grup dels primers col·laboradors i guies.

Cada estiu, la visita al Sr. Bisbe ocupava una jornada de Colònies i sabíem que seguia de prop la nostra estada a Alcanar. Ell presidí l'entronització de la Moreneta amb la Missa concelebrada a l'Ermita del Remei, el 10 d'octubre de 1971.

El Sr. Obispo de Tortosa saluda a la Joventut Aspirantat Sant Jordi y a sus dirigentes y les comunica que, tras haber estado unos días fuera, he leído su att. carta y me complace el tenerles con nosotros en la ERMITA DEL REMEI de ALCANAR, con motivo de las COLONIAS.

Pueden pasar por aquí cuando gusten que serán bien recibidos.

Ricardo María Carles y Gordó. Tortosa, 24, julio, 1972 (Garbí, núm. 7, Carta del Sr. Bisbe de Tortosa).

Un viatge a Saragossa amb familiars i amics, va completar les Colònies de 1969:

Ja ha quedat coberta la inscripció a aquesta excursió que sortirà de Montgat el 23 d'agost per anar a recollir els nostres nois que fan colònies a Alcanar. La tarda del 23 faran cap a Saragossa. Hi faran nit i la visitaran. Dinar a Fraga i retorn a Montgat el dia 24 al vespre. (Arxiu J. Gómez, àlbum 1, Full parroquial de Montgat, 27, juliol, 1969).

Durant l'any, la presència de l'Aspirantat a Alcanar es repetia de forma pública o privada; qualsevol motiu era bo per cedir a l'enyorança d'aquelles estades:

Un grup d'Aspirants varen arribar a Alcanar els dies de Setmana Santa, acompanyats de l'Eudald, Josep M^a i Juli. Bona fou la sorpresa de l'atenció que tingué el Magnífic Ajuntament en fer-nos assistir prop de les Autoritats en els actes oficials d'aquells dies.

També hi hagué canvi d'impressions referents a Garbí, amb persones d'Alcanar que s'han ofert a col·laborar en números successius, com a nou lligam de la germanor d'Alcanar i Montgat.

El dilluns de Pasqua a l'aplec del Remei, quarter general de la Joventut Aspirantat Sant Jordi durant les seves colònies d'estiu, a la tarda entre la gran multitud varen ser invitats especialment per la Joventut d'Alcanar a la berenada amb la mona tradicional, passant una tarda divertida i amb un bon xalar. (Garbí, núm. 5; abril, 1972, Juli, *Excursionisme*).

Fets luctuosos

Francesc Núñez i Parra, germà de l'Eudald, amistosament 'Ciscu', era Guàrdia Municipal i seguia de prop els estiuejants. Morí el 28 d'agost de 1966. La vigília havia gaudit ostensiblement la gresca del foc de camp a l'Ermita. El dolor per aquella mort sobtada va unir encara més els acampats amb l'Eudald i amb els ciutadans d'Alcanar. La creu esbiaixada de l'Aspirantat l'acompanya gravada a la làpida sepulcral.

Vicent Boix, familiarment 'Tico', fent el servei militar va morir el 16 d'agost de 1971 d'accident que commogué totes les llars d'Alcanar. Els xics del Remei van acompanyar la família en el dol.

Quatre nens amb fulard feien guàrdia al fèretre i es tornaven cada hora. Allò va impactar molt. A l'enterrament els nois de l'Aspirantat van portar el fèretre a pes. A dins de l'església vam fer tots guàrdia al seu costat i vam cantar 'L'hora dels adéus' i 'La vall del riu vermell'. Tota l'església plorava. (Arxiu Eudald, EL PUNT, Badalona, 11, desembre, 2001, *Eudald Núñez, Fill Adoptiu d'Alcanar*).

Joan Gil Sancho i el seu fill Joan-Enric Gil Nolla. Els xics de Montgat i els seus familiars tenien molt clar quant els havia significat el Sr. Joan Gil Sancho com a Alcalde d'Alcanar pel seu tracte sempre amistós.

Malauradament, ni ell ni el seu fill que s'havia sentit sempre un més entre els estiuejants, no van poder veure l'abast i actualitat d'allò que ells van contribuir a crear, comenta en Josep Gómez. A l'últim adéu de tots dos hi va acudir una representació de l'Aspirantat, amb l'Eudald, el President i altres socis.

La seva absència física és enyorada a cada celebració conjunta a Alcanar. Estimem especialment l'afecte de la seva esposa, la Sra. Teresa Nolla, i en la seva persona reiterem l'agraïment de l'Aspirantat a qui també per als xics del Remei fou sempre amic i pare tant i més que alcalde.

Última acampada al Remei, 1972

Immersos en la celebració del Desè Aniversari de l'Aspirantat, ningú no preveia que aquell seria el darrer estiu de Colònies a Alcanar. Fins a l'extrem que el segon diumenge d'octubre, l'Aspirantat feia l'ofrena de la Corona d'or i plata que havien promès al Nen Jesús de la Patrona d'Alcanar, sense ni tan sols sospitar que la primavera de 1973 seria canviat el destí de les Colònies.

S'està preparant les Colònies d'estiu al Remei d'Alcanar, - del 29 de juliol al 20 d'agost - constituint el novè any consecutiu que "els xics de Montgat" acampen a l'Ermita del Remei. Aventures, Diàleg, Amistat!

MONTGAT-ALCANARGERMANANS-MONTGAT-ALCANARGERMANANS-MONTGAT
ALCANARPORTALDE CATALUNYA-MONTGAT PORTALDEBARCELONA-ALC
(Garbí, núm. 7, juliol, 1972, *Sortida a Colònies*).

Dissabte 29 de juliol, 1972, començaren les colònies d'estiu. La marxa fou molt sonada, per l'alegria dels que se n'anaven i la dels pares que els donaven comiat. Els que no varen poder anar-hi (encara que uns quants ens hi "reenganxàrem" després) sentíem gelos dels que marxaven, i de bona gana ens haguéssim posat com a polissons al porta-equipatges de l'autocar. (Garbí, núm. 13; gener 1973, Josep Mª Navarro, *Ha passat un any*).

S'acabava una etapa ben aconseguida, com ho entenien els seus dirigents, malgrat l'eufòria existent per les Colònies del Remei. L'Eudald ho explica amb poques paraules: "Aquells nanos s'estaven fent grans, i dominaven més les noies que jo. Era molt feixuc". D'altra banda, la distensió socio-política brindava vies diverses d'aquelles que havien dut la Joventut Sant Jordi al Remei.

Així doncs, fou la primavera de 1973, quan es va decidir interrompre l'estiueig col·lectiu a Alcanar, mentre l'Aspirantat continuava la seves activitats a Montgat.

Un passat ple de futur

Les Colònies van enfondir arrels robustes d'amistat amb tots els canareus, i més fondes amb el jovent coetani. "Deixaven un passat ple de futur", en una feliç expressió d'en Xavier Forcadell durant les festes de la Reentronització de la Moreneta.

Moviment Parroquial Juvenil, 25è aniversari és la segona part d'un llibret publicat al març de l'any 2000, pel Sr Rector Mn. Joan Ferrer amb el títol: "Sense oblidar el passat". Hi veiem una fotografia amb aquest peu explicatiu: "Grup de joves d'Alcanar i de Montgat a Montserrat (any 1971) portant la imatge de la Moreneta que s'havia d'entronitzar a l'entrada del poble (a 'les Fletxes')". Agraïm de cor aquesta inclusió i el comentari que constata la confluència temporal i personal d'ambdós Grups Juvenils de Montgat i d'Alcanar:

Si és veritat que el nostre Moviment de Joventut, del que celebrem feliçment el 25è aniversari, arranca dels anys 72-73, també ho és que aquest no partia de zero.

(...) A tot arreu, aleshores, molts joves i grans buscaven el recés de les esglésies per trobar-se, compartir i fomentar aquest desig de canvi que tan vivament se sentia en gran part de la societat, ja que no era fàcil, fora de les esglésies, aconseguir un permís de reunió. Per la qual cosa, és fàcil també d'entendre que molts capellans tinguessin seriosos problemes i dificultats amb l'administració governativa.

(Mn. Joan Ferrer, Rector, El Convent d'Alcanar, març, 2000, *Moviment Parroquial Juvenil, 25è aniversari*, pàgs. 27-28).

Què saps d'Alcanar?

La Joventut d'Alcanar tan agermanada per la convivència estival amb els xics del Remei, va seguir col·laborant a Garbí, la publicació de l'Aspirantat, a les seccions de notícies i d'aportacions literàries mentre es mantenia l'intercanvi de visites, que no s'ha perdut mai.

Mentre ens anàvem fent grans, les relacions amb Alcanar ja no es van limitar a les Colònies, sinó que vam establir una relació d'amistat i fins de familiaritat. Per nosaltres, anar a Alcanar era com anar a casa de la família perquè a Alcanar mai ningú no s'hi ha sentit estrany. Per molts de nosaltres el destí del primer viatge llarg amb la nostra promesa o el viatge de nuvis ha estat Alcanar o l'Ermita del Remei. Hi vàrem portar als nostres pares i hi hem portat els nostres fills. Hem anat de vacances a ca l'Adelaida, al Càmping de l'Estanyet i és estrany que dos de l'Aspirantat ens trobem pel carrer i no preguntem “què saps d'Alcanar?” (Arxiu J. Gómez, 2002).

4. Les ofrenes

Des dels primers dies, l'Aspirantat ja es defineix com una entitat catòlica. No és d'estranyar doncs, que fos un fet del tot corrent donar les gràcies amb ofrenes directes a la Verge del Remei ornamentant la seva Ermita.

Inscripció commemorativa, 1965

Ja en el segon any de colònies a l'Ermita del Remei, l'Aspirantat ofería una placa-inscripció de marbre, fixada dins el Santuari, just a l'entrada, i que l'any 2002 fou traslladada a una sala adjunta. Diu textualment:

ASPIRANTAT SANT JORDI DE MONTGAT EN L'ESGUARD DE LA VERGE DEL REMEI.
COLÒNIES D'ESTIU, EN EL SEU PRIMER ANIVERSARI. ALCANAR 7-18 D'AGOST DE 1965.

Sentint-se així d'alguna manera presents a l'enyorada ermita, aquelles noies i nois van fixar a l'ermita l'expressió en marbre del seu agraïment a la Verge del Remei per la seva materna protecció durant la primera estada al seu esguard.

Llàntia de ferro forjat al culte de la Verge del Remei, 1967

L'any 1967, dos més tard de la seva primera ofrena al Remei, l'Aspirantat hi lliurava una llàntia d'un gran valor artístic i més gran valor significatiu, que va ser fixada penjant de l'arcada central de l'Ermita.

Aquesta llàntia i la preciosa Corona al Nen de la Verge del Remei - 1972 - són les joies més preuades que l'Aspirantat va oferir a la Patrona d'Alcanar, expressant-li l'agraïment per la seva protecció constant sobre les Colònies, com un testimoni de la flama d'amor que per sempre més crema en el cor d'aquells joves que estiuejaren sota la seva protecció.

Els "xics del Remei" volien embellir alhora aquella ermita aleshores desmantellada que ja s'estimaven com a seva, amb una llàntia, inspirant-se en les nombroses i històriques llànties suspeses a banda i banda dins la basílica de Montserrat.

Vegi's de quina manera l'Aspirantat va contactar amb l'acreditat forjador Patricio Morales Sánchez (n. 12/3/1912) de Talavera de la Reina, Toledo, que la va idear i realitzar a gust de tothom.

L'Eudald recordava que en un viatge a Barcelona, aquest artista s'hostatjà a la Cartoixa de Montalegre on el P. Prior li parlà d'una llàntia que els joves de Montgat projectaven oferir a la Verge del Remei: ferro forjat era, justament, el material noble que més s'adeia amb l'interior de l'Ermita.

Passats ja 37 anys de la confecció d'aqueixa llàntia, volíem retrobar l'artista. L'Ajuntament de Talavera de la Reina ens posà en contacte amb el Sr. Morales amb qui vam comunicar, la tarda del dissabte 9 d'agost de 2003, en una cordial conferència telefònica. Als seus 91 anys d'edat, ens va transmetre part de la següent informació que ens completava en un escrit de 8 de setembre del mateix any.

A catorze anys ja treballava al taller del seu pare que era forjador. De jove ingressà a la cartoixa de Miraflores de Burgos. Reconeixent el seu caràcter independent, va deixar l'Orde. Abans, però, va fer una porta gòtica de ferro forjat en el mateix taller del monestir. Una part de la seva obra es pot admirar dins la Basílica "Nuestra Señora del Prado", Patrona de Talavera: dinou llànties, la central de 5m de diàmetre. Efectuà en ferro forjat, tota l'ornamentació d'un nou temple a Toledo, la Parròquia de Santa Bàrbara, amb elogis del Cardenal Pla y Deniel, per l'harmonia entre

el conjunt arquitectònic i l'obra de ferro que incloïa un impressionant sagrari central.

El Sr. Morales viu actualment retirat després d'haver fet donació l'any 1999, de gran part de la seva obra a l'Ajuntament de Talavera. (Arxiu Eudald).

L'Eudald diu en una carta on felicita a Josep Gómez:

Nano, com ja deus saber, per setmana santa els dirigents de l'Aspirantat Sant Jordi van a oferir al Remei d'Alcanar una làmpara votiva de ferro forjat en promesa a la Mare de Déu Nena del Remei, que si no ens passava res a les colònies d'estiu passat, li ofrenaríem per a la seva Ermita. Amb gran èxit, aquell poble espera aquesta làmpara que fa un metro i mig d'alçària i seixanta cms de diàmetre. A més, amb ferro diu així: ASPIRANTAT SANT JORDI DE MONTGAT. O sia que el vostre poble hi tindreu allà un record, una flama viva d'amor a la Verge, talment com aquell amor que jo tinc per vosaltres, encara que potser no t'ho sembli. Per vosaltres ho faig. (Arxiu J. Gómez, àlbum 1, Eudald, *Carta, març, 1967*).

El dia de Pasqua de Resurrecció, va ser donada a Alcanar i beneïda durant la missa major a la Parròquia d'Alcanar amb assistència de nombrós públic i d'una representació de l'Aspirantat.

L'Eudald feia el lliurament de la llàntia amb aquestes paraules a l'ofertori:

Alcanar. Pascua de Resurrección del año del Señor 1967

Rndo. P. D. Juan Ismael Rebull

Reverendo señor:

Para ofrecer al Padre por Cristo, estáis aquí hoy ante el altar, recogiendo la ofrenda que humildemente os rogamos aceptéis, en nombre de unos jóvenes cristianos, ante el pueblo fiel de Alcanar, que, con su sacrificio y labor constante, han llevado y llevan a cabo, poner bajo el patrocinio de vuestra Virgen Niña, a unos niños que como Ella, han descubierto en sus días veraniegos, la paz y el amor, jugando ante la Ermita del Remedio, y dialogando en este pueblo de Alcanar, con todas aquellas personas, las cuales garantizan el amor y su buena voluntad.

Aquí estamos una representación humilde, de aquellos que sudando como veíais, ofrecían su juventud al Señor, mediante la ayuda al desarrollo de unos niños, honor de hoy y hombres del mañana. Y para esto, no podemos más, ante la promesa que hicimos a la Virgen vuestra Patrona, de que, si nada nos pasaba, le ofreceríamos una "lámpara" de hierro forjado - com a penyora vivent, de que encara avui en la nostra gran Barcelona, s'observa l'honor d'un poble que estima i avança amb amor, i creu amb el progrés del seu esforç, amb el seu treball i la seva cultura.

Aquí estem, tal com som per donar testimoni a Déu nostre Senyor, davant la seva Església, que tots units tots germans podem dir joiosos:

Maria, Verge i Santa del Remei, Glòria de Jerusalem, Honor del nostre poble! Guardeu aquesta ofrena com a record vivent i constant d'una pregària a favor de totes les famílies d'Alcanar, el lloc on es cuiden malalts, les llars on es guarden dolços records a n'els difunts, doneu pau a la nostra terra! I en nosaltres, d'Orient fins a Occident. Beneïu amb abundor als qui vos aclamen amb fe, i augmenteu-los la seua bondat i el seu amor.

Units, doncs, al costat de la pedra que és Crist, vos diem tots a tots:

FELICITER GAUDETE, AL·LELUIA, AL·LELUIA. PAU AMB ELS NENS I SANT AMOR.

(Arxiu Eudald).

Un recordatori de l'acte amb la imatge de la Verge de Montalegre diu al dors:

ELS DIRIGENTS DE L'ASPIRANTAT SANT JORDI DE MONTGAT juntament amb els fidels de la parròquia d'Alcanar ofereixen a la Verge del Remei l'exvot, en promesa de les seves Colònies d'estiu, segon aniversari. PAU ALS NENS I AMOR. Alcanar, Pasqua de

Resurrecció, 1967. (Arxiu Eudald).

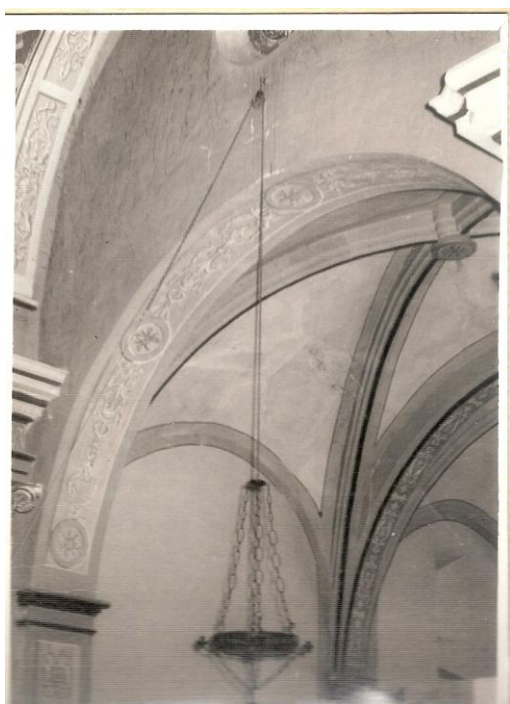
La pujada a l'Ermita i la corresponent col·locació es va reservar per a la tradicional Romeria a la Verge del Remei, dins les Festes d'Alcanar a l'octubre d'aquell 1967, com ho anunciava el Programa:

Domingo, día 8

A las 8 horas.- Diana pasacalle por la Banda de Cornetas y Tambores de la O. J. E. local.

A las 9,30.- Desfile en romería, de las carrozas, Reina de Fiestas, Damas de Honor, Autoridades y público en general, para asistir a la Santa Misa a celebrar en la Ermita de la Santísima Virgen del Remedio.

A las 11.- Santa Misa en la Ermita, con ofrenda de flores a la Virgen por la Reina de las Fiestas y Damas de Honor. Seguidamente, será colocada la Lámpara Votiva ofrecida por el Aspirantat Sant Jordi. (Arxiu Eudald, Programa de Festes 1967).

La gran llàntia al centre, davant la Verge del Remei

Tornant-se la gent d'Alcanar amb el grup de l'Aspirantat que hi assistí, en processó dugueren la llàntia a l'Ermita, penjant d'una portadora feta exprés per l'Antoni Castells, fuster d'Alcanar.

L'Alcalde era el Sr. Juan Gil Sancho, i les Pubilles eren les Srtes. Pura Cid Baila - Pubilla Major -, Maria Josefa Ejarque Nos, Margarita Queralt Pla, Núria Fibla Roig, Maria Reverter Balada, Remei Sancho Reverter i Rosalia Oliver Esteller.

L'Aspirantat sol·licita la reposició de la llàntia al culte de la Verge del Remei, 2002

A rel d'innovacions a l'Ermita en el decurs del 2001, la llàntia del Remei fou modificada i destinada a il·luminar la sala d'exvots, l'any 2002.

Així que els Aspirants van saber que la seva ofrena havia estat retirada del culte a la Verge del Remei, varen iniciar un diàleg epistolar amb el Sr. Rector, diàleg que va continuar amb qui signava 'per la Junta d'Administració'.

D'una banda, en una carta de 13 de març de 2002, l'Eudald insistia tenir una entrevista amb la

Junta per demanar "que la llàntia seguís dedicada al culte de la Verge del Remei dins del santuari", atenent al valor artístic i ornamental, adient a l'interior de l'Ermite, tot respectant la voluntat dels donants, d'ofrena al culte de la Patrona d'Alcanar, segons el text del cànon 1167, § 3: "Les ofrenes fetes pels fidels per a un fi determinat, només poden ser destinades a aquesta finalitat".

Amb data de 22/3/2002, 'la Junta d'Administració' escrivia: "Ens podrem posar d'acord per buscar-li un lloc escaient en la mateixa ermita, encara que no sigui el que ocupava". A la insistència dels antics donants, de poder-ho parlar personalment per acordar el destí cultural en un lloc adient dins el recinte de l'Ermite, la Junta d'Administració responia amb data 10/6/2002: "(...) Per tot lo qual, a la insinuació que se us feia sobre el lloc escaient 'd'encara que no sigui el lloc que ocupava', pels motius que hem indicat, tenim que afegir que el lloc acordat per la Junta, és el de la sala d'exvots, on es troben la resta".

Si l'historiador es deu a la realitat dels fets, fou d'estupor el sentiment dels joves donants, avui pares de família, quan visitant aquell espai de tants records entorn de la Verge del Remei, veieren la noble llàntia adherida al molt baix sostre del local d'exposició, i destinada a il·luminar-lo amb tubs fluorescents a banda i banda, amb l'agreujaent d'haver-la privat de la llarga cadena forjada i sobretot, d'haver-li extret cinc anelles de les cadenes, reduint-la del seu volum monumental, apropiat a l'espai interior de l'Ermite.

El dia 2 d'abril de 2004, el Sr. Bisbe de Tortosa, Mons. Xavier Salinas i Viñals, va rebre a l'Eudald Núñez, l'Emili Roura i en Pere Gual, compartint l'afany de l'Aspirantat perquè tindria molt de sentit el retorn de la llàntia al temple: el sentit artístic de la seva qualitat i, sobretot, el sentit viu i personal, perquè dins de l'església no es tracta de valorar l'art per l'art sinó pel que té de sentiment humà i de fe personal. Agraïm a la Sra. Mª Assumpció Melero les seves atencions des de Secretaria.

L'objectiu d'aquesta relació és historiar els fets fins avui, i expressar que la Joventut Aspirantat Sant Jordi segueix demanant respectuosament a les autoritats eclesiàstiques i civils i als habitants de la Fidelíssima Ciutat d'Alcanar, que aquella ofrena generosament donada a la Verge del Remei - de reconegut valor artístic d'acord amb l'Ermite i d'un irrenunciable contingut religiós i humà - sigui restaurada i retornada al noble ornament de l'Ermite i al culte de la Verge del Remei.

Veiem amb goig la imatge del Nen, ornada amb la preciosa corona donada pels antics Aspirants i els seus familiars i amics de Montgat. Aquest goig l'esperem extensiu a l'esmentada llàntia, ornamentant l'espai sagrat de l'Ermite de la Verge del Remei, Patrona d'Alcanar i Protectora de la Joventut Sant Jordi de Montgat.

Aportació al nou altar de l'Ermita, 1969

De les Colònies de 1968, n'havia sorgit la idea de donar a la Verge del Remei un nou altar de pedra, per al qual i de regrés a Montgat ja va començar la col·lecta de donatius entre socis, familiars i amics. Ens ho explica una nota mecanografiada, d'inicis de 1969:

MONTGAT EN ALCANAR : Con motivo de la promesa que hizo la Junta de la "Joventut Aspirantat Sant Jordi" de regalar un altar de piedra a la Virgen del Remedio, Patrona de Alcanar, si no ocurría nada durante sus colonias en dicha ciudad, se desplazaron el pasado domingo el P. Jaume y una representación de la Junta a Alcanar para concretar los últimos detalles de la ofrenda. Carlos, José, José Luis de la Joventut Aspirantat Sant Jordi. (Arxiu J. Gómez, àlbum 1).

En aquesta visita, són informats que és tot el poble d'Alcanar el que ha projectat un altar nou per a l'Ermita. De consegüent, es decideix lliurar a Alcanar la quantitat recollida amb aquesta finalitat:

COMPLINT UNA PROMESA, feta a les Colònies d'estiu passat, la Joventut Aspirantat Sant Jordi ha ofrenat a la Verge del Remei d'Alcanar la quantitat de ptes. 4.056, recollides dia rera dia d'entre els mateixos nois i d'altres persones amigues que hi han volgut col·laborar. Aquestes pessetes van ordenades a un nou altar de la Verge. Aquesta quantitat ha estat lliurada al Sr. Alcalde d'Alcanar. (Arxiu J. Gómez, Full Parroquial, Montgat, 5, d'octubre de 1969, Complint una Promesa).

Nou carrer d'Alcanar "Joventut Aspirantat Sant Jordi Montgat", 1970

A les Festes del Remei de l'any 1970, en un acte popular i emotiu, l'Ajuntament, encapçalat pel Sr. Joan Gil i Sancho, va descobrir una placa que donava nom a un nou carrer d'Alcanar: "Calle Joventut Aspirantat Sant Jordi Montgat". Fou en agraïment i mostra de la simpatia amb què el poble d'Alcanar havia acollit aquell jovent que els duia l'aire fresc d'obertura i de catalanitat.

A més de les Autoritats, Dames d'Honor i públic d'Alcanar, hi assistí el Tinent d'Alcalde de Montgat, Sr. Joan Gil, acompanyat de la Pubilla i Dames de Montgat juntament amb la Joventut Aspirantat Sant Jordi i nombrosos ciutadans de Montgat i Badalona.

La Pubilla de Montgat va rebre de mans de la Pubilla Major canareva, una placa commemorativa on es llegeix: *La Reina, Damas y Juventud de Alcanar a la Pubilla y Juventud de Montgat. Alcanar Fiestas del Remedio de 1970.*

Tal distinció commogué Montgat i els xics del Remei

La Corporación Municipal de Alcanar acordó, en sesión celebrada en su día, dar el nombre de Juventud Aspirantat Sant Jordi a una calle de nueva creación.

Fue en la festividad de la Virgen del Remedio, concretamente en octubre de 1970, en presencia de la Corporación y pueblo de Alcanar, muchos badaloneses y un nutrido grupo de la Juventud de Montgat, cuando se descubrió la placa con el nombre de esta entidad.

Prolijo es apuntar la emoción de aquellos jóvenes y sus acompañantes y el profundo cariño que sienten aún más desde entonces, por aquella hermosa localidad.

El “Aspirantat Sant Jordi” goza ya de ineludible prestigio. Así lo testimonian las visitas a su local social, en los distintos y entrañables momentos que suman una década, tres obispos, dos abades mitrados y otras muchas personalidades.

Hemos podido observarlo. Son distintos los periódicos catalanes, particularmente los tarraconenses, que han dedicado amplios espacios hablando con satisfacción de esta entidad. Hoy, dentro de nuestra modestia, lo hacemos nosotros, como en un discreto y merecido tributo de admiración. (Arxiu J. Gómez, àlbum 2, Revista de Badalona, abril, 1972, Estanis Berti, Una Juventud que cumple 10 años).

Donar el nom d'un carrer, avui important eix urbanístic, era l'ofrena de tot un poble a una Joiventut que s'havia integrat a Alcanar, al seu folklore, a la seva cultura, a la seva idiosincràsia. Fou una realitat que el pas dels anys no ha pogut esborrar. El record perenne d'aquella germanor, l'han transmesa als seus fills.

La festa del nou carrer acabava davant del Remei, dia 12 d'octubre de 1970.

Entronització de la Mare de Déu de Montserrat, 1971

Corresponent al gest de l'Alcalde Sr. Joan Gil Sancho i del poble d'Alcanar, de posar el nom de l'Aspirantat a un carrer, la Joventut Sant Jordi decidí per a l'any següent, 1971, havent-hi el nou Alcalde Sr. Joan Andreu Boria i Subirats, embellir i catalanitzar l'entrada nord d'Alcanar - cruïlla carrers Suñer/Sant Carles - amb l'oferiment a tota la població d'una imatge de la Mare de Déu de Montserrat, en aquell punt anomenat encara "les Fletxes". Seria "una gesta, posada a escena a cavall de l'etapa final del franquisme, i convertint-se en una mostra d'agraïment per l'hospitalitat i la generositat del nostre poble". (Arxiu J. Gómez, àlbum 4, *ALCANAR*, Festes del Remei 2000, Xavi Forcadell i Esteller, *L'Aspirantat Sant Jordi torna a Alcanar*).

La qüestió era trobar la imatge més adequada per a l'exterior. Sortosament es va localitzar a Barcelona, en un taller avui desaparegut. El Sr. Josep Maria Villegas, de Ceràmica Villegas - Comtal, 31 - ens informa molt amablement que el taller de l'artesà guixaire, el Sr. Rinaldo Mori, era situat al número 33 del mateix carrer Comtal. Era un racó d'artesanía, típic i representatiu de l'antiga Barcelona, amb la botiga atapeïda i amb la balconada fent també d'aparador de figures i relleus penjant de la seva barana.

La bella imatge de la Moreneta va plaure a tothom i fou costejada pels Aspirants, familiars i amics de Montgat.

L'Abat Dom Cassià Maria Just, qui coneixia molt de prop l'Aspirantat i els seus locals, va beneir la imatge el dia 11 de juliol a Montserrat en una jornada de joiosa convivència entre autoritats i ciutadans de Montgat, Alcanar i Badalona.

Aquest gran aplec a Montserrat ja fou un acte de germanor entre les tres ciutats, dels molts que es repetirien. Cal proclamar de bon principi l'afirmació - que signa S. B. a la revista *ALCANAR* núm. 235, de novembre, 2000 - que "la Moreneta és un emblema d'agermanament entre Montgat, Badalona i Alcanar".

A la Plaça del Monestir ens reuníem una multitud que ens sorprenia a nosaltres mateixos,

provinent de cinc autocars d'Alcanar, quatre de Montgat amb els Alcaldes respectius, més una gran gernació de ciutadans amics de Badalona i Barcelona.

El corresponsal de El Correo Catalán a Alcanar remarca l'esdeveniment amb una crònica i fotografia dels nois amb banderins i del grup a l'entrada de la basílica.

ACTO DE HERMANDAD ENTRE MONTGAT Y ALCANAR. El domingo dia 11, tuvo lugar en Montserrat un solemne y emotivo acto de hermandad entre las poblaciones de Montgat y Alcanar al que asistieron numeroso público de ambas poblaciones, así como de autoridades y demás personalidades.

L'Aspirantat Sant Jordi de Montgat, entidad organizadora del acto y cuyos componentes son muy conocidos y estimados en Alcanar por sus frecuentes visitas, particularmente en verano, tuvieron la gentileza para con los alcanarenses y para con Alcanar de ofrecer el mejor regalo para esta última población de Cataluña, como fue una imagen de la Virgen de Montserrat y una peana tallada en piedra montserratina, imagen que fue bendecida por el abad de Montserrat, Cassià Just Riba, el cual pronunció unas palabras en el salón de actos del Monasterio, haciendo referencia a este bello acto de unión de dos poblaciones. Tomó acto seguido la palabra el alcalde de Alcanar don Juan Andrés Boria Subirats, que dio las más expresivas gracias en nombre de la población y del Ayuntamiento por este acontecimiento promovido por la citada Agrupación "L'Aspirantat Sant Jordi" de Montgat.

Acto emotivo que naturalmente tendrá su epílogo en Alcanar el próximo mes de octubre, en plenas fiestas del Remei en cuyos días "L'Aspirantat Sant Jordi" traerá la imagen de la Moreneta para ser entregada a la población en actos que serán merecedores de muestras de simpatía por nuestra población.

Por la tarde, se ofreció la visita al Monasterio a las autoridades de ambos pueblos y a sus acompañantes, reemprendiendo el regreso después de un marco de caluroso compañerismo y elocuente despedida entre ambas partes. (Arxiu Eudald, El Correo Catalán, 23, juliol, 1971, Especial-3. A. Martínez-Aguado, Acto de hermandad entre Montgat y Alcanar).

La imatge va esperar a Montgat l'arribada de les Festes del Remei. Estigué una setmana a la Parròquia de Sant Joan, una altra a la Cartoixa de Montalegre i, finalment, un grup de l'Aspirantat la dugué a les Religioses Carmelites de Tiana; els van permetre entrar a la Sala Capitular on va quedar entronitzada fins a l'octubre. Per referències fidedignes, se sap que a part de presidir els Capítols, les Religioses li dedicaven cultes especials.

La Moreneta fou passejada arreu fins que arribà a Alcanar

El Full Parroquial de Montgat de 31 d'agost, comenta el retorn de l'Aspirantat de la 8ª edició de les Colònies d'aquell estiu: "Han tornat pletòrics de salut i alegria i deixaven preparada la pròxima Festa del Remei!"

Eren conscients que es tractava d'un fet important i i el varen programar minuciosament.

Som a l'octubre i un altre cop les Festes DEL REMEI: ara té lloc la manifestació de germanor més gran realitzada d'ambdues parts: d'una els nois de Montgat que fan donació de la Verge Bruna a Alcanar, no a l'ajuntament simplement, ni als joves i amics, sinó a tothom: a la fidelíssima Ciutat d'Alcanar. I d'altra part, Alcanar entronitza la Moreneta a l'entrada de la població, i dedica aquell dia una monumental carrossa a la Moreneta i a Montgat amb la inscripció genial que deia: ALCANAR – MONTGAT – GERMANS! (Garbí, núm. 5; abril, 1972, Jaume Sunyol, *Una vida que segueix*).

Una caravana d'Aspirants i amics es dirigien a Alcanar el dissabte, 9 d'octubre. Deixaven, però, la Moreneta a les Monges Agustines d'Ulldecona.

L'Aspirantat va competir amb la fidelíssima ciutat d'Alcanar en la fita històrica del lliurament i entronització de la Imatge de la Verge de Montserrat en aquell punt del Montsià. Havien distribuït profusament la següent targeta:

Joventut Aspirantat Sant Jordi, de Montgat, invita a vostès personalment a participar en els actes oficials que es celebraran a la fidelíssima ciutat d'Alcanar, on serà lliurada una imatge de la Moreneta el dia 10 d'octubre, en celebració de les festes del Remei. Setembre 1971. (Arxiu Eudald).

Atès que Alcanar és el punt que limita el Principat amb la veïna Comunitat de València, la matinada del dia 10, diumenge, el mateix grup d'Aspirants i amics que havia deixat la santa imatge al Convent d'Ulldecona, la va recollir i la va dur a territori de Castelló, abans del 'Pont de l'Estació', on amb flors del prat i rams de taronger, van guarnir el peu de la imatge instal·lada damunt el turisme Seat 124 del Sr. Josep Colomer de Badalona. A l'altra banda del pont, a territori català, s'esperava la comitiva canareva de tractors, bicicletes i motos que a toc de clàxon van iniciar la marxa i van travessar Alcanar fins al punt on l'endemà seria entronitzada la imatge. Allí s'havia congregat per donar-li la benvinguda, la multitud d'Alcanar amb les carrosses de la romeria anual al Remei junt amb els viatgers de Montgat i Badalona que acabaven d'arribar en autocars.

Entre les carrosses en sobresortia una d'espectacular amb la silueta de les muntanyes de Montserrat, i una gran llaçada en torn al centre destinat a la imatge, que deia: MONTGAT ALCANAR GERMANS. La rodejaven fent-li escolta, les Pubilles d'Alcanar, Srtes. Josefa Sánchez Roig - Pubilla Major -, Carme Balada Forner, Assumpció Hostalot Abad, Victoria Sancho Valls, Rosa Fibla Castell, Dora Gascó López, Margarita Queralt Beiret, Josefa Abella Sancho i Laura Morralla Subirats.

La Moreneta fou posada uns moments en aquella carrossa que li estava dedicada; però foren els joves d'Alcanar i els de Montgat els qui dugueren alternativament la imatge davant de l'esmentada carrossa.

La gran multitud arribà a l'Ajuntament on la Verge de Montserrat era rebuda i acceptada oficialment per les Autoritats de la Fidelíssima Ciutat d'Alcanar. Acomplert el protocol civil, tota la comitiva inicià la tradicional Romeria camí de l'Ermita del Remei: la imatge de la Moreneta fou pujada per la Joventut d'Alcanar.

Així estava previst al programa de Festes d'Octubre d'aquell any:

Diumenge 10 d'octubre a las 9 del matí a la Casa Consistorial, benvinguda a la Joventut Aspirantat Sant Jordi de Montgat, portadora d'una imatge de la Verge de Montserrat. Acte seguit, partiran cap a l'Ermita amb la tradicional Romeria, amb engalanades carrosses, Corporació Municipal, Consell Local, Pubilles i fidels.

A les 12 hores Missa concelebrada pels Rvdm. Bisbes de Tortosa i l'Auxiliar de Barcelona, els capellans locals i els de Montgat. Durant la missa, l'Aspirantat farà l'ofrena de la imatge de la Moreneta a la ciutat d'Alcanar. A continuació per la Reina i Dames, ofrena de flors.

Un cop a l'Ermita, la Verge de Montserrat i la imatge de la Verge del Remei presidien la plaça en un altar improvisat davant de l'Ermita. Aquella Missa concelebrada pel Sr. Bisbe de Tortosa, Excm. Dr. Ricard Mª Carles, més tard Cardenal Arquebisbe de Barcelona, i Bisbe Auxiliar de Barcelona, Mons. Josep Mª Guix i Farreres, avui Bisbe emèrit de Vic, amb els sacerdots d'Alcanar i de Montgat, marcà un rècord de pelegrins reunits davant la Patrona d'Alcanar.

Trobant-nos a l'entorn d'aquesta taula on s'hi ofereix el Sacrifici de Crist, ens és un goig per la Joventut Aspirantat Sant Jordi, poder-vos oferir aquest gest de joia lliurant-vos la Mare de Déu de Montserrat.

Senzills, tal com ens trobàvem en el Monestir de la Muntanya Santa el dia 11 de juliol, Alcanar i Montgat es compenetra avui en família a l'Ermita del Remei. (Arxiu Eudald, *Text d'ofrena*).

Acabat, ambdues imatges foren introduïdes al temple i exposades a la veneració, mentre a la plaça es compartia l'arrossada popular.

L'endemà matí com estava previst, després d'una Missa celebrada a l'Ermita pel Rector de Montgat, fou la Joventut Aspirantat Sant Jordi qui baixà la imatge en processó.

Al lloc de l'entronització hi esperava un cop més, l'aplec d'Autoritats i públic d'Alcanar, de Montgat i Badalona fent una gran rotllana de germanor que va rebre la imatge amb entusiastes ovacions. Un silenci eloqüent i molt emotiu acompanyà les paraules d'ofrena de la imatge a la ciutat d'Alcanar, feta per l'Eudald en nom de l'Aspirantat:

Autoritats Eclesiàstiques, Cíviques, Civils i Ciutat fidel:

Anem ara a entronitzar la Mare de Déu en aquesta Ciutat d'Alcanar. En el llarg de la nostra història és avui un dels dies més memorables per a la Joventut Aspirantat Sant Jordi. És un dia que se'ns realitza un propòsit que ens ha costat, però ha arribat a terme. Això no vol dir més sinó que un treball de Joventut i un esforç cristià capaç de superar la monotonia morbosa de la joventut sense ideal.

Al deixar la Moreneta en aquestes terres d'Alcanar, solament vos diem que hi deixem quelcom més nostre i que hi vegeu aquí una mostra d'afecte d'aquesta Joventut que vos estima.

Verge del Remei pregueu per nosaltres! Verge de Montserrat, guardeu aquesta Ciutat! Verge Santa, t'hem posat aquí perquè tu i solament tu, ets l'honor dels nostres pobles! (Arxiu Eudald, *Text manuscrit*, 11-X-1971).

L'ovació a les darreres paraules s'intensificà mentre la imatge era posada damunt del bloc de pedra tallada de la muntanya de Montserrat que havia regalat el mateix Abat, perquè la Moreneta estigués entronitzada damunt d'aquella, "roca vibrant".

Seguiren les paraules del Rector de Montgat deixant clar que, endavant, aquell seria el punt concèntric, un punt màgic de trobada permanent de tres poblacions agermanades.

I el cant del Virolai va cloure la solemne entronització de la Moreneta a l'entrada d'Alcanar.

Al peu del nou monument s'hi havia col·locat una placa commemorativa:

JOVENTUT ASPIRANTAT SANT JORDI AGRAEIX A LA SANTÍSSIMA VERGE NENA DEL REMEI. A L'IL·LUSTRE SR. ALCALDE JOAN-ANDREU BORJA, MAGNÍFIC AJUNTAMENT D'ALCANAR, PER LES MOSTRES D'AFECTE REBUDES AMB AQUESTS NOSTRES NOU ANYS D'HISTÒRIA. ALCANAR FESTES DEL REMEI 1971.

Així l'Aspirantat feia que una Moreneta presidís l'entrada a la primera població de Catalunya i que hi aparegués el nom de Montgat - diu orgullós en Marçal, conegut a Alcanar com *lo petitó* -. Des de 1971, la Moreneta va anar-se fent un lloc entre la fe dels canareus. (Arxiu J. Gómez, àlbum 5; EL PUNT, 22, octubre, 2000, *Llaços de germanor*).

El ressò d'aquelles Festes del Remei, arribava des d'Alcanar a El Correo Catalán de Barcelona:

LAS FIESTAS DEL REMEI EN ALCANAR. *Este año tuvieron especial relieve. Los jóvenes Aspirantes de Montgat ofrendaron a la Villa una imagen de la Virgen de Montserrat.*

La entrega de una imagen de la Verge de Montserrat por parte de l'Aspirantat Sant Jordi de Montgat a la població de Alcanar, con la consecuencia de actos que este bello gesto produjo, fue nota destacada de las fiestas, con el recibimiento tanto en la población como en la ermita del Remedio, el encuentro de ambas Verges, la bajada de la Moreneta hasta el lugar donde fue colocada y en sí la viveza y alegría de los muchachos del Aspirantat Sant Jordi transmitieron a todos en general.

Podemos afirmar que fue uno de los más bellos actos de las fiestas cargado de emotividad. Podemos decir con razón que l'Aspirantat aportó un relieve extraordinario a las mismas, y sus componentes, todos muchachos de corta edad de ambos sexos, fueron los verdaderos y agradables protagonistas de una de las mejores fiestas del Remei que se han celebrado en Alcanar desde hace mucho tiempo (...).

Vínculos familiares permitieron a l'Eudald conocer Alcanar y aquí, con sus muchachos, ha pasado varios veranos, acampados todos en la ermita de la Verge del Remei, en una vida totalmente campestre (...).

*Así las cosas, decidieron un buen día regalar a Alcanar una reproducción de la Morena de la Serra, es esta Verge montserratina tan venerada por todos los catalanes y que colocada en las mismas puertas de la población parece vigilar la última puerta de su región. Entendemos que los muchachos de l'Aspirantat tuvieron su mejor idea en este regalo que en adelante presidirá juntamente con la Verge del Remei, la veneración de la población de Alcanar. (Arxiu Eudald, El Correo Catalán, 19, octubre, 1971, Especial-3, A. Martínez-Aguado, *Las Fiestas en Alcanar*).*

Encara amb l'impacte d'aquelles celebracions, Garbí, la revista de l'Aspirantat, felicitava així el Nadal de 1971:

ALCANAR - MONTGAT,
GERMANS

Com que està ben viu en el record de tots, només en volem deixar constància amb la inscripció que posem al final, inspirada, genial, que Alcanar, imponderable de cap a cap, ens va dedicar a les Festes del Remei d'aquest octubre passat.

Que el record joïós d'aquelles jornades a Alcanar augmenti encara més les alegries d'aquest Nadal: Bones Festes Alcanar! Des de Montgat, Sant Nadal!

La Direcció i Revista “Garbí”, La Joventut Aspirantat Sant Jordi, tot Montgat, deixa constància i vol fer arribar a Alcanar la més afectuosa i germanívola Felicitació Nadalena. Testimoni d’agraïment i estimació: **ALCANAR - MONTGAT GERMANS. (Escanejat???)**

Primera instal·lació a l'entrada d'Alcanar.

Al Correo Catalán de 21 d'octubre de 1971 hi podem llegir un cop més:

DA LA BIENVENIDA A ALCANAR UN PEQUEÑO JARDÍN Y UNA IMAGEN DE LA VIRGEN DE MONTSERRAT CONSTRUIDOS EN LA CONFLUENCIA DE LA CALLE DE SAN CARLOS Y LA CARRETERA DEL ÁNGULO.

... Ahora con el pequeño jardín y sencilla urbanización que se ha tenido que establecer para la capillita levantada para acoger a la Virgen de Montserrat - según diseño salido de un aficionado alcanarense, señor Bort - se ha convertido en un bello rincón que indudablemente da prestancia a la entrada a la población.

L'Aspirantat Sant Jordi de Montgat con su simpático gesto de regalar a la población de Alcanar esta imagen de la Moreneta han logrado otro objetivo aunque sea indirecto, de convertir este lugar en bello y agradable.

Esperamos que poco a poco vayamos dando a Alcanar una fisonomía distinta... y podemos lograrlo con la colaboración de todos, aunque sea con un simple dibujo. (Arxiu Eudald, El Correo Catalán, 21, 10, 1971, Especial-3. A. Martínez-Aguado, Da la Bienvenida).

Finalment, entre l'allau de comentaris escrits que va generar l'esdeveniment, podem llegir aquesta comunicació d'Alcanar a Montgat:

El Sr.Alcalde diu que quan vostès vulguin poden pintar la silueta de la Santa

Muntanya a l'espai de darrera la Moreneta. Quan ens avisin ja els proporcionaré una bastida. Espero les seves noves. Salutacions molt afectuoses per a tots del seu amic, Corresponsal d'Alcanar. (Garbí, núm. 7, juliol 1972, Correspondència, *D'Alcanar*).

S'havia pensat, en efecte, pintar les muntanyes de Montserrat a la paret xamfrà darrera el monument, justament el mur que molts anys havia ostentat 'les Fletxes' emblema de 'la Falange'. Avui en aquesta paret s'hi ha obert l'entrada a un hostal. Però curiosament, aquest indret que senyala Alcanar com portal de Catalunya, segueix conegut per tothom com 'les Fletxes'.

Allí quedà la Moreneta, formant part del mapa urbà de la població. Les flors anònimes al peu del monument seguien parlant de l'afecte dels devots vianants i d'espòriques però mai interrompudes visites d'enyorats montgatins.

Des d'aquella entronització, cada any per les Festes del Remei, se celebrava una ofrena floral amb participació d'Alcanar i de Montgat, que repetia l'aplec d'ambdues poblacions al voltant de la Moreneta.

Hi ha un telegrama de l'Alcalde d'Alcanar amb motiu de la celebració de la festa de la Verge de Montserrat de 1972:

SRL 4. MONTGAT ALCANAR 26 18 27 1140 * FELIZ DIA PATRONA EN NOMBRE PROPIO Y AYUNTAMIENTO * JUAN ANDRES ALCALDE DE ALCANAR. (Arxiu Eudald).

I la següent comunicació institucional de l'Alcalde Sr. Xavier Ulldemolins a l'Eudald:

AYUNTAMIENTO DE LA FIDELÍSIMA CIUDAD DE ALCANAR (Tarragona)
SECRETARIA, OFICIO NOTIFICACIÓN

El Sr. Alcalde Don JAVIER ULLDEMOLINS REVERTER ha dispuesto se notifique a Vd. el siguiente acuerdo del Pleno del Ayuntamiento del día 31 de Marzo de 1981.

- "Por el Sr. Alcalde es leída una atenta carta de D. EUDALD NÚÑEZ PARRA, con motivo de la celebración este año del centenario de la proclamación como Patrona del Principat de Catalunya de la Verge de Montserrat de la que Alcanar guarda y venera un dignísimo y entrañable monumento, enviando con tal motivo las más vivas muestras de adhesión y aprecio a nuestro Ayuntamiento y Ciudad de Alcanar, cuya misiva agradecen todos los reunidos, dejándose constancia para satisfacción del interesado".

En cumplimiento de lo ordenado, a tenor del art- 309-2 del vigente Reglamento de Organización, F. y R. J. de las Corporaciones locales, expido la presente notificación, rogándole se sirva firmar duplicado para la debida constancia.

Alcanar, 8 de Abril de 1981.

Firmado: El Secretario.

Sr. D. EUDALD NÚÑEZ PARRA (Arxiu Eudald, Original).

La presència de la Moreneta a l'entrada d'Alcanar fou permanent fins que un acte vandàlic obligà a retirar la imatge l'any 1995. La seva reposició el 12 d'octubre de 2001, serà un nou capítol d'agermanament d'Alcanar amb Montgat i Badalona.

La Corona de Jesús Nen, 1972

Era el moment d'agrair l'esguard protector de la Verge del Remei, a l'ombra de la qual ja feia tants anys que vivien aquelles Colònies: li oferirien una corona especial!

Però mentre això es discutia, l'Eudald va advertir que la Verge del Remei era patrimoni directe dels propis canareus i que, en canvi, el Nen sí que ens el podíem fer una mica nostre els xics de les Colònies. El regal seria, doncs, una corona per al Nen Jesús!

Amb tota l'estima dels xics i familiars.

De plata i or fi vàrem fer la Promesa a la Verge Nena del Remei, que si res no ens passava a cap dels nanos de les nostres Colònies, regalaríem al Nen de la Imatge, Patrona d'aquella localitat d'Alcanar, una Corona que li serà portada el segon diumenge d'octubre.

En té coneixement el Sr. Bisbe d'aquella diòcesi i les Autoritats d'Alcanar.

Si ens podeu ajudar, ho podeu fer o bé amb cèntims o bé amb algun objecte de plata o bé d'or. (Garbí, 8, agost, 1972, *Colònies* 72)

Tornàvem d'excursió a unes salines de Sant Carles de la Ràpita i vam patir un mal viatge. Hi havia molt mala mar. Regalar-li una corona al nen Jesús que la Verge del Remei d'Alcanar té als braços, va ser ideal per agrair el fet d'haver arribat sans i estalvis. Vam començar a recollir or d'anells, arracades i fins i tot dents. (Arxiu Marçal Vidal, EL PUNT, 22/10/2000, *Llaços de germanor*).

Ben aviat hi hagué prou aportacions de familiars i amics de Montgat i Badalona, i es realitzà la preuada corona, obra de l'orfebre Baptista Esparlan de la Joieria Capo de Badalona, amb la inscripció gravada "Alcanar Montgat Joventut Aspirantat Sant Jordi".

Durant les festes del Remei 1972, efectivament, s'oferí al Nen Jesús de la Verge del Remei la corona d'or i plata que encara avui ostenta, juntament amb una nova corona de la Verge, donació dels canareus.

Aquells nens i joves de Montgat i Badalona deixaven a la Imatge i al Santuari, un testimoni perenne del seu agraïment a la protecció de la Verge del Remei, al final de nou anys d'estiueig a la seva Ermita.

Perquè a partir de la tornada de les llibertats, l'Aspirantat va perdent raó de ser: el jovent ja comença a tenir a l'abast de la mà més canals lliures d'expressió i creativitat. És per això que a l'estiu de 1973 aquelles Colònies inoblidables i tan enriquidores, ja no tornen a Alcanar.

A la pàg. 78 (del text enviat) Després de “La Corona del Nen”

El llibre *Camins d'Agermanament de l'Aspirantat Sant Jordi. Montgat – Alcanar – Badalona, 2004*

Aquest llibre - ofrena de la Joventut Aspirantat Sant Jordi i de les tres poblacions agermanades - ha estat escrit a les vigílies de les Festes Quinquennals a la Verge del Remei de l'any 2004. Amb la mateixa ingènua complaença de quan erem infants, fem ara ofrena a l'altar de la nostra patrona i protectora d'aquesta història, una part molt entranyable de les nostres vides.

Ermita del Remei amb la placa del primer aniversari de colònies

5. El caliu mai apagat de les Colònies

Aquella germanor viscuda tan reiteradament, seguirà expressant-se, tant amb l'anar i venir dels antics aspirants a títol personal com amb la seva participació a celebracions col·lectives.

L'ofrena de flors a la Moreneta, ha estat cada any un moment significatiu de trobada entre l'Aspirantat i Alcanar durant les Festes del Remei, ofrena que es repeteix cada any a títol personal i que celebrem que es mantingui institucionalitzat.

Trobada a Montserrat. Amb motiu de transmetre al P. Abat una invitació expressa a visitar Alcanar, de part de la Penya Barcelonista, el dia 17 d'abril de 1983, pujà a Montserrat una nombrosa delegació presidida pel propi Sr. Alcalde. La notícia va remoure 'els amics canareus' de Badalona, Montgat i Barcelona, amb una parada espectacular d'autocars a l'esplanada del Monestir. Els centenars de pelegrins lluint el ja tradicional fulard verd i vermell es feien notar aquell matí de diumenge, quan encara acudien al santuari molts més peregrins que turistes

A la recepció, l'Alcalde d'Alcanar Sr. Xavier Ulldemolins i Reverter invitava al P. Abat:

Rvdm. P. Abat Dom Cassià Mª Just:

Des d'Alcanar on la Moreneta beneïda per Vós l'11 de juliol de l'any 1971, reposa a la nostra terra llindar de les portes de Catalunya, hem vingut avui a Montserrat per a saludar-vos i donar-vos amb el nostre més sentit afecte el Déu vos guard!

En representació de la "Fidelíssima Ciutat" encapçalada per la "Penya Barcelonista d'Alcanar" us portem P. Abat, el nostre entusiasme, la nostra manera de ser, els nostres sentiments, la nostra cultura, la nostra tradició, la nostra força, art i ciència d'una Fidelíssima Ciutat que creu en l'amor i en la pau i creu sobre tot amb l'ànim d'activar l'esforç d'un progrés amb unió, treball i voluntat.

Estar avui a Montserrat vol significar la nostra presència i un apropament massiu al cor de Catalunya i voldríem fer-vos sentir a una sola veu i a un sol cor que Alcanar també és català i com a tals, volem sentir-nos integrats a totes les inquietuds d'una Catalunya ferma i pròspera, que camina i avança, que tolera i és demòcrata, que té uns drets i unes dignes llibertats amb tradicions i perspectives de futur.

P. Abat, nosaltres no podem fer més davant Vós sinó que demanar-li oració per a les famílies de la nostra ciutat i donar-li gràcies d'aquesta entrevista tal com som i fer-vos sobretot un prec: els dies 9-10 d'octubre festivitat de la Verge Nena del Remei, Patrona de la Fidelíssima Ciutat d'Alcanar, vingui'ns a celebrar-nos l'Eucaristia i a estar una estona amb nosaltres. Ens alegraria els ànims i és el poble qui li ho demana. P. Abat, la Moreneta d'Alcanar també estaria molt contenta. Gràcies! (Arxiu Eudald).

Fou en aquesta trobada quan el Sr. Alcalde de Montgat, el Sr. Pere José i Hermens prometé posar un nou carrer de Montgat a nom d'Alcanar. Aquest deute pendent després massa anys, quedà saldat nomenant "Plaça d'Alcanar" l'espai adjunt a la nova Biblioteca Tirant lo Blanc, en la festa històrica d'agermanament i d'entronització de la Moreneta 'canareva' a Montgat el 23 de gener de 2003.

La visita a Alcanar del P. Abat de Montserrat Dom Cassià Mª Just fou el dia 11 d'octubre, d'acord amb un programa preparat per l'Ajuntament, que donà gran relleu a les Festes:

- 10 del matí, arribada i recepció davant la imatge de "la Moreneta", amb assistència de l'Ajuntament i Autoritats locals i del Governador Civil. Salutació de l'Alcalde i del P. Abat.

- 11, visita a l'Ajuntament i firma al Llibre d'Honor de la Ciutat.
- Acabat, visita a l'Església Parroquial amb el cant del Virolai i paraules del P. Abat.
- 12, visita al Mirador i pujada a l'Ermita
- 12,30, Santa Missa amb Homilia del P. Abat.
- 13,30, dinar a l'Ermita
- 15,30, visita a la Llar dels Pensionistes a Cases d'Alcanar amb salutació del seu President i parlament del P. Abat.

Una diada, sens dubte, memorable i que va marcar la relació molt particular i permanent d'Alcanar amb el P. Abat i el Monestir de Montserrat.

El Cardenal Arquebisbe de Barcelona, Mons. Narcís Juvany i Arnau, visità també Alcanar en una jornada entranyable.

En un dels viatges amb Mons. Jubany - explica l'amic Eudald que l'acompanyava d'assistent i conductor en el propi cotxe Seat 124, aleshores un digne vehicle episcopal - a la Parròquia de la Verge del Pilar de Cornellà, el 26 d'octubre de 1975, vàrem tenir un diàleg molt intens. Entre altres coses i amb la seva generositat característica, em va preguntar de quina manera em podia satisfer el que suposava dedicar-li aquells caps de setmana en els seves tasques pastorals.

Com que em va insistir, li vaig suggerir la possibilitat que m'agradaria, d'anar junts a la Fidelíssima Ciutat d'Alcanar on ell coneixeria la terra de la meva mare, la bona gent, hi veuria la Moreneta en el seu monument, el Carrer de l'Aspirantat, i visitaríem la Mare de Déu del Remei a la seva ermita, on havíem fet les Colònies la Joventut Aspirantat Sant Jordi de Montgat i, de passada, podíem fer un tomb per on els xics desenvolupaven les seves tasques. També podíem anar a algun prat a collir taronges! Era clar que no hi podia faltar la visita a la Comunitat i Cartoixa de Benifassà. Ho acceptà il·lusionat i només era qüestió d'agenda.

Abans, però, em conferí els Ministeris d'Acòlit i Lector, el dia 8 de novembre de 1975, i en foren testimonis el Prior de la Cartoixa de Montalegre Dom Bertomeu Mª Rotger, el seu Procurador Dom Jesús Mª Arbolí, la meva mare Rosa Parra i Fibla, el Sr. Joan Gil Sancho, ex-Alcalde d'Alcanar, que morí poc després, la seva esposa Teresa Nolla i Fabregat, l'ex-Regidor d'Alcanar Sr. Miguel González, la seva esposa Sra. Providència i els familiars del Sr. Cardenal. Eren temps post-conciliars en què s'inicià un procés, no continuat, de concessió d'Ordes fins al diaconat a seglars.

Així doncs, fou entre desembre de 1975 i gener que es complí aquell programa de l'anada a la Ciutat Fidelíssima, incloent-hi la visita a l'Ajuntament on signà el Llibre d'Or, i al Monestir de Benifassà on la Comunitat Cartoixana el va rebre amb tots els honors a la Sala Capitular. Un Cardenal pot entrar a Clausura amb els seus acompanyants; era la primera vegada que jo hi entrava i recordo la sensació del fred que hi feia. Finalment no podia faltar l'esplai i el goig de collir taronges al prat! (Arxiu Eudald, *Escrit de 18 de març de 2004*).

Mons. Ramon Daumal i Serra, Bisbe Auxiliar de Barcelona a les Festes Quinquennals. A més d'haver visitat alguns cops Alcanar privadament, pernoctant a casa dels pares de l'Eudald, també va presidir la processó de vigília de les dues Festes Quinquennals de 1994 i 1999, coincidint amb una etapa en què l'Eudald col·laborava assíduament amb el Cardenal Arquebisbe titular i amb els Bisbes Auxiliars de Barcelona, acompanyant-los en les seves actuacions pastorals.

Mons. Daumal recorda molt vivament aquella jornada en una expressiva carta que s'inclou al capítol del nomenament de l'Eudald Fill Adoptiu d'Alcanar.

Els veterans del CF d'Alcanar i els del CF Badalona. La distància no ha estat mai un obstacle per mantenir competicions ocasionals però sempre mantingudes, com es fa constar amb motiu de l'agermanament d'Alcanar amb Badalona.

I mentre els monuments i ofrenes de l'Aspirantat a Alcanar, seguien motivant records i

comentaris a les noves generacions, una ventada vandàlica revifaria aquell antic braser, quan podia semblar més apagat que mai.

III

L'ASPIRANT TORNA A ALCANAR - AGERMANAMENT -

*Aquests agermanaments són els que toca potenciar,
els agermanaments que tenen ànima
i que permeten establir vincles reals entre dos pobles, no entre dos governs.*
Jordi Ballesteros i Ventura

1. Reentronització de la Moreneta, 12 d'octubre de 2000

Fredor sobre la pedra òrfena

L'estiu de 1995, la imatge de la Moreneta a l'entrada d'Alcanar aparegué parcialment malmesa, "víctima d'un acte vandàlic, i en el seu altar va passar a regnar-hi la més absoluta fredor sobre la pedra òrfena". (Arxiu Marçal Vidal, *ALCANAR*, núm. 235, nov. 2000, Raquel Begines, *La reentronització de la Moreneta*).

Tot seguit se'n féu ressò la Joventut de Montgat, i l'Eudald escrivia una carta institucional als Representants d'Alcanar que reproduïm sencera no sols per la seva força expressiva sinó pel seu contingut històric:

Il·lm. Sr. Alcalde Francesc Xavier Ulldemolins
Il·ltres. Regidors de l'Excm. Ajuntament
Institucions i Famílies del
Municipi de la Fidelíssima Ciutat d'Alcanar

Badalona, 30 d'agost de 1995

Déu vos guard: El qui us dirigeix aquests mots a tots vosaltres és aquell qui des dels anys seixanta i durant deu anys seguits, va conduir a la vostra Ermita de la Verge del Remei, la "Joventut Aspirantat Sant Jordi de Montgat" a fruit d'aquelles recordades Colònies d'estiu.

Del gust i atencions que sempre hem rebut de vosaltres, del vostre esguard atent, de la vostra disposició i exemplaritat de totes les vostres famílies, fa que encara avui aquells que ahir eren nens, després joves i ara són pares de família, tornin a Alcanar amb les respectives esposes i els seus fills, com a cosa corrent, d'una manera planera i senzilla, per poder reviure i mostrar-los els seus íntims records, guanyats no a canvi de no res, sinó del vostre bon comportament envers nosaltres, que us guanyàreu any rera any l'estima de tots.

Enguany, després d'una de les repetides i agradables visites que molts de nosaltres us fem, hem quedat desconcertats: veure el monument que ostenta la Imatge de la Moreneta a l'entrada nord de la Ciutat, que en el seu dia fou erigit com a "ofrena a la Fidelíssima Ciutat d'Alcanar per la Joventut Sant Jordi de Montgat", constatar amb els nostres propis ulls el que ha estat tota una realitat: tot just veure la imatge mutilada, com venir-nos a la ment que d'una forma vandàlica ens han menyspreat el símbol de Catalunya, que l'Aspirantat Sant Jordi li guarda un record i un respecte immens. Com és natural, després d'un greuge semblant: ¡Tot l'entorn del monument ens ha semblat deplorable!

Tenim present el record entranyable de les visites que varen fer a la vostra Moreneta d'Alcanar: l'Emm. Mons. Narcís Jubany, aleshores Cardenal Arquebisbe de Barcelona, Mons. Ramon Daumal i Serra, Bisbe, l'Abat de Montserrat Dom Cassià Mª Just, llavors titular del Monestir de Montserrat i tantes altres personalitats.

L'Alcanar sempre l'hem sentit entranyable. I ens han caracteritzat les nostres vingudes a la vostra Ciutat d'Alcanar. Com ens podem plantejar aquesta desferra moral? Com que ens consta que totes les famílies d'Alcanar no són insensibles a la cultura ni al progrés, ens unim a elles que han sentit com nosaltres aquesta destrossa. Creient que no els la mereixien, ens plauria que no es repetissin en cap més sentit fets semblants en la nostra història, perquè no es destrossin més els valors immersos en els sentiments d'una Catalunya plural, que avança vers la dignitat d'un poble que camina amb llibertat, i vers l'amor que ens agermana.

Atentament,

Eudald Núñez i Parra, fill de Mare Canareva.

Alcanar-Badalona-Montgat, agost, 1995. (Arxiu Eudald).

Des de Montgat i Badalona s'insistia a trobar una sortida a la reposició de la Moreneta. L'Eudald per escrit i l'entrevista d'un dels primers Aspirants amb el Sr. Alcalde d'Alcanar, obtenien la promesa d'encomanar la restauració a mans expertes, mentre la imatge i la pedra de Montserrat de la seva base seguien zelosament custodiades. Entretant, els Aspirants tenien la consigna de cercar arreu on anaven una nova imatge semblant, que no aconseguien trobar.

D'altra banda i des d'Alcanar, un jove canareu, en Xavier Forcadell i Esteller, arran d'un estudi sobre l'Ermita del Remei, sent curiositat per allò que havia deixat l'Aspirantat. Amb el director acadèmic del projecte, el llavors Vicari d'Alcanar, Mn. Jordi Bertomeu i Farnós decideixen posar-se en contacte amb l'Aspirantat per estudiar a fons tot allò que havia representat aquest jovent per a la població canareva i evitar la buidor de l'oblit històric. El canal escollit seria Laura Juan, una jove canareva que junt amb la seva família, s'havia comunicat tots aquests anys amb antics aspirants i amb l'Eudald.

Es produeixen les primeres converses telefòniques, i allò que havia d'acabar en un humil capítol, remou l'antic caliu i comença un camí que condueix a l'agermanament oficial de les tres ciutats.

La unió fa la força

Tal i com indica la periodista Raquel Begines al EL PUNT diari, de Badalona, del diumenge 22 d'octubre del 2000, fou en Xavier Forcadell qui, coordinat amb l'Eudald, començà a remoure la història per mirar que la imatge de la Moreneta fos recuperada.

Les Autoritats, encapçalades pel Sr. Joan Baptista Beltran i Queralt, cridaren l'Eudald i en Xavier per trobar entre tots una possible solució. S'hi varen fer presents, acompanyats de catorze antics aspirants amb alguns dels seus fills. Aquella entusiasta ambaixada impressionà a l'Ajuntament. Seguiren diverses reunions, anades i tornades i, tot plegat, el que semblava perdut va resultar ser molt positiu.

En aquest punt s'hi afegix la col·laboració d'un expert artesà, el Sr. Salvador Grau i Sales qui no sols va restaurar magníficament la Moreneta malmesa sinó que en el seu taller d'Uildecona, aleshores anomenat "Artesanies Maymar" en treu el corresponent motlle i, per encàrrec de l'Ajuntament d'Alcanar, en fa tres rèpliques en reïna polièster amb bany electrolític.

Coneixent l'interès amb què l'Aspirantat esperava aquella restauració, l'Ajuntament comunicà a l'Eudald que ja podien acudir a veure la renovada Moreneta, i quedaren per al dissabte 23 de setembre d'aquell 2000. La trobada d'un grup dels antics Aspirants de Montgat amb el Sr. Alcalde i amb les persones que hi havien col·laborat, havia estat preparada per part d'Alcanar amb una sorpresa. Mentre els visitants esperaven admirar només la restauració de la 'seva' antiga

Moreneta, quedaven molt gratament sobtats davant de quatre imatges de la Verge de Montserrat, presentades damunt de la bandera catalana: l'antiga, tan bellament restaurada que seguiria a l'Ajuntament, i tres de noves, una destinada al seu primer monument de l'entrada i una altra la donava Alcanar a l'Eudald! Cal dir que l'Eudald reaccionà agraïnt el gest, però oferint d'immediat la Moreneta a l'Aspirantat, és a dir, a Montgat, **on ja la veurem entronitzada**.

Si n'hi ha de records!

Aquella trobada sense protocols en el magnífic edifici del nou ajuntament - un altre moment entranyable compartit per Alcanar, Montgat i Badalona - recordava tantes visites dels xics del Remei a l'Alcalde Sr. Joan Gil Sancho, amb igual cordialitat en el seu despatx, molt més modest aquells dies ja llunyans de Colònies.

Tots junts acordaren fer la reentronització durant les pròximes Festes d'Alcanar. 'Contents com unes pasqües' els sorpresos Aspirants pujaren a la parròquia per visitar al Sr. Rector. En breus moments d'espera davant l'església s'organitzà una tertúlia entranyable amb veïnes i veïns que abraçaven en Marçal Vidal, *lo petitó*, i els altres 'xics del Remei' reconeixent-los en aquells joves pares de família.

Després de l'obligada visita al Remei, retornaren eufòrics a Montgat amb la nova imatge que caldria dur a Montserrat. Amb l'estada de la Moreneta a Montgat, es va convocar una assemblea. Molt gran fou la sorpresa del Regidor de Cultura, de l'Alcaldessa i del Rector de Montgat quan amb poques trucades i després de tants anys, es van aplegar més de 150 persones, per plantejar-se la participació entusiasta en l'anomenada 'reentronització de la Moreneta a Alcanar'.

La invitació a la diada d'Alcanar recordava el tarannà d'aquell jovent: "*Do you remember?* Som, som, som els cavallers... Anem a Alcanar! Són 2000 'cucas'. Tenim autocar i bona paella. Truqueu al Jordi Abad per les reserves!" (Arxiu J. Gómez, àlbum 4).

La imatge canareva fou beneïda a Montserrat. Coincidint amb el tradicional Pelegrinatge de la Parròquia de Montgat, el dia 8 d'octubre, 'la Moreneta d'Alcanar' fou portada fins a l'escalinata del Monestir de Montserrat pels joves de l'Aspirantat i des d'allí en processó cantant les lletanies fins al cambril on fou beneïda pel Prior de la Basílica, en una celebració conjunta amb els montgatins que seguirien a Montserrat fins al dia 10, amb els estralls de les recents inundacions ben visibles. (Arxiu J. Gómez, àlbum 5, Sant Joan de Montgat, núm. 5; desembre 2000, *El Jubileu a Montserrat, 8-11 d'octubre*).

S'havia previst "agafar flama dels llantions i no apagar-la fins a Alcanar". Després del retorn el mateix dia 8, la Moreneta estigué al monestir de les Carmelites Descalces de Tiana i va presidir els cultes parroquials de Montgat.

Reentronització

El 12 d'octubre de 2000, per les festes del Remei, aquells joves de Montgat, amb uns anys de més, van retornar a Alcanar, tot recordant antigues experiències.

L'Ajuntament d'Alcanar va organitzar la rebuda de l'expedició. Una vegada arribats a la població, es va celebrar un ofici commemoratiu. Seguidament, la comitiva va dirigir-se al lloc on es va dur a terme la reentronització de la Moreneta restaurada. Havent acabat la cerimònia la vila d'Alcanar va convidar els montgatins presents a una paella al pati de la que va ser llar d'alguns joves de l'Aspirantat, l'Ermite del Remei.

Tothom va gaudir molt i ja es parla de donar continuïtat a aquest acte entre canareus i montgatins que es va iniciar fa uns trenta anys. (Arxiu J. Gómez, àlbum 5, MONTGAT, Informatiu Municipal, *L'Aspirantat visita Alcanar*).

De l'anterior resum, l'historiador vol remarcar l'imperi, per damunt de tot, de la cordial hospitalitat d'un Alcanar estimador tanmateix de les pròpies tradicions. Amb quina naturalitat i

fervor, aquell “ofici commemoratiu” ja tradicional, era celebrat a La Bassa en honor de la Verge del Pilar, entronitzada l'any 1952, dins les Festes del Remei; i amb quina naturalitat, acabat l'acte, s'anunciava que calia dirigir-se “a les Fletxes” on seria entronitzada justament la Moreneta! L'observador atent recordava un cop més, l'escalf acollidor - jamai ni per res qüestionat - de tots els Alcaldes i famílies d'Alcanar envers aquella Joventut Sant Jordi, que amoïnava en altres indrets on també presidien “las flechas de la Falange” de grat per força com arreu.

La comitiva arribà, doncs, al monument recuperat per a la Moreneta, amb espai enjardinat i plataforma on s'havien instal·lat la placa commemorativa de 1971, i una altra que recorda aquesta nova efemèride.

Una festa memorable amb una gran multitud d'Alcanar, Badalona i Montgat fent pinya entorn a la Moreneta. Quina emotiva remor de comentaris entorn a fotografies gelosament guardades! Els Aspirants hi eren presents amb els fills “petitons” com ells en altre temps a les Colònies, que amb ulls encuriosits es preguntaven per què aquelles mostres d'estimació dels seus pares amb tanta gent d'Alcanar, alguns dels quals també lluien el fulard festiu de l'Aspirantat.

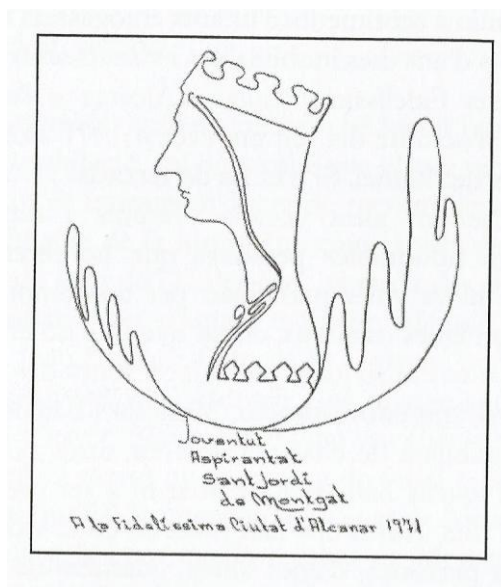

Míriam i Jordi Cañada, dia 12 d'octubre de 2000, hereus d'un futur encara més agermanat

La nova imatge de la Mare de Déu de Montserrat fou solemnement alçada i col·locada damunt la seva antiga ‘pedra montserratina’, competint-hi autoritats i aspirants entre els aplaudiments d'aquella enardida sardana de germanor.

Intervingueren amb encès entusiasme els Rectors de Montgat i d'Alcanar, l'Alcalde de Montgat, Sra. Rosa Alemán i Serra, l'Alcalde en funcions de l'Ajuntament de Badalona, Sra. Paquita Teruel, el Sr. Joan Andreu Boria i Subirats que era l'Alcalde d'Alcanar l'any de l'entronització de la Moreneta, l'Eudald Núñez i Parra i l'Alcalde, Sr. Joan Baptista Beltran. L'acte fou moderat pel Sr. Xavier Forcadell.

Tothom coincidí que era una noble actuació portada a terme amb la voluntat de tothom d'agermanar les tres ciutats. Del parlament de l'Eudald que es va distribuir complet amb la silueta de Montserrat dissenyada pel mateix Eudald, vegem-ne aquest fragment:

(...) Avui és un dia de joia: hem pogut constatar que la noble voluntat de servei de les vostres distingides autoritats d'Alcanar ens torna l'estimada Moreneta sobre la mateixa pedra montserratina bellament esculpida amb què ens obsequià el Monestir de Montserrat, per mitjà del seu recordat i estimat abat Cassià Mª Just. Tornem a tenir entre nosaltres la gloriosa imatge de la Patrona dels bisbats de la nostra terra.

Aquesta vivència d'avui ens fa reviure, com he dit, aquells íntims sentiments d'infants enjogassats i, a la vegada, devots d'uns dies inoblidables i viscuts amb íntima joia en aquesta Fidelíssima Ciutat d'Alcanar a l'entorn d'aquell 10 d'octubre del sempre evocat 1971 amb motiu de les Festes del Remei. Si n'hi ha de records!

Ens sentim altra vegada oferents i representants **d'aquelles** honorables persones que ho feren possible. Tothom hi va voler participar: per descomptat, tots els amics i amigues canareus ja que tots ho érem per naturalesa o ens hi sentíem per l'afecte mutu des de molt de temps existent entre Alcanar, Montgat i Badalona, davant la impossibilitat de citar ara, tots els altres pobles amics. Molts d'aquells han volgut tornar-hi a ser presents en la festa de tots. Altres ens han precedit en la vida. De totes aquestes persones, d'unes altres, guardem-ne un emotiu agraïment i record en aquest moment festiu:

Senyor Batlle de la Fidelíssima Ciutat d'Alcanar, Joan Baptista Beltran i Queralt, senyor Francesc Llagostera, regidor de Governació i Festes, i la resta de consellers del Magnífic Consistori. Senyors Consellers del Magnífic Ajuntament de Montgat, senyor Rector d'Alcanar, senyor Rector de Montgat. Bons amics Albert Castell i Xavi Forcadell, Sr. Josep Ibáñez i López, President i representant del Casal Català d'Anglaterra, i altres conciutadans amics i amigues de la Ciutat tota d'Alcanar en nom dels qui érem i som Joventut Aspirantat Sant Jordi i fills: Gràcies, gràcies per la vostra gesta generosa de sempre, entre nosaltres, fet que en tot temps ho hem volgut reconèixer i regraciar (...).

Eudald Núñez i Parra, fill de mare canareva. (Arxiu J. Gómez, àlbum 4, *L'Aspirantat Sant Jordi ha tornat a Alcanar*).

I afegia el Sr. Alcalde:

Continuant amb el que molt bé ha dit l'amic Eudald en la seua salutació, cal dir també que el que venim a celebrar aquí no és únicament l'acte de reentronitzar la sagrada i bella imatge de la Moreneta, com ja vam fer un 1r d'octubre de l'any 1971. Per cert,

portada des de Montserrat per quatre joves d'aquell moment: Manolo Valls, Agustí Grau, Juan Enrique Carcellé i jo mateix, també un dia de Festes del Remei d'Alcanar. Una imatge aquella que mai hauria d'haver estat malmesa del seu altar, perquè era, és i continuarà essent un patrimoni de tot el poble d'Alcanar.

(...) Al Butlletí Informatiu d'Alcanar de l'octubre de 1983, es donava la benvinguda a l'Abat de Montserrat que, en aquells moments visitava la Ciutat, i recordant ara la referència que es feia sobre "la gent canareva senzilla i treballadora, i també capaç de fer grans coses", val a dir que no hem canviat gens ni mica. Perquè encara tenim aquesta capacitat que va més enllà dels reptes pròpiament materials, i arrela en la conservació dels llegats més antics i en el manteniment de les promeses fetes pels nostres avantpassats, i com és el cas present en la restauració d'una imatge que continuem estimant amb la mateixa força i de la mateixa manera: ja tenim aquí la imatge de la Moreneta canareva!

(...) I avui, en dia 12 de les Festes d'Octubre, a l'any 2000, ens enorgullim doblement de poder reentronitzar la Moreneta al seu altar. Ara des d'aquí li demanem amb humilitat, que ens done la Seua segura protecció, permetent-nos de retre-li públic homenatge en aquesta molt honrosa celebració.

Que la llavor que l'Aspirantat Sant Jordi de Montgat va sembrar al llarg d'aquells anys d'esperances i anhels, tingue una continuïtat d'agermanament entre els pobles de Montgat, Badalona i Alcanar.

Joan Batiste Beltran i Queralt, Alcalde d'Alcanar

Alcanar, 12 octubre de 2000 (Arxiu Eudald).

Finalment i mentre es cantaven les estrofes del Virolai, hi hagué l'ofrena floral a nom dels col·lectius i de molts particulars visitants. De part d'Alcanar feren l'ofrena les pubilles de la ciutat del 2000, les Srtes. Anna Fibla Richart - Pubilla Major -, Rosa Colell Sancho, Cinta Fernández Puchades, Rosa Sancho Sancho, Neus Subirats Centelles, Sílvia García Bort, Anna Adell González, Ruth Hidalgo Vilar, Mercè Esteller Subirats, Èrika Bel Queralt, Rosa Barranco Reverter, Mireia Garriga Sancho, Mireia Do Nascimento Serret, Anna Escura Sancho, Elisabet Castell Ferrer, Cristina Casals Garriga, Jahel Tomàs Caudet, Àngels Reverter Reverter, Àngels Cano Adell, Anna Querol Nolla, Rosa Beltran Valls, Rosa Matamoros Juan, Paloma Geira Tel, Sílvia Notario Queralt i Jèssica Sánchez Romero.

Bona part de la multitud enfilà el camí de l'Ermita on va seguir la festa amb l'arrossada de germanor. A l'hora dels brindis, l'Alcalde d'Alcanar, en nom de tota la població, va reiterar la donació a l'Eudald, de la rèplica de la Moreneta, - en agraïment de tants anys al servei de les tres ciutats - i ja anuncià oficiosament la pròxima celebració d'agermanament d'Alcanar amb Badalona i Montgat.

L'Eudald, recordant aleshores que Montgat fou el bressol de l'Aspirantat, va avançar-se a oferir aquella imatge a la Sra. Alcaldessa de Montgat, a la població i a la Joventut Sant Jordi, sempre que li fos destinat un lloc digne. Aquest gest obria un nou capítol, l'entronització de la Moreneta a Montgat.

La multitud de canareus, badalonins i montgatins amb els seus alcaldes davant del Remei aquell 12 d'octubre de 2000, expressava l'antic agermanament de les tres poblacions.

La Parròquia de Montgat recordava així la jornada:

Encara ressonen els ecos de l'anada a Alcanar amb la projecció que de la nostra Parròquia i la nostra vila encapçalades pel Rector i per la màxima autoritat la Batllessa Sra. Alemany i dos Regidors més, ha aconseguit l'antic Aspirantat Sant Jordi dirigit per l'Eudald, 'lo Català'. Es pot dir que tots els nois i noies d'aquella època, ara ja casats i afillats, s'hi van fer presents i van revivre amb emoció continuada la reentronització de La

Moreneta a l'entrada del portal sud de Catalunya.

Trenta anys d'història quedaven enrera que ho havien estat d'esbarjo, de festa i de vacances, però sobretot d'amistat entranyable, d'espiritualitat eclesial renovada i - per què no? - d'humil contribució al naixement de l'encara difícil democràcia i de la impensable autonomia del nostre país.

I més enllà de les paraules, el batec entusiasta dels cors i la joia desbordant de les poblacions que han quedat unides per sempre amb uns símbols ben significatius i sobretot amb un agraïment etern. (Arxiu J. Gómez, àlbum 5, Sant Joan de Montgat núm. 5; desembre, 2000, *L'anada a Alcanar*, 12 d'octubre).

Alcanar, Montgat i Badalona reentronitzen la Moreneta, dia 12 d'octubre de 2000

Encara és com si fos ahir!

Al Montsià, la Moreneta és la porta l'Alcanar - “portal de Catalunya” com repetien els xics del Remei - i, a distància de tants anys, segueix essent el punt màgic on cada trobada remou passat, present i futur de les tres poblacions avui agermanades, Badalona, Montgat, Alcanar.

Alcanar ha recuperat un símbol del seu passat recent. La imatge de la Moreneta recordarà sempre els llaços existents entre aquella joventut de l'Aspirantat Sant Jordi i el nostre municipi, però és també un emblema d'agermanament entre Montgat, Badalona i Alcanar... i ara podem dir que no ha passat el temps a l'altar de la Moreneta. (Arxiu J. Gómez, àlbum 5, *ALCANAR*, núm. 235, novembre, 2000, Raquel Begines, *Reportatge*).

A l'entorn de la Moreneta reentronitzada, els antics aspirants comentaven com **podrien** donar als seus fills, la formació i les alegries juvenils que ells havien gaudit:

“L'esperit d'un poble és la seva gent - diu en Marçal Vidal -. L'Aspirantat ens va donar un estil de vida i ara el més important és que aquest esperit es pugui tornar a activar amb els nostres fills. L'esperit és viu”. Aquells xiquets, avui pares de família, estan decidits a reactivar el moviment escolta. El retrobament amb la gent d'Alcanar ha estat el que ha fet encendre l'espurna, i estan decidits a ressuscitar l'Aspirantat perquè la canalla d'avui també s'eduqui en els valors i en la convivència com ells fa prop de quaranta anys.

Advoquen la col·laboració per reagrupar-se: “Necessitem suport”. En tot cas són

conscients que el moviment s'ha d'adaptar a la realitat d'avui, tot i que parteixi dels anys seixanta. "Ha de ser el seu, no és el nostre". (Arxiu Marçal Vidal, EL PUNT Diari, Badalona, 22/10/2000, Raquel Begines, *L'esperit és viu*).

Finalment, plau constatar:

Que la Comissió de Govern d'Alcanar en sessió de data 19 d'octubre de 2000, va aprovar per unanimitat dels membres presents, els següents acords, el text del qual es transcriu:

6.- Torn obert de paraula.

(...) L'Alcalde vol destacar el ressò que ha tingut l'acte celebrat el passat 12 d'octubre a la nostra població, amb **la reentronització de la imatge de la Moreneta**.

- L'Abat de Montserrat, Dom Josep M. Soler, ens ha enviat unes ratlles per fer-se present en aquest acte, la qual cosa la Comissió de Govern li vol agrair.
- El senyor Emili Roura Casademunt, en nom del president del Casal Català de la Gran Bretanya Josep Ibáñez, ens felicita des de Bournemouth (Anglaterra) per la reposició de la imatge.
- També volem agrair des de la Comissió de Govern l'assistència a l'acte de tots els participants de l'Aspirantat Sant Jordi vinguts des de Montgat i Badalona i molt especialment l'amic Eudald i Núñez, que en la propera sessió de Ple volem nomenar-lo fill predilecte d'Alcanar.
- Agrair la presència de l'Alcalde de Montgat, senyora Rosa Mª Alemán, i de l'Alcalde en funcions de Badalona, senyora Paquita Teruel. (Arxiu J. Gómez, àlbum 5, *Certificació*).

2. L'amic Eudald, Fill Adoptiu d'Alcanar, 29 d'abril de 2001

No era cap secret que l'antic monitor de les Colònies, seguia tenint molt a veure en tot allò que unia Alcanar, Montgat i Badalona. Així ho expressava l'Alcalde el dia de la reposició de la Moreneta a Alcanar:

(...) També voldria agrair públicament els esforços i la col·laboració de l'Eudald, fill de mare canareva i des d'avui i per sempre fill adoptiu d'Alcanar; que sempre ha tingut Alcanar en la seua memòria. I és que si poguéssim trobar un "ofici" - inexistent, com és lògic - però que ens servís per definir què vol dir sentir-se "canareu", jo diria que podríem dir que és: ser un "estimador de la terra", perquè ell ho és i així ho demostra avui, acompanyant-nos en aquest emotiu acte. (Arxiu Eudald, Joan Baptista Beltran, 12/10/200, *Reentronització de la Moreneta*).

La proposta de nomenar l'Eudald Fill Adoptiu d'Alcanar fou molt celebrada per la Joventut Aspirantat Sant Jordi que formà una 'Comissió d'Amics de l'Eudald', integrada per Josep Gómez, Marçal Vidal, Isidre Freixa de Montgat, i Pere Gual de Badalona. Es coordinaren amb l'Ajuntament d'Alcanar per participar en aquell esdeveniment i, en una primera informació 'a tots els amics de l'Eudald', expressen: "No cal que us manifestem la immensa satisfacció que sentim amb aquesta col·laboració". (Arxiu J. Gómez).

Però l'Eudald escrivia decidit al Sr. Beltran, en una comunicació personal:

Hi ha una cosa que em permeto dir-te, i que quedi ben clara: si s'aconseguís homenatjar la meua persona, jo sentiré que l'homenatge s'adreça a tots els Canareus i Canareves, Montgatins i Montgatines i Badalonins i Badalonines, ja que tots hem actuat amb unànime sentiment. (Arxiu Eudald, d'una carta de 13/nov./2000).

Entretant l'Ajuntament d'Alcanar acordava instruir un expedient administratiu, incoat pels Srs. Regidors Francesc Llagostera Fibla i Josep Bort Esteller, per tal de procedir al primer nomenament de Fill Adoptiu de la Ciutat a nom del Sr. Eudald Núñez i Parra. I el Ple de la Corporació, el dia 25 d'abril de 2001 proposa aquest nomenament d'acord amb el Decret de l'Alcaldia de 20 de febrer de 2001.

PROPOSTA DE NOMENAMENT DEL SR. EUDALD NÚÑEZ I PARRA, COM A FILL ADOPTIU D'ALCANAR.- L'Alcalde, senyor Joan Bta. Beltran Queralt (APAL), inicia l'exposició d'aquest punt dient que li sembla que és un tema d'ampli coneixement. És un assumpte que ja es va comentar en el seu moment, i fins i tot em sembla ser en l'època que estava el regidor Alfons Montserrat (ERC) en l'àrea de Cultura, es va plantejar per tres raons fonamentalment.

La primera raó perquè l'ajuntament d'Alcanar havia aprovat des de feia deu anys (25, març, 1991) un Reglament d'honors i distincions, i encara no s'havia posat en praxis cap nomenament. Per tant, enteníem que el fet de nomenar fill adoptiu d'Alcanar el Sr. Eudald Núñez Parra serviria també una mica com a experiència pilot per a d'altres nomenaments que es faran "a posteriori", i que també són de domini públic.

Continua dient que la segona qüestió és que l'Eudald Núñez Parra representa, i aquí s'ha dit moltes vegades, una glopada d'aire fresc a Alcanar, en la dècada dels anys seixanta-setanta que jo personalment vaig viure. Ell representava en aquells moments, jo

diria que tota una aportació de catalanitat que va fer aquí a Alcanar, i unes relacions solidàries entre les joventuts d'aleshores entre Alcanar i Montgat.

I la tercera raó, perquè pensem també que és bo incrementar les relacions d'amistat i col·laboració entre els pobles; i el fet que Badalona és poble amb uns lligams molt estrets amb Alcanar (...). (Arxiu Eudald, *Acta del Ple, de data 25/04/2001*).

I amb el compliment de tots els requisits legals que s'esmenten a la referida Acta, el mateix Ple de l'Ajuntament d'Alcanar, adopta aquests acords:

Primer: Atorgar el nomenament honorífic de Fill Adoptiu d'Alcanar al senyor Eudald Núñez i Parra, d'acord amb allò previst a l'article 7è, i a través del procediment i la votació fixats al paràgraf 2n de l'article 13è del Reglament Especial d'Honors i Distincions d'Alcanar.

Segon: Celebrar l'acte solemne de concessió del nomenament esmentat el proper diumenge dia 29 d'abril, d'acord amb allò establert a l'article 15è del Reglament Especial susdit.

Tercer: Notificar el present acord a la persona honorada, i així mateix a totes les persones i institucions que constin com a interessades en l'expedient administratiu instruït a l'efecte.

Aquell càlid diumenge 29 d'abril de 2001 marcava, doncs, una nova fita de retrobament d'Alcanar amb Montgat i Badalona. Al Centre Cívic, amb l'assistència massiva dels canareus i d'unes de 700 persones vingudes d'arreu del país, es procediria a refrendar dit nomenament, amb un seguit d'actes minuciosament programats: un escenari esplèndid que s'emplenaria de ciutadans de tot Catalunya, presidits per les autoritats dels tres municipis. De bon principi, s'havia pensat en un acte senzill a l'Ajuntament!

A prop de les 10 hores del matí, davant la Moreneta canareva, les autoritats locals i pubilles 2001 donen la benvinguda a l'expedició del Barcelonès i del Maresme. Després d'unes paraules del Rector de Montgat, es fa l'ofrena floral de cada col·lectiu i de molts particulars, i es canta el Virolai.

En una comitiva informal i festiva, la multitud acompanya les Autoritats locals amb les Alcaldesses de Montgat i Badalona i Regidors dels tres Consistoris, camí de la Casa de la Vila on van signar el protocol al Llibre Oficial de l'Ajuntament.

Acte seguit, i a compàs de la Banda Municipal d'Alcanar, l'impressionant seguici d'autoritats locals i visitants amb la multitud es dirigeix cap al Centre Cívic sota un sol radiant que s'unia a la festa.

A l'amplíssim local festivament guarnit i ple de públic expectant, s'iniciava l'acte moderat pel Sr. Xavier Forcadell i Esteller. Comença intervenint la Secretària Accidental de l'Ajuntament d'Alcanar, la Srta. Cristina Cid Reverter, que llegeix l'Acord de Ple pel que s'aprova atorgar el nomenament.

Acte seguit, el Sr. Emili Roura, carnet núm. 33 de la Joventut Sant Jordi, presenta en una glossa de rigor, el perfil personal de qui era mereixedor del nomenament. Relata els lligams del Sr. Eudald Núñez i Parra amb Alcanar, tant personals com a través de la seva llarga tasca formadora de jovent, i el defineix com a 'creient, català, ciutadà', recordant múltiples anècdotes de canareus i montgatins per als quals *l'Andalet lo català* ha estat sempre sinònim de *l'amic Eudald*.

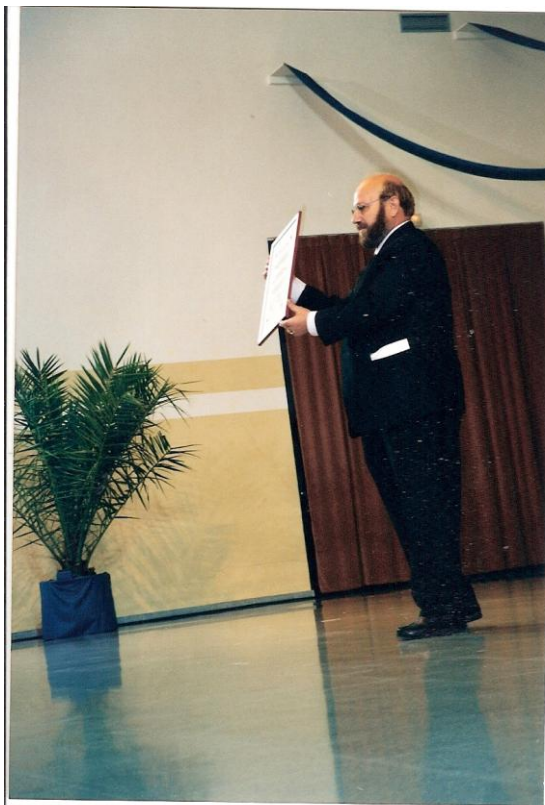
Després, intervé l'Alcaldessa de Montgat, Sra. Rosa Alemán i Serra, agraint-li personalment tot el que va fer per educar als avui homes de bé de Montgat, motiu pel qual fa que sigui profeta a la seva pròpia terra, a més d'ésser-ne el fil conductor que fa que **les** tres ciutats s'agermanin.

Acabat, intervé l'Alcaldessa de Badalona, la Sra. Maite Arqué i Ferré, recordant l'onada migratòria que s'havia produït a començaments de segle, de ciutadans d'Alcanar cap a Badalona, de les coincidències culturals i folklòriques, i sobre tot de la ferma voluntat per part del consistori

badaloní de començar, d'una vegada per totes, l'agermanament d'ambdues ciutats.

I arriba el moment en què és llegit per la Secretària Srta. Cristina Reverter i Cid, i és atorgat al Sr. Eudald Núñez i Parra el nomenament de Fill Adoptiu de la Ciutat d'Alcanar:

Ajuntament d'Alcanar. En sessió extraordinària celebrada el 25 d'abril de 2001, el Ple de la Corporació ha acordat nomenar FILL ADOPTIU D'ALCANAR AL SR. EUDALD NÚÑEZ I PARRA, en reconeixement a la seva valuosa tasca de molts anys en pro de l'agermanament dels pobles de Badalona, Montgat i Alcanar.

*Entenc que l'homenatge s'adreça a tots,
que tots hem actuat amb unànime sentiment.*

Efusivament felicitat per les personalitats de la presidència, l'Eudald comparteix amb els assistents la seva emoció:

Digníssimes autoritats, benivolgudes i benvolguts amigues i amics d'Alcanar, així com de Montgat, de Badalona i de Barcelona i tothom arreu de Catalunya o d'on sigueu, que esteu presents en aquest solemne acte d'afirmació cívica i popular, així com els que, per diversos motius aliens a la seva voluntat no poden acompanyar-nos!

Res no seria, si el que es fa no provingués d'una força interior, de la que no sabem ni el com ni el per què. Energia que transforma la senzillesa en camí planer, com per aguaritar uns moments a través dels anys i per adonar-te a través del temps, com el plançó d'olivera tendre d'ahir, avui s'ha consolidat en vetust tronc que dona saba i frescor de la terra a la seva vida, i uns fruits que amb llarg silenci, es fan percebre pel seu color, i és que potser la terra ha estat assaonada any rera any amb pluja primerenca, al llindar de la tendra primavera. Gota de rosada, alba gratificant, sol naixent... Tot és carisma que respon a les necessitats del futur.

En aquests moments d'emoció íntima, deixeu-me esplaïar l'agraïment que, per tot el

que jo he pogut aportar a aquesta obra d'agermanament, dec a la meua estimada mare Rosa Parra i Fibla, canareva, que molts de vosaltres encara recordareu, i que em va saber transmetre l'esperit viu que ella va copsar, des del seu naixement **en** aquesta ciutat d'Alcanar, dels homes i dones que la formaven.

Tot plegat es pot veure com un dot, que jo no sé explicar adequadament i que solament puc intentar fer entendre amb l'afecte íntim del cor. I, per això, sortosament, em sento envoltat de molts cors, que han fet vida amb mi i amb els sentiments de tots. Accepto aquest nomenament amb vera senzillesa. Mentrestant el meu interior bateja amb no massa força escodrinyant-me a mi mateix i tot i obrint una pregunta: Quan hom proporciona gratuïtament un tarannà en una convivència d'equip i es situa desinteressadament entre esforç i silenci de cor, ¿com es podria merèixer un començament i sospesar l'oferta de gratitud a canvi, si el lliurament abans ja era generós i altruista? I... cogitant profundament sobre aquest afer, hom pot trobar resposta, en descobrir que hi ha moltes persones, també amb silenci, que s'esforcen treballant per a unir Catalunya, ciutats i pobles, testimonialment amb afecte i tendresa.

Excel·lentíssim senyor Alcalde de la fidelíssima ciutat d'Alcanar, Joan Baptista Beltran i Queralt i Magnífics senyors Regidors del seu Ajuntament, Excma. senyora Maite Arqué, Alcaldessa de Badalona, Excma. Senyora Rosa Maria Alemán, Alcaldessa de Montgat, Comissió Gestora de la Joventut Aspirantat Sant Jordi de Montgat que ha vingut i viu encara més, la il·lusió d'unir pobles, Sr. Joan Badia i Mn. Joan Nonell, Srs. Joaquim Gual que fa només set dies estaves a cures intensives, companys vinguts expressament, de PIHER-Badalona, de Holding Olímpic i del MACBA, Coral Gavina, digníssims senyors Josep Ibáñez i Elena Ribero, President i Secretària del Casal Català de la Gran Bretanya, Mr. Robert Horvattes i senyora, que heu arribat des de Gonesse, França, "amigos i amigas de habla castellana que nos habéis ayudado en este proceso de compenetración de pueblos i que os tengo en mi corazón en ésta y en la otra vida... gracias!"

Gràcies també a valtros canareus, canareves, Xavi Forcadell, i a tots els barcelonins i barcelonines, badalonins i badalonines, montgatins, montgatines, que som d'un altre extrem de la Catalunya singular, voldríem transmetre-us la nostra il·lusió per a dir-vos que tots estem al vostre costat, per sempre. Això vol ser resposta al record que naltros considerem envers vosaltres, amics per sempre. Us dono gràcies fent acció de gràcies, vivint agraïdament tot el que visc! Sense tots vosaltres, aquest acte no seria i, si es fa, és per amor i companyonia. Gràcies pel testimoni de la vostra presència i lliurament.

Amb un record ben tendre per a la Verge Nena del Remei a la casa de tots, l'Ermита d'Alcanar. Gràcies a Ella i a tots i cadascuna i cadascun de vosaltres! Rebeu la meua més cordial salutació a totes i a tots. Visca Catalunya!

Vostre per sempre, l'Eudald, badaloní i fill de mare canareva. (Arxiu Eudald).

Els qui, "per diversos motius aliens a la seva voluntat no poden acompanyar-nos" ja ho havien comunicat a l'Eudald felicitant-lo: un ampli ventall d'antics i actuals directius i companys de treball, i de nombroses personalitats eclesiàstiques, coincidents a expressar que "això és un reconeixement de tot el teu treball callat i constant en què t'has dedicat sempre en bé del jovent". (Arxiu J. Gómez, Josep Ignasi Ullés, Carmelites Descalços, Badalona, *Carta de 24 d'abril de 2001*).

Ben eloqüents són les paraules del nou Prior de la Cartoixa, institució que amb renovat esperit, va sempre col·laborar amb el moviment juvenil promogut per l'Eudald:

(...) Coneixent la teua il·lusió per l'Aspirantat St. Jordi, i tota la teua trajectòria, ens alegrem de cor, i sobre tot per a tu té de ser un motiu de joia el reconeixement oficial i sincer de la teua dedicació, i de la gran estima que et tenen els teus "germans adoptius".

Et desitjo, en nom propi i de tots els de casa, que Déu t'ajudi en tot, i que tots

plegats, sapiguem donar gràcies a Déu per estimar-nos com a Pare. (Arxiu J. Gómez, Fr. Jesús Mª Arbolí, Montalegre, Tiana, *Carta de 2 de febrer de 2001*).

Vegi's la comunicació tan cordial del venerable badaloní, avui nonagenari, Mons. Ramon Daumal, Bisbe Auxiliar emèrit de Barcelona:

Barcelona, març de 2001

JOVENTUT ASPIRANTAT SANT JORDI

Benvolguts Amics de l'Eudald,

He rebut l'amable carta invitant-me a l'acte oficial del nomenament de Fill Adoptiu de la Fidelíssima Ciutat d'Alcanar a l'Eudald Núñez i Parra al qui m'hi uneix una amistat i relació d'anys, en els que m'havia parlat de l'Aspirantat de Sant Jordi de Montgat i de les Vacances d'estiu a Alcanar.

A l'agrair-vos l'amabilitat de la invitació, he d'excusar-me d'assistir-hi, per les limitacions d'edat, 89 anys, i salut. Déu sobretot.

Però, vull fer-m'hi present, amb aquestes lletres, perquè les hi entregueu a ell, o si ho creieu oportú i és possible, les llegiu en l'acte, perquè crec que es mereix aquest reconeixement, i desitjo li consti la meva personal estima i sincera felicitació.

Aquest acte honora als Amics de l'Eudald, que reconeixen el bé que d'ell reberen en l'Aspirantat de Sant Jordi de Montgat; com honora, també, a Badalona d'on és fill l'Eudald, i Alcanar, Ciutat Fidelíssima, que recorda el pas de l'Aspirantat de Sant Jordi de Montgat, amb un monument a la Mare de Déu de Montserrat, expressió de la unió i estima mútua entre l'Aspirantat i el poble que l'acollia.

Alcanar és una Ciutat molt viva, en el meu record personal. De retorn de la Cartoixa de Benifaçà, he visitat el Santuari de la Mare de Déu del Remei, celebrant-hi la santa Missa; i un any, invitat pel Sr. Rector, vaig presidir un dels dies de les Festes Quinquennals en honor de la Verge del Remei, on vaig descobrir i viure la joia i devoció de tot el poble, per mantenir una tradició que mou d'entusiasme a tothom per ornamentar tots i cada un dels carrers i honorar a la Mare de Déu del Remei, que passa, sense excepció, per davant de totes les cases.

Al reiterar la meva personal adhesió a l'acte de nomenament de Fill Adoptiu de la Fidelíssima Ciutat d'Alcanar al bon amic Eudald, felicito als amics de l'Eudald, saludo atentament a l'Ajuntament d'Alcanar, a tots els meus conciutadans badalonins, que acompanyats per l'Alcaldessa, assisteixen a l'acte, i a tots ia cada un dels Aspirants de Sant Jordi de Montgat i familiars, a qui demano, facin una pregària en nom meu i per a mi, davant la imatge de la Moreneta Canareva.

Queda de tots, affm. En Crist i la Mare Verge,

Ramon Daumal i Serra, bisbe auxiliar emèrit

(Arxiu Eudald; Ramon Daumal, *Carta*).

Va cloure l'acte l'Alcalde d'Alcanar dient que el que s'està celebrant és un acte cívic de reivindicació canareva i catalana. Tot recordant anècdotes dels xics del Remei compartint amistat i alegria amb els xics canareus, va acabar reiterant la decisió del Consistori d'agermanar-se amb Montgat i Badalona

La participació de la *Coral Gavina*, dels Carmelites de Badalona, va coronar aquella emotiva celebració amb peces del seu repertori i amb el cant final de La Senyera llargament aplaudit.

Finalment, un dinar de germanor a l'hotel Carles III a Alcanar Platja, l'únic de la rodalia capaç d'encabir els 800 comensals i que encara féu impossibles per atendre a darrera hora més acompanyants dels anunciats.

Dels parlaments i de l'intercanvi de records en aquest dinar, tan íntim i càlid com multitudinari, cal remarcar que els fills dels antics aspirants varen recollir una placa de plata

gravada, a la Joventut Aspirantat Sant Jordi, detall que en Marçal Vidal agraïa en nom de tots, mentre expressava els sentiments i la situació d'aquell moment:

Els components de la Joventut Aspirantat Sant Jordi de Montgat avui estem agraïts a tots els aquí presents, especialment a les autoritats d'Alcanar, Badalona i Montgat.

Som aquí per fer companyia al nostre bon, anava a dir amic, però l'Eudald per nosaltres sempre ha estat el germà gran.

Estem contents perquè sabem que l'Eudald també està molt content. Ell que sempre passa per la vida llaurant dret, sense fer soroll, que fuig de tota mena de protagonisme i reconeixement, avui rep aquest merescut homenatge del poble d'Alcanar que tant estima i tant ens el fa estimar a nosaltres.

Fa gairebé 40 anys que l'Eudald va fundar l'Aspirantat a Montgat i han estat 40 anys d'anades i tornades junts a Alcanar. Per això podem dir sense por d'equivocar-nos que el sentiment i l'estima que té i ens ha fet tenir per aquest poble i la seva gent, no es pot mesurar ni explicar en paraules.

Nosaltres continuarem anant, venint i enfortint llaços d'amistat, encara amb més motiu, doncs, com ja hem dit abans, "el nostre germà gran és Fill Adoptiu d'Alcanar!".

Alcanar forma part de la nostra vida. De tots i de cada un de nosaltres. Tant és així que la Moreneta regalada en el seu dia per l'Aspirantat de Montgat, presideix l'entrada a la vostra ciutat. Això és testimoni de l'acceptació i afecte que teniu envers nosaltres, de la mateixa manera que ho és que, de petits, ens deixéssiu viure sota el mantell i protecció de la Verge Nena del Remei.

Venir a Alcanar és, doncs, venir a casa de l'amic que té sempre la porta oberta, que és la manera com es reben els amics.

Amb tot, aquest agraïment rebem aquest obsequi que avui ens feu; però se'ns planteja l'interrogant de on posar-lo.

L'Aspirantat és viu i té de continuar existint, per tal de fomentar la fraternitat, l'amistat i els bons sentiments entre la canalla de Montgat.

L'Aspirantat és viu, però viu al carrer. Li manca un espai físic on continuar existint i on posar en lloc d'honor com es mereix, aquest regal. Ens resistim a pensar que l'Aspirantat pugui morir amb nosaltres.

Voldríem que els nostres fills fossin dipositaris d'aquest amor i generositat que l'Eudald ha sabut transmetre'ns.

Per tant i amb aquesta voluntat, volem que siguin els nostres fills els qui deixin en dipòsit i tutela aquest regal en mans de l'Eudald, fins que finalment tinguin un lloc on guardar-lo de manera digna com es mereix. Ells tenen dret a disfrutar del seu Aspirantat Sant Jordi a Montgat, i nosaltres tenim el meravellós deure de fer-ho possible. Ells són el futur d'un món millor i més humà. Potser depèn de nosaltres. Moltíssimes gràcies a tothom! (Arxiu Eudald, *Text original*).

Encara un fragment del brindis del Regidor de Cultura i Relacions Ciutadanes de Montgat, Sr. Josep Manuel Abad:

:

Alcalde, alcaldesses, canareus, canareves:

Un cop més, la vida dels nostres pobles es torna a creuar. Avui per reconèixer i agrair a l'Eudald tot el que ha fet per la gent: un "canareu" que ha fet molt per Montgat, en tant que ha fet molt per la gent de Montgat.

Vet aquí que fa ben poc temps, amb la Joventut Aspirantat Sant Jordi re-entronitzàvem la imatge de la Moreneta. D'aquell dia recordo el clima de germanor difícilment explicable: sentiments, emocions que, per la seva naturalesa són pròpies de persones, que les institucions no podem generar, simplement transmetre de part d'altres

persones.

Potser no sigui jo la persona més escaient per dir-ho, però crec que l'Eudald es mereix ser fill predilecte de qualsevol poble i, si mai ho fóra, de ben segur - i els qui el coneixeu coincidireu amb mi - que té el que ha de tenir una persona per ser l'amic predilecte. (Arxiu J. Gómez, àlbum 5, *Text original*).

La diada tingué un ampli ressò. El Full Diocesà de Barcelona, 18, març, 2001, l'anunciava amb el titular *Distinció al fundador de la Joventut Aspirantat Sant Jordi de Montgat*; *ALCANAR*, núm. 241, de maig, 2001, li dedica portada i un ampli **reportatge** interior; **EL PUNT de Badalona**, 30, abril, 2001, conté una crònica on Maite Monroi escriu:

Proclamen el badaloní Eudald Núñez primer fill adoptiu d'Alcanar en un acte multitudinari. Centenars de persones de Badalona, Alcanar i Montgat van ser-hi presents.

L'Ajuntament d'aquesta ciutat del Montsià ha volgut distingir amb aquest nomenament un home - nascut a Badalona, de pare badaloní i mare canareva - que ha invertit els seus esforços personals a través del club de joventut Aspirantat de Sant Jordi, de Montgat, ja des dels anys seixanta, per mantenir els lligams i fomentar el coneixement mutu entre aquelles contrades del Maresme i el Barcelonès i la ciutat d'Alcanar (....). (Arxiu J. Gómez, àlbum 5).

Però l'Eudald seguiria repetint: "Jo considero que no m'han fet a mi Fill Adoptiu d'Alcanar sinó a l'Aspirantat Sant Jordi de Montgat". (Arxiu Eudald, EL PUNT, Badalona, 11, des. 2001, *Eudald Núñez, fill adoptiu d'Alcanar*).

A boca de fosc, els autocars de Badalona i Montgat encara van pujar al Remei, junt amb l'Alcalde i acompanyants d'Alcanar. No podien faltar ni la Salve dins l'Ermiteja ni el Cant dels adéus a l'esplanada, com a totes les sortides de l'Aspirantat.

I entre abraçades de comiat, en aquell cel rogenc des de l'Ermiteja ja s'entreveïen les festes d'agermanament.

L'Eudald posa un fulard nou al Primer aspirant

3. Agermanament d'Alcanar amb Montgat i amb Badalona

Les arrels de germanor creades a darreries del segle XIX amb l'emigració d'Alcanar a Badalona, les reforça el retorn a Alcanar d'un jove badaloní, fill de mare canareva, amb un estol de nois i noies que s'anomenen Joventut Aspirantat Sant Jordi de Montgat. Les sorprenents coincidències naturals, històriques i socio-culturals semblen, un cop més, capricis del destí.

Unes mateixes aigües mediterrànies per on ja hem vist transitar ciutadans i mercaderies del Montsià a Badalona, banyen les tres poblacions amb igual tradició marinera, amb el reclam actual de les seves platges i amb 'un mar sempre present'.

Alcanar posseeix antigues torres costaneres de defensa contra pirates turcs, algerians, genovesos, mentre el Turó de Montgat, amb el seu castell ja documentat l'any 1006 i la seva torre, té referències històriques a fets bèl·lics per la seva situació estratègica, a més de conservar la torre de guaita i de defensa de Ca n'Alsina (s. XV-XVI).

És en aquest Turó de Montgat - "mons ocatus", muntanya suau segons Joan Corominas - (Mons Hecate, Monte Katum, Montecatho, etc), on diverses excavacions han confirmat l'existència d'un assentament ibèric, datat entre els anys 2000 al 500 aC. i depenent del Turó d'en Boscà de Badalona. Semblantment Alcanar posseeix a la Moleta del Remei, el poblat preibèric de Sant Jaume-Mas d'en Serrà, un jaciment arqueològic d'interès excepcional i un dels més importants d'Europa. (Arxiu J. Gómez, àlbum 7; Regidoria de Cultura d'Alcanar, *Sant Jaume d'Alcanar, Porta de la Mediterrània*).

Mentre el taronger és conreu predominant dels prats d'Alcanar, "cal destacar en el terme actual de Montgat, aleshores de Tiana, a l'igual que en les veïnes viles d'Alella i el Masnou, l'important cultiu de taronges tant pel comerç interior com per a l'exportació que es perllongà fins l'any 1891, en què una forta glaçada destruï els camps de tarongers que passaren a incrementar les també importants plantacions de vinya". (Abelard Chimisanas, MONTGAT, Imatges per a la memòria, *Els antecedents històrics*).

Per damunt de tot, cal remarcar que també canareus i badalonins s'identifiquen amb la felicitat expressió de l'esmentat historiador: "Els montgatins, el millor patrimoni de la Vila". Les variants 'germanor', 'agermanats' i 'agermanament' aviat es repeteixen a les cròniques de totes tres poblacions:

Durant els primers anys de les colònies i conduïts per la gentilesa dels veïns de la ciutat, es decidí l'ofrena d'una llàntia a l'Ermita, i qui havia de dir que d'aquest començament en vindria anys més tard l'agermanament quasi oficial - amb l'entronització de la Moreneta - de dos pobles que fins llavors s'havien ignorat: Montgat - Alcanar! (Garbí, núm. 5; abril, 1972. Jaume Sunyol, *Una vida que segueix*).

A la primera entronització de la Moreneta a Alcanar, el 12 d'octubre de 1971, el lema "Montgat-Alcanar Germans" presidia la carrossa principal, i el recordatori imprès per l'Aspirantat en diu "diada de germanor". Més tard, la festa de la reposició de la Moreneta a Alcanar el 12 d'octubre de 2000, donà el tret de sortida cap a la ratificació d'un agermanament llargament viscut:

Que la llavor que l'Aspirantat Sant Jordi de Montgat va sembrar al llarg d'aquells anys d'esperances i anhels, tingui una continuïtat d'agermanament entre els pobles de Montgat, Badalona i Alcanar. (Arxiu J. Gómez, *ALCANAR*, núm. 235, novembre 2002, J. Bta. Beltran, *Salutació*).

L'Eudald expressava la realitat prèvia al reconeixement oficial, després del seu nomenament

com a Fill Adoptiu d'Alcanar:

Heus ací que Alcanar, Montgat i Badalona hem quedat per sempre agermanats i units, com avui ho hem pogut tornar a constatar, d'una manera senzilla i natural. I tot es deu a la generositat de tota la vostra ciutat d'Alcanar, que sou i heu estat tots vosaltres i la Joventut Aspirantat Sant Jordi de Montgat, que amb el vostre ajut i generositat ens comunicàreu la joia, la pau i la tendra alegria, en l'esguard de la Verge Nena del Remei, a casa vostra, a casa nostra, en la casa de l'Aspirantat i a l'Ermita del Remei. (Arxiu J. Gómez, *ALCANAR*, núm. 235, novembre, 2000, S. B. *El reportatge*).

Actes previs

D'acord amb la voluntat dels ciutadans de les tres poblacions, els respectius Ajuntaments varen aprovar en Ple ordinari i per unanimitat, la ferma voluntat de dur a terme l'agermanament, previst per al novembre de 2002. Multitud d'actes institucionals i d'iniciatives privades seguien el seu curs.

Montgat

Del Ple de l'Ajuntament en sessió celebrada el 27 de juliol de 2001, ens plau especialment extraure'n aquests fragments:

VIII.- PROPOSTA DE L'ALCALDIA DE MANIFESTAR LA VOLUNTAT DE FORMALITZAR L'AGERMANAMENT AMB EL MUNICIPI D'ALCANAR

Atès que els darrers temps l'Ajuntament de Montgat ha mantingut i intensificat les relacions institucionals i socials amb la població d'Alcanar, a rel de diversos actes programats per l'Aspirantat Sant Jordi de Montgat i l'Ajuntament de Badalona, en els que s'ha fet palès que les relacions d'amistat i solidaritat entre els municipis de Montgat, Badalona i Alcanar continuen vius.

Vist l'interès formal manifestat per un grup de veïns del municipi que formen part de la Joventut Aspirantat Sant Jordi de Montgat, entitat del municipi que ha tingut llaços de germanor amb el municipi d'Alcanar des de fa trenta-nou anys, per tal que el municipi de Montgat formi part del programa d'agermanament intermunicipal entre els municipis de Badalona, Alcanar i Montgat.

Donat que des de l'Ajuntament de Badalona s'està creant una comissió ciutadana d'agermanament amb els municipis de Montgat i Alcanar.

Atès que aquest Ajuntament valora molt positivament la història comuna que ens uneix amb el municipi d'Alcanar a través de vivències dels joves de l'Aspirantat i l'interès ciutadà manifestat per formalitzar de manera oficial els llaços d'amistat entre aquests municipis.

ACORDS:

Primer.- Manifestar la voluntat de l'Ajuntament de Montgat d'iniciar els tràmits administratius necessaris per a dur a terme l'agermanament entre les poblacions de Montgat i Alcanar d'acord amb les peticions formulades per escrit per la Joventut Aspirantat Sant Jordi de Montgat.

Segon.- Traslladar els presents acords a l'Ajuntament de Badalona i l'Ajuntament d'Alcanar a fi i efecte que en tinguin coneixement, i facultar a l'Alcaldia per impulsar el procediment adient.

Sotmesa a votació, la proposta és aprovada per unanimitat de tots els Srs. Regidors assistents. Montgat, 26 de setembre de 2001. (Arxiu Eudald, Joan Josep Viejo Personat,

Secretari, *Certificació*).

La Parròquia també es congratulava perquè “segons llegim al Butlletí de Montgat, s’està projectant l’agermanament d’aquestes dues viles, gràcies a la presència que hi tingueren els nostres antics joves de l’Aspirantat Sant Jordi de la nostra Parròquia allà pels anys 60. Els felicitem i ens felicitem”. (St. Joan de Montgat, desembre 2001, *Montgat-Alcanar*).

Montserrat fou un cop més protagonista del memorable aplec al Monestir, el 2 de desembre de 2001, amb el motiu de fer-hi públic l’acord d’agermanament entre municipis. També hi dúiem la Moreneta donada per Alcanar a l’Eudald i per ell a l’Aspirantat i a Montgat, per tal que fos el P. Abat qui la beneís. I significava també la celebració del “desè aniversari de la presència de la Verge de Montserrat a Londres”, segons es referirà seguidament.

Jornada entranyable que reuní prop de cinc-centes persones d’Alcanar, Montgat, Badalona i Barcelona a la basílica de Montserrat. En aquella missa conventual, ressaltaven els fulards d’Aspirants i familiars que miraven de reüll si arribaven els pelegrins canareus amb seriosos problemes de trànsit, els quals, finalment i contenint l’emoció, es van incorporar a la concurrència.

La benedicció de la imatge pel nou Abat de Montserrat, Dom Josep Mª Soler, s’hagué d’improvisar dins mateix de la basílica perquè la sala prevista no encabia aquella gran gentada. De part de Montgat hi assistia el Consistori en ple, i d’Alcanar l’Alcalde i alguns regidors amb 200 acompanyants. De Badalona havia sortit un autocar amb amics també de Barcelona.

La magnificència del temple afegia sentiment a un acte íntim amb intervencions intensament cordials. Vegem-ne uns fragments del text publicat a la revista *ALCANAR*, núm. 249, gener, 2002, amb el títol *Alcanar, Montgat i Badalona més prop de l’agermanament*:

L’Alcalde de Montgat, Sra. Rosa Mª Alemán i Serra:

Moltes gràcies en primer lloc a Vós, pare Abat de Montserrat i gràcies a tota la vostra comunitat per l’honor i deferència amb el poble de Montgat (...). Voldria dir-vos que tots hem vingut aquí amb gran respecte i que, de ben segur, us puc avançar que des d’aquest moment portarem aquest acte a la memòria i en el cor; segur, Pare Abat, que aquesta Verge, a partir d’aquest moment formarà part de tota la nostra complicitat espiritual. Rebeu aquest petit present - una ceràmica de l’artesanía montgatina - en nom de la ciutadania, que és símbol del mil·lenari de Montgat; s’ha representat en una lletra que com Vós veureu significa la “M” de mar, la “M” de muntanya, la “M” de Montgat, però també evidentment, la “M” de Montserrat. Gràcies, P. Abat!

L’Alcalde d’Alcanar, Sr. Joan Bta. Beltran:

Rvdm. Pare Abat, regidors i alcaldessa de Montgat, i regidors d’Alcanar, amics de la Joventut Aspirantat Sant Jordi de Montgat: si no recordo malament d’aquí 24 anys, Montserrat celebrarà el seu mil·lenari. L’Abat Oliba, l’any 1025, va construir aquest edifici que ha estat emblema i referent del poble català durant moltíssims anys. Aquí fa 30 anys uns joves d’Alcanar, auspicats per la joventut Aspirantat Sant Jordi, de Montgat, van pujar per tenir una Moreneta que des d’aleshores presideix l’entrada a la nostra població (...). Per això avui també volem dipositar aquí, a Montserrat, un escut, un emblema de la nostra ciutat, de la fidelíssima ciutat d’Alcanar, perquè quedi present i al mateix temps sigui l’inici d’aquest agermanament que s’ha de produir entre les poblacions de Badalona, Montgat i Alcanar, sota els auspicis de l’Eudald Núñez i la benedicció del P. Abat i de Montserrat. Moltes gràcies!

L’amic Eudald:

Ja ho veieu, Rvdm. P. Abat, estem aquí dalt, autoritats i persones amigues que

representem els pobles d'Alcanar - Montsià -, Montgat i Badalona, davant la Moreneta i davant Vós, a la Casa Monàstica i Pairal de Catalunya.

No ho faríem si no fóssim conscients del que fem! El segell que la vostra benedicció imprimeix a la "Moreneta Montgatina" procedent de la Fidelíssima Ciutat d'Alcanar, ens encoratja als Agermanaments que properament celebrarem entre Montgat-Alcanar i entre Badalona-Alcanar. (...) Gràcies al bon Déu. Gràcies P. Abat. Gràcies excel·lentíssimes autoritats d'Alcanar, Montgat i Badalona. Gràcies a la Joventut Aspirantat Sant Jordi, junt amb tots vosaltres, AMICS inseparables de la noble Mediterrània, que mai ens heu deixat, i que tots junts, hem fet possible els agermanaments d'Alcanar, Montgat i Badalona.

I el P. Abat de Montserrat Dom Josep Mª Soler va acabar dient:

(...) És amb molta alegria que us rebem en aquesta casa de la Mare de Déu. Alegria personal meua, i alegria també de la comunitat. Sempre Montserrat ha volgut ser, i és gràcies a Déu - esperem que ho continuï essent - un lloc d'acolliment i d'agermanament.

Per això estic content que en el moment que prepareu aquest agermanament entre Alcanar i Montgat, i també amb la participació de la ciutat de Badalona, hàgiu volgut pujar a Montserrat, perquè d'alguna manera sigui la imatge de la Mare de Déu de Montserrat la que, per influx d'aquest agermanament, va ser present a Alcanar per iniciativa i col·laboració de gent de Montgat fa 30 anys, rebuda i acceptada pels ciutadans d'Alcanar; una imatge de la Mare de Déu que en el seu patronatge sobre les nostres terres va agermanant tots aquells que protegeix com a fills seus (...).

Dins mateix de la basílica el P. Abat va compartir amicalment amb els presents i va deixar escrit en el Llibre d'Or de l'Aspirantat:

A la Joventut Aspirantat Sant Jordi de Montgat com a record d'una jornada memorable celebrada a Montserrat, als peus de Santa Maria, que ens agermana en la fe i en els valors cívics autèntics.

Que Santa Maria us beneeixi abundantment en la seva intercessió davant Jesucrist, que beneeixi les vostres persones, les vostres famílies i les vostres activitats.

Avui, la presència d'una digna representació d'Alcanar, de Montgat i de Badalona, ens encoratja a continuar treballant pel bé del nostre País i per testimoniar l'Evangeli de Jesús.

Josep Mª Soler, Abat de Montserrat. Montserrat, 2.12.01. (Arxiu Eudald. *Llibre d'Or*).

Les autoritats l'acompanyaren fins al peu d'escala de les estances monacals, on varen comentar el pròxim agermanament i la presència de les imatges de Montserrat a Alcanar, a Montgat i a Londres.

Alcanar, Montgat i el Casal Català del R.U. a Montserrat, 2-12-2001

La imatge va ser portada en un festiu seguici per la plaça del monestir i va presidir el dinar multitudinari de germanor al restaurant Montserrat, amb què va cloure aquella trobada pensant en les pròximes celebracions.

Entretant, la Comissió Ciutadana d'Agermanament de Montgat estudiava amb les autoritats locals, la ubicació definitiva de la Verge de Montserrat i la dedicació d'un espai públic a nom d'Alcanar. A més, promovia l'assistència a una "ofrena floral a la Moreneta, Patrona de Catalunya, a càrrec de la Joventut Aspirantat Sant Jordi de Montgat i de Badalona" - com anunciava el Programa de Festes d'Alcanar, 2001 - a migdia del divendres dia 12, amb la voluntat de repetir cada any aquesta ofrena com un enllaç permanent.

Alcanar

La regidoria de Turisme, s'ha abocat de ple en la promoció turística del municipi d'Alcanar, mitjançant l'assistència a multitud de fires i salons monogràfics que es duen a terme arreu de Catalunya, Andorra i l'Estat Espanyol. El passat mes de juny, va assistir per primer cop a la Fira del Viatge, l'Oci i l'Aventura de Badalona, que va tenir lloc els dies 8, 9 i 10 (...). Alcanar aquest cop ha participat de forma individual, fruit dels llaços d'amistat i col·laboració que sempre han existit entre les dues ciutats, i que darrerament s'han vist intensificats fruit del procés d'agermanament que s'ha iniciat (...). L'estand d'Alcanar va tenir molt d'èxit ja que van ser molts els badalonins i badalonines que s'apropaven a l'estand per fer els comentaris sobre els vincles d'amistat que uneixen aquestes dues ciutats, sobre l'acte d'agermanament o sobre els lligams familiars que mantenen amb el municipi canareu. Altres van descobrir Alcanar com un punt proper de destinació per oxigenar-se, descansar, desconnectar i meravellar-se. (Arxiu J. Gómez, àlbum 6, *ALCANAR*, núm. 243, juliol, 2001, *Alcanar a la Fira de Badalona*).

L'estiu ens predisposa a un tipus de relacions humanes diferents. Els prats són habitualment l'escenari idoni per compartir un bon dinar amb els amics i familiars, descansar, conversar i, en definitiva, conèixer.

El passat 19 d'agost va tenir lloc un dinar de germanor entre la comissió pro-agermanament Alcanar-Badalona-Montgat i els membres de la comissió canareva que ha d'organitzar properament un viatge a Montserrat. Els membres d'aquestes comissions van reviuir per unes hores tot un seguit d'anècdotes que van servir en temps passat per enriquir els valors de convivència i de civilitat de la seva joventut. (Arxiu J. Gómez, àlbum 7, *ALCANAR*, núm. 245, Setembre, 2001, *S'intensifiquen les relacions entre Alcanar, Montgat i Badalona*)

Badalona

Amb data de 8 de març de 2001 el Sr. Manuel Armentero i Molina, informava en una circular:

Davant la iniciativa d'un grup de ciutadans de Badalona amb llaços familiars i amistosos amb la població d'Alcanar, s'han començat a realitzar gestions per donar a conèixer les característiques de la relació històrica entre ambdues poblacions.

Un grup de ciutadans de Badalona van viatjar fins a la població del Montsià i van participar a una trobada amb pobladors locals juntament amb autoritats dels dos municipis.

El proper dia 20 de març a les 20,00 hores, al Museu Municipal es realitzarà una trobada per tal d'informar sobre tots aquests fets i escoltar les propostes dels presents. (Arxiu J. Gómez, àlbum 5, Manuel Armentero, *Circular Badalona, 8 de març de 2001*).

El 23 maig de 2001 la Sra. Mª Reyes Bellido, Coordinadora del Programa d'Agermanaments convoca la reunió preliminar en la qual el Regidor Delegat d'aquest Programa presenta l'Oficina que coordinarà intercanvi general d'aportacions.

Al Museu de la Ciutat de Badalona, el 4 de juliol del 2001, l'historiador Joan Rosàs i Reverté va pronunciar una conferència molt concorreguda sobre "Lligams històrics Alcanar-Badalona", presentada pel pedagog Sr. Joan Soler i Amigó.

El Gorg tindrà una plaça en què garrofers, tarongers i oliveres típics d'Alcanar configuraran un parc temàtic. Aquesta és la proposta que més afecta Badalona, de les

diverses plantejades per la comissió ciutadana d'agermanament amb Alcanar i que s'emmarquen dins l'objectiu que l'agermanament no sigui un fet purament institucional sinó "un agermanament viu, ric des del punt de vista cultural i de relació".

Una relació que va començar fa més de 150 anys segons va explicar Joan Soler Amigó. De fet, l'historiador badaloní Joan Rosàs va ratificar les explicacions de Soler dient que "tots els badalonins típics tenen un avi o besavi d'Alcanar" (...).

Manuel Armentero, de l'oficina d'agermanaments, va comentar la possible inclusió de Montgat, on va sorgir l'Aspirantat Sant Jordi, fundat pel badaloní i fill adoptiu d'Alcanar Eudald Núñez. Entitat que ha mantingut durant anys relació amb Alcanar. (Arxiu J. Gómez, àlbum 6, EL PUNT, divendres, 6 de juliol de 2001, Diana Calvo, *Badalona fa un pas per avançar en l'agermanament*).

EL PUNT, de dimecres, 23 de gener de 2002, informava d'una segona reunió de la comissió d'agermanament de Badalona, Montgat i Alcanar, i que "la comissió ciutadana la formen l'Aspirantat Sant Jordi, diverses entitats del districte vuitè i els ajuntaments de Montgat i Badalona". (Arxiu J. Gómez, àlbum 7).

És en el text de l'Acta d'aquesta reunió que hi llegim un llistat de propostes, algunes de les quals han estat realitzades i altres marquen el camí d'un futur esperançador:

S'accepta anomenar un carrer o plaça amb el nom de Ciutat d'Alcanar al barri del Gorg i impulsar un parc monogràfic de les canareves i canareus al Parc de Ca l'Arnús-Can Solei, d'acord amb els dictàmens que es donin al Pla d'usos de ca l'Arnús. Un parc que es pot dir "el jardí d'Alcanar", amb mostres de la seva vegetació i que representi aquest municipi del Montsià.

El Sr. Eudald Núñez proposa la importació de les taronges d'Alcanar, per apropar els mercats municipals.

Es proposa un partit de futbol entre veterans, iniciativa dels veterans del Club de Futbol Badalona; els pessebristes de Badalona demanen que els seus pessebres s'exposin a Alcanar.

S'esmenta la necessitat d'intercanvis culturals amb colònies per als nens i nenes d'ambdues ciutats, així com la participació d'ambdues ciutats en esdeveniments puntuals de promoció turística i gastronòmica. El Sr. Mateu Rotger proposa crear un premi literari sobre l'aventura dels agermanaments, o la convocatòria dels Premis Ciutat de Badalona, Ciutat d'Alcanar sobre història, literatura, etc., que podria generalitzar-se com a Premi artístic dels Agermanaments i no tan sols d'Alcanar, etc.

Finalment, tot i reconèixer que "tantes coses quedaven pendents", s'elegeix al Sr. Eudald Núñez com a portaveu i enllaç en aquests temes amb Badalona, Montgat i Alcanar. (Arxiu Eudald, Programa Director d'Agermanaments, Badalona, 23, gener, 2002, *Acta Comissió Ciutadana*).

Les propostes es varen viure intensament, fins i tot amb algun malentès que servia, finalment, per refermar l'encert de l'agermanament:

Em sembla apropiat, a la vista d'algunes reaccions que he copsat després de la nota que va publicar ahir el diari El Punt, fer-vos arribar les següents consideracions: (...) Lamento que algú hagi pensat, - com em consta - que aquí estem posant traves a l'agermanament o que estem polititzant el tema (...). CIU, i jo mateix personalment, (no tinc sang canareva però sí que en tenen els meus fills), estem encantats amb l'agermanament amb Alcanar. Hem dit des del primer dia que aquests agermanaments són els que toca potenciar, els agermanaments que tenen ànima i que permeten establir vincles reals entre dos pobles, no entre dos governs". (Arxiu Eudald, Jordi Ballesteros i Ventura, Regidor, Badalona, 31 de gener de 2002, *Consideracions*).

Els Veterans del CF Badalona, el dia 20 de juliol de 2002 s'enfrontaren a l'Agrupació de Veterans d'Alcanar en la VI^a edició del memorial Mingo Serra - fundador dels Veterans -, al camp municipal de la travessera de Montigalà. En representació d'Alcanar acompanyà l'equip canareu, el

Regidor de Turisme Sr. Josep Bort i el de Governació, Cultura i Festes, Sr. Francesc Llagostera. Aquest acte, “emmarcat en les tasques per impulsar l’agermanament entre Badalona i Alcanar”, tingué un segon partit durant les Festes del Remei: “els Veterans de Badalona es desplaçaran aquest dissabte, 12 d’octubre, a Alcanar on a les 12 del matí faran una ofrena floral a la Verge de Montserrat juntament amb l’Associació de Veterans d’Alcanar i acompanyants de l’Aspirantat Sant Jordi de Montgat. Posteriorment, a les 17,45, Veterans Futbol Club Badalona i Associació Veterans Alcanar disputaran un partit amistós a l’estadi municipal La Fanecada”. (Arxiu J. Gómez, àlbum 7, *ALCANAR, Festa del Remei, 2002*).

L’anar i venir entre competicions esportives i reunions preparatòries, conformen el panorama que farà efectiva una aspiració de molts anys: que les nostres ciutats estiguin sempre més agermanades, perquè compartim realitats que han de fer més forts tants vincles comuns que interessen al progrés de les tres ciutats.

La diada a Alcanar amb Montgat i amb Badalona

Alcanar es va vestir de festa des del dissabte, 9 de novembre de 2002, primer dia de la “II Tardor Cultural” (9, novembre – 8, desembre) amb la inauguració de la Casa O’Connor, bellament restaurada i amb destinació a museu local i a exposicions estables i itinerants. D’època modernista (s. XIX-XX), situada al carrer Generalitat, 14, fou dels O’Connor, una de les tres famílies nobles de la població i, a l’actualitat, propietat municipal.

El rètol “Sala Eudald Núñez” damunt la porta d’una de les aules, indicava que en el seu interior s’hi guarda l’arxiu personal que el Sr. Eudald Núñez ha donat a la Fidelíssima Ciutat d’Alcanar, aportant-hi, com a Fill Adoptiu, els seus llibres i objectes més preuats. Ell mateix explica els motius i el contingut d’aquest espai:

Badalona - Alcanar - Montgat

M’oferíu la possibilitat que expliqui per què vaig donar el millor que tenia en la meua intimitat i sentiments a la Casa O’Connor de la Fidelíssima Ciutat d’Alcanar, Montsià. Doncs bé, atrapat per una qüestió sensible com era l’oferiment inesperat d’una sala al meu nom de part de l’Ajuntament d’Alcanar, davant les Alcaldesses de Badalona i Montgat, ensem Ciutadans i Ciutadanes de tres Ciutats preconitzades als agermanaments, encara que fou espontani, em semblà prudent fer-hi donació de tot el que per a mi havia aconseguit en la meua vida i que tenia un valor humà, sobretot en llibres, que podien servir

per a consulta a la joventut i als més grans d'aquesta magnífica Ciutat d'Alcanar. El que hi vaig donar, tot fou guanyat, treballat o bé comprat durant els anys de la meua història.

Amb goig animo a no quedar-nos res, quan amb senzillesa i simplicitat de cor - encara que costi - pot servir d'utilitat als altres. (Arxiu Eudald, *Manuscrit*, 19, juliol, 2004).

Aquesta inauguració ja havia fet avançar l'arribada de bona part dels invitats forans que, amb els seus fulards verdivermells i el banderí de la Joventut Aspirantat Sant Jordi s'unien a l'Eudald i al públic i Autoritats d'Alcanar a l'interior de la Casa O'Connor.

Breus i molt càlides expressions d'estima, seguides d'un generós refrigeri, precediren el recorregut cultural pels espais esplèndids de tan noble edifici.

El matí del diumenge, dia 10, arribaven puntuals les ambaixades oficials de Montgat i Badalona. Emotiva rotllana de germanor davant la Moreneta, ofrena de flors, cant del Virolai i cap a la Plaça de l'Ajuntament on hi hagué la recepció d'autoritats.

Presidí el saló de Plens, l'Alcalde d'Alcanar Sr. Joan Bta. Queralt, l'Alcalde de Badalona Sra. Maite Arqué, l'Alcalde de Montgat Sra. Rosa Alemán i regidors dels respectius Consistoris. Els assistents que l'omplien de gom a gom, vivien l'emoció d'una fita esperada de molts anys.

La lectura i signatures dels respectius "protocols d'agermanament" començà **puntual** a les onze del matí.

Obviant la formalitat literal del text, presentem un resum substancial, indicatiu de les sòlides garanties passades, presents i futures de l'agermanament.

Per Alcanar-Badalona

Atenent

- a les relacions i llaços familiars amb aquesta població des de començament del segle XX, amb l'arribada a Badalona de canareus/ves per a la construcció del ferrocarril i l'eclosió industrial de la ciutat. Algunes d'aquestes famílies van quedar-se a Badalona iniciant una nova vida aquí. Fins i tot avui moltes conserven les seves cases pairals a la vila d'Alcanar,

- que les relacions institucionals van coincidir amb el nomenament com "Fill Adoptiu" d'Alcanar d'Eudald Núñez i Parra el 20 de febrer de 2001,

- a l'experiència que durant anys van portar endavant l'Aspirantat Sant Jordi amb grups de joves excursionistes de Badalona i de Montgat a les vacances d'estiu,

- a la celebració durant 10 anys de la "Festa de l'Espàrrec" al Districte 8è de Badalona amb espàrrecs collits a Alcanar,

- que els dos Ajuntaments als seus respectius plens municipals van aprovar la voluntat d'agermanament amb data 24 d'abril de 2001 a Badalona i de 30 de novembre de 2001 a Alcanar,

Acorden:

PRIMER: Desenvolupar programes de cooperació i d'intercanvis i informacions, experiències i iniciatives:

- *En l'àmbit turístic*, desenvolupar un calendari de participació als esdeveniments que es realitzin a ambdues ciutats.

- *En l'àmbit esportiu*, la participació d'equips de veterans dels equips de futbol de Badalona i Alcanar en partits commemoratius, i promoure l'intercanvi esportiu d'equips de base.

- *En l'àmbit econòmic*, impuls d'intercanvis comercials amb Alcanar (Tarragona).

- *En l'àmbit del jovent*, intercanvi de grups d'esplai entre joves d'ambdues localitats.

- *En l'àmbit institucional*, l'Ajuntament de Badalona promourà contactes i la col·laboració entre els diferents municipis agermanats per tal de desenvolupar projectes concrets com ara compartir la col·laboració cultural entre les ciutats.

SEGON: Crear una Comissió Ciutadana per a la coordinació, seguiment i impuls del present

protocol, la qual vetllarà per l'acompliment del mateix i mantindrà reunions periòdiques que en facilitin el funcionament. D'aquesta Comissió s'anomena portaveu a Eudald Núñez i Parra i en serà màxim responsable la regidora delegada del Programa Director d'Agermanaments.

TERCER: Contribuir mútuament a donar vida al present Conveni i coordinar-ne com més millor les respectives tasques.

Per Alcanar-Montgat

Atenent

- que les relacions i els llaços d'amistat entre les poblacions de Montgat i Alcanar han estat fermes i continuen vives a través de la voluntat ferma d'ambdós municipis d'agermanar-se,

- que els darrers temps i amb motiu de diversos actes programats per l'Aspirantat Sant Jordi i l'Ajuntament de Montgat s'han intensificat les relacions institucionals i socials amb la població d'Alcanar, i amb el nomenament com a "Fill Adoptiu" d'Alcanar del Sr. Eudald Núñez i Parra,

- la llarga història de relacions socials i culturals mantingudes entre els joves de l'Aspirantat Sant Jordi de Montgat durant les seves vacances a Alcanar,

- que tant l'Ajuntament de Montgat com l'Ajuntament d'Alcanar, van aprovar la voluntat d'agermanament, amb data 17 de juliol de 2001 a Montgat, i el 30 de novembre de 2001 a Alcanar, i que ambdues poblacions estan convençudes que l'agermanament entre municipis és un dels mitjans més eficaços per assolir i mantenir la pau i l'harmonia entre els pobles, amb l'objectiu comú de treballar per la pau, el progrés i la llibertat, per tot això:

Acorden:

1. Desenvolupar activitats de cooperació i d'intercanvi d'informacions, experiències i iniciatives en els àmbits cultural, esportiu, social i institucional.
2. L'Ajuntament de Montgat promourà i vetllarà per mantenir contactes i fomentar la col·laboració entre els municipis de Montgat i Alcanar, per tal de desenvolupar projectes concrets i compartir la col·laboració cultural entre els municipis.
3. Crear una Comissió Ciutadana per a la coordinació, seguiment i impuls del present protocol, la qual vetllarà per l'acompliment del mateix i mantindrà reunions periòdiques que en facilitin el funcionament. D'aquesta Comissió s'anomena portaveu al Sr. Isidre Freixas i, com a responsable municipal, al Regidor de Cultura i Relacions Ciutadanes, Sr. Josep Manel Abad i Navarrete.
4. Contribuir de manera conjunta a l'assoliment dels objectius del present conveni i coordinar de manera efectiva les tasques que calgui.

I aquests acords específics, segellaven el compromís solemne amb la lectura d'un "jurament" ben expressiu de les responsabilitats inherents a tot agermanament. En resumim els conceptes bàsics:

- convençuts de respondre a les profundes aspiracions i a les necessitats reals dels nostres pobles,

- conscients que la civilització occidental trobà llur bressol en les nostres antigues "ciutats", primeres institucions que foren capdavanteres en la conquesta de l'esperit de llibertat,

- considerant que l'obra de la història ha de continuar a escala universal, però en aquest món no serà veritablement humana en la mesura en què els homes visquin lliures en ciutats lliures,

En aquest dia, segellem el compromís solemne

- de mantenir llaços permanents entre els Ajuntaments de les nostres ciutats, d'afavorir intercanvis entre els seus habitants en tots els àmbits per a desenvolupar, a través de la comprensió mútua, el sentiment viu de la fraternitat europea i de la solidaritat universal,

- de conjugar tots els nostres esforços per tal de contribuir, en la mesura de les nostres possibilitats a l'èxit d'aquesta necessària empresa de pau i prosperitat.

Les màximes autoritats van elevar el clima emocional del moment:

“Avui és un dia històric en què celebrem l’agermanament de tres ciutats” va afirmar l’alcalde canareu, Batiste Beltran, en obrir l’acte institucional que va aplegar centenars de veïns de Badalona, Montgat i Alcanar en un saló de sessions ple com un ou. En primer lloc, Beltran va enumerar els vincles històrics que han unit Alcanar amb Badalona i Montgat, des que a mitjan segle XIX els primers canareus van deixar els camps del Montsià per anar a treballar a les obres de ferrocarril i a les indústries badalonines. Més tard Beltran va recordar que les migracions canareves van continuar i va destacar els orígens mediterranis i mariners que comparteixen Montgat i el nucli de població de Cases d’Alcanar.

“De fet, els canareus van arribar per mar”, va assenyalar durant el seu parlament l’alcaldessa de Badalona, Maite Arqué, que va confessar la seua satisfacció personal pel fet que, el primer agermanament que promou des que ocupa el càrrec, hagei estat amb Alcanar. “Jo vaig tenir la sort de néixer al barri amb més canareus de Badalona, i recordo perfectament la seva amabilitat i força, així com les hortes que feien a la part de darrere de les cases”, va afirmar Arqué, després d’haver provocat un llarg aplaudiment en un dels moments més emotius de l’acte.

Arqué va lliurar a l’Alcalde d’Alcanar una bandera de Badalona, de la mateixa manera que l’alcaldessa de Montgat, Rosa Alemán, l’havia obsequiat amb una placa que reproduïa la Casa Batlló “perquè en el futur quedés constància que l’any Gaudí també va ser l’any de l’agermanament”.

Alemán, que va llegir una carta del regidor de Cultura montgatí, Josep Manel Abad que era a Cuba en missió social, va refermar la voluntat de l’Ajuntament de Montgat per establir “llaços indissolubles en tots els àmbits”, amb els veïns de Badalona i Alcanar.

“He vist la gent amb els ulls espurnejants per l’emoció, i molts mocadors rojos i verds de l’Aspirantat Sant Jordi que va despertar nous vincles entre Alcanar, Montgat i Badalona”, va afirmar l’alcalde canareu, Batiste Beltran, ja fora de protocol. També va recordar que una de les sales nobles de la recentment restaurada Casa O’Connor estarà dedicada a Eudald Núñez Parra, fundador de la Joventut Aspirantat Sant Jordi i fill adoptiu d’Alcanar.

Tot seguit, Beltran va destacar la quantitat de cognoms d’origen canareu que encara es conserven a Badalona i Montgat com ara Queralt, Sancho, Reverté i Fibla. Finalment, Beltran va avançar que pròximament proposarà al ple de l’Ajuntament batejar un carrer d’Alcanar amb el topònim de Montgat.

(Arxiu J. Gómez, àlbum 7, EL PUNT, dilluns, 11 de novembre de 2002, G. M., Alcanar, *Un agermanament a tres bandes oficialitza els vincles d’Alcanar, Montgat i Badalona*).

Finalment, el programa invitava als assistents a visitar les dependències de la Casa O’Connor, l’històric edifici proper a l’Ajuntament, magníficament rehabilitat com a Centre Cultural, que presentava una esplèndida exposició de pintura, de fotografia i de valuosa ceràmica del jaciment preibèric de la Moleta.

El dinar de germanor - mai més ben dit! - fou altra cop al restaurant calorsd III d’Alcanar Platja, amb capacitat per encabir els centenars de comensals. L’eufòria dels brindis acabava anunciant les dates previsibles de la trobada dels tres Ajuntaments a Badalona i a Montgat, que més tard es pogueren concretar, el 25 de gener de 2003 a Montgat i el 23 de març a Badalona.

Montgat ratifica l’agermanament amb Alcanar

Aquell diumenge, 25 de gener de 2003, a l'Ajuntament de Montgat, punt d'antigues **alarmes** pel català i pels banderins i uniformes juvenils, era dia de portes obertes a la bandera i als fulards de l'Aspirantat dins i fora del noble edifici. A l'entrada, en torn a La Moreneta profusament guarnida, l'Alcalde, Sra. Rosa Alemán i Serra, assistida dels Regidors, rebia cordialment a l'Alcalde, Sr. Joan Baptista Beltran i Queralt i Regidors de l'Ajuntament d'Alcanar i a nombrosos acompanyats, i invitava les autoritats a signar en el Llibre d'Honor.

Montgat i la Joventut Sant Jordi vivia l'apoteosi, l'escena més brillant amb la Fidelíssima Ciutat d'Alcanar en una intensa jornada històrica d'agermanament, d'entronització d'una imatge de Montserrat i d'inauguració de la Plaça d'Alcanar! Havien estat massa anys d'espera volent correspondre i volent sentir presents als amics canareus, compartint amb ells els carrers del seu Montgat, tal com reiteradament ja havien compartit Alcanar i Montserrat.

El programa anunciava "l'acompanyament dels veïns d'Alcanar per components de l'Aspirantat, en una visita guiada a peu, pel casc antic del municipi: platja, centre cultural, església, torre de guaita, túnel". Amb quina maduresa els joves pares de família explicaven als seus antics companys canareus, el passat i el present del seu nucli urbà, aquell matí assolellat de gener!

A les dotze, els dos Consistoris presidien la magnífica Sala de Plens mentre els ciutadans d'ambdues poblacions ens apinyàvem en aquell festiu espai per escoltar el jurament protocol·lari de germanor, amb projectes de futur i amb compromisos sustentats per la mútua amistat. Un cop més els parlaments i l'intercanvi d'obsequis enardia la fredor de **documents i protocols**.

Montgat ratifica anys llargs de germanor amb Alcanar

A migdia, els dos alcaldes van signar el jurament de col·laboració i van tancar així una primera signatura que es va fer el mes de novembre passat a Alcanar. Ho van fer davant la presència dels membres de l'Aspirantat Sant Jordi, entitat montgatina gràcies a la qual es mantenen avui els vincles entre totes dues poblacions.

El Regidor de Cultura va agrair la tasca d'aquesta entitat i també va demanar que "aquest agermanament, que és fraternal i cultural, sigui també solidari, perquè ja som

germans i ara cal pensar en la solidaritat”.

Per la seva banda, Beltran va dir que “hem agermanat la Catalunya vella amb la Catalunya nova perquè els anhels de llibertat, de justícia i de progrés són compartits per les dues parts”.

Rosa Alemán va tancar l'acte recordant la tasca que ha fet Eudald Núñez membre fundador de l'Aspirantat: “Si no fos pels vincles de Núñez amb les tres poblacions - Badalona també està agermanada amb Alcanar -, de mare canareva, nascut a Badalona i fundador de l'Aspirantat, això no hagués estat possible”. (Arxiu Eudald, EL PUNT, Badalona, 26 de gener de 2003, *La inauguració a Montgat de la plaça d'Alcanar*).

Hi hagué un minut de silenci molt emotiu per la pèrdua d'Enric Colell, un dels canareus amic constant de l'Aspirant, que rebia sepultura en aquella mateixa hora del jurament, fet que explicava la sobtada reducció d'assistents d'Alcanar a l'acte de Montgat.

Els lectors recorden que una rèplica de l'antiga Moreneta d'Alcanar, fou donada a l'Eudald qui espontàniament la donà a Montgat, amb un primer pensament “d'entronitzar-la a la nostra sala parroquial en record de l'Aspirantat Sant Jordi que per aquells anys passats li donava vida, com avui ho continuen fent totes les nostres reunions, conferències i festes dels diferents grups i setmanalment la Catequesi, l'Esplai i el Reforç Escolar”. (Parròquia de Sant Joan de Montgat, Pelegrinatge a Montserrat, 2000, *Programa d'actes*).

Reultant el projecte inviable, s'escaigué que a la zona alta de molt recent urbanització, s'hi construïa un modern edifici dedicat a Biblioteca i Sala Polivalent amb el nom de Biblioteca Tirant lo Blanc, a l'entrada del qual l'arquitecte dissenyà un original espai interior enjardinat per a aquella imatge de la Patrona de Catalunya.

La Biblioteca Pública “Tirant lo Blanc” amb la Sala Polivalent té un significat molt especial per a nosaltres, perquè aquest nou equipament cultural juntament amb la plaça d'Alcanar és l'obra més representativa que ha inaugurat aquest govern.

A la Sala, també hi haurà un espai reservat a la imatge de la Verge de Montserrat que tan amablement tu vas donar al municipi de Montgat, fet que refermarà encara més els lligams establerts entre les poblacions de Montgat i Alcanar. (Arxiu Eudald, Sra. Alcaldessa de Montgat al Sr. Eudald Núñez, 15, juliol, 2201, *Comunicació escrita*).

Doncs bé, el digne colofó de l'agermanament Montgat-Alcanar, era - seguint el programa - “el trasllat de la Moreneta, a peu des de l'Ajuntament fins a la Biblioteca”. Molta més gent es va unir a la comitiva de canareus i montgatins lluint el seu fulard, presidits per les autoritats d'Alcanar i de Montgat que sortien de l'Ajuntament portant en unes andes la Verge de Montserrat.

Badalona - Alcanar - Montgat, dia 25 de febrer de 2003

Competint per torns de quatre a dur la imatge, la comitiva espontània escortava la imatge amb flamejar de la bandera de l'Aspirantat i el color de nombrosos fulards, carrer amunt fins al flamant edifici encara no inaugurat. La multitud es va aplegar a la Sala Pau Casals entorn a la Moreneta, on l'Eudald agrai a Montgat, la seva estima i honor a la Verge de Montserrat i va llegir el pergami en què la Priora de la Cartoixa de Benifassà lliurava el capitell de pedra damunt del qual reposaria la imatge:

A la Joventut Sant Jordi de Montgat, a l'Excel·lentíssima Sra. Rosa Mª Alemán, Alcaldessa de Montgat, a les Excel·lentíssimes Autoritats de l'Ajuntament i a totes les famílies estimades de Montgat.

Rebeu el nostre petit do: Capitell-Columna de pedra que us recordin Benifassar.

Les pedres estan santificades per l'encens i oracions fetes al Pare, de què han estat testimonis en generacions anteriors i actuals, de les veus humanes que des d'aquí dalt s'enlairen al cel com a senyal de lloança i adoració per a tots vosaltres i al món.

La Moreneta Montgatina posada a Montgat sobre Columna-Capitell de Benifassar, sigui com una gesta d'amor, que us evoquin la presència de les vostres germanes enmig d'aquestes valls i muntanyes suspeses entre el cel i la terra i que tenen la missió de perpetuar aquelles veus llunyanes per irradiar al món sencer.

La nostra gratitud a vosaltres, Eudald i Joventut Aspirantat Sant Jordi de Montgat per sempre.

La Comunitat cartoixana de Santa Maria de Benifassar

Cartoixa de Benifassar - Montgat, 27 d'abril de 2002. (Arxiu J. Gómez, àlbum 7).

A la mateixa Sala Pau Casals fou descoberta una placa recordatori de les gestes de la Joventut Aspirantat Sant Jordi, i es procedí a entronitzar la Moreneta a l'entrada de l'edifici. L'ofrena de flors i el cant del Virolai tancaven l'acte mentre seguia en el petit i bonic espai montserratí, l'ofrena espontània de flors i les primeres fotografies d'amics i familiars al costat de la Moreneta.

Després, les autoritats i amics d'Alcanar i de Montgat, un centenar de persones celebràvem a Can Roca de Tiana el dinar de germanor que de tan repetit darrerament, ja ens era familiar.

A les cinc de la tarda, aplegats un cop més davant la Biblioteca on s'inaugurava la plaça que no podia dur altre nom: Plaça d'Alcanar! La Sra. Alcaldessa expressava la joia de Montgat per

aquest record sempre present, i l'Alcalde d'Alcanar agraiïa l'honor, apostant per una eficaç continuïtat de l'agermanament. L'obra principal estava just enllestida, amb el toc emotiu d'una recent plantada de sis tarongers i sis llimoners, representatius de la producció agrícola d'Alcanar. La plaça, com explicava el Regidor d'Obres, Manuel Naches, tindrà un gran espai d'esbarjo dels més petits, la part central es recobrirà de sauló i el costat de la biblioteca es pretén que gaudeixi de la situació privilegiada, obert a la visió del mar.

Tancava aquella jornada tan emotiva, l'actuació davant l'Ajuntament, de la Colla de Diablers de Montgat i el cant dels adéus fent sardana més que mai de germanor.

Badalona celebra l'agermanament amb Alcanar

La festa de l'agermanament de Badalona amb Alcanar, s'iniciava a les 11,30 del 2 de març de 2003, al Saló de Plens del Museu de Badalona, amb l'acte protocol·lari de ratificar els compromisos ja signats a Alcanar.

L'Alcalde d'Alcanar, Sr. Joan Baptista Beltran recordava a Badalona les relacions que han mantingut durant anys aquests dos municipis: "Als anys vint, en la revista local "Terra Nostra" ja es parlava de Badalona com d'una gran ciutat d'acollida. Aquest agermanament vol ser un pont d'intercanvi cultural i de relació interpersonal entre les tres ciutats de Badalona, Alcanar i Montgat".

I l'Alcalde de Badalona, Sra. Maite Arquè, esmentava el paper dels canareus en la creació dels antics barris badalonins del Progrés i del Gorg que ara experimenten una altra transformació. Resulta impossible parlar de la història de la ciutat sense fer referència als canareus, ells van ser el pilar fonamental a l'hora de construir la Badalona d'avui i del futur".

A l'acte institucional hi van participar prop de dues-centes persones, entre les quals una delegació de cinquanta canareus que van acompanyar la comitiva d'Alcanar, els components de la Joventut Sant Jordi de Montgat, l'Alcalde de Montgat, Sra. Rosa Alemán, i molts dels canareus residents a Badalona, molts d'ells descendents dels primers que van arribar-hi. (ALCANAR, núm. 262, març, 2003, *Badalona-Alcanar, dues viles agermanades*).

La Sra. Maite Arquè, alcaldessa de Badalona,
amb les primeres autoritats de Montgat i Alcanar, 2/3/2003

Les celebracions populars començaren a les 12,30 a la plaça de la Vila. Actuacions del ball de

l'àliga, dels geganters i castellers i una ballada de sardanes per la Cobla Sardanista Mediterrània eren aplaudides pels nombrosos ciutadans badalonins, canareus i montgatins que hi prengueren part. Hi era també present l'alcalde de San Miguel del Padrón, Cuba, un altre municipi amb el qual Badalona està agermanat.

La jornada va finalitzar amb el dinar de germanor en què hi varen participar prop d'un centenar de persones.

La proposta que hi hagi una "plaça d'Alcanar" a la ciutat, i un espai monogràfic "Jardí d'Alcanar" al parc de ca l'Arnús, segueix el seu curs d'acord amb el pla municipal d'usos.

La sardana de germanor a Badalona amb Montgat i Alcanar

La referència de "Badalona, la ciutat acollidora" esmentada per l'Alcalde d'Alcanar, respon a dos articles de Joan Biclara, publicats a la revista Terra Nostra a la seva edició de data 1 de novembre de 1928, en aquests fragments:

(...) Jo proposaria que quan els pelegrins (canareus absents de la nostra ciutat) tornessin a les seves terres, la ciutat d'Alcanar fes ofrena a la parròquia de Badalona, la ciutat acollidora dels canareus, d'una imatge de la Verge del Remei (...).

Terra Nostra està satisfeta d'haver vist com aquestes festivitats del Remei han sigut ben passades, i al temps respectades i venerades per tots els fills de la nostra ciutat i dels veïns i estimats pobles d'Amposta i Sant Carles de la Ràpita, Vinaròs, Ulldecona, la Galera, Tortosa i per la nostra capital Barcelona, que també envià fidels per honrar la bella diada, i de Badalona, aquella ciutat que la sang ens lliga, perquè en llur entranya s'hi aferra el valent i coratjós canareu que ha deixat de temps llunyà la seva llar en busca del treball i defensa de la vida. (*ALCANAR*, núm. 262, març, 2003, *Terra Nostra ja feia referència als canareus de Badalona*).

L'entramat feliçment reforçat entre Alcanar i la Badalona acollidora fa cent anys, i entre Alcanar i Montgat via Colònies a l'Ermita del Remei, demostra que l'autor d'aquest text coneixia bé el tarannà acollidor i obert d'aquests municipis avui agermanats.

III. 4.- Amb el Casal Català del Regne Unit de la Gran Bretanya

Amb el lema “el cor de Catalunya en el cor de Londres”, el dia 8 de desembre de 1991, els socis del Casal Català al Regne Unit de la Gran Bretanya entronitzaven la Mare de Déu de Montserrat a l'església dels Jesuïtes, coneguda per Farm Street Church, amb entrada pel Mount Street, 114, molt a prop del popular i comercial Oxford Street.

Els enllaços personals entre Montgat, Alcanar i Badalona són aquests:

Josep Mª Papasey, barceloní, traductor i component de la Junta del Casal Català, no veient complida la seva il·lusió de posar una imatge montserratina en el mateix temple de Londres on s'havia casat, finalment li fou acceptada a la Parròquia de la Immaculada, al centre de Londres, regida pels Jesuïtes que justament celebraven el 500 aniversari del naixement de Sant Ignasi a qui està dedicada una capella lateral del temple. El seu Rector, P. Michell Beatti, sabia bé la relació de Sant Ignasi amb Montserrat i es va brindar a reservar l'entronització de la Moreneta per a la festa de la Immaculada.

Josep Ibáñez, el President del Casal Català al Regne Unit, és un bon coneixedor i admirador d'Alcanar on havia celebrat trobades amb els excombatents republicans, perquè “a quinze anys i mig d'edat, participà el diumenge 19 de juliol de 1936, en la lluita i fets contra l'exèrcit revoltat a la plaça de Catalunya de Barcelona. Vençut aquest, uns dies després va sortir des del Passeig de Gràcia, integrant la Columna del Barrio, que als fronts d'Aragó, d'Osca, Ermita Santa Quiteria, Tardienta, Alcubierre, Almudévar, etc. es va dir Columna Carlos Marx, més tard 27ª Divisió “La Bruja”. Ja als fronts de guerra de Catalunya, participà amb la 6ª Divisió - filla de la 27^a - a les conegudes batalles de Balaguer i posteriorment a la gran batalla de l'Ebre, Falset, La Fatarella, Gandesa, Villalba dels Arcs, amb la posterior caiguda de Catalunya i pèrdua de la guerra i amb el Govern de la República a l'exili junt amb milers de catalans-espanyols”. (Arxiu Eudald, 2001, Josep Ibáñez, d'un *text original*, 18/10/2002).

Com a President del Casal Català, el Sr. Josep Ibáñez va presentar el projecte montserratí als socis del Casal que el varen acceptar amb entusiasme. Va visitar al P. Abat de Montserrat Dom Sebastià Bardolet i Pujol per obtenir una rèplica de la imatge original. El P. Abat va facilitar la imatge més adient, tallada en fusta de roure.

Emili Roura, antic soci de la Joventut Sant Jordi de Montgat, vivia a Londres com a professor de “Lengua y Cultura española para hijos de emigrantes” i formava part de la Junta del Casal Català i, naturalment, de la comissió pro Montserrat a Londres.

Eudald Núñez i Parra, assabentat del projecte, va acudir a la festa d'entronització de la Moreneta en el cor de Londres, assistint personalment a l'altar i llegint des de la trona les lectures del dia i un comentari informatiu en llengua catalana.

El Rector de l'Església hi donà tota la solemnitat corresponent a la Missa Major d'aquell 8 de desembre, la festa titular de la Parròquia. La Verge de Montserrat - *Our Lady of Montserrat, the Black Madonna* - apareixia davant l'altar ornada amb la bandera catalana. Els cants polifònics i una gran gentada acompanyà als catalans que ocupaven els primers bancs, escortats per la parella de joves vestits de catalans, Srta. Miker Stella i l'Oriol Gallissà. Cal esmentar la presència amical i privada del Cònsol, Sr. Ramón Ansoain i de la Sra. Rita Vidal i Barraquer i Marfà, neboda del Cardenal Vidal i Barraquer.

La coral i orquestra no s'atreïren amb el Virolai dins la Missa, però el cantàrem els catalans en el trasllat de la imatge al seu tron dins la capella de Sant Ignasi, flanquejada per les banderes. catalana i l'anglesa.

La Moreneta al cor de Londres, 8 de desembre de 1991.

A la celebració del cinquè aniversari el desembre de 1996, acudí novament a Londres l'amic Eudald "amb en Jordi Xavier, la Núria i la Gemma, que varen quedar perplexos descobrint les moltes coses que volien dir el gest d'haver entronitzat la Moreneta a Londres, fa cinc anys... Endavant, doncs, que hem fet història", escrivia l'Eudald al President del Casal, de retorn a casa.

Amb data de 15 de setembre de 2000, el Sr. Ibáñez felicitava a l'Alcalde d'Alcanar per la reposició de la Moreneta, invitant als canareus a compartir la celebració dels deu anys de presència de Montserrat a Londres:

En nom propi i del nostre Casal Català, felicito a vostè i a Alcanar per la pròxima reposició de la Moreneta a l'entrada de la població.

I ho faig especialment perquè una altra imatge de la Verge de Montserrat fou entronitzada 'en el cor de Londres' el 8 de desembre de 1991, participant-hi activament els Srs. Emili Roura i l'amic Eudald, 'lo català, fill de mare canareva': tots dos havien participat a les memorables festes d'Alcanar de 1971.

'En el cor de Londres' hi ha, doncs, un altar a la Verge de Montserrat que visiten molts catalans, tant residents com viatgers. L'any vinent - 8 de desembre de 2001 - en lloc de dues persones relacionades amb Alcanar, ja invitem a ser molts més els qui 'en el cor de Londres' hi celebrem el "desè aniversari". (Arxiu Eudald, Presidència Casal Català, *Carta 15/9/2000*).

El 29 d'abril de 2001 el propi President del Casal Català visita Alcanar assistint agraït, al nomenament de l'Eudald com a Fill Adoptiu. El desè aniversari de la presència de Montserrat al cor de Londres es complia el 8 de desembre del mateix 2001. El Sr. Ibáñez reiterà la seva invitació i sorgí un grup de voluntaris d'Alcanar, Montgat i Badalona, decidits a volar a Londres. No resultà factible aquell 2001 i es deixà per a 2002. El grup seguia decidit, però mentre es gestionaven els bitllets, succeí el desastre terrorista de l'onze de setembre a les Torres Bessones dels EE.UU. que va aconsellar la cancel·lació del viatge.

És aleshores quan des d'aquest grup de frustrats romeus a Londres - uns trenta entre Montgat, Badalona i Alcanar -, i coincidint amb la benedicció de la Moreneta de Montgat per l'Abat de Montserrat, el dia 2 de desembre de 2002, es va donar tot el relleu possible a commemorar a Montserrat aquell desè aniversari de l'entronització de la Moreneta a Londres. L'amic Eudald en nom dels presents a Montserrat, en feia aquest esment:

(...) i permeteu-me un incís obligat, perquè trenta dels aquí presents volíem assistir al desè aniversari d'una Moreneta a Londres juntament amb el Casal Català del Regne Unit, el proper diumenge, dia 8. Forçats pel moment tan crític, de suspendre la prevista concentració a Londres, el seu President ens prega que us demanem, P. Abat, la benedicció per a tots els catalans de la Gran Bretanya en aquesta celebració ara i avui, com el millor record d'aquest desè aniversari de la presència de la Mare de Déu de Montserrat en el cor de Londres (...).

Responia el P. Abat de Montserrat en el parlament dirigit als assistents:

(...) D'altra banda, també em cal fer esment del Casal Català de Londres - amb el qual altres vegades he estat amb correspondència epistolar - i també com vosaltres, lamento que no hàgiu pogut fer aquest viatge per celebrar els deu anys de l'entronització perquè la causa que ho impedeix, d'alguna manera, és una confrontació entre germans. Avui hem de tenir un record especial davant la Moreneta per a tots aquells que pateixen d'una manera o altra la conseqüència de tota mena de terrorisme. Hauríem de sortir d'aquí amb el desig de ser homes i dones de pau, homes i dones d'amistat, homes i dones de fraternitat (...).

(Arxiu Eudald, Els Segadors, núm. 36; abril, 2003, *El nostre desè aniversari a Montserrat*).

Al dinar de tots junts a Montserrat, el proper agermanament era el comentari encès dels brindis i parlaments; també la decisió de visitar aviat la Moreneta al cor de Londres era refermada pels frustrats viatgers del desè aniversari.

El cronista de la revista Els Segadors acaba dient: El Casal Català, se sent també cridat a ser una anella d'aquesta cadena de germanor amb Alcanar, Montgat i Badalona! La invitació ha quedat voleiant pels turons de Montserrat!

La Moreneta en el cor de Londres, 8 de desembre de 1991

Capítol IV

Projecció de camins

Un agermanament
que és fruit dels vincles d'amistat establerts fa dècades
i que des d'Alcanar contribuïrem a incrementar.

ALFONS MONTSERRAT

IV.1. Presentació de *Camins d'Agermanament de l'Aspirantat Sant Jordi, Montgat - Alcanar - Badalona*

Aquesta feliç segona aparició de *Camins d'agermanament de l'Aspirantat Sant Jordi, Montgat - Alcanar - Badalona* a principis de 2006, ens permet agregar-hi un any més d'història, de camins fets amb el ressò immediat de la seva publicació i amb les incidències més recents fins a les Festes del Remei de 2005.

A Alcanar

Camins d'Agermanament aparegué a l'escalf de les Festes Quinquennals de la Verge del Remei. Era a migdia del 12 de desembre de 2004, un diumenge plujós i amb la Sala de Plens de l'Ajuntament d'Alcanar a vessar.

Presidien l'alcalde, Sr. Ricard Bort, i el regidor de cultura, Sr. Alfons Montserrat, que insistien en aprofundir aquests llaços de germanor que semblà la Joventut Aspirantat Sant Jordi. El Sr. Antoni Sabaté Ibars, delegat territorial de cultura de la Generalitat a les Terres de l'Ebre, que presentava el llibre, es mostrà impressionat pel clima molt més humà que estrictament acadèmic d'aquella assemblea, i derivà en la relació entre ambdues ermites, la d'Alcanar i la de Flix, i en la gran importància d'agermanar ciutats. En Xavier Forcadell, l'autor canareu, remarcà el patrimoni humà i territorial d'Alcanar, evident en aquesta història, i el coautor Emili Roura parlà en nom dels visitants de Montgat, molts d'ells protagonistes de les històriques colònies estivals, afortunats descobridors tant del Remei com de la millor gent del món, les famílies d'Alcanar. Presidien també, una representació de l'Ajuntament de Montgat i el Sr. Joan Andreu Boria, alcalde d'Alcanar els anys de les colònies juvenils al Remei, i la Sra. Maite Arqué, alcaldessa de Badalona, interessada particularment a promoure amb la seva presència i la seva paraula, la dimensió d'aquest agermanament històric i de futur entre els ciutadans d'Alcanar i de Badalona. La gerent de l'Editorial Absis Serveis Culturals, Sílvia Francès, es mostrà orgullosa d'oferir un llibre d'aquest contingut històric i humà.

La visita col·lectiva a l'ermita del Remei i el dinar de germanor dels visitants de Badalona i de Montgat amb l'Alcalde i Regidors d'Alcanar, varen cloure una emotiva jornada, oberta a un agermanament que tothom se sentia d'acord a seguir potenciant.

A Montgat

Al vespre del dia 22 de gener de 2005, Alcanar i Badalona acompanyaven un cop més als antics components de la Joventut Aspirantat Sant Jordi i als seus familiars i amics, emplenant l'espaiosa sala Pau Casals de la nova biblioteca Tirant lo Blanc, inaugurada alhora que l'adjunta "Plaça d'Alcanar". Reviure junts amb fills i néts, anècdotes de passades dècades, era una festa per als pares

d'aquells ja antics components de la Joventut Sant Jordi, veient-se protagonistes d'una bonica experiència tan gratificant i positiva.

A la llarga taula presidida per l'alcalde de Montgat, Sr. Alfred Matamala, i pel regidor de cultura, Sr. Josep Manel Abat, amb representacions de Badalona i d'Alcanar i presents autors i editorial, presentava el llibre el Sr. Joan Rosàs i Reverté, autor del pròleg i expert coneixedor del teixit social i humà que uneix les tres poblacions agermanades.

La majoria dels assistents hi posaven la nota emotiva enduent-se el llibre d'una bonica història que era la seva personal i familiar.

A Badalona

El dia 6 de juliol i a la sala d'actes del Museu de Badalona, va repetir-se la presentació de *Camins d'agermanament*, amb les respectives representacions de Montgat i d'Alcanar, tant a la taula de presidència com en el nombrós públic que omplia el local.

Cal remarcar el comentari viu i engrescador de l'alcaldesa, Sra. Maite Arqué, sobre la fecunda convivència ciutadana entre la gent de Badalona i d'Alcanar, i el suggestiu parlament del Sr. Joan Rosàs, singular coneixedor dels orígens i trajectòria interactiva entre Alcanar-Badalona-Montgat, tan antiga i alhora de tanta actualitat.

Però aquesta convocatòria tenia un altre objectiu de part del Consistori: retre un merescut homenatge al badaloní Sr. Eudald Núñez i Parra, fill de mare canareva, atorgant-li la Venus de Badalona.

En una segona part, doncs, els parlaments del jove jurista advocat canareu Xavier Forcadell Esteller, de la regidora de relacions socials i solidàries i de l'alcaldesa, Sra. Maite Arqué, coincidiren en un punt: "en reconeixement de la seva tasca especial i de convivència vers la joventut catalana i a l'esforç continuat per la seva preservació i promoció de la cultura canareva a la nostra ciutat propiciant l'agermanament entre Alcanar i Badalona". Aquest és el text que figura a la base de l'esmentada Venus de Badalona que li fou lliurada mentre el públic aplaudia dempeus aquest gest de màxima distinció de part de l'Ajuntament de Badalona.

L'Eudald rep la distinció de la Venus de Badalona

IV.2. Actuacions referides a l'amic Eudald

Fill Adoptiu de Montgat

Ja feia temps que una comissió anomenada Amics de l'Eudald, havia sol·licitat de l'Ajuntament de Montgat amb gran quantitat de signatures, que fos anomenat Fill Adoptiu de Montgat el fundador de la Joventut Aspirantat Sant Jordi i animador d'una llarga tasca d'agermanament entre Montgat, Alcanar i Badalona. A la sessió ordinària el Ple de l'Ajuntament del dia 27 de maig, fou aprovada per acord unànime la proposta de “declarar al Sr. Eudald Núñez i Parra Fill Adoptiu de la Vila de Montgat”.

El 18 juny 2005, a les 10 del matí, la sala d'actes de l'Ajuntament resultava petita per acollir el públic de les tres ciutats agermanades i, com és obvi, les tres generacions de montgatins directament implicades amb la Joventut Aspirantat Sant Jordi: aquella colla de joves i nens, avui pares i mares amb els seus fills, i també els seus pares que revivien records molt emotius. Ocupaven la llarga taula de la presidència, el Sr. Eduard Tortajada de Badalona i el Sr. Batiste Beltran d'Alcanar amb el Sr. alcalde de Montgat, Alfred Matamala i consellera de cultura, Sra. Julia Llorens, amb altres consellers del Consistori.

El P. Jaume Sidera, que havia estat el primer rector claretià i l'impulsor de les primeres activitats de l'Aspirantat, va fer la glossa de l'Eudald tot recordant “la mútua sintonia essent catalans i cristians que és com dir herois dues vegades”. I afegí textualment:

Aquests dos trets, català i cristià, em sembla que defineixen prou bé la personalitat de l'Eudald. Poc sabia en quin ordre posar-los. És totes dues coses amb la mateixa naturalitat amb què és bona persona: no ha hagut de demostrar mai ni una cosa ni altra. Ho és, i prou. I de l'abundància del cor la boca i la vida en parlen...

Sense saber-ho la T de Montgat evocava la catalanitat, durament combatuda i negada, d'un poble i les arrels cristianes dels que cada matí avaraven les barques en nom de Déu.

L'obra de l'Eudald? Molts d'aquí la coneixeu per haver-la vist néixer i créixer, florir i arribar la plenitud de tota cosa humana: És l'Aspirantat Sant Jordi. No és l'única obra de l'Eudald, però sí la més significativa.

A l'Aspirantat va saber-hi arregar la mainada del poble, va saber-li donar un sentit i marcar-li un ideal: ser ciutadans amb més deures que drets, conscients i cofois de ser montgatins, compartint sovint la celebració cristiana del diumenge, o de Corpus, o de Pasqua o la revetlla de sant Joan... O bé organitzant focs de camp o trobades amb altres nois. Qualsevol oportunitat era bona per animar-se a viure i a superar-se. Amb un ideari senzill, elemental, tan senzill i elemental com l'espiritualitat de l'Eudald, com l'espiritualitat de l'Evangelí.

A la intervenció dels qui ocupaven la presidència contestà el proclamat Fill Adoptiu de Montgat:

Benvolgut Srs. alcalde Alfred Matamala, regidora de Cultura, Sra. Julia Llorens, autoritats, i ciutadans i ciutadanes de Montgat, P. Jaume Sidera, Srs. Eduard Tortajada, Rosa Maria Aleman, Baptista Beltran, Emili Roura, Xavier Forcadell.

L'homenatge que avui s'està fent, en realitat es fa a la Joventut Aspirantat Sant Jordi, on hi guardo tants de records! I també a totes les famílies i població de Montgat, que varem respondre i em varen animar i conduir a tot allò que va néixer i créixer a impulsos de la seva contínua i abnegada col·laboració.

El meu agraïment per un homenatge també a la Fidelíssima Ciutat d'Alcanar des de les primeres colònies d'estiu, on els infants i també les famílies es varen agermanar, en aquelles convivències, a l'ermita del Remei.

El meu agraïment també per un homenatge a la meva Mare Rosa Parra i Fibla, canareva emigrada a

Badalona, Ciutat amb la qual l'agermanament amb Alcanar li ve de tant lluny.

Amb tota la sinceritat del meu cor, us dic que celebrego, sento i veig aquest acte d'avui, com una festa d'agermanament continuada, més enllà d'aquest acte oficial.

I, amb el goig i alegria d'aquest fet històric d'entre Montgat-Alcanar i la Joventut Aspirantat Sant Jordi, gaudim de l'agermanament que depèn de tots nosaltres, que sigui una realitat cada dia més pràctica i viva.

La presència i esguard de la Moreneta Montgatina, a la Biblioteca Tirant lo Blanc, a la Plaça d'Alcanar aquí a Montgat, sigui el punt de referència pels ciutadans i ciutadanes de Montgat i d'Alcanar, que a través d'una generació de nens i de joves, es varen conèixer i es varen estimar.

Depèn ara de tots nosaltres que els mateixos sentiments de germanor, segueixin fent una bonica història, molt diferent pels canvis tan extraordinaris tècnicament i culturalment, però que sigui una història d'agermanament, amb les mateixes consignes de la joventut Aspirantat Sant Jordi: "Cultura, Treball i Progrés".

Montgat estimat i entranyable, no cal dir-te que amb tu, em transpires sentiments de vitalitat, de solera, força, de bells records..., que avui fermes i vius junt amb tots vosaltres constitueixen amb amor, a un poble que camina i progressa, agafant-nos de les mans, tot i fent història. Moltes gràcies!

Eudald Núñez i Parra.

Montgat, 18 de juny de 2005.

L'Eudald signà en el Llibre d'Honor de l'Ajuntament i el Sr. Matamala llegí algunes de les nombroses cartes d'adhesió rebudes a l'Ajuntament tot remarcant la importància que Montgat segueixi essent reconegut per tots aquests fets

Els representants i amics d'Alcanar i de Badalona foren acompanyats a visitar la Parròquia, el Turó, l'ermita de Sant Martí fins que se celebrà un dinar de germanor entre antics aspirants i amics de l'Eudald de les tres poblacions, que varen fer petit el restaurant Racó. Avui l'Eudald, que estima Montgat i estima Alcanar, llueix satisfet i agraït a la seva tarja els dos títols més preuats: Fill adoptiu de la Fidelíssima Ciutat d'Alcanar (Montsià) 2001. Fill adoptiu de la Vila de Montgat (Maresme) 2005.

Carta de Germandat amb la Comunitat Cartoixana de Montalegre

Els lectors ja coneixen la relació -ben estranya, podria pensar-se- entre un moviment juvenil i la Cartoixa. I és que l'Eudald ha mantingut sempre una amistat i cooperació amb els monjos cartoixans, generosament corresposta. No tan sols havien acollit les acampades de l'Aspirantat a l'entorn del monestir, sinó que s'ha mantingut sempre l'intercanvi institucional i personal.

És en aquesta sintonia permanent entre la fe i l'acció on cal situar la invitació que va rebre l'Eudald, d'acudir a la Cartoixa, a la Missa conventual del dia 29 de juny, festa de Sant Pere i Sant Pau. L'hora més solemne d'un dia molt senyalat i abans de l'homilia, el P. Prior llegia el contingut d'un artístic pergami:

CARTA DE GERMANDAT

FRA MANUEL MARIA MENDOZA Y LÓPEZ

RECTOR DE LA CARTOIXA DE MONTALEGRE I LA SEVA COMUNITAT

AL NOSTRE AMIC MOLT ESTIMAT

EUDALD NÚÑEZ I PARRA

Amb el desig sincer de caritat fraterna i de pau en Jesucrist Nostre Senyor: els qui encara pelegrinem en aquesta vida terrenal tenim la gràcia immensa de poder recórrer a l'oració que no sols ens conforta sinó que ens obté del nostre Pare del Cel tot allò que necessitem per

continuar amb fidelitat i fermesa el nostre camí vers Ell.

Per això, en considerar amb agraïment sincer la teva amistat i fraternal afecte de tants anys i la teva disponibilitat en tota obra bona acompanyada en aquesta santa casa.

I quan arribi per a tu el moment de la teva mort -que desitgem santa i ben llunyana- aquesta comunitat a més de les pregàries particulars de cada monjo, cantarà una missa conventual en sufragi de la teva ànima.

De tot això -com a prova d'agraïment i de sincera fraternitat- en donem constància en aquest document que en nom d'aquesta família cartoixana signem i rubriquem a Montalegre, Tiana, divuit de juny de l'any del Senyor dos mil cinc.

Segell i dues signatures.

Com a testimonis externs hi assistiren l'historiador de Montgat, l'Abelard Chimisanas i l'Emili Roura. Seguí en el claustre una animada conversa amb cordials felicitacions al bon amic de la comunitat que va compartir amb els monjos el dinar d'aquella festivitat.

Germandat amb la Cartoixa de Montalegre

L'Eudald amb Alcanar, Badalona i Montgat

A la Casa O'Connor d'Alcanar, -com ja consta en aquest llibre- hi ha la "Sala Eudald Núñez" que guarda llibres i objectes de valor cultural, donats a Alcanar pel primer Fill Adoptiu d'aquesta Fidelíssima Ciutat.

A l'Arxiu del Museu de Badalona, el Sr. Eudald Núñez hi ha lliurat recentment un valuós conjunt d'àlbums i carpetes de la seva propietat, amb informació gràfica i documents referents a Badalona-Alcanar.

Destinats a la Vila de Montgat, en el transcurs d'aquest 2005 el seu alcalde, Sr. Alfred Matamala i la consellera de Cultura, Sra. Julia Llorens, han rebut a la Casa de la Vila, un conjunt d'objectes artístics, àlbums i documents que el nou Fill adoptiu de Montgat posseïa i valora i estima com especialment referits a tot el que ell ha viscut amb la Joventut Aspirantat Sant Jordi. De mutu acord restarà tot custodiat i exposat dins la Biblioteca Tirant lo Blanc, local que amb la presidència de la Verge de Montserrat i junt a la plaça anomenada d'Alcanar, ja és un punt emblemàtic de l'Aspirantat i del futur de l'agermanament.

A part dels corresponents documents signats en el seu dia a l'Ajuntament, referendament aquestes donacions personals, amb aquest motiu el Sr. Alcalde ha escrit a l'històric Llibre d'Or de l'Aspirantat Sant Jordi:

La mar roent és plena d'escuma onejant,
entre el xiuxiueig des dels pins vora el sorral.

Així podríem dir que va néixer l'Aspirantat Sant Jordi de Montgat al costat de la mar. Apadrinat per l'Eudald Núñez i amb l'esforç de tots els que hi varen participar, avui podem dir que Alcanar i Montgat formen una unitat mercès a l'Aspirantat Sant Jordi de Montgat: Badalona i Alcanar i Montgat tres poblacions unides per la Cultura, la Fraternitat i la Mediterrània, la nostra mar.

Amb afecte i homenatge als fundadors, Alfred Matamala, Alcalde de Montgat. Montgat, 20 d'octubre de 2005.

IV.3. Festa del Remei 2005

Aquesta festa de la Patrona d'Alcanar significa el punt i final momentani d'aquesta narració. Un grup entusiasta de viatgers en autocar o pel seu compte, coincidiren a migdia del 12 d'octubre davant l'altar de la Verge del Remei. El Sr. Eduard Tortajada, primer tinent d'alcalde de governació de Badalona, tingué especial interès d'acompanyar la comitiva, i el Sr. Rector Mn. Joan Ferrer animà al grup a continuar amb aquest homenatge anual, iniciat l'any 1964. Després, concentració i ofrena de flors davant la Moreneta, el cant del Virolai i la promesa de mantenir aquesta tradició.

El dinar col·lectiu de l'expedició aquest any era en homenatge a "l'Adelaida" a l'Hostal Montecarlo i en agraïment de la seva atenció tan generosa en aquells dinars "dels xics de les colònies" a la seva fonda. Li fou lliurat un obsequi enmig de les expressions de gratitud i dels records de tants moments entranyables.

El cant dels Adéus concentrava tota la joia i la recança d'aquella festa del Remei 2005.

L'agraïment a "l'Adelaida" i el caliu ja familiar en aquesta festa del Remei 2005

IV. 4. Ressò de *Camins d'agermanament*

El lector agrairà alguns comentaris escrits per amics de l'Eudald i de l'Aspirantat:

Benvolgut Eudald: Amb gran joia hem rebut el llibre “Camins d'agermanament...” i ja l'estem llegint amb afany d'aprendre tantes coses ben interessants.

Moltes gràcies per aquest bonic present, la cultura és sempre benvinguda a casa nostra i més si l'origen són mans amigues. Amb tot el nostre afecte i els millors desigs, Família Nicolás Sans. Barcelona, gener, 2005.

Amigo Eudald: Acabo de recibir hoy, 12 de enero, con gran gozo el fabuloso libro que me envías, prácticamente recién salido de la imprenta, donde sin apenas darme tiempo a empezar a leerlo, veo que hablas de estos tres pueblos, Montgat, Alcanar, Badalona.

Ha sido muy fácil reconocerte en las múltiples fotografías de cuando eras mucho más joven. Incluso a tu querida madre que desde el cielo estará feliz y contenta contemplando esta obra. Ha sido muy fácil reconocerla a ella también al haberla visto tantas veces cuando la llevabas en tu coche desde Badalona a participar tú y yo de la Oración de Vísperas en Montalegre. (...)

Gracias, Eudald por el hermoso libro donde podré recordarte más de cerca y porque tú también estarás muy contento de que haya salido a la luz la historia de estos tres pueblos que en realidad han sido y están siendo parte de tu vida misma. Recibe mis más afectuosos saludos y miles de gracias por todo.

H. Pedro. Cardeña, 13 de enero de 2005.

Benvolgut Eudald: Gràcies per la felicitació i pel llibre.

Amb el desig d'un Bon Any el saluda cordialment,

Maur M. Esteve, Casa Generalizia dell'Ordine Cistercense. Roma, gener 2005

Gracias por el hermoso libro que nos habéis mandado recordando los hermosos tiempos de la Joventut Aspirantat Sant Jordi. Os recuerdo y rezo por vosotros y familias. Cordialmente, Hna. Mª Montserrat. Santa María de Benifassà, enero, 2005.

Ben estimat amic Eudald: He rebut el magnífic llibre Camins d'agermanament de l'Aspirantat Sant Jordi. Et dono la més cordial enhorabona, primer de tot per la tasca realitzada, després per veure que és reconeguda, perpetuada i agraïda, i a l'últim pel llibre estupend.

Pots estar ben content de la teva obra: apropar, agermanar, consolidar valors. No ha estat endebades: tot resta encara que no tot es vegi. Tu en veus una bona part. Has escrit una pàgina de la història del teu poble.

M'agrada el comentari d'en Rosàs: qualsevol fet històric és, si l'aïllem en ell mateix, insignificant, mentre que les històries glorioses, grandioses, apoteòsiques... són falses. Jo ho sé per experiència.

He seguit les petges del naixement de l'Aspirantat, les visites a Montalegre, de les quals en sóc testimoni. També he vist els guardons que has recollit, la bandera de Badalona, l'adopció de fill d'Alcanar, per esmentar-ne només algun.

Tens raó de veure en aquest llibre un nadó... Res no es faria si el que es va fer i es fa, no fos per amor. Una forta abraçada del teu amic fidel, Dom Lluís.

Cartoixa de Parkminster, Anglaterra, 15, gener, 2005.

Sr. Emili Roura Casademunt

Benvolgut senyor: Agraeixo l'amable carta que em va fer arribar el passat 27 de desembre. No vull passar l'ocasió per felicitar-lo per l'excel·lent labor cultural que heu dut a terme com a coautor del llibre CAMINS D'AGERMANAMENT a través del qual es consolida l'important paper que va desenvolupar en el seu dia la Joventut de l'Aspirantat i que posteriorment s'ha vist materialitzat

amb l'agermanament entre Montgat, Badalona i Alcanar. Un agermanament que és fruit dels vincles d'amistat establerts fa dècades i que des d'Alcanar contribuirem a incrementar.

Com a regidor de Cultura valoro molt especialment la tasca que heu dut a terme juntament amb Xavi Forcadell i us faig arribar la meva més sincera enhorabona.

Que per molts anys pugui continuar una tasca cultural tan fructífera.

Atentament,

El regidor de Cultura, Alfons Montserrat

Alcanar, 10 de març de 2005.

Estimat Eudald:

He rebut les teves lletres acompanyant el llibre "Camins de l'Agermanament de l'Aspirantat Sant Jordi", que bé hauria i podria portar com a títol "Resum històric de la teva vida" sense faltar a la veritat ni ferir la teva modèstia. T'ho dic sense voler afalagar-te, perquè és ben veritat que és Déu el qui ho guia tot amb la seva providència, però també és veritat que es val de les persones per portar-ho tot a bon fi, responent-hi amb més o menys generositat.

És així que, Eudald, Déu s'ha valgut de tu per dur a terme l'obra de l'Aspirantat, a la qual obra t'hi has lliurat amb cos i ànima, i amb tenacitat generosa has anat acompanyant des dels seus inicis, ja ben llunyans. D'això en sóc testimoni, especialment dels primers temps, que acostumen a ser els més difícils, i aquells ho varen ser especialment per a tu per diverses raons.

En aquest moment, Eudald, ben de cor t'expresso la meva felicitació per l'obra feta, m'uneixo a les que m'has fet arribar en altres ocasions, i especialment en el pla de la intimitat et vull agrair l'amistat amb què sempre m'ha distingit, tant quan era a Poblet, com quan he estat, després, a Solius.

Prego per tu, i m'encomano a les teves pregàries ara que als 84 anys, la meva salut va afeblint-se. Adéu. T'abraça, Dom. Edmond M. Garreta. Solius, 18, I, 05.

Vaig rebre "Camins d'agermanament" que tan gentilment m'enviares. Amb fruïció vaig veure que feies una obra bona. Agermanar sempre és esplèndid. Francesc de P. Sala. Castelldefels, 11, 05, 05.

Recordat Eudald: Déu te guard! Molt agraït del llibre que m'has fet arribar, tan ple d'amistat entre pobles, de records de les teves activitats amb joves escoltes i de devoció a la Mare de Déu de Montserrat i a Sant Jordi. M'ha semblat descobrir-hi dels teus tan característics.

Enhorabona d'aquesta publicació tan ben il·lustrada amb fotografies de diverses èpoques, i que és exponent de la il·lusió i de l'esforç dels qui heu portat a terme aquesta realitat.

En comunió de pregària, també, Oriol M. Diví, OSB. Abadia de Montserrat, 18, gener, 2005.

Benvolgut Eudald: Pau i Bé.

Moltes mercès per l'opuscle "Camins d'agermanament..." dóna testimoni d'una època d'educació en valors humans i cristians que avui bona falta fa. A la vegada que es recorda la història que és il·luminadora per a la recerca de camins de futur. Mercès.

Jaume Camprodon. Bisbe emèrit de Girona. 20/01/05.

Estimat Eudald: Gràcies del teu record i de la teva amistat fraternal que s'ha fet present en les teves ratlles i en el llibre que m'envies.

Penso que ha de ser molt bonic i emotiu, ple de records bons. La teva nota d'agraïments és una meravellosa clau per obrir aquest llibre i llegir-lo amb delit. Gràcies!

Odiló M. Planàs. Abadia de Montserrat, 21/01/05.

Molt estimat Eudald: Quina alegria m'has donat amb l'obsequi de "Camins d'Agermanament de l'Aspirantat Sant Jordi!" Ha quedat ben reflectida la teva creativitat al servei del jovent, al sentit de Déu, l'amor fidel a les tres poblacions: Montgat, Alcanar, Badalona. Els records entranyables de la

teva mare i altres familiars... la devoció a la Verge de Montserrat.
Felicitó de tot cor als autors, en Xavier Forcadell i n'Emili Roura. Una forta abraçada,
Cassià M. Just. Abadia de Montserrat, 19 de gener de 1005.

Benvolgut Eudald:

Fa uns quants dies que vaig tenir la grata sorpresa de rebre el llibre "Camins d'Agermanament" en el qual tu hi apareixes com a protagonista principal. L'enhorabona! (...)

Encara que moltes de les coses que s'hi relaten ja les coneixia, ara, recollides i apomades en una toia tan generosa i bonica (el llibre), impressionen molt més pel seu conjunt quantitatiu i qualitatiu.

Ha de ser ben gratificant per a tu -i, evidentment, també per a moltes altres persones- veure plasmada per a les generacions futures tota aquesta llarga sèrie de fets que tu i els "teus aspirants" van viure com a protagonistes, i que en Xavier Forcadell i l'Emili Roura han convertit en unes encertades i ben presentades pàgines viscudes.

Mantenint-te sempre en aquella humilitat que ens recomana sant Lluç: "Som tan sols uns servents i hem fet només el que havíem de fer" (Lc.17,10), pots sentir-te content d'haver respost generosament a la crida i a les gràcies del Senyor. És la teva i la vostra obra! Ningú no pot negar-ho! I tu i els teus companys poden contemplar, amb joia i amb el cor ple de gratitud a Déu, com la vostra oració ha quallat en l'agermanament de tres poblacions: Montgat, Alcanar i Badalona. (...)

Una abraçada, Josep M. Guix, Bisbe emèrit de Vic. Vic, 25, gener. 2005.

Apreciat Eudald: Amb aquests ratlles em plau agrair-te l'obsequi del llibre "Camins d'Agermanament de l'Aspirantat Sant Jordi. Montgat-Alcanar-Badalona", que has tingut l'amabilitat de fer-me arribar.

Vulgues fer arribar la meua felicitació als autors, Xavier Forcadell i Emili Roura, pel treball de recopilació de dades i d'edició que permet posar a l'abast de tothom aquesta història de l'Aspirantat Sant Jordi, en la qual Montserrat s'honora de veure-s'hi implicat des del començament. (...)

Rep una salutació ben cordial, mentre t'asseguro un record en la meua pregària als peus de Santa Maria.

+ Josep M. Soler, l'Abat de Montserrat. Dia 28 de gener de 2005.

Eudald, Déu te guard!

Em plau agrair-te l'enviament del llibre "Camins d'agermanament...", que tan amablement em vas trametre. Fou una agradable sorpresa. L'he fullejat, i m'he trobat amb agradables sorpreses: el teu pròleg, les fotos, fill adoptiu... i etc., que m'era desconegut.

Adéu! Saludo ben cordialment,

P. Tulla, prior. Monestir de Santa Maria de Poblet, 30/1/05.

Estimat Eudald: No sé si et vaig felicitar per Nadal. El que sí sé és que volia correspondre felicitant-te'n, al teu obsequi del "memorial" de la festa de la teva adopció de fill d'Alcanar. Molt bé, me n'alegro molt i llegint-ho, vaig anar fent present l'època -i les vivències- del nostre veïnatge no sols a Badalona sinó concretament al carrer de St. Isidre (no sé si tu encara hi vas néixer). Per cert que, si no la tinguessis, et puc enviar una fotocòpia d'una fotografia (jo diria de l'any 1928 o bé 29) escolar, al pati de l'escola "Ventós-Mir", darrera la Pquia. de St. Josep, on anàvem aquells anys la teva germana Juanita i jo, totes dues a la mateixa classe. A la fotografia hi som amb la mestra, la seva filla i totes les nenes de la classe, que era el 13 grau. Si et fa gràcia tenir-la, en cas que no la tinguis, digues-m'ho i te l'enviaré gustosament.

Et felicito per la teva trajectòria tan fonamental en l'Aspirantat St. Jordi i també als canareus que han sabut apreciar (i correspondre-hi) la teva tasca tan generosament lliurada.

Adéu! Bona Quaresma, camí de PASQUA.

Gertrudis Argenté. Monestir de Sant Pere de les Puel·les, Barcelona, 17/2/05.

Estimat en el Senyor i bon amic Eudald: He llegit amb goig i una certa il·lusió el llibre “Camins d’Agermanament de l’Aspirantat Sant Jordi, Montgat-Alcanar-Badalona”.

Amb goig perquè la seva lectura és fàcil per l’estil i ric pel contingut; i amb certa il·lusió perquè s’hi descobreix el reconeixement del bé humà i cristià que feren els Aspirants Sant Jordi, i el bé que pot fer als qui el llegeixin.

Es descobreix una llavor plantada en els cors juvenils de l’Aspirantat -en temps no fàcils- i que ha inscrit i mantingut florent fins a agermanar Montgat, Alcanar i Badalona. Montgat que els uní en la seva Parròquia de St. Joan, la fidelíssima ciutat d’Alcanar, que els acollí, i Badalona, la meva estimada ciutat on vaig néixer fa 98 anys.

Bon amic: dona gràcies a Déu i a la seva Mare, en Jesucrist, la Verge Maria, que t’ha fet instrument actiu i conscient de sembrar en el cor d’aquells Aspirants de Montgat, que es reunien cada estiu a Alcanar, el sentit humà i cristià d’estimar i valorar la nostra terra, la seva cultura, la seva llengua, -Catalunya- i sobre tot de fer descobrir el sentit cristià de la seva vida d’amor a Jesucrist i devoció a la Mare de Déu, sota l’advocació de Montserrat i també del Remei i els esperonava a la formació de la pròpia personalitat i al servei del altres. Estigues content d’haver acompanyat aquest Aspirantat i dona gràcies a Déu i a la Verge Mare del bé que ha fet, fa i farà l’Aspirantat de Sant Jordi. Tot és do.

Al felicitar-vos a tots, t’agrairia que quan tinguis ocasió, felicitis de part meva als autors del llibre, dient-els-hi que l’he llegit amb interès i goig.

Teu affm. en Crist i la Mare Verge,

Mn. Ramon Daumal, Bisbe emèrit. Barcelona, 26, febrer, 2005.

Benvolgut Eudald:

Bé, gràcies per les teves ratlles i gràcies pel llibre. M’ha interessat molt. Tu també pots donar gràcies a Déu de totes les boniques oportunitats que t’ha donat i que has sabut compartir, ajudant i acompanyant tantes persones. I enhorabona pel llibre. Estic d’acord que aquestes històries en minúscula que s’escriuen sobre entitats i fets locals valen molt. Són també un reflex de tota una època que, encara que ara ja no ens la mirem passada, ha tingut molta importància. Per tot, enhorabona!

I ja que avui és diumenge de Rams quan et faig aquestes ratlles, ja des d’ara et desitjo que tinguis una Pasqua ben joiosa, plena de la gràcia del Crist ressuscitat.

Una abraçada, Sebastià M. Bardolet, Abadia de Montserrat, 20/03/20005

Benvolgut Sr. Emili:

Fa dies que vaig rebre el llibre “Camins d’Agermanament de l’Aspirantat Sant Jordi”, que ha escrit juntament amb el Sr. Xavier Forcadell. Una primera lectura del llibre m’ha produït una molt grata sensació de proximitat, de simpatia davant una experiència senzilla però rica en humanitat. La narració mostra aquesta història que no surt en els grans llibres però que és el teixit de la vida de les persones i de les comunitats.

La lectura del llibre també m’ha ajudat a mirar amb ulls nous el santuari de la Mare de Déu d’Alcanar, que visito amb certa freqüència. Gràcies per l’esforç de recuperar la memòria d’experiències tan viscudes, que han arrelat en un agermanament amb el poble d’Alcanar. Gràcies també perquè tot el llibre és un testimoni de la capacitat que té la presència de la Mare de Déu, amb les seves advocacions, per fer colla, per vincular a les persones en una mateixa dinàmica de vida.

Li desitjo a vostè i a totes les persones vinculades a l’Aspirantat Sant Jordi, que continuen en el seu camí de germanor i que la Mare de Déu, la Moreneta, els ajudi sempre a continuar allò millor de cadascú.

El saludo ben cordialment i invoco la benedicció del Senyor.

+ Javier Salinas Viñas, Bisbe de Tortosa. Tortosa, 31, març, 2005.

EPÍLEG

UN PASSAT PLE DE FUTUR

El conegut escriptor Ignasi Riera atribueix als catalans dues virtuts característiques: la ingenuïtat i la fe en el futur. Si tenim en compte que el decurs d'aquesta història n'és un testimoni, no s'escau acabar amb una conclusió.

Al Cant dels adéus, tothom s'afanya a donar-se les mans mentre, sovint, no tothom sol recordar-ne la lletra. En aquest comiat, pel que pugui ser, reiterem algunes de les estrofes que ens marcaven el pas, en aquests camins d'agermanament.

Y como se acostumbra a pescar al llegar marzo o abril en que abunda mucho el pescado, preparados todos de hacer lo posible, determinóse de dar parte diaria de la pesca, de modo que Dios lo bendijo tanto que el primer día acordado se prendió tanto pescado en toda clase de redes que con un mes se reunieron setenta duros que importa el valor de la tan apreciada y bella imagen de San Juan Bautista... que ha de defender y patrocinar con su valimiento al pueblo de Montgat – 1861.

... vaig demanar si ens podien ajudar a fer la revista, i com si aquestes haguessin sigut unes paraules màgiques, varen començar a sortir col·laboradors, escrits, redactors, etc. d'arreu. Va haver-hi un moment que en aquell petit despatx vaig comptar almenys deu persones, tots treballant com un home sol – 1972.

... tenim el goig de conèixer el camí que va emprendre amb la tasca a favor de les nostres tradicions i cultura, en un moment delicat per la nostra societat i en particular pel jovent de Badalona, Montgat i Alcanar, que va culminar amb l'agermanament amb Alcanar - 2004.

Recordo que a Alcanar hi havia moltes motos grans i petites; a totes les cases hi tenien un cavall o un matxo que era com de la família, algun tractor, i sobretot hi havia la millor gent del món!

Es vivia l'última etapa del franquisme, però el règim encara vigilava amb desconfiança, les mostres de catalanitat. "Les cançons que cantàvem eren en català, lluïem la barretina, estàvem una mica previnguts per part de les autoritats", recorden. Eren un moviment català, però apolític.

Als anys seixanta, en plena dictadura, la Joventut Aspirantat Sant Jordi va triar com a destinació de les seves colònies l'Ermita del Remei a proposta de la mare de l'Eudald que - com a canareva que era - sempre va tenir part del seu cor a la ciutat que, com tants altres canareus, havia abandonat temps enrera.

Sortir fora en aquells temps, encara que fos de colònies, provocava una mica de por, però marxar a Alcanar era sentir-se a casa. Des de llavors, aquells anys de colònies han estat sempre presents en la memòria de la Joventut de l'Aspirantat i en la dels joves canareus amb qui, sota el signe comú de la catalanitat, van establir uns lligams d'amistat que encara avui perduren.

La Moreneta d'Alcanar és un emblema d'agermanament entre Montgat, Badalona i Alcanar.

Si és veritat que el nostre Moviment de Joventut, del que celebrem feliçment el 25è aniversari, arranca dels anys 72-73, també ho és que aquest no partia de zero. Alcanar, 2000.

Quedaven enrere quaranta anys que ho havien estat d'esbarjo, de festa i de vacances, però sobretot d'amistat entranyable, d'espiritualitat eclesial renovada i – per què no? – d'humil contribució al naixement de l'encara difícil democràcia i de la impensable autonomia del nostre país.

Per nosaltres, anar a Alcanar era com anar a casa de la família perquè a Alcanar mai ningú no s'hi ha sentit estrany. El destí del primer viatge llarg amb la nostra promesa o el viatge de nuvis ha estat Alcanar o l'Ermita del Remei. Hi vàrem portar els nostres pares i hi hem portat els nostres fills.

Conscients que la civilització occidental trobà llur bressol en les nostres antigues “ciutats”, (...), segellem el compromís solemne de mantenir llaços permanents entre els Ajuntaments de les nostres ciutats, d'afavorir intercanvis entre els seus habitants en tots els àmbits per a desenvolupar, a través de la comprensió mútua, el sentiment viu de la fraternitat europea i de la solidaritat universal, i de conjugar tots els nostres esforços per tal de contribuir, en la mesura de les nostres possibilitats, a l'èxit d'aquesta necessària empresa de pau i prosperitat.

És la teva i la vostra obra. Ningú pot negar-ho ! I tu i els teus companys poden contemplar, amb el cor ple de gratitud a Déu, com la vostra oració ha quallat en l'agermanament de tres poblacions: Montgat, Alcanar i Badalona.

Es descobreix una llavor plantada en els cors juvenils de l'Aspirantat -en temps no fàcils- i que ha inscrit i mantingut florent fins a agermanat Montgat, Alcanar i Badalona. Montgat que els uní en la seva Parròquia de Sant Joan, la fidelíssima ciutat d'Alcanar, que els acollí, i Badalona, la meva estimada ciutat on vaig néixer fa 98 anys.

I enhorabona pel llibre, Estic d'acord que aquestes històries en minúscula que s'escriuen sobre entitats i fets locals valen molt. Són també un reflex de tota una època que, encara que ara ja no ens la mirem passada, ha tingut molta importància. Per tot, enhorabona.

Gràcies per l'esforç de recuperar la memòria d'experiències tan viscudes, que han arrelat en un agermanament amb el poble d'Alcanar. Gràcies també perquè el tot el llibre és un testimoni de la capacitat que té la presència de la Mare de Déu, amb les seves advocacions, per fer colla, per vincular a les persones en una mateixa dinàmica de vida.

És l'hora dels adéus, amic lector, és hora de seguir cantant amb ingenuïtat i amb fe en el futur, que el cercle refarem i fins i tot serà més gran!

NOTA DE L'EDITORIAL

Restituir la memòria d'uns fets que no han de caure en l'oblit: aquesta podria ser una definició aproximada de la tasca de l'historiador. Però hi hauriem d'afegir quelcom: sense anar més lluny, que aquests fets han de perdurara per servir d'exemple en el futur. Per documentar aquesta realitat (i també dur a terme un acte de justa i necessària valoració) els autors d'aquesta obra han tingut accés a una sèrie de fonts que sovint han estat citades literalment, sense aplicar-hi cap retoc lingüístic ni traducció de la llengua usada en el original. En ocasions aquests textos han estat editats en un format de paràgraf diferent a la resta del cos de l'obra, mentre que d'altres vegades han estat sintetitzats. En aquest darrer cas hem respectat el paràgraf habitual i també hem citat la font emprada per l'autor.

SUMARI

Nota dels autors a versió digital	2
Nota d'agraïments.....	3
Pròleg.....	4
Introducció.....	5
Capítol I La Joventut Aspirantat Sant Jordi de Montgat	
1. Montgat 1960.....	6
2. Joventut Aspirantat Sant Jordi.....	11
3. Deu anys de vida.....	40
4. Revista Garbí.....	46
5. Una altra etapa més ambiciosa.....	51
6. Llevar àncores.....	54
7. L'Aspirantat perviu.....	55
I. Projectió d'Alcanar i El Remei	
1. Arrels de germanor entre Alcanar, Badalona i Montgat.....	56
2. Alcanar i l'Ermita de la Verge del Remei.....	58
3. Les Colònies al Remei, vincle de germanor entre Montgat i Alcanar.....	62
4. Les ofrenes	78
- Inscripció commemorativa.....	78
- Llàntia de ferro forjat al culte de la Patrona d'Alcanar.....	78
- Aportació al nou altar de l'Ermita.....	82
- Nou carrer "Joventut Aspirantat Sant Jordi Montgat" a Alcanar.....	82
- Entronització de la Mare de Déu de Montserrat.....	84
- La Corona a Jesús Nen.....	91
- El llibre: <i>Camins d'agermanament de l'Aspirantat Sant Jordi Montgat - Alcanar - Badalona</i>	92
5.- El caliu mai apagat.....	93
II. L'Aspirantat torna a Alcanar. Agermanament	
1.- Reentronització de la Moreneta	95
2.- L'Eudald Fill Adoptiu d'Alcanar.....	104
3.- Agermanament d'Alcanar amb Montgat i amb Badalona.....	111
4.- Amb el Casal Català del Regne Unit de la Gran Bretanya	127
Projecte de camins	
1.- Presentació de <i>Camins d'Agermanament de l'Aspirantat Sant Jordi. Montgat-Alcanar-Badalona</i>	130
2.- Actuacions referides a l'amic Eudald.....	132

3.- Festa del Remei 2005.....	135
4.- Ressó de <i>Camins d'Agermanament</i>	136
Epíleg: Un passat ple de futur.....	140
Nota de l'editorial	142
Sumari	143